

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานของเครือไทยออยล์

กว่า 54 ปีแห่งความชำนาญบนเส้นทางการดำเนินธุรกิจด้านพลังงาน เครือไทยออยล์ได้สั่งความรู้และความสามารถจนเป็นองค์กรที่เปี่ยมศักยภาพ ทั้งด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมพลังงานเพื่อตอบสนองและก้าวสู่การเป็นองค์กร 100 ปี

ในปี 2558 เครือไทยออยล์ยังคง วิสัยทัศน์ มุ่งที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินธุรกิจเชิงบูรณาการด้านการกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีที่ต่อเนื่องอย่างครบวงจรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผลตอบแทนการลงทุน และการเติบโตอย่างยั่งยืน สมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมี **พันธกิจ** คือ

- เป็นหนึ่งในองค์กรชั้นนำ ในด้านผลการดำเนินงานและผลตอบแทนการลงทุน
- เพื่อก้าวสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มุ่งสร้างสรรค์สิ่งใหม่บนพื้นฐานแห่งความเชื่อมั่นระหว่างกัน เพื่อการเติบโตที่ยั่งยืน
- มุ่งเน้นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เครือไทยออยล์เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นกลยุทธ์ (Strategic focused Organization) มีการทบทวนวิสัยทัศน์และทิศทางการดำเนินธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ พร้อมกับการสร้างความเติบโตทางธุรกิจ และเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ และการแข่งขันที่มีแนวโน้มทวีความเข้มข้นขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เครือไทยออยล์ได้กำหนดแนวทางการเติบโตอย่างยั่งยืนผ่าน 3 กลยุทธ์หลักดังนี้

1. กลยุทธ์ด้านการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ หรือ Operational Excellence เพื่อมุ่งเพิ่มผลกำไรของบริษัทฯ (TOP Profit Improvement)

มุ่งเน้นการผลิตอย่างต่อเนื่องและมีความปลอดภัย (Reliability) รักษาประสิทธิภาพการผลิตและใช้พลังงาน (Efficiency) สามารถยืดหยุ่นการผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Flexibility) รวมทั้งรักษาระดับต้นทุนให้แข่งขันได้ และมีการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่ครอบคลุมทั้งด้านการลงทุน การปฏิบัติการ และการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ เพื่อก้าวสู่การเป็นบริษัทที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด (The Most Reliable Company)

2. กลยุทธ์ด้านการเติบโต (Growth Execution)

มุ่งเน้นการเสริมสร้างการเจริญเติบโตให้กับเครือไทยออยล์ใน 2 ทิศทาง ได้แก่ ธุรกิจที่บริษัทฯ มีความเชี่ยวชาญ (Core Business) และธุรกิจที่ต่อยอดจากธุรกิจหลัก (Diversified Business) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ลดความผันผวนของกำไรและกระจายความเสี่ยงในการลงทุน อีกทั้งขยายการเติบโตในต่างประเทศ 3 ประเทศหลัก ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เพื่อขยายฐานลูกค้า เพิ่มผลการดำเนินงานและสร้างศักยภาพการแข่งขันระยะยาวของเครือไทยออยล์

3. กลยุทธ์ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรเพื่อดำเนินธุรกิจและการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Business Excellence & Sustainability)

มุ่งเน้นการเสริมสร้างความพร้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ผ่านโครงการการบริหารพอร์ทการลงทุน เพื่อเพิ่มสัดส่วนธุรกิจใหม่ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอุตสาหกรรมและการใช้พลังงานในอนาคต รวมถึงการศึกษาวิจัยและพัฒนา การบริหารบุคลากรโดยเน้นการสร้างความพร้อม ทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถที่จะขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และรองรับการเติบโตธุรกิจ在不同ประเทศและธุรกิจใหม่ อีกทั้งสร้างความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการบริหารความยั่งยืน

1.2 ความเป็นมา การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

1.2.1 ความเป็นมา

บริษัทฯ ก่อตั้งขึ้นในปี 2504 โดยทำสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการ โรงกลั่นน้ำมันที่อำเภอศรีราชากับกระทรวงอุตสาหกรรมในรูปแบบการสร้าง - บริหาร - โอน (Build - Operate - Transfer: BOT) เป็นระยะเวลา 20 ปี และเริ่มประกอบกิจการ โรงกลั่นน้ำมันในปี 2507 เมื่อการก่อสร้าง โรงกลั่นน้ำมันหน่วยแรก (TOC - 1) แล้วเสร็จ ด้วยกำลังการกลั่นน้ำมันดิบ 35,000 บาร์เรลต่อวัน โดยมีหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit) เป็นหน่วยเปลี่ยนแปลงสภาพโมเลกุล (Conversion Unit)

ในปี 2510 บริษัทฯ ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลในการขยายโรงกลั่นน้ำมัน และในปี 2513 บริษัทฯ สามารถเพิ่มกำลังการกลั่นน้ำมันอีก 30,000 บาร์เรลต่อวัน โดยการสร้างโรงกลั่นน้ำมันหน่วยที่สอง (TOC - 2) โดยมีหน่วยแตกโมเลกุลด้วยความร้อน (Thermal Cracking Unit) เป็นหน่วยเปลี่ยนแปลงสภาพโมเลกุล (Conversion Unit) ทำให้บริษัทฯ มีกำลังการกลั่นน้ำมันรวมทั้งสิ้น 65,000 บาร์เรลต่อวัน จนเมื่อครบอายุของสัญญาในวันที่ 18 กันยายน 2524 บริษัทฯ ได้ทำการโอนทรัพย์สินของ บริษัทฯ ซึ่งได้แก่ กรรมสิทธิ์ในที่ดินและโรงกลั่นน้ำมัน TOC - 1 และ TOC - 2 ให้แก่กระทรวงอุตสาหกรรมตามเงื่อนไขในสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการ ในปีเดียวกันนี้เอง รัฐบาลได้ตัดสินใจให้บริษัทฯ ขยายกิจการการกลั่นน้ำมันและดำเนินกิจการดังกล่าวโดยการเข้าร่วมถือหุ้นในบริษัทฯ ในอัตราร้อยละ 49 ในนามของหน่วยงานน้ำมันของภาครัฐ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็น บมจ. ปตท. ส่วนโครงสร้างผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ในขณะนั้น ได้แก่ บริษัท เชลล์ ปิโตรเลียม เอ็น.วี. (Shell Petroleum N.V.) ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 15 บริษัท คาลเท็กซ์ เทคดิง แอนด์ ทรานสปอร์ตเชน คอร์ปอเรชั่น (Caltex Trading & Transportation Corporation) ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 5 สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 2 และผู้ถือหุ้นเดิมและผู้ถือหุ้นเอกชนรายย่อยอื่นๆ ถือหุ้นรวมกันในอัตราร้อยละ 29 หลังจากนั้น บริษัทฯ ได้ขอเช่าที่ดินและโรงกลั่นน้ำมันจากกระทรวงอุตสาหกรรม

ในปี 2532 หลังจากบริษัทฯ ได้ทำการติดตั้งหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (Hydrocracking Complex) และหน่วยผลิตอื่นๆ แล้ว ทำให้บริษัทฯ มีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นจาก 65,000 บาร์เรลต่อวันเป็น 90,000 บาร์เรลต่อวัน ในวันที่ 11 กันยายน 2535 บริษัทฯ ได้ทำการซื้อทรัพย์สินโรงกลั่นน้ำมันที่บริษัทฯ เช่าอยู่ คือ โรงกลั่นน้ำมัน TOC - 1 และ TOC - 2 จากกระทรวงอุตสาหกรรม และได้เข้าทำสัญญาเช่าที่ดินจากกรมธนารักษ์เป็นระยะเวลา 30 ปี สิ้นสุดวันที่ 10 กันยายน 2565

ภายหลังจากการขยายกิจการ โรงกลั่นน้ำมันครั้งที่ 2 เป็นที่เรียบร้อยแล้วในปี 2536 โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ กลายเป็นโรงกลั่นน้ำมันเดี่ยว (Single - Site) ที่ใหญ่ที่สุด และเป็นโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) ที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ ด้วยกำลังการกลั่นน้ำมันดิบถึง 190,000 บาร์เรลต่อวัน โดยมีหน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalyst Regeneration Platformer) จำนวน 2 หน่วยและหน่วยเปลี่ยนแปลงสภาพโมเลกุล (Conversion Unit) ที่สำคัญจำนวน 3 หน่วย เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งได้แก่ หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (Hydrocracking Unit) หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit) และหน่วยแตกโมเลกุลด้วยความร้อน (Thermal Cracking Unit) นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มกำลังการผลิตของหน่วยกลั่น น้ำมันดิบ (Crude Distillation Unit) ให้มีกำลังการกลั่นน้ำมันอีก 15,000 บาร์เรลต่อวัน ในปี 2537 ภายหลังจากที่บริษัทฯ ได้ติดตั้งหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (Hydrocracking Complex) หน่วยที่สองและหน่วยผลิตอื่นๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้วทำให้กำลังการกลั่นน้ำมันดิบซึ่งรวมกระบวนการกลั่นวัตถุดิบชั้นกลางของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจาก 205,000 บาร์เรลต่อวัน เป็น 220,000 บาร์เรลต่อวัน ต่อมา

ในปี 2549 บริษัทฯ ได้ร่วมมือกับบริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตร่วมกัน โดยการนำน้ำมันที่มีความร้อนจากบริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) มาใช้เพิ่มอุณหภูมิน้ำมันดิบของบริษัทฯ ให้สูงขึ้นจากเดิมก่อนป้อนเข้าสู่เตาของหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ หน่วยที่ 1 (Crude Distillation Unit 1: CDU - 1) ทำให้กำลังการผลิตของบริษัทฯ ปรับเพิ่มขึ้นเป็น 225,000 บาร์เรลต่อวัน

บริษัทฯ ยังคงวางแผนพัฒนาโรงกลั่นอย่างต่อเนื่อง โดยได้ปิดซ่อมบำรุงหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ หน่วยที่ 3 (Crude Distillation Unit 3 : CDU - 3) เพื่อขยายกำลังการผลิต ซึ่งมีทั้งการตรวจสอบสภาพและปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ในกระบวนการผลิตเดิม รวมถึงการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม ทั้งนี้ เมื่อการขยายกิจการครั้งนี้เสร็จสิ้นลงในช่วงปลายปี 2550 กำลังการกลั่นน้ำมันดิบของบริษัทฯ จึงเพิ่มขึ้นเป็น 275,000 บาร์เรลต่อวัน และยังคงรังสรรค์โรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) ที่เป็นโรงกลั่นน้ำมันเดี่ยว (Single - Site) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบัน

เมื่อเดือนสิงหาคม 2555 บริษัทผลิตไฟฟ้าอิสระ (ประเทศไทย) จำกัด (IPT) กับบริษัท พีทีที ยูทิลิตี้ จำกัด (PTTUT) ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่ม ปตท. ได้ควบรวมเป็นบริษัทใหม่ใช้ชื่อว่าบริษัท Global Power Synergy Company Limited (GPSC) และได้มีการจดทะเบียนบริษัทในวันที่ 10 มกราคม 2556 และเข้าจดทะเบียนและเริ่มซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2558 โดยมีผู้ถือหุ้นใหญ่ 3 ลำดับแรกหลัง IPO ได้แก่ บริษัทในกลุ่ม ปตท. ถือหุ้นรวม 75% (บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล 22.73% บมจ. ปตท. 22.57% กลุ่ม บมจ. ไทยออยล์ 29.70%) ทั้งนี้ บริษัท GPSC จะเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าอย่างครบวงจร เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการเติบโตทางธุรกิจ ให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่าของธุรกิจไฟฟ้าให้แก่เครือไทยออยล์ต่อไป ปัจจุบันมีกำลังการผลิตไฟฟ้าที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว 1,315 เมกะวัตต์ และที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง 536 เมกะวัตต์

1.2.2 พัฒนาการที่สำคัญในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

ปี 2556

มกราคม

- บริษัทฯ ได้เข้าร่วมทุนในบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ซินเนอร์ยี จำกัด (GPSC) ซึ่งเกิดจากการควบรวมบริษัทผลิตไฟฟ้าอิสระ (ประเทศไทย) จำกัด (IPT) และบริษัท พิทีที ยูทิลิตี้ จำกัด (PTTUT) เพื่อดำเนินธุรกิจไฟฟ้า รวมทั้งลงทุนและพัฒนาโครงการด้านธุรกิจไฟฟ้าในอนาคต มีกำลังการผลิตไฟฟ้าเทียบเท่ารวมทั้งสิ้นประมาณ 1,357 เมกะวัตต์ แบ่งเป็นกำลังการผลิตไฟฟ้าจำนวน 1,038 เมกะวัตต์ และเป็นกำลังการผลิตไอน้ำจำนวน 1,340 ตันต่อชั่วโมง (เทียบเท่ากับกำลังการผลิตไฟฟ้าจำนวนประมาณ 319 เมกะวัตต์) ทั้งนี้ ภายใต้การควบรวมบริษัทดังกล่าว บริษัทฯ ได้ถือหุ้นทั้งในทางตรงและทางอ้อมเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.39
- บริษัทฯ ได้ดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันและไม่ด้อยสิทธิ ให้กับนักลงทุนสถาบันต่างประเทศ โดยเป็นไปตาม Rule 144 A และ Regulation S จำนวน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 อายุ 10 ปี วงเงิน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และชุดที่ 2 อายุ 30 ปี วงเงิน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (หุ้นกู้ดังกล่าวได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจาก Standard and Poor's และ Moody's ที่ระดับ BBB และ Baa1 ตามลำดับ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดำเนินงาน รวมถึงเป็นเงินทุนหมุนเวียน เงินลงทุน และ/หรือชำระคืนหนี้

กุมภาพันธ์

- พิธีฉลองความสำเร็จในการออกหุ้นกู้ 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

กรกฎาคม

- ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ของบริษัทฯ พร้อมด้วยเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทมิตซูบิชิเอ็นเคอีพี จำกัด เข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เพื่อรายงานความคืบหน้าของโครงการร่วมทุนผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดระหว่างเครือไทยออยล์ และบริษัท มิตซูบิชิเอ็นเคอีพี จำกัด
- บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด (TPX) เข้าร่วมทุนกับบริษัท มิตซูบิชิเอ็นเคอีพี จำกัด (Mitsui) เพื่อจัดตั้งบริษัท ลาบิกซ์ จำกัด (LABIX) โดยมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนเพื่อประกอบกิจการผลิตและจำหน่ายสาร Linear Alkyl Benzene (LAB) ซึ่งเป็นสารตั้งต้นสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด เช่น ผงซักฟอก และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง รวมทั้งผลิตภัณฑ์พลอยได้อื่นๆ โดย TPX และ Mitsui จะถือหุ้นใน LABIX ในสัดส่วนร้อยละ 75 และ 25 ตามลำดับ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ในปี 2558
- พิธีลงนามในสัญญา Engineering Procurement and Construction (EPC) ระหว่าง บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด และบริษัท สุนไดเอนจิเนียริง จำกัด กับบริษัท สุนไดเอนจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (Consortium) และสัญญา Project Management Consultancy (PMC) ระหว่าง บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด และบริษัท แบคเทิลอินเตอร์เนชั่นแนลลิงค์ จำกัด
- บริษัท ไทยออยล์มารีน จำกัด (TM) เข้าร่วมทุนกับบริษัท นทลิน จำกัด (Nathalin) และ TOP-NTL Shipping Trust (TOP-NTL) ซึ่งถือหุ้นโดย TM และ นทลิน ฝ่ายละร้อยละ 50 เพื่อจัดตั้ง บริษัท ท็อปนอลิคอลสตาร์ จำกัด โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 35:35:30 ตามลำดับ และมีวัตถุประสงค์หลักในการลงทุนจัดหาเรือเพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการจัดเก็บและขนส่งน้ำมันดิบ พีดสต็อกและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโดยเรือขนาดใหญ่

กันยายน

- บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2556 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จำนวน 2,040,027,873 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.80 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,632 ล้านบาท

- บริษัทฯ ได้รับการประกาศให้เป็นสมาชิกของ Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ในกลุ่ม Emerging Markets ประจำปี 2556 โดยเป็น Top 10% ขององค์กรแห่งความยั่งยืนด้านผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซ (Oil and Gas Producer) โดย DJSI นั้น เป็นดัชนีจัดอันดับผลการปฏิบัติงานด้านความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนทั่วโลก โดยมี RobecoSAM Corporate Sustainability Assessment ผู้ให้คำปรึกษาด้านการลงทุนเป็นผู้ประเมินการจัดอันดับ

ชั้นวาลคม

- บริษัทฯ ได้จัดตั้งบริษัทย่อย โดยบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการธุรกิจโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP) จำนวน 2 โครงการ ภายใต้ชื่อ บริษัท ท็อปเอสพีพี จำกัด (TOP SPP) โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 3,500,000,000 บาท

ปี 2556 บริษัทฯ และบริษัทในเครือ ได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก Asian Excellence Recognition Awards 2013 ซึ่งจัดโดยนิตยสาร Corporate Governance Asia โดยบริษัทฯ ได้รับ 2 รางวัล ได้แก่
 - รางวัลบริษัทไทยยอดเยี่ยมด้านนักลงทุนสัมพันธ์ (Best Investor Relations Company (Thailand))
 - รางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมยอดเยี่ยม (Best CSR)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล Asia's Outstanding Company on Corporate Governance จาก Asian Excellence Recognition Awards 2013 ซึ่งจัดโดยนิตยสาร Corporate Governance Asia
- บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณโครงการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Awards) ประจำปี 2556 จากกระทรวงแรงงาน เนื่องจากเป็นสถานประกอบการที่ไม่มี การประสบอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงานต่อเนื่อง ตั้งแต่ 3,000,000 ถึง 10,000,000 ชั่วโมงการทำงาน
- บริษัทฯ เป็นบริษัทเดียวในภูมิภาคที่ได้รับรางวัล Alpha Southeast Asia 2013 ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ จากนิตยสาร Alpha Southeast Asia ซึ่งเป็นนิตยสารด้านการลงทุนสถาบันฉบับแรกและฉบับเดียวที่เน้นเรื่องการ ธนาคารและตลาดทุนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยรางวัลที่ได้รับมีดังนี้
 - รางวัลพันธกิจสู่ความยั่งยืน (The Strongest Commitment to Sustainable Energy in Southeast Asia)
 - รางวัลการยึดมั่นบรรษัทภิบาลที่แข็งแกร่งที่สุด (The Strongest Adherence to Corporate Governance)
 - รางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์ที่ดีที่สุด (The Best Strategic CSR)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล Thailand Energy Awards ประจำปี 2556 รางวัลดีเด่นด้านพลังงานทดแทนจากโครงการ พลังงานหมุนเวียนที่ไม่เชื่อมโยงกับระบบสายส่งไฟฟ้า (Off Grid) จากโครงการผลิตก๊าซชีวภาพจากของเสีย ในการผลิตยางแผ่นและของเสียจากครัวเรือน และส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารเคมีเพื่อสุขภาพที่ดีของชุมชน เกษตรกรน้อย ตำบลปิ่นหยง จังหวัดพังงา ซึ่งจัดโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) กระทรวงพลังงาน
- รางวัลจากโครงการส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมให้ยกระดับสู่วัฒนธรรมและ เครือข่ายสีเขียวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม
 - รางวัล CSR-DIW in Supply Chain Award ซึ่งได้มอบให้แก่บริษัทฯ และคู่ค้าจากความร่วมมือกันปฏิบัติตาม เกณฑ์มาตรฐานความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อสังคม และรางวัล CSR-DIW Continuous Award ในฐานะองค์กรที่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
 - บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) ได้รับรางวัล CSR-DIW Advance 4

- บริษัท ไทยพาราไซติน จำกัด ได้รับรางวัล CSR-DIW Continuous Award
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับจาก Platts: TOP 250 Global Energy Company Rankings
 - อันดับ 38 ในภูมิภาคเอเชีย และอันดับที่ 136 ของโลก จากการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ รายได้ผลกำไร และผลตอบแทนการลงทุนในกลุ่มธุรกิจผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล 2 รางวัลที่แสดงถึงการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นองค์กรที่มีการเผยแพร่รายงานความยั่งยืนที่เป็นประโยชน์ ดังนี้
 - รางวัล CSR Recognition ประจำปี 2556 ประเภท รางวัลทั่วไป โดยรางวัลนี้ได้อมอบให้กับบริษัทจดทะเบียนที่ผ่านเกณฑ์การประกวดและเข้ารอบสัมภาษณ์รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ยอดเยี่ยม (Best Corporate Social Responsibility Awards: CSR Awards) เพื่อยกย่อง และเป็นกำลังใจแก่บริษัทจดทะเบียนที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาและดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมให้เป็นที่ปรากฏมาโดยตลอดและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บริษัทจดทะเบียนหน่วยงานอื่นๆ และสาธารณชนทั่วไป
 - รางวัลความยั่งยืน ประจำปี 2556 (Sustainability Report Award) ประเภทรางวัลดีเด่น โดยรางวัลนี้ได้อมอบให้กับบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG (Environmental, Social and Governance) ในรูปของรายงานความยั่งยืนอันเป็นประโยชน์และส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนต่อกลุ่มผู้ลงทุนในแวดวงตลาดทุน
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล SET Awards 2556 จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ใน 2 ประเภท ดังนี้
 - รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Best Corporate Social Responsibility Award) ประเภท “รางวัลยอดเยี่ยม”
 - รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านการรายงานบรรษัทภิบาล (Top Corporate Governance Report Award) ประเภท “รางวัลดีเยี่ยม”
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล Asian Company Secretary of the Year 2013 จากวารสาร Corporate Governance Asia วารสารด้านการกำกับดูแลกิจการที่ได้รับการยอมรับในภูมิภาคเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล “The Asset Corporate Award 2013 – Gold Award” จากนิตยสาร The Asset โดยปีนี้เป็นปีแรก ที่บริษัทฯ ได้รับรางวัลดังกล่าวซึ่งพิจารณาจากการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการที่เน้นการเติบโตอย่างยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งความสำเร็จของเครือไทยออยล์ในระดับเอเชีย อีกทั้งยังสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และนักลงทุนสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อันเป็นแนวทางที่บริษัทฯ ได้ยึดถือเสมอมา
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านนักลงทุนสัมพันธ์ประเภทธุรกิจพลังงาน หรือ Best Investor Relations in Energy Sector – Southeast Asia จากผลสำรวจของ IR Magazine นอกจากนี้บริษัทฯ ยังได้รับการเสนอชื่อและเข้าสู่อันดับสุดท้ายในอีก 2 สาขารางวัล ได้แก่ รางวัล Grand Prix for Best Overall Investor Relations – Southeast Asia (รางวัลสูงสุดประเภทรวมธุรกิจสำหรับบริษัทจดทะเบียนขนาดเล็กถึงกลาง ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) นับเป็นปีแรกที่ไทยออยล์ได้รับการเสนอชื่อ และรางวัล Best Investor Relations by a Thai Company (รางวัลชนะเลิศสำหรับบริษัทในประเทศไทย)

ปี 2557**มีนาคม**

- บริษัทฯ กับพันธมิตรทางการเงิน ออกหุ้นกู้ในประเทศมูลค่า 15,000 ล้านบาท ด้วยยอดจองซื้อสูงกว่าเกือบ 4.29 เท่า บริษัทฯ ดำเนินการออกและเสนอขาย “หุ้นกู้บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1/2557” วงเงินรวมทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยแบ่งเป็น 4 ชุด ชุดที่ 1 อายุหุ้นกู้ 3 ปี จำนวน 2,000 ล้านบาท ชุดที่ 2 อายุหุ้นกู้ 5 ปี จำนวน 3,000 ล้านบาท ชุดที่ 3 อายุหุ้นกู้ 7 ปี จำนวน 3,000 ล้านบาท และชุดที่ 4 อายุหุ้นกู้ 10 ปี จำนวน 7,000 ล้านบาท หุ้นกู้ดังกล่าวได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ จากบริษัท ฟิทช์ เรตติ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ระดับ “AA-(tha)” การเสนอขายหุ้นกู้ในครั้งนี้ได้เสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน และ/หรือ ผู้ลงทุนรายใหญ่

เมษายน

- บริษัทฯ ได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 ขึ้นในวันที่ 2 เมษายน 2557 โดยมีผู้ถือหุ้นให้ความสนใจเข้าร่วมการประชุมจำนวนมาก พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในประเด็นต่างๆ สะท้อนถึงความโปร่งใสของการดำเนินงาน และเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้นในการลงทุนในหุ้นของบริษัทฯ ต่อไป

พฤษภาคม

- บจ. สกคิ์ไชยสิทธิ ขยายกำลังการผลิตสารทำละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนจาก 76,000 ตันต่อปี เป็น 141,000 ตันต่อปี เพื่อรองรับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากทั้งในประเทศและในภูมิภาค โดยได้เริ่มดำเนินการเชิงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2557

มิถุนายน

- บริษัทฯ หยุดการเดินเครื่องหน่วยกลั่นน้ำมันดิบหน่วยที่ 3 (Crude Distillation Unit - 3 : CDU - 3) และหน่วยผลิตหลักอื่นๆ ในระหว่างเดือนมิถุนายน – เดือนกรกฎาคม 2557 เป็นเวลาทั้งสิ้น 46 วัน ซึ่งเร็วกว่าแผนที่วางไว้ที่ 55 วัน ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบบำรุงรักษา CDU - 3 หน่วยแตกโมเลกุล ด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (Hydrocracking Unit - 1 : HCU - 1) หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalyst Regeneration Platformer Unit - 1 : CCR - 1) และหน่วยผลิตสารอะโรมาติกส์ของบริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด ครั้งใหญ่ตามวาระและเชื่อมต่อโครงการปรับปรุงที่แล้วเสร็จ ได้แก่ โครงการปรับปรุงหน่วยกลั่นสุญญากาศที่ 2 และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของ CDU - 3 (CDU-3 Preheat Train) ทั้งนี้ หน่วยผลิตอื่นๆ ยังคงดำเนินการตามปกติ

สิงหาคม

- บริษัทฯ จัดโครงการเยี่ยมชมกิจการ ประจำปี 2557 ให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จำนวน 2 รอบ รอบละ 100 ท่าน โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่บริษัทฯ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีความเข้าใจในธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทในเครือฯ ทั้งยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้น ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่โปร่งใส และวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการนำพาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน
- บริษัทฯ จัดการประชุมกำหนดทิศทางกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทฯ และฝ่ายจัดการร่วมประชุมเพื่อกำหนดทิศทาง การดำเนินธุรกิจและแผนกลยุทธ์ระยะยาว บริษัทฯ ได้จัดให้มีการประชุมนี้เป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อคิดเห็นและนโยบายจากคณะกรรมการบริษัทฯ ไปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนธุรกิจและแผนงบประมาณประจำปี

กัญยาน

- บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2557 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จำนวน 2,040,027,873 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.56 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,142 ล้านบาท
- บริษัทฯ ในกลุ่ม ปตท. ร่วมจัดกิจกรรม PTT Group CG Day ประจำปี 2557 ขึ้นภายใต้แนวคิด “The Power is in your hand – ร่วมมือ รวมพลัง ด้านกัญคอร์รัปชั่น” โดยมีผู้บริหารระดับสูงและผู้แทนคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของทุกบริษัทในกลุ่มปตท. ได้ให้เกียรติเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ของกลุ่ม ปตท. ในการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และเป็นการส่งเสริมให้พนักงานในกลุ่ม ปตท. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตลอดจนเป็นองค์กรต้นแบบที่ดีให้กับสังคมในการขับเคลื่อนการณรงค์และต่อต้านคอร์รัปชันภายในองค์กร

ตุลาคม

- คณะกรรมการบริษัทฯ มีมติแต่งตั้งนายอริคม เดบศิริ ให้ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ และรักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ด้านบริหารศักยภาพองค์กรของบริษัทฯ สืบต่อจากนายวิรัชศักดิ์ โสสิตไพศาล ที่ครบกำหนดอายุเกษียณงานในวันที่ 1 ตุลาคม 2557
- บริษัทฯ ได้จัดปฐมนิเทศให้กับกรรมการใหม่ของบริษัทฯ เพื่อให้ข้อมูลธุรกิจ รวมถึงทิศทางกลยุทธ์ และแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อันจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และให้ความเห็นในเรื่องต่างๆ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ

ปี 2557 บริษัทฯ และบริษัทในเครือ ได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลในงาน Thailand TOP Company Awards 2014 สาขา Top Management Award ซึ่งจัดขึ้นโดยนิตยสาร Business+ สื่อชั้นนำสำหรับภาคธุรกิจของไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเพื่อยกย่ององค์กรธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานยอดเยี่ยมในด้านต่างๆ รวมถึงเพื่อเป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน และการบริหารจัดการที่โดดเด่นในด้านต่างๆ
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลระดับ Gold Class Sustainability Award 2014 โดยได้รับการประกาศจาก RobecoSAM ซึ่งเป็นผู้ทำการประเมินความยั่งยืนให้กับ DJSI ให้เป็นผู้นำด้านความยั่งยืนในกลุ่มธุรกิจน้ำมันและก๊าซ ระดับ Gold Class ซึ่งถือเป็นเหรียญรางวัลระดับสูงสุดจากรางวัล Sustainability Award 2014 และถือเป็นบริษัทแรกในกลุ่ม ปตท. ที่ได้รับการจัดอันดับในระดับสูงสุด
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลในงาน Asian Excellence Recognition Awards 2014 ซึ่งจัดขึ้นโดย นิตยสาร Corporate Governance Asia สื่อชั้นนำของฮ่องกงและเอเชีย จัดงานประกาศรางวัล Asian Excellence Recognition Awards ครั้งที่ 4 ประจำปี 2557 ซึ่งไทยออยล์ได้รับยกย่องให้เป็นผู้นำในระดับเอเชีย และได้รับรางวัล 2 สาขา ได้แก่
 - รางวัลซีอีโอยอดเยี่ยมแห่งเอเชียด้านนักลงทุนสัมพันธ์ (Asia's Best CEO (Investor Relations)) พิจารณาจากการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จด้านผลประกอบการและการเติบโตทางธุรกิจในปีที่ผ่านมา รวมถึงความโดดเด่นในการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความสมดุล ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยหลักธรรมาภิบาลและตอบสนองผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มอย่างเป็นธรรม
 - รางวัลนักลงทุนสัมพันธ์ยอดเยี่ยมแห่งเอเชีย (Best Investor Relations by Company) ถือเป็นปีที่ 2 ที่ไทยออยล์ได้รับมอบรางวัลเกียรติยศดังกล่าว โดยพิจารณาจากความโดดเด่นในการยึดมาตรฐานสูงสุดของการเปิดเผยข้อมูล ความโปร่งใสและเป็นธรรม นอกเหนือจากการรายงานที่เป็นไปตามข้อกำหนดของ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อยกย่องให้เป็นแบบอย่างขององค์กรจากภาคพื้นเอเชียที่มีความเป็นเลิศด้านการสื่อสารข้อมูลไปยังนักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

- ไทยออยล์ได้รับการรับรองเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต ซึ่งบริษัทฯ เป็น 1 ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพียง 14 บริษัท ณ ขณะนั้น ที่ผ่านการรับรองให้เป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition against Corruption : CAC) โดยบริษัทฯ ได้นำเสนอข้อมูล พร้อมแสดงหลักฐานประกอบต่างๆ เกี่ยวกับนโยบายในการดำเนินธุรกิจ มาตรการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนระบบการควบคุมภายใน ฯลฯ ตามแบบประเมิน ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต
- บริษัทฯ ได้รับ รางวัล IR ยอดเยี่ยม ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร จาก IAA Awards for Listed Companies 2013 โดยได้รับคะแนนโหวตเข้ามาเป็นจำนวนมากจากบรรดานักวิเคราะห์และผู้จัดการกองทุน
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล Best Investor Relations 2013 จากนิตยสาร FinanceAsia สื่อการเงินทรงอิทธิพลแห่งเอเชีย ให้เป็นบริษัทที่มีผลงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ที่ดีที่สุดในประเทศไทย ประจำปี 2556 (Best Investor Relations) และยังได้รับการยกย่องให้อยู่ในกลุ่มผู้นำของประเทศที่มีผลงานโดดเด่นในอีก 3 สาขา ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อสังคม และนโยบายผลตอบแทนต่อนักลงทุน
- บริษัทฯ ได้รับการประกาศเป็นหนึ่งในบริษัทจดทะเบียนไทยที่ได้รับการประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการจากการจัดอันดับ ASEAN CG Scorecard โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ในฐานะหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้เป็นผู้รับผิดชอบทำการประเมินการกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียนไทยได้เปิดเผยผลสำรวจการกำกับกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN CG Scorecard) ประจำปี 2556 / 2557 โดยบริษัทฯ ได้รับการประกาศให้เป็นหนึ่งใน Top 50 Publicly Listed Companies - Thailand และได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มคะแนนสูงสุด (90 คะแนนขึ้นไป)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล ในงาน 4th Annual Southeast Asia Institutional Investor and Corporate Awards 2014 ซึ่งจัดขึ้นโดยนิตยสาร Alpha Asia นิตยสารด้านการเงินการลงทุนระดับนานาชาติ รวมทั้งสิ้น 4 รางวัล โดยแบ่งออกเป็นรางวัลระดับภูมิภาค 1 รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านพันธกิจสู่ความยั่งยืนด้านพลังงาน (Strongest Commitment to Sustainable Energy in Southeast Asia) และรางวัลระดับประเทศจำนวน 3 รางวัล ได้แก่ รางวัลยึดมั่นหลักบรรษัทภิบาลสูงสุด (Strongest Adherence to Corporate Governance) รางวัลทีมนักลงทุนสัมพันธ์ที่มีการพัฒนาดีที่สุดในปี (Most Improved Investor Relations) และรางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์ที่ดีที่สุด (Best Strategic Corporate Social Responsibility)
- บริษัทฯ ได้รับการยอมรับด้านความยั่งยืนในระดับโลก จากการประกาศเป็นสมาชิกDow Jones Sustainability Indices ประจำปี 2014 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ด้วยคะแนนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของโลกในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลองค์กร CSR ที่มีความเป็นเลิศ จาก พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวง พม. ครบรอบ 12 ปี ณ ห้องประชุมกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล CSR – DIW Continuous Award 2557 ใน “โครงการส่งเสริมศักยภาพโรงงานมุ่งสู่การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืนประจำปี 2557 หรือ “CSR-DIW Awards” จัดโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากการปฏิบัติผ่านเกณฑ์มาตรฐาน CSR-DIW และมีการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

- บริษัทฯ ได้รับรางวัล Platts Top 250 Global Energy Company Ranking for 2014 โดยในปีนั้นบริษัทฯ อยู่ในอันดับที่ 52 ในภูมิภาคเอเชีย และอันดับที่ 165 ของโลก ซึ่งเป็นการจัดอันดับจากบริษัทพลังงานทั่วโลก โดยพิจารณาจากมูลค่าสินทรัพย์ รายได้ ผลกำไร และผลตอบแทนการลงทุน
- บริษัทฯ ได้รับ 2 รางวัล ในงาน The 10th Corporate Governance Asia Recognition Awards : Best of Asia 2014 ซึ่งจัดโดยนิตยสาร Corporate Governance Asia นิตยสารชั้นนำด้านธรรมาภิบาลที่มีชื่อเสียงในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ 1) รางวัล Asian Corporate Directors Recognition Award 2014 และ 2) รางวัล Asia's Outstanding Company on Corporate Governance ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้กับผู้บริหารสูงสุดและองค์กรที่มีความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้องค์กรเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระดับภูมิภาคเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลดีเยี่ยม ด้านรายงานความยั่งยืน (Sustainability Report Awards) ปี 2557 โดย CSR Club สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และสถาบันไทยพัฒน์
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล CSR Recognition 2014 ซึ่งจัดขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อประกาศเกียรติคุณให้กับบริษัทจดทะเบียนที่ให้ความสำคัญและดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- บริษัทฯ รับรางวัลเกียรติยศแห่งความสำเร็จ “SET Awards of Honor” ในงานประกาศผลรางวัล SET Awards 2557 ได้แก่ รางวัลด้านความรับผิดชอบต่อสังคมยอดเยี่ยม (Best Corporate Social Responsibility Awards) และด้านการรายงานบรรษัทภิบาลดีเยี่ยม (Top Corporate Governance Report Awards) ต่อเนื่อง 3 ปีซ้อน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2557 นอกจากนี้ ยังได้รับรางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่นอีกด้วย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลบริษัทที่มีความโดดเด่น (All - Round Excellence) ด้านการจัดการการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และนักลงทุนสัมพันธ์จากโครงการ The Asset Excellence in Management and Corporate Governance Awards ประจำปี 2557 ซึ่งจัดขึ้นโดยนิตยสาร The Asset นิตยสารการเงินชั้นนำแห่งเอเชีย

ปี 2558

เมษายน

- บริษัทฯ ได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2558 ขึ้นในวันที่ 3 เมษายน 2558 โดยมีผู้ถือหุ้นให้ความสนใจเข้าร่วมการประชุมจำนวนมาก ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ บริษัทฯ ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในประเด็นต่างๆ สะท้อนถึงความโปร่งใสของการดำเนินงาน และเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้นในการลงทุนในหุ้นของบริษัทฯ ต่อไป

มิถุนายน

- บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) และ บริษัท พีทีที เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ร่วมลงนามในการซื้อขายน้ำมันระยะยาว 7 ปี เพื่อเสริมประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นต่อปริมาณน้ำมันสำเร็จรูปที่มีเพียงพอต่อการจำหน่าย ตลอดจนเพื่อเสริมสร้างการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน
- บริษัทฯ ชำระหนี้หุ้นกู้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ครบกำหนดจำนวน 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ 11,590 ล้านบาท

กรรณาคม

- บริษัทฯ จัดโครงการเยี่ยมชมกิจการ ประจำปี 2558 ให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จำนวน 2 รอบ รอบละ 100 ท่าน โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่บริษัทฯ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีความเข้าใจในธุรกิจของเครือไทยออยล์ ทั้งยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้น ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่โปร่งใส และวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการนำพาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน

สิงหาคม

- เครือไทยออยล์ จัดพิธีวางศิลาฤกษ์ “อาคารไทยออยล์” เพื่อโรงพยาบาลแหลมฉบัง ซึ่งโครงการนี้จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงปัญหาและความจำเป็นของชาวแหลมฉบังที่มีสถานพยาบาลฉุกเฉินไม่เพียงพอ เครือไทยออยล์จึงเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ชุมชนและประชาชนทั่วไปจะได้รับการรักษาอย่างทันทั่วถึง ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เพื่อจะช่วยเหลืออัตราการเสียชีวิต และลดภาวะทุพพลภาพ ทั้งนี้ เครือไทยออยล์เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้าง “อาคารไทยออยล์” มูลค่ากว่า 100 ล้านบาท
- บริษัทฯ และบริษัทในกลุ่ม ปตท. ร่วมจัดกิจกรรม PTT Group CG Day ประจำปี 2558 ขึ้น ภายใต้แนวคิด “Shade of Sharing ... Passing the Power Forward – ร่วมส่งต่อพลังความดี ยิ่งดี ยิ่งให้ ยิ่งยั่งยืน” โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ พร้อมด้วยผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม ปตท. ร่วมพิธีเปิดกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งกิจกรรม PTT Group CG Day เป็นกิจกรรมส่งเสริมธรรมาภิบาลที่กลุ่ม ปตท. จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และร่วมกันรณรงค์ผลักดันการกำกับดูแลกิจการของกลุ่ม ปตท. ให้ทัดเทียมระดับสากล

กันยายน

- บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จำนวน 2,040,027,873 หุ้น ในอัตราหุ้นละ 0.90 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,836 ล้านบาท

พฤศจิกายน

- บริษัทฯ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่วมลงนามในสัญญาการใช้บริการผ่านท่อและท่าเทียบเรือ สำหรับผลิตภัณฑ์สารพาราไซลีน ภายใต้โครงการ “Sriracha Terminal Synergy” เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจ่ายผลิตภัณฑ์ สำหรับความร่วมมือในครั้งนี้ถือเป็นอีกก้าวถึงการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ร่วมกันในกลุ่ม ปตท. ทั้งยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล

ปี 2558 บริษัทฯ และบริษัทในเครือ ได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

- บริษัทฯ ได้รับการประกาศจาก RobecoSAM ลงใน The Sustainability Yearbook 2015 ให้เป็นอันดับ 1 ด้านความยั่งยืนในอุตสาหกรรมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซ หรือ Industry Leader ประจำปี 2558 ซึ่งเป็นอันดับ 1 จากบริษัททั้งสิ้น 135 แห่งในอุตสาหกรรมผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซทั่วโลก ด้วยคะแนนประเมินสูงที่สุด ซึ่งนอกจากตำแหน่งผู้นำของอุตสาหกรรม บริษัทฯ ยังได้รับการจัดอันดับในระดับเหรียญทอง (RobecoSAM Gold Class 2015) ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2
- บริษัทฯ เข้ารับโล่เกียรติยศด้านความยั่งยืน จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เนื่องจากได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ Dow Jones Sustainability Indices หรือ DJSI ประจำปี 2557 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 สะท้อนให้เห็นว่า บริษัทฯ มุ่งมั่นในการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อให้บริษัทฯ เติบโตอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน

- สถาบันไทยพัฒน์ มอบ “ESG 100 Certificate” ให้แก่บริษัทฯ ในฐานะเป็น 1 ใน 100 บริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยที่มีการดำเนินงานโดดเด่นด้านการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social and Governance : ESG) จากการประเมินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด 567 บริษัท
- บริษัทฯ รับมอบรางวัล “Thailand Top Company Awards 2015” ประเภท Top Innovative Company towards Sustainable Development Award ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่บริษัทที่มีผลการดำเนินงานยอดเยี่ยม และมีความโดดเด่นในด้านการคิดค้น พัฒนา รวมทั้งการต่อยอดนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การสร้างประโยชน์ การเพิ่มมูลค่า และความมั่นคงให้กับองค์กร
- บริษัทฯ ได้รับยกย่องให้เป็นผู้นำในระดับเอเชียจากงานประกาศรางวัล Asian Excellence Recognition Awards ครั้งที่ 5 ประจำปี 2558 จัดโดยนิตยสาร Corporate Governance Asia สื่อชั้นนำของฮ่องกงและเอเชีย ใน 2 สาขา ได้แก่
 - รางวัลซีเอฟโอยอดเยี่ยมแห่งเอเชีย หรือ Asia’s Best CFO (Investor Relations) โดยมอบรางวัลนี้ให้แก่ นางปริศนา ประหารข้าศึก รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ด้านการเงินและบัญชี
 - รางวัลนักลงทุนสัมพันธ์ยอดเยี่ยมแห่งเอเชีย (Best Investor Relations by Company)
- บริษัทฯ รับรางวัลเชิดชูเกียรติในฐานะบริษัทที่ให้คำมั่นสัญญาต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่องยาวนาน 22 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 – 2558 ในประจำปี 2558 Thailand Business Council for Sustainable Development (TBCSD) : The Economy Movement to Sustainable Development Goals 2015
- บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด (มหาชน) รับโล่ประกาศเกียรติคุณ “ระดับทอง” ต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 จากกระทรวงแรงงาน โดยรางวัลดังกล่าวมอบให้แก่สถานประกอบการที่มีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานจนไม่มีการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง
- บริษัทฯ ได้รับรางวัล “CSR – DIW Continuous Award” จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ที่สอดคล้องตามแนวทางปฏิบัติของ CSR-DIW และมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้นำเสนอ “โครงการก่อสร้างบ่อเก็บน้ำประปา โรงเรียนบ้านชากยายจีน” เป็นโครงการพัฒนาชุมชนตามข้อกำหนดในการพิจารณารางวัลของกรมโรงงานอุตสาหกรรมในครั้งนี้ด้วย
- บริษัทฯ ได้รับการประกาศจาก RobecoSAM ซึ่งเป็นผู้ประเมินดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ หรือ DJSI ให้เป็น “ผู้นำกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน – Energy Industry Group leader” หรืออันดับหนึ่งของกลุ่มบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมพลังงาน จากจำนวน 192 บริษัททั่วโลกที่เข้าร่วมการประเมินในปี 2558 ซึ่งถือเป็นการรักษาแชมป์โลกต่อเนื่องเป็นปีที่สองติดต่อกัน โดยได้รับการประเมินด้วยคะแนน 90 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนสูงสุดของอุตสาหกรรม (Percentile 100)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากนิตยสาร Alpha Southeast Asia ประจำปี 2558 จำนวน 5 รางวัล แบ่งเป็น รางวัลระดับภูมิภาค 1 รางวัล และรางวัลระดับประเทศ 4 รางวัล ดังนี้

- รางวัลชนะเลิศระดับภูมิภาค
 - พันธกิจสู่ความยั่งยืนด้านพลังงาน (The Strongest Commitment to Sustainable Energy in Southeast Asia) (ปีที่ 4)
- ระดับประเทศ
 - รางวัลการยึดมั่นในบรรษัทภิบาลสูงสุด (The Strongest Adherence to Corporate Governance) (ปีที่ 3)
 - รางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมเชิงกลยุทธ์ที่ดีที่สุด (The Best Strategic CSR) (ปีที่ 3)
 - รางวัลผู้บริหารระดับสูงที่ส่งเสริมงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ที่ดีที่สุด (The Best Senior Management IR Support) (ปีแรก)
 - รางวัลบริษัทที่ดำเนินนโยบายการปันผลหุ้นอย่างต่อเนื่องมากที่สุด (The Most Consistent Dividend Policy) (ปีแรก)
- บริษัทฯ ได้รับมอบรางวัลด้านความยั่งยืน จากงาน SET Sustainability Awards 2015 จำนวน 2 รางวัล ดังนี้
 - รางวัล SET Sustainability Awards 2015 มอบแก่บริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่น เป็นต้นแบบแห่งการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน
 - รางวัล Thailand Sustainability Investment Awards 2015 มอบแก่บริษัทจดทะเบียนที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่อ Thailand Sustainability Investment 2015 หรือรายชื่อ “หุ้นยั่งยืน”
- นายอริคม เตบศิริ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติในฐานะ “บุคคลตัวอย่างภาคธุรกิจแห่งปี 2015 ภาคธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค” จากมูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (มสวท.) ในงาน “บุคคลคุณภาพแห่งปี 2015” (Quality Person of the Year 2015)
- บริษัทฯ ได้รับการคัดเลือกจาก World Finance Magazine นิตยสารชั้นนำด้านธุรกิจและการเงินของสหราชอาณาจักร (UK) เพื่อรับรางวัล Best Corporate Governance 2015, Thailand โดยเป็นเพียงบริษัทเดียวในประเทศไทยที่ได้รับรางวัลระดับโลกในครั้งนี้
- นายคุรุจิต นาครทรรพ ประธานกรรมการบริษัทฯ รับมอบรางวัล “คณะกรรมการแห่งปี – ดีเด่น (Board of the Year for Distinctive Practices)” ประจำปี 2558 จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย และสภาธุรกิจตลาดทุนไทย
- บริษัทฯ รับมอบรางวัล TOP 50 ASEAN PLCs ในงาน ASEAN Corporate Governance Conference & Award ณ Manila Polo Club กรุงมะนิลา ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งรางวัลดังกล่าวได้รับการจัดอันดับจากการสำรวจด้านการกำกับดูแลกิจการ (CG) ของบริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งบริษัทฯ ติด 1 ใน 50 บริษัทจดทะเบียนในภูมิภาคอาเซียนที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียน
- บริษัทฯ รับมอบรางวัลดีเด่น ด้านพลังงานทดแทน ประเภทโครงการพลังงานหมุนเวียนที่เชื่อมโยงกับระบบสายส่งไฟฟ้า (On - grid) จากการพัฒนาโครงการ (ป.ป.ช.) โรงไฟฟ้าพลังน้ำชุมชนบ้านแม่ใจ จ.เชียงใหม่ ในการประกวด Thailand Energy Awards 2015 ซึ่งรางวัลนี้จัดขึ้นเพื่อแสดงความชื่นชมและยกย่องผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านการอนุรักษ์พลังงานและการพัฒนาพลังงานทดแทน อันจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับองค์กรต่างๆ

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ยอดเยี่ยม (SET Best Investor Relations Awards 2015) สำหรับกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดระหว่าง 30,000 – 100,000 ล้านบาท ซึ่งงานประกาศผลรางวัล SET Awards 2015 นี้ จัดขึ้นโดย ตลท. และวารสารการเงินธนาคาร โดยรางวัลดังกล่าว ได้ผ่านการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์ของตลท. และจากการสำรวจความคิดเห็นของนักวิเคราะห์
- บริษัทฯ รับมอบรางวัลชมเชยขององค์กร โปร่งใสในพิธีมอบรางวัลองค์กรโปร่งใส ครั้งที่ 5 (NACC Integrity Awards) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- บริษัทฯ รับมอบรางวัลในงาน The Asset Corporate Awards 2015 โดยมอบให้กับบริษัทที่มีความโดดเด่น (All - Round Excellence) ด้านการจัดการ การกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และการบริหารงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ ในโครงการ The Asset Excellence in Management and Corporate Governance Awards 2015 จาก The Asset นิตยสารการเงินชั้นนำแห่งเอเชีย
- บริษัทฯ รับรางวัลความยั่งยืน Sustainability Report Award ปี 2558 “รางวัลดีเยี่ยม” จัดโดย CSR Club สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสถาบันไทยพัฒน์ โดยพิจารณาจากการประเมินใน 3 ด้าน คือ ความสมบูรณ์ของรายงาน (Completeness) ที่ครอบคลุมประเด็นความยั่งยืนระดับกลยุทธ์องค์กร ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ความน่าเชื่อถือ (credibility) โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานภายนอก และการนำเสนอ (communication) ที่จัดโครงสร้างการสื่อสารที่เหมาะสม สั้นกระชับ และเข้าใจง่าย

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัทฯ เป็นผู้ประกอบธุรกิจการกลั่น และจำหน่ายน้ำมันปิโตรเลียมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นโรงกลั่นที่มีประสิทธิภาพสูงสุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2504 โดยมีธุรกิจหลักคือ การกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ปัจจุบันมีกำลังการผลิต 275,000 บาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจอื่นๆ ในบริษัทในเครือไทยออยล์ ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจการผลิตสารอะโรเมติกส์ และสารตั้งต้นสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด เช่น ผงซักฟอก ธุรกิจการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ธุรกิจขนส่งและบริการจัดเก็บน้ำมันดิบ น้ำมันปิโตรเลียม และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีทางเรือและทางท่อ ธุรกิจด้านการบริหารจัดการเรือ ธุรกิจพลังงานทางเลือก ธุรกิจสารทำละลาย และเคมีภัณฑ์ และธุรกิจให้บริการด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรสำหรับเครือไทยออยล์

โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557)

ธุรกิจการกลั่นน้ำมัน	ธุรกิจปิโตรเคมีและน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	ธุรกิจไฟฟ้า	ธุรกิจขนส่งและธุรกิจอื่นๆ
 บมจ.ไทยออยล์ กำลังการกลั่น 275,000 บาร์เรล / วัน แวนพอสันต์ 1.8 ล้านตัน / ปี	100 % บมจ.ไทยพาราโซลีน สารอะโรมาติกส์ กำลังการผลิต : พาราไอซีน 527,000 ตัน / ปี อีทียไอซีน 52,000 ตัน / ปี เมบซีบี 259,000 ตัน / ปี สบ 838,000 ตัน / ปี 100 % บมจ.ไทยลูบเบส น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กำลังการผลิต : น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน 267,015 ตัน / ปี ยาเบ-คอป 350,000 ตัน / ปี น้ำมันยางบลฟิชส์ 67,520 ตัน / ปี	74 % บมจ.ไทยออยล์เพาเวอร์ ขายไฟฟ้าและไอน้ำให้เครือไทยออยล์ ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (SPP) โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม (ก๊าซธรรมชาติ) กำลังการผลิต : ไฟฟ้า 118 เมกะวัตต์ ไอน้ำ 216 ตัน / ชั่วโมง 26 % บมจ. ปตท. บมจ. กิ๊ปปิ เอสพีพี ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (SPP) 2 โรง กำลังการผลิตรวม : ไฟฟ้า 239 เมกะวัตต์ ไอน้ำ 408 ตัน / ชั่วโมง มีแผนดำเนินการเชิงพาณิชย์ : ปี 2559	100 % บมจ.ไทยออยล์มารีน เรือขนส่งปิโตรเลียม / ปิโตรเคมี 4 ลำ กำลังการขนส่งรวม : 48,850 ตันบรรจุทุก เรือขนส่งน้ำมันดิบขนาดใหญ่ 3 ลำ กำลังการขนส่งรวม : 881,050 ตันบรรจุทุก เรือขนส่งลูกเรือ / สัมภาระ 14 ลำ กำลังการขนส่ง : 120 ตันบรรจุทุกต่อลำ 100 % บมจ.ไทยออยล์ เอทานอล เรือขนาดใหญ่ 2 ลำ เพื่อดำเนินการธุรกิจ ให้บริการจัดเก็บ / ขนส่งน้ำมันดิบ ฟัดส์ค็อกและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม กำลังการขนส่งรวม : 200,000 ตันบรรจุทุก ให้บริการด้านการบริหารจัดการเรือ และพัฒนางานเรือ
	25 % บจ. มิตซูบิชิ แอนด์ คัมปนี 75 % บจ. ลาปิกซ์ ผลิตและจำหน่ายสาร LAG กำลังการผลิต : 100,000 ตัน / ปี มีแผนดำเนินการเชิงพาณิชย์ : ปี 2559 100 % บจ. ไทยออยล์ โซลเว้นท์ บจ. กิ๊ปปิ โซลเว้นท์ จัดจำหน่ายสารทำละลายในประเทศไทย 80.5 % บจ. สกทีโซลิกซ์ ผู้ผลิตสารทำละลาย กำลังการผลิต : 141,000 ตัน / ปี 100 % TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. จัดจำหน่ายสารทำละลาย ในประเทศเวียดนาม	22.6 % บมจ. ปตท. 22.7 % บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล 25 % การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย ในตลาดหลักทรัพย์ (Free float) 20.8 % บบจ. โกลบอล เพาเวอร์ ซิเบอรี่ 8.9 % ธุรกิจผลิตไฟฟ้าของกลุ่ม ปตท. กำลังการผลิต : ไฟฟ้า 1,917 เมกะวัตต์ ไอน้ำ 1,582 ตัน / ชั่วโมง น้ำเพื่ออุตสาหกรรม 2,080 ลูกบาศก์เมตร / ชั่วโมง น้ำเย็น 12,000 ตันความเย็น	35 % กลุ่มมิตรผล — บมจ. ภาณุภัณฑ์ 35 % บจ. เมสคอปพลังงานสะอาด 30 % เอทานอลจากอ้อย กำลังการผลิต : 230,000 ลิตร / วัน 50 % บจ. กรีนฟิฟฟ์ เอทานอลจากมันสำปะหลัง กำลังการผลิต : 200,000 ลิตร / วัน 57.4 % 21.3 % บมจ. บางจากปิโตรเลียม 21.3 % บจ. อูเอล ไบโอ เอทานอล เอทานอลจากมันสำปะหลังและกากน้ำตาล กำลังการผลิต : 400,000 ลิตร / วัน 100 % บจ. ไทยออยล์ เอนเบอร์รี่ เซอร์วิส ดำเนินธุรกิจให้บริการด้านการสรรหา และคัดเลือกบุคลากรสำหรับเครือไทยออยล์ 40 % บมจ. ปตท. 20 % บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล 20 % บมจ. ไออาร์พีซี 20 % บจ. พิกโก้ เอนเบอร์รี่ โซลูชันส์ ดำเนินธุรกิจที่ปรึกษาบริการ ด้านเทคนิควิศวกรรม 80 % กลุ่ม ปตท. 20 % บจ. พิกโก้ โซลท์ โซลูชันส์ ให้บริการด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
ธุรกิจหลัก	เสริมสร้างรายได้	เพิ่มความมั่นคงในรายได้	สนับสนุนด้านการตลาดและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

ปัจจุบันบริษัทฯ ประกอบธุรกิจอื่นผ่านการถือหุ้นในบริษัทต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย
ข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่ไทยออยล์ถือหุ้น

ชื่อและที่อยู่บริษัท	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
----------------------	--------------	-----------------------

ธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน)	ผลิตและจำหน่ายน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	100
--------------------------------	-------------------------------------	-----

ธุรกิจปิโตรเคมี

บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอะโรมาติกส์ขั้นต้น	100
บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายสาร LAB (สารตั้งต้นสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด เช่น ผงซักฟอกและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง)	75 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยพาราไซลีน)
บริษัท ไทยออยล์ โซลเว้นท์ จำกัด	ลงทุนในธุรกิจผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดและเคมีภัณฑ์	100
บริษัท ท็อป โซลเว้นท์ จำกัด	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดและเคมีภัณฑ์	100 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์โซลเว้นท์)
บริษัท สกดีไฮลิตธิ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดประเภทไฮโดรคาร์บอน	80.52 (ถือหุ้นผ่านบจ. ท็อปโซลเว้นท์)
TOP SOLVENT (Vietnam) Limited Liability	จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดและเคมีภัณฑ์ในประเทศเวียดนาม	100 (ถือหุ้นผ่านบจ. ท็อปโซลเว้นท์)

ธุรกิจผลิตไฟฟ้า

บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและไอน้ำ	73.99
บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	ดำเนินธุรกิจไฟฟ้า รวมทั้งการลงทุนและพัฒนาโครงการด้านธุรกิจไฟฟ้า	8.91 (และถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ 20.80)
บริษัท ท็อป เอสพีพี จำกัด	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและไอน้ำ	100

ธุรกิจขนส่งน้ำมัน

บริษัท ไทยออยล์มาร์ีน จำกัด	ให้บริการขนส่งน้ำมัน น้ำมันปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีทางเรือ	100
-----------------------------	---	-----

Thaioil Marine International Pte. Ltd.	ลงทุนในธุรกิจให้บริการขนส่งน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทางเรือ	100 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์มารีน)
TOP-NYK MarineOne Pte. Ltd.	ให้บริการขนส่งน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทางเรือ	50 (ถือหุ้นผ่าน Thaioil Marine International Pte. Ltd.)
บริษัท ท็อป มาริไทม์ เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการเดินเรือรับส่งลูกเรือและสัมภาระทางทะเลในอ่าวไทย	55 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์มารีน)
บริษัท ที.ไอ.เอ็ม. ซิฟ แมเนจเม้นท์ จำกัด	ให้บริการบริหารจัดการเรือ และพัฒนากองเรือในระดับสากลและเป็นที่ปรึกษา และพัฒนานุเคราะห์ด้านการปฏิบัติการ ด้านเทคนิคและด้านคุณภาพในธุรกิจขนส่งทางเรือ	33.3 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์มารีน)
TOP-NTL Private Limited	บริษัทจัดการกองทุนธุรกิจ	50 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์มารีน)
บริษัท ท็อป นोटคอลล สตาร์ จำกัด	ให้บริการจัดเก็บและขนส่งน้ำมันดิบ ฟีดสต็อกและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโดยเรือขนาดใหญ่	35 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์มารีน) 30 (ถือหุ้นผ่านTOP-NTL)
บริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด	บริการขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปทางท่อ	9.19

ธุรกิจอื่นๆ

บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการบริหารจัดการด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร	100
บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด	ลงทุนในธุรกิจเอทานอล และผลิตภัณฑ์ในกลุ่มพลังงานทางเลือก	100
บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายเอทานอลจากมันสำปะหลัง	50 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์เอทานอล)
บริษัท แม่สอดพลังงานสะอาด จำกัด	ผลิตและจำหน่ายเอทานอลจากอ้อยและกากน้ำตาล	30 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์เอทานอล)
บริษัท อุบล ไบโอ เอทานอล จำกัด	ผลิตและจำหน่ายเอทานอลจากมันสำปะหลังและกากน้ำตาล	21.28 (ถือหุ้นผ่านบจ. ไทยออยล์เอทานอล)
บริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชันส์ จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	20
บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี โซลูชันส์ จำกัด	ให้บริการคำปรึกษาและอื่นๆ ด้านเทคนิควิศวกรรม	20

1.4 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

ผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทฯ คือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทพลังงานแห่งชาติที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมีครบวงจรตลอดห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยผ่านธุรกิจที่ดำเนินงานเองและธุรกิจที่ลงทุนผ่านบริษัทในกลุ่ม ได้แก่ ธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ธุรกิจการกลั่นและปิโตรเคมี ปัจจุบัน ปตท.เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ 3 แห่ง รวมทั้งบริษัทฯ ด้วย ประกอบด้วย บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (49.10%), บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (48.89%) และบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (38.51%) ทั้งนี้ ในการดำเนินธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี บริษัทฯ มีธุรกรรมและความร่วมมือทางธุรกิจกับ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. เช่น มีการซื้อขายวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ระหว่างกัน โดยราคาซื้อขายเป็นไปตามราคาตลาดและขั้นตอนการกำหนดปริมาณวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ข้อกำหนดและเงื่อนไขต่างๆเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

สรุปความสำเร็จในการดำเนินการปี 2558

1. ผลการดำเนินงานแข็งแกร่ง ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกและราคาน้ำมันดิบที่ผันผวน

ในปี 2558 เป็นอีกปีหนึ่งที่เครือไทยออยล์บริหารงานเชิงรุก ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจและสังคมโลกที่เผชิญกับความไม่สงบในทวีปยุโรปและตะวันออกกลาง ท่ามกลางภาวะอุปทานน้ำมันดิบผันผวน ส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวนและลดลงกว่า 26 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ทำให้เกิดการขาดทุนสต็อกน้ำมัน อย่างไรก็ดี ภาวะอุตสาหกรรมการกลั่นที่ปรับตัวดีขึ้น จากการที่มีโรงกลั่นใหม่เปิดดำเนินการไม่มาก ส่งผลให้เครือไทยออยล์มีกำไรขั้นต้นจากการกลั่น รวมผลกระทบบจากราคาสต็อกน้ำมัน (Accounting Gross Refinery Margin : Accounting GRM) และกำไรขั้นต้นจากการผลิตของกลุ่ม รวมผลกระทบบจากราคาสต็อกน้ำมัน (Accounting Gross Integrated Margin: Accounting GIM) อยู่ที่ 5.9 และ 7.2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ตามลำดับ

จากความมุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจที่เน้นความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน (Operational Excellence) ส่งผลให้ผลประกอบการอยู่ในระดับดีโดยมีกำไรสุทธิ 12,181 ล้านบาท แม้จะได้รับผลกระทบจากการขาดทุนสต็อกน้ำมัน นอกจากนั้น เครือไทยออยล์ยังมุ่งมั่นด้านประสิทธิภาพการผลิตโดยมีการใช้กำลังการกลั่น (Refinery Utilization) ได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 108 ซึ่งเป็นระดับที่สูงกว่าโรงกลั่นอื่นๆ ในประเทศและในภูมิภาค รวมทั้งมีการตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Customer Focus) การบริหารความเสี่ยงด้านราคาเชิงรุก และที่สำคัญ เครือไทยออยล์ยังเป็นผู้ผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงหลักของประเทศ โดยมีสัดส่วนการจำหน่ายในประเทศถึงร้อยละ 31 ของความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปรวมในประเทศ

ทั้งนี้ เครือไทยออยล์ยังสามารถบริหารจัดการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (เฉพาะ Operating Cash Cost) ให้อยู่ในระดับเพียง 1.5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรระดับแนวหน้าของอุตสาหกรรมเดียวกัน

2. ความสำเร็จในการเป็นผู้นำด้านการบริหารธุรกิจอย่างยั่งยืนในสาขาพลังงาน ด้วยการได้รับคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิก Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ในกลุ่ม Emerging Markets ประจำปี 2558 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 และยังคงรักษาคะแนนประเมินสูงสุดในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน (Energy Industry Group Leader) เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน

ปี 2558 เป็นอีกหนึ่งปีแห่งความภาคภูมิใจที่เครือไทยออยล์ได้รับประกาศให้เป็นสมาชิก DJSI ในกลุ่ม Emerging Markets เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน โดยมีคะแนนสูงสุดในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานของโลกเป็นปีที่ 2 ติดต่อกันจากการประเมิน 192 บริษัททั่วโลก ซึ่งเป็นบทพิสูจน์ความสามารถขององค์กรในการดำเนินธุรกิจ ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสังคม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของเครือไทยออยล์ให้แก่พันธมิตรในการทำธุรกิจ นักลงทุนและสถาบันการเงิน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

เครือไทยออยล์ดำเนินการตามแผนแม่บทการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ปี 2557 - 2561 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในทุกกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในปีที่ผ่านมา เครือไทยออยล์ได้สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกถึง 26,827 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในกระบวนการผลิตกว่า 19 โครงการ และการเพิ่มการผลิตและจำหน่ายไบโอดีเซล รวมทั้งมีการควบคุมคุณภาพอากาศและแหล่งน้ำในระดับที่ดีกว่าเกณฑ์มาตรฐานของทางราชการ รวมถึงกฎหมายและข้อบังคับทั้งหมด นำไปสู่การสร้างเสริมคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมของชุมชนโดยรอบให้น้ำอยู่ ตลอดจนการไม่มีอุบัติเหตุอันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การรั่วไหลของน้ำมันและสารเคมีที่มีนัยสำคัญ และในปีนี้ เครือไทยออยล์ได้ประกาศนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนในสถานที่ทำงาน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่สร้างความเป็นธรรมต่อสิทธิของพนักงานและผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด รวมทั้งได้ประกาศแนวทางการดำเนินธุรกิจของคู่ค้า (Suppliers Code of Conduct) เพื่อถ่ายทอดและเสริมสร้างการดำเนินงานอย่างยั่งยืนตลอดสายโซ่อุปทาน (สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานความยั่งยืน ประจำปี 2558)

นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ยังได้รับการประกาศใน RobecoSAM Yearbook 2015 ซึ่งเป็นผู้ประเมินความยั่งยืนให้แก่ DJSI ให้เป็นผู้นำด้านความยั่งยืนในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ (Oil & Gas Industry Leader) ด้วยคะแนนสูงสุดจากบริษัทน้ำมันและก๊าซทั้งสิ้น 122 บริษัททั่วโลกอีกด้วย

3. ผลสำเร็จจากการผลิตที่เป็นเลิศ และการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

เครือไทยออยล์มุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบบูรณาการเป็นกลุ่ม (Group Integration) ระหว่างธุรกิจการกลั่น ธุรกิจอะโรเมติกส์ และธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน เพื่อความเชื่อมโยงของหน่วยงานต่างๆ โดยมีการวางแผนการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมกัน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีราคาและคุณภาพที่สูงกว่าโรงกลั่นแบบพื้นฐาน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ทำให้ได้รับกำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นประมาณ 0.40 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล

การเพิ่มมูลค่ากำไรขั้นต้น (Margin Improvement) เป็นกลยุทธ์สำคัญของเครือไทยออยล์ ในปี 2558 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากการกลั่น (Unconventional Crude) ที่หลากหลายขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของ หน่วยกลั่นน้ำมันดิบที่ 3 (Crude Distillation Unit – 3 : CDU - 3) และหน่วยแยกแอสฟัลท์ (Propane Deasphalting Unit : PDA) การผลิตและจำหน่ายน้ำมันเบนซิน น้ำมันยางสะอาด (TDAE) น้ำมันยางมลพิษต่ำ (TRAЕ) และ Mild Extract Solvate (MES) ปริมาณมากขึ้น การบริหารสินค้าคงคลัง ส่งผลให้เครือไทยออยล์จัดอยู่ในกลุ่มโรงกลั่นชั้นนำของโลก ทั้งทางด้านความพร้อมของหน่วยผลิต (Operational Availability) ด้านการใช้พลังงาน (Energy Intensity Index) ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และการรักษาระดับต้นทุนให้แข่งขันได้

นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ยังได้ปลูกฝังให้พนักงานทุกคนยึดมั่นเรื่องความปลอดภัย (Safety) เป็นค่านิยมหลักในการดำเนินงาน โดยมีสถิติด้านความปลอดภัย (Total Reportable Case Frequency : TRCF) ดีเยี่ยมและอยู่ใน 10 อันดับแรกของกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมและก๊าซ ซึ่งประกาศโดย Oil and Gas UK Benchmarking เป็นปีที่ 9 ติดต่อกัน นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพสูงสุด เครือไทยออยล์ยังได้ร่วมกับบริษัทในกลุ่ม ปตท. ในการบริหารรวมกันเป็นกลุ่ม เช่น การประชุมหารือแนวโน้มนำทางธุรกิจและราคา รวมทั้งมีโครงการ Operational Excellence ภายในกลุ่ม ปตท. เป็นต้น โดยทุกความร่วมมือตั้งอยู่บนพื้นฐานเชิงพาณิชย์

4. กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกและการบริหารความเสี่ยง

เครือไทยออยล์ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านกลยุทธ์ทางการตลาด โดยหัวใจสำคัญของความสำเร็จ คือ การบริหารความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า ทั้งลูกค้าในประเทศและต่างประเทศ จากคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามมาตรฐาน การจัดส่งที่ตรงต่อเวลา ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การบริการและแก้ไขปัญหาให้แก่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ ประกอบกับมาตรฐานความปลอดภัยในการรับสินค้า ทำให้มีส่วนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายในประเทศอยู่ที่ ร้อยละ 80 ของกำลังการผลิต และสามารถเพิ่มยอดขายจากการขยายตลาดสู่ประเทศในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยในปีที่ผ่านมา

ได้บริหารจัดการสถานีจ่ายผลิตภัณฑ์ทางรถให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงจัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้และตอบข้อสงสัยให้แก่ลูกค้าในด้านการบริการ และคุณภาพผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่องค์ความรู้และบทวิเคราะห์ข่าวด้านอุตสาหกรรมน้ำมันให้ลูกค้าทราบอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผลคะแนน Customer Satisfaction ในปีนี้ได้คะแนนสูงถึงร้อยละ 100

เครือไทยออยล์ยังประสบความสำเร็จในการขยายธุรกิจและเปิดตลาด ทั้งในและต่างประเทศ โดยบริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาการซื้อขายน้ำมันระยะยาว 7 ปี มูลค่าซื้อขายรวมกว่า 250,000 ล้านบาท บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) เพื่อการเติบโตทางธุรกิจอย่างยั่งยืนร่วมกัน นอกจากนี้ บริษัท ท็อป โซลเว้นท์ จำกัด ได้ขยายช่องทางการขายผลิตภัณฑ์ ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ ประเทศสาธารณรัฐคอสตาริกา และประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา รวมตลาดส่งออกทั้งสิ้น 33 ประเทศ และขยายช่องทางการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ปตท. ในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผ่าน TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. รวมถึงบริษัท สกัลป์ไฮลิตี จำกัด ยังประสบความสำเร็จในการขยายตลาดส่งออกจากการขยายกำลังการผลิต

ในด้านการบริหารความเสี่ยง เครือไทยออยล์ตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีอยู่ควบคู่กับการดำเนินธุรกิจ จึงเน้นการบริหารความเสี่ยงเชิงรุก โดยได้ติดตามประเมินความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจและการลงทุน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในปี 2558 นี้ การบริหารความเสี่ยงทางด้านราคาน้ำมัน (Oil Risk Hedging) และบริหารความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Currency Risk Management) เพื่อลดความผันผวนของราคาน้ำมันและอัตราแลกเปลี่ยนจากการดำเนินธุรกิจ ช่วยเพิ่มผลประกอบการเครือไทยออยล์ได้ถึง 1,489 ล้านบาท

นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ได้ยกระดับการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้ครอบคลุมการดำเนินงานใน 3 มิติ ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงและกลยุทธ์การลงทุน (Strategic Risk) การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) และการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) และมีการขยายผลการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบภายใต้กรอบการดำเนินการเดียวกันไปยังบริษัทในเครือฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการขยายธุรกิจสู่ระดับสากล

5. ความสำเร็จของโครงการและการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างต่อเนื่อง

เครือไทยออยล์เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นกลยุทธ์ (Strategic – Focused Organization) และมีการทบทวนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีที่ผ่านมา สถานการณ์ตลาดที่ผันผวนและการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น ทำให้การทบทวนกลยุทธ์ต้องมีความชัดเจน พร้อมตอบสนองต่อปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายการเป็นผู้นำด้านการกลั่นและปิโตรเคมีในภูมิภาค ทั้งทางด้านผลประกอบการ การเติบโตทางธุรกิจ และความยั่งยืนในระยะยาว

ในปี 2558 เครือไทยออยล์มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จตามแผน 3 โครงการ ได้แก่ 1) บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน) ได้เสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (IPO) สำเร็จในเดือนพฤษภาคม 2558 เพื่อนำเงินที่ระดมทุนได้ มาใช้ในการขยายกิจการ 2) การจัดซื้อเรือสนับสนุนแท่นขุดเจาะกลางทะเล (Crew Boat) ของบริษัท ไทยออยล์มีริน จำกัด เพิ่มขึ้น 3 ลำ รวมจำนวนทั้งหมด 14 ลำ และ 3) การจัดตั้งและเปิดศูนย์วิจัยและพัฒนา อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยสำหรับนักวิจัยในเครือไทยออยล์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและกลยุทธ์สำหรับธุรกิจ สามารถนำไปสร้างประโยชน์และมูลค่าให้กับเครือไทยออยล์

นอกจากนี้ ยังมีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ โครงการเพิ่มมูลค่าสารเบนซีน เพื่อผลิตสาร LAB (Linear Alkyl Benzene) ของบริษัท ลาปิ็กซ์ จำกัด ซึ่งเป็นการร่วมทุนของบริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด กับบริษัท มิตรชัยแอนด์คัมปนี

จำกัด ทั้งนี้ กระบวนการผลิตจะเชื่อมต่อเข้ากับโครงสร้างการผลิตของเครือไทยออยล์ ทำให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างเต็มที่ โดยคาดว่าจะสามารถดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ได้ในช่วงต้นปี 2559

โครงการการลงทุนทางด้านโลจิสติกส์และสาธารณูปโภค ได้แก่ โครงการขยายขีดความสามารถในการจ่ายผลิตภัณฑ์พาราไซลีนและน้ำมันอากาศยานในพื้นที่ศรีราชา และโครงการขยายสถานีจ่ายผลิตภัณฑ์ทางรถ ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และจะเริ่มดำเนินการในปี 2559 รวมทั้งโครงการขยายท่าเทียบเรือ 7 และ 8 เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน ลดความหนาแน่นของปริมาณเรือที่จะเข้ารับสินค้า ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการระดมทุนการศึกษา

ด้านธุรกิจโรงไฟฟ้า บริษัท ท็อป เอสพีที จำกัด อยู่ระหว่างการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแห่งใหม่ ภายใต้โครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) กำลังการผลิตไฟฟ้า 239 เมกะวัตต์ และไอน้ำ 498 ตันต่อชั่วโมง โดยมีกำหนดการจ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ในปี 2559

ทั้งนี้ เครือไทยออยล์อยู่ระหว่างการศึกษาโครงการพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project : CFP) และคาดว่าจะสรุปแผนการลงทุนได้ในปี 2560 ซึ่งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะส่งผลให้เครือไทยออยล์เป็นโรงกลั่นน้ำมันชั้นนำระดับโลในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ส่วนการขยายงานในต่างประเทศ เครือไทยออยล์อยู่ระหว่างศึกษาโอกาสการลงทุนในประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีการเติบโตทางด้านการต้องการพลังงานสูง

นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ยังมุ่งเน้นการเสริมสร้างความยั่งยืนในระยะยาว ผ่านโครงการการบริหารพอร์ตการลงทุน เพื่อเพิ่มสัดส่วนธุรกิจใหม่ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอุตสาหกรรม และการเปลี่ยนแปลงการใช้พลังงานในอนาคต รวมทั้งโครงการด้านสายงานสนับสนุน ทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการเงิน การคลัง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมด้านงานวิจัย เพื่อให้เกิดความสมดุลของการเติบโตและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย

6. ความเป็นเลิศด้านการกำกับดูแลกิจการ ความรับผิดชอบต่อสังคม และการดูแลผู้มีส่วนได้เสีย

นอกจากความมุ่งมั่นสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ (High Performance Organization) แล้ว ผู้บริหารระดับสูงยังส่งเสริมให้เครือไทยออยล์เป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านกระบวนการทางธุรกิจ และกิจกรรมต่างๆ ทำให้ได้รับการยอมรับจากภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมในวงกว้าง

นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ยังตระหนักและให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย ทั้งในส่วนของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนโดยรอบ ส่งผลให้สถิติความปลอดภัยของบริษัทฯ อยู่ในระดับชั้นนำของโลก และเครือไทยออยล์มีความเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า การเติบโตอย่างยั่งยืนต้องเกื้อหนุนไปพร้อมกับการพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ผ่านการบริหารงานอย่างมีเป้าหมาย ภายใต้การกำกับกิจการที่ดีและมีจริยธรรม ในปี 2558 เครือไทยออยล์ได้ประกาศ “นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม” อย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันทั้งเครือฯ โดยมุ่งเน้นการพัฒนางานชุมชนรอบโรงกลั่นในทุกมิติ ทั้งด้านสุขภาวะและคุณภาพชีวิตชุมชน ด้านการศึกษาเรียนรู้ ด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยยึดหลัก 3 ประสาน 5 ร่วม ซึ่งมีโครงการที่สำคัญคือ โครงการก่อสร้างอาคารไทยออยล์ เพื่อโรงพยาบาลแหลมฉบัง พร้อมทั้งจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน ด้านสังคมระดับประเทศ ในปีที่ผ่านมา เกิดวิกฤตความแห้งแล้งในประเทศไทย เครือไทยออยล์ได้พัฒนาโครงการ “สร้างคลอง สร้างคน” เพื่อเสริมธุรกิจพอเพียง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อบริหารจัดการคลองส่งน้ำในสภาวะแห้งแล้งให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดปี ด้านโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำบ้านแม่ใจ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการ

พลังงานทดแทนที่เครือไทยออยล์พัฒนาร่วมกับชุมชนและได้รับรางวัลดีเด่นด้านพลังงานทดแทน ประเภทโครงการพลังงานหมุนเวียนที่เชื่อมโยงกับระบบสายส่งไฟฟ้า (On - Grid) จากการประกวด Thailand Energy Awards 2015 โดยเป็นโรงไฟฟ้าพลังน้ำบ้านคันทันที่ดำเนินงานโดยชุมชนแห่งแรกในประเทศไทยที่สามารถขายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ซึ่งได้นำจุดแข็งและประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญด้านพลังงานและวิศวกรรม ร่วมพัฒนาโครงการด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เครือไทยออยล์มีความมุ่งมั่นในการนำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการเป็นผู้นำด้านพลังงานกว่าครึ่งศตวรรษ ประกอบกับการดำเนินการที่เป็นเลิศและการกำกับดูแลกิจการที่ดีเยี่ยม พร้อมความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ชุมชน และการสร้างความพึงพอใจสูงสุดของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อมุ่งที่จะพัฒนาธุรกิจของเครือไทยออยล์ให้มีความแข็งแกร่ง เติบโตต่อไปเป็นองค์กร 100 ปี เคียงคู่กับสังคมและประเทศไทยอย่างยั่งยืน

จากความมุ่งมั่น และความสำเร็จดังกล่าว ส่งผลให้เครือไทยออยล์ได้รับรางวัลจากหน่วยงานองค์กรชั้นนำต่างๆ จำนวนมาก ดังรายละเอียดในประมวลเหตุการณ์สำคัญ ปี 2558 ส่วนที่ 1 หน้า 10

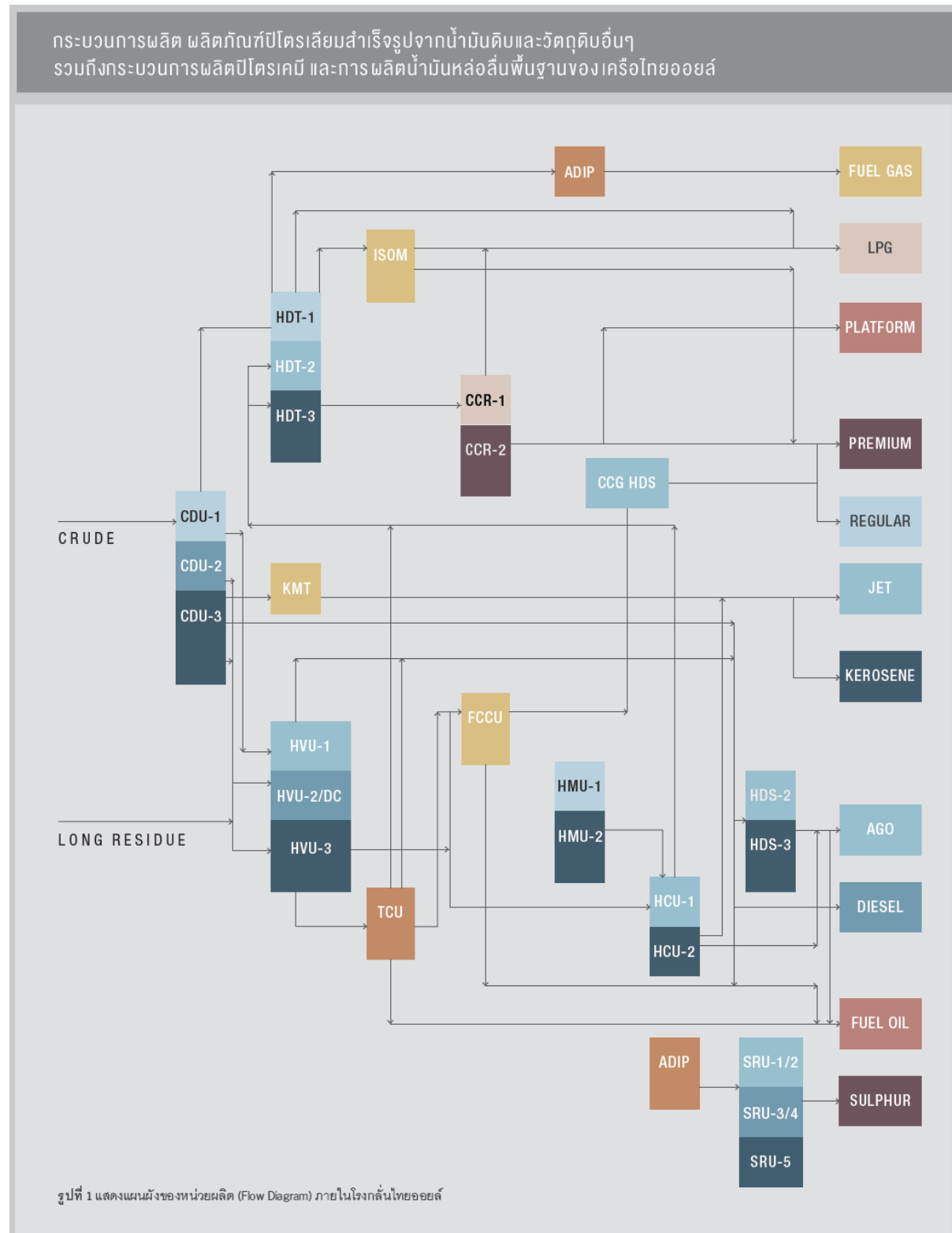
2.1 การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทในเครือ

2.1.1 ธุรกิจการกลั่นน้ำมัน

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (Thai Oil Public Company Limited : TOP)

ขั้นตอนการผลิตและกระบวนการกลั่น

กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปจากน้ำมันดิบและวัตถุดิบ

ADIP	Di – Iso – Propanol – Amine = DIPA = ADIP หรือ หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในก๊าซ
CCR	Continuous Catalyst Regeneration Platformer Unit หรือ หน่วยเพิ่มค่าออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา
CDU	Crude Distillation Unit หรือ หน่วยกลั่นน้ำมันดิบ
FCCU	Fluidized Catalytic Cracking Unit หรือ หน่วยเพิ่มคุณค่าน้ำมันเตาด้วยสารเร่งปฏิกิริยา
CCG HDS	Catalytic Cracked Gasoline Hydrodesulphurization หรือ หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันเบนซิน
HCU	Hydrocracking Unit หรือ หน่วยเพิ่มมูลค่าน้ำมันเตาด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม
HDS	Hydrodesulfurization Unit หรือ หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันดีเซล
HDT	Hydro Treating Unit หรือ หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันเบนซิน
HMU	Hydrogen Manufacturing Unit หรือ หน่วยผลิตไฮโดรเจน
HVU	High Vacuum Unit หรือ หน่วยกลั่นสุญญากาศ
ISOM	Isomerization Unit หรือ หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม
KMT	Kero Merox Treating Unit หรือ หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันก๊าด
SRU	Sulphur Recovery Unit หรือ หน่วยแยกกำมะถัน
TCU	Thermal Cracking Unit หรือ หน่วยเพิ่มคุณค่าน้ำมันเตาด้วยความร้อน

หลักพื้นฐานของการกลั่นน้ำมัน

ภาพรวมของกระบวนการกลั่นน้ำมัน

กระบวนการกลั่นน้ำมัน คือ กระบวนการการแยกโมเลกุลสารไฮโดรคาร์บอนที่อยู่ในน้ำมันดิบ และแปรสภาพสารดังกล่าวให้เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงกว่า โรงกลั่นน้ำมันได้รับการออกแบบให้สามารถกลั่นน้ำมันดิบหลายประเภท รวมถึงวัตถุดิบอื่นๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ ตามความต้องการของตลาดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กำไรในการกลั่นน้ำมัน (Refinery Margin) สูงสุด โดยทั่วไปแล้ว หน่วยผลิตแต่ละหน่วยภายในโรงกลั่นน้ำมันจะทำหน้าที่ได้อย่างน้อยอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- กลั่นแยกสารไฮโดรคาร์บอนหลายๆ ประเภทที่อยู่ในน้ำมันดิบตามจุดเดือดที่ต่างกัน
- แปลงสภาพไฮโดรคาร์บอนให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่ามากขึ้น
- ปรับปรุงผลิตภัณฑ์โดยการแยกสารปนเปื้อนออก
- ผสมผลิตภัณฑ์ชั้นกลาง (Intermediate Streams) เป็นน้ำมันสำเร็จรูป

น้ำมันดิบเป็นวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการกลั่นน้ำมัน คุณภาพของน้ำมันดิบและชนิดหน่วยกลั่นต่างๆ ในโรงกลั่นน้ำมัน จะกำหนดวิธีการกลั่นน้ำมัน และระดับความสามารถในการเปลี่ยนน้ำมันดิบเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปชนิดต่างๆ ที่เหมาะสม โดยทั่วไป การแบ่งประเภทของน้ำมันดิบจะแบ่งตามความหนาแน่น (Density) จากต่ำไปสูง (light to heavy) และปริมาณกำมะถันจากต่ำไปสูง (Sweet to sour) น้ำมันดิบประเภทที่มีความหนาแน่นและกำมะถันต่ำ (light sweet crude oil) จะมีราคาสูงกว่าน้ำมันดิบประเภทที่มีความหนาแน่นและกำมะถันสูง (heavy sour crude oil) ทั้งนี้ เพราะต้องผ่านกระบวนการกลั่นและกระบวนการกำจัดสารปนเปื้อนที่มีขั้นตอนน้อยกว่า และจะให้ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่มีราคาสูง เช่น น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าดและน้ำมันดีเซลในปริมาณมากกว่า โดยปกติ น้ำมันดิบประเภทที่มีความหนาแน่นสูงและกำมะถันสูงจะมีราคาต่ำกว่าน้ำมันดิบประเภทที่มีความหนาแน่นต่ำหรือมีกำมะถันต่ำเพราะจะให้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำและต้องใช้กระบวนการผลิตเพิ่มเติมเพื่อให้ได้น้ำมันชนิดเบาซึ่งมีมูลค่าสูง ผลที่ตามมาคือ โรงกลั่นน้ำมันพยายาม ที่จะมีการกลั่นน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงหน่วยเปลี่ยนแปลง

สภาพโมเลกุล (Conversion Unit) และหน่วยกำจัดสารปนเปื้อน (Treating Unit) ของแต่ละโรงกลั่น ราคาของสินค้าในปัจจุบันและที่คาดการณ์ในอนาคต ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ และราคาน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ

กระบวนการกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์เป็นกระบวนการที่สามารถแปลงสภาพวัตถุดิบที่มีราคาต่ำ เช่น น้ำมันดิบที่มีความหนาแน่นสูงและกำมะถันสูงให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามากขึ้น โดยทั่วไปแล้ว ความสามารถในการเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ (Complexity) ของโรงกลั่นน้ำมันขึ้นอยู่กับจำนวนและชนิดหน่วยเปลี่ยนแปลงสภาพโมเลกุล (Conversion Unit) ที่มีความยืดหยุ่นและความสามารถในการเลือกใช้วัตถุดิบต่าง ๆ ที่มี จะทำให้โรงกลั่นน้ำมันอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบที่จะใช้ประโยชน์จากน้ำมันดิบที่ราคาถูก ซึ่งจะทำให้บริษัทฯ ได้รับกำไรขั้นต้นที่สูงขึ้น

โรงกลั่นน้ำมันที่มีหน่วยเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ (Upgrading Unit) จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำมันเบนซิน น้ำมันแก๊สโซฮอล์ น้ำมันก๊าดและน้ำมันดีเซล ซึ่งน้ำมันเหล่านี้จะมีมูลค่ามากกว่าน้ำมันเตา ดังนั้น โรงกลั่นน้ำมันที่มีหน่วยเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ (Upgrading Unit) มากก็จะมีกำไรสูงขึ้นด้วย ตารางข้างล่างนี้จะแสดงหน่วยการกลั่นน้ำมันต่างๆ และหน้าที่ของหน่วยต่างๆ ของบริษัทฯ

หน่วย	วัตถุดิบที่ใช้	ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้	วัตถุประสงค์
หน่วยกลั่นน้ำมันดิบ (Crude Distillation Unit)	น้ำมันดิบ	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เนฟทาเบา เนฟทาหนัก น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซลและ น้ำมันเตา	แยกน้ำมันดิบออกเป็นส่วนตามระดับของจุดเดือดที่ต้องการได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เนฟทาเบา เนฟทาหนัก น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบิน น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตา หน่วยกลั่นน้ำมันดิบ มีจำนวน 3 หน่วยซึ่งมีกำลังการกลั่นน้ำมันรวมกัน 260,000 บาร์เรลต่อวัน
หน่วยกลั่นสุญญากาศ (High Vacuum Unit)	ลองเรสิดิว (Long Residue)	น้ำมันก๊าสออยล์ สุญญากาศชนิดเบา (Light Vacuum Gas Oil) น้ำมันเตาชนิดเบา (Heavy Vacuum Gas Oil) น้ำมันเตาชนิดหนัก (Short Residue)	แยกน้ำมันลองเรสิดิว(Long Residue)ออกเป็นส่วนตามระดับของจุดเดือดที่ต้องการได้แก่ น้ำมันก๊าสออยล์สุญญากาศชนิดเบา น้ำมันก๊าดออยล์สุญญากาศชนิดหนัก(น้ำมันเตาชนิดเบา) และซีโอเรสิดิว (น้ำมันเตาชนิดหนัก) หน่วยกลั่นสุญญากาศ กำลังการผลิตรวมกันจำนวน 95,000 บาร์เรลต่อวัน
หน่วยเพิ่มออกเทนด้วย สารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ ไฮโดรเจนร่วม (Isomerization Unit)	เนฟทาเบา	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และ Isomerase	กระบวนการแปรรูปเนฟทาเบา (ค่าออกเทนต่ำ) เป็น Isomerase (ค่าออกเทนสูงและไม่มีสารอะโรมาติกส์) เพื่อนำไปใช้ในการผลิตน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว โดยใช้สารเร่งปฏิกิริยา และก๊าซไฮโดรเจน หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม มีกำลังการผลิตจำนวน 21,500 บาร์เรลต่อวัน

หน่วย	วัตถุดิบที่ใช้	ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้	วัตถุประสงค์
หน่วยเพิ่มออกเทนด้วย สารเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalyst Regeneration Platformer Unit)	แนฟทาหนัก	ก๊าซที่มีไฮโดรเจนสูง (Hydrogen Rich Gas) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว และ Reformate	กระบวนการแปรรูปน้ำมันที่มีค่าออกเทนต่ำ ให้ เป็นน้ำมันที่มีค่าออกเทนสูงขึ้นโดยใช้สารเร่ง ปฏิกิริยาเพื่อนำไปใช้ในการผลิตน้ำมันเบนซินไร้ สารตะกั่วและสารอะโรมาติกส์ หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา มี จำนวน 2 หน่วย กำลังการผลิตรวมกัน 50,000 บาร์เรลต่อวัน
หน่วยแตกโมเลกุลด้วย สารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit)	ลองเรสิดิว (Long Residue) น้ำมันก๊าซออยล์ สุญญากาศหนัก (Heavy Vacuum Gas Oil)	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน น้ำมัน ดีเซล และน้ำมันเตา	กระบวนการแปรรูปลองเรสิดิว (Long Residue) และ น้ำมันก๊าซออยล์สุญญากาศชนิดหนัก เป็น น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล และน้ำมันเตาโดยมีการ ใช้สารเร่งปฏิกิริยา หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา มีกำลังการผลิต จำนวน 10,300 บาร์เรลต่อวัน
หน่วยแตกโมเลกุลด้วย สารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ ไฮโดรเจนร่วม (Hydrocracking Unit)	น้ำมันก๊าซออยล์ สุญญากาศชนิดหนัก (Heavy Vacuum Gas Oil)	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว แนฟทาเบา แนฟทา หนัก น้ำมันก๊าด และ น้ำมันดีเซล	กระบวนการแปรรูปน้ำมันประเภท น้ำมันก๊าซ ออยล์สุญญากาศชนิดหนัก เป็นน้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด และน้ำมันดีเซล โดยใช้ก๊าซไฮโดรเจน และสารเร่งปฏิกิริยา กระบวนการผลิตนี้ต่างจาก หน่วยแตกตัวโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา เพราะมี การใช้ก๊าซไฮโดรเจนเป็นตัวแยกกำมะถันและทำ การแตกตัวน้ำมันชนิดหนัก (Heavy Oil) ให้เป็น น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด และน้ำมันดีเซล หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ ไฮโดรเจนร่วม มี 2 หน่วยด้วยกำลังการผลิต จำนวน 49,100 บาร์เรลต่อวัน ซึ่งช่วยเพิ่มปริมาณ ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปโดยเฉพาะ น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินและน้ำมันดีเซล (Middle Distillates) ตลอดจนทำให้สามารถใช้น้ำมันดิบ ชนิดหนัก (Heavy Crude Oil) ซึ่งมีราคาต่ำได้มาก ขึ้น เช่น น้ำมันดิบจากภูมิภาคตะวันออกกลาง
หน่วยแตกโมเลกุลด้วย ความร้อน (Thermal Cracking Unit)	ช็อต เรสิดิว (Short Residue)	น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมัน ดีเซล และน้ำมันเตา	กระบวนการแปรรูปช็อต เรสิดิว (Short Residue) (น้ำมันชนิดหนัก) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยใช้ความร้อนสูง แต่ไม่ได้ใช้สารเร่งปฏิกิริยา หน่วยแตกโมเลกุลด้วยความร้อน มีกำลังการผลิต จำนวน 19,300 บาร์เรลต่อวัน

หน่วย	วัตถุดิบที่ใช้	ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้	วัตถุประสงค์
หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันเบนซิน และน้ำมันดีเซล (Hydrotreating Unit, Hydrodesulfurization Unit)	น้ำมันเบนซินหรือ น้ำมันดีเซลที่มี กำมะถันสูง	น้ำมันเบนซินหรือ น้ำมันดีเซลที่มี กำมะถันต่ำ	กระบวนการลดปริมาณกำมะถันและสารปนเปื้อนอื่นๆ ออกจากน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลโดยใช้ก๊าซไฮโดรเจนและสารเร่งปฏิกิริยา หน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันเบนซินมีจำนวน 3 หน่วย โดยมีกำลังการผลิตรวม 83,000 บาร์เรลต่อวัน และน้ำมันดีเซลมี 2 หน่วย มีกำลังการผลิตรวม 81,000 บาร์เรลต่อวัน
หน่วยกำจัดกำมะถันในน้ำมันเบนซินจากหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Catalytic Cracked Gasoline Hydrodesulphurization)	น้ำมันเบนซินที่มี กำมะถันสูงจาก หน่วยแตกโมเลกุล ด้วยสารเร่งปฏิกิริยา	น้ำมันเบนซินที่มี กำมะถันต่ำ	กระบวนการลดปริมาณกำมะถันออกจากน้ำมันเบนซินจากหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ก๊าซไฮโดรเจนและสารเร่งปฏิกิริยา หน่วยกำจัดสารกำมะถันในน้ำมันเบนซินมีจำนวน 1 หน่วย โดยมีกำลังการผลิตรวม 7800 บาร์เรลต่อวัน

หน่วยเปลี่ยนแปลงสภาพโมเลกุล (Conversion Unit) ต่างๆ ประกอบด้วยหน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม หน่วยเพิ่มออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม หน่วยแตกโมเลกุลด้วยความร้อนจะช่วยเพิ่มความสามารถในการผลิตน้ำมันเบนซิน น้ำมันอากาศยานและน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศอย่างมาก และยังช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการใช้วัตถุดิบในการผลิตของบริษัทฯ อีกด้วย

นอกจากนี้ โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ยังสามารถกลั่นน้ำมันดิบได้หลากหลายประเภทรวมทั้งน้ำมันดิบจากภูมิภาคตะวันออกกลาง เอเชียตะวันออกไกล (Far East) แอฟริกาตะวันตก และน้ำมันจากแหล่งในประเทศ ซึ่งการเลือกวัตถุดิบที่จะใช้ขึ้นอยู่กับราคา คุณภาพและปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ได้จากวัตถุดิบนั้นๆ

สรุปกระบวนการกลั่น

กระบวนการกลั่นแยกส่วน (Fractionation)

ด้วยกระบวนการให้ความร้อนแก่น้ำมันดิบจนถึงอุณหภูมิหนึ่ง และส่งผ่านหอกลั่นแยกผลิตภัณฑ์ตามจุดเดือด (Fractionation Tower) น้ำมันดิบจะถูกแยกเป็นชนิดต่างๆ ณ จุดเดือดแต่ละจุด กระบวนการนี้เกิดขึ้นในหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ (Crude Distillation Unit – CDU) โดยการป้อนน้ำมันจากถังพักเข้าสู่หน่วยกลั่น และผ่านกระบวนการให้ความร้อนจนถึงระดับอุณหภูมิประมาณ 350 องศาเซลเซียสด้วยกระบวนการถ่ายเทความร้อนโดยใช้อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat Exchangers) และ เตาเผา (Fired Heaters) ขณะผ่านเข้าสู่หอกลั่นแยกผลิตภัณฑ์ตามจุดเดือดนั้น น้ำมันดิบบางส่วนจะระเหยกลายเป็นไอลอยขึ้นไปยังส่วนบนของหอ และกลั่นตัวเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันใส (Distillate) ชนิดต่างๆ ซึ่งรวมถึง ก๊าซปิโตรเลียมเหลว แนฟทา (Naphtha) น้ำมันก๊าด และน้ำมันดีเซล สำหรับส่วนที่ไม่ระเหยจะกลายเป็นน้ำมันเตา (Residue) ซึ่งจะออกจากส่วนล่างของหอกลั่นแยกผลิตภัณฑ์ตามจุดเดือด หากต้องการปรับปรุงคุณภาพและมูลค่าของน้ำมันใส จะนำน้ำมันใสเข้ากระบวนการอื่นๆ ต่อไป

กระบวนการปรับปรุงคุณภาพ (Treating)

ความสำคัญของกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของน้ำมันใส (Distillate) เพื่อการกำจัดการปนเปื้อนต่างๆ ออกจากน้ำมันใส เช่น สารประกอบไนโตรเจน หรือ สารประกอบกำมะถัน เป็นต้น และเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติ เช่น เสถียรภาพจากความร้อน (Thermal Stability) และเสถียรภาพของสี (Color Stability) ในหลายกรณี กระบวนการทำให้บริสุทธิ์นี้ต้องอาศัยปฏิกิริยาของสารเร่งปฏิกิริยาเคมี (Catalytic Reaction) โดยการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันก๊าดจำเป็นต้องใช้สารเร่งปฏิกิริยาชนิดเหลว (Liquid Catalyst) ในหน่วยกำจัดการปนเปื้อนในน้ำมันก๊าดเพื่อเร่งกระบวนการเปลี่ยนแปลง หรือการกำจัดการปนเปื้อนออกจากเนฟทา ในหน่วยกำจัดการปนเปื้อนในน้ำมันเบนซิน (Hydrotreating Unit) และน้ำมันดีเซลในหน่วยกำจัดการปนเปื้อนในน้ำมันดีเซล (Hydrosulfurization Unit) นั้น จะดำเนินการโดยผ่านสารเร่งปฏิกิริยาชนิดแข็งและก๊าซไฮโดรเจน ที่อุณหภูมิและความดันสูง กระบวนการปรับปรุงคุณภาพนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผลิตภัณฑ์กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีระดับความบริสุทธิ์ และคุณภาพสูงตามความต้องการ

กระบวนการปรับปรุงเพิ่มค่าออกเทน (Octane Number Enhancement)

ผลิตภัณฑ์เนฟทาที่ได้จากหน่วยกลั่นน้ำมันดิบจะมีค่าออกเทนต่ำและมีคุณภาพไม่เหมาะสมในการนำไปใช้ผสมน้ำมันเบนซิน จึงจำเป็นต้องผ่านกระบวนการกลั่นแยกเกรด โดยเนฟทาจะถูกแยกออกเป็นเนฟทาชนิดเบา (Light Naphtha) และ เนฟทาชนิดหนัก (Heavy Naphtha) ซึ่งจะนำไปผ่านหน่วยปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการต่างกัน เนฟทาชนิดเบา จะได้รับการปรับปรุงคุณภาพที่หน่วยเพิ่มค่าออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (Isomerization Unit) เพื่อเพิ่มค่าออกเทนจากประมาณ 65-70 เป็นประมาณ 88-89 โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จะไม่มีสารอะโรมาติกส์ (Aromatic) ปนอยู่เลยจึงเหมาะสมที่จะใช้ผสมเป็นน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วซึ่งมีสารอะโรมาติกส์ (Aromatic) ต่ำ สำหรับเนฟทาชนิดหนักนั้นจะถูกแยกไปปรับปรุงคุณภาพที่หน่วยเพิ่มค่าออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (CCR) เพื่อเพิ่มค่าออกเทนจากระดับปกติ 40-50 เป็น 102-103

กระบวนการเปลี่ยนแปลงลง เรสิดิว (Conversion of Long Residue)

น้ำมันเตา (Residue) ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากกระบวนการกลั่นแยกส่วนจากหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ (CDU) ซึ่งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าลง เรสิดิว (Long Residue) จะถูกส่งต่อไปยังหน่วยกลั่นสุญญากาศ (High Vacuum Unit - HVU) เพื่อการแยกส่วนเป็นน้ำมันเตาชนิดเบาและหนัก การแยกส่วนที่เกิดขึ้นในหน่วยกลั่นสุญญากาศ (HVU) นี้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในหอกลั่นแยกผลิตภัณฑ์ตามจุดเดือด (Fractionation Tower) ภายใต้อุณหภูมิสูง และในภาวะสุญญากาศเพื่อป้องกันการแตกตัวของโมเลกุล (Cracking Reaction)

น้ำมันเตาชนิดเบาจะถูกส่งไปที่หน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit - FCCU) เพื่อผ่านสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalyst) ภายใต้อุณหภูมิสูง เพื่อแตกโมเลกุลจนเป็นน้ำมันเบนซินที่มีค่าออกเทนสูง และน้ำมันดีเซล กระบวนการนี้จะทำให้เกิดถ่านโค้ก (Coke) บนสารเร่งปฏิกิริยา ดังนั้น จึงต้องมีการเผาถ่านโค้กเพื่อนำสารเร่งปฏิกิริยามาใช้งานใหม่ในหน่วย Regenerator ของหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (FCCU) ทางเลือกอีกทางหนึ่งนั้น น้ำมันเตาชนิดเบาอาจจะถูกส่งไปยังหน่วยแตกโมเลกุลด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม (HCU) เพื่อผ่านสารเร่งปฏิกิริยาภายใต้อุณหภูมิสูงและความดันสูง และสภาวะที่มีก๊าซไฮโดรเจนเพื่อปรับปรุงคุณภาพเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันใส (White Oil) ที่มีราคาสูง

ส่วนที่เป็นน้ำมันเตาชนิดหนักที่เป็นผลผลิตจากหน่วยกลั่นสุญญากาศ (HVU) จะถูกส่งผ่านกระบวนการต่อไปในหน่วยแตกโมเลกุลด้วยความร้อน (TCU) เพื่อผ่านกระบวนการภายใต้สภาวะแวดล้อมที่มีอุณหภูมิและความดันสูง เพื่อเปลี่ยนโครงสร้างเป็นน้ำมันเตาที่มีความหนืดต่ำลงและทำให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลด้วยอีกส่วนหนึ่ง กระบวนการนี้เป็นไปเพื่อปรับปรุงคุณภาพของน้ำมันเตาชนิดหนักเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าตลาดที่สูงขึ้น

จุดประสงค์หลักในการลงทุนในกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างน้ำมันเตา คือ เพื่อลดปริมาณน้ำมันเตาที่มีคุณภาพต่ำ และเพื่อเพิ่มปริมาณผลิตภัณฑ์น้ำมันใส (White Oil) เช่น น้ำมันเบนซิน และน้ำมันดีเซล ที่มีมูลค่าทางการตลาดสูงขึ้น นอกจากนี้จะทำให้โรงกลั่นน้ำมันมีความยืดหยุ่นในการเลือกชนิดน้ำมันดิบแล้ว กระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนี้ยังช่วยให้กำไรจากการกลั่นขั้นต้นสูงขึ้นกว่าโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (Hydro-Skimming)

กระบวนการผสมผลิตภัณฑ์ (Product Blending)

โรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) มีผลิตภัณฑ์ขั้นกลาง หรือองค์ประกอบสำหรับผสมน้ำมันหลายชนิด จึงทำให้สามารถเลือกผสมเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาสูงชนิดต่าง ๆ ได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะต้องผ่านข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และมีความแม่นยำในรายละเอียดกระบวนการผสม มีการเติมสารเติมแต่ง (Additive) และสี (Dye) ในกระบวนการนี้เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดและข้อกำหนดของรัฐบาล ในปัจจุบัน บริษัทฯ ใช้ระบบการผสมแบบ In-line Blending สำหรับการผสมน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล ส่วนน้ำมันเตายังคงใช้ระบบการผสมแบบ Batch Blending ระบบการผสมแบบ In-line Blending นั้นสามารถตรวจสอบคุณภาพน้ำมันขณะผสมได้ตลอดเวลา โดยเครื่องมือวิเคราะห์ ส่วนการแก้ไขคุณภาพและการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดและสัดส่วนการผสมจะควบคุมโดยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ซึ่งนอกจากจะทำให้ได้ส่วนผสมที่มีความเหมาะสมแล้ว ยังทำให้การผสมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปหลักที่ได้จากโรงกลั่นน้ำมัน

- ก๊าซปิโตรเลียมเหลว
- น้ำมันเบนซิน
- สารทำละลายโซลเว้นท์
- ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
- น้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าด
- น้ำมันดีเซล
- น้ำมันเตา

เศรษฐศาสตร์การกลั่นน้ำมัน (Economics of Refining)

โดยหลักแล้วการกลั่นน้ำมันเป็นธุรกิจที่อยู่บนฐานกำไร (margin) โดยเป้าหมายของผู้กลั่นน้ำมันคือการทำให้กระบวนการกลั่นน้ำมันมีประสิทธิภาพสูงสุดและได้ผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ที่ดีที่สุดจากวัตถุดิบที่ใช้ ในโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (simple refinery) ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจะมีสัดส่วนของน้ำมันชนิดหนัก (heavy Products) และมีมูลค่าต่ำ เช่น น้ำมันเตา Long Residue และยางมะตอยเป็นส่วนใหญ่ และผลิตภัณฑ์ที่เหลือ ได้แก่ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซิน ไร้สารตะกั่ว น้ำมันแก๊สโซฮอล์ มิกซ์โซลินส์ น้ำมันอากาศยาน และน้ำมันดีเซล ทั้งนี้ ปริมาณผลิตภัณฑ์จะขึ้นอยู่กับชนิดน้ำมันดิบ และวัตถุดิบที่ใช้ กำไรจากการกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (Simple Refining Margin) คำนวณโดยการนำ

มูลค่าทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้หักด้วยต้นทุนราคาน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นและสาธารณูปโภคที่ซื้อจากภายนอก กำไรจากการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refining Margin) ต่างจากกำไรของโรงกลั่นน้ำมันแบบพื้นฐาน (Simple Refining Margin) ตรงที่การกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์จะได้น้ำมันชนิดหนัก (heavy Products) เป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า เพราะโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) จะมีหน่วยกลั่นที่สามารถแปรสภาพน้ำมันชนิดหนักที่มีมูลค่าต่ำให้เป็นน้ำมันชนิดเบา (light Products) ที่มีมูลค่าสูงกว่าได้ โรงกลั่นน้ำมันที่มีระบบที่คอมเพล็กซ์กว่าจะมีผลตอบแทนการผลิตที่สูงกว่าเนื่องด้วยความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงโดยใช้ น้ำมันดิบหรือวัตถุดิบอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่า ผลที่ตามมาคือกำไรจากการกลั่นแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Margin) จะสูงกว่ากำไรจากการกลั่นแบบพื้นฐาน

อุตสาหกรรมนี้ใช้ค่าอ้างอิง (Benchmark) หลายอย่างในการวัดผลตอบแทน ความซับซ้อนและประสิทธิภาพของโรงกลั่น ประกอบด้วย

- Nelson's complexity index
- กำไรจากการกลั่นขั้นต้น
- อัตราการใช้กำลังการผลิต (Plant Utilization Rate)
- Upgrading-to-Refining Ratio
- Hydrotreating-to-Refining Ratio
- Energy Intensity Index (EII)
- Non-Energy Cash Cost (NECC)
- ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา และ
- ความพร้อมในการผลิต (Operational Availability)

2.1.2 ธุรกิจปิโตรเคมี

บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด (Thai Paraxylene Company Limited : TPX)

ถือหุ้นโดย บริษัทฯ ร้อยละ 100 ก่อตั้งขึ้นในเดือนมิถุนายน 2539 โรงงานตั้งอยู่บนเนื้อที่ 92 ไร่ บริเวณใกล้โรงกลั่นน้ำมันไทยออยล์ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อดำเนินธุรกิจในการผลิตสารพาราไซลีน (Paraxylene : PX) ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปลายปี 2544 และเริ่มดำเนินการผลิตในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2545 เป็นต้นมา

ในปี 2551 TPX ได้มีการขยายการลงทุนเพิ่ม เพื่อผลิตสารเบนซีน (Benzene : BZ) และสารโทลูอีน (Toluene : TL) เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้นี้ถือว่าเป็นสารอะโรมาติกขั้นต้น สำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี อันเป็นอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานที่จะช่วยส่งเสริม และพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ขึ้นกลางและขึ้นปลายของประเทศ ให้ขยายตัว และมีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่มุ่งเน้นให้เกิดอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอย่างครบวงจร เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ

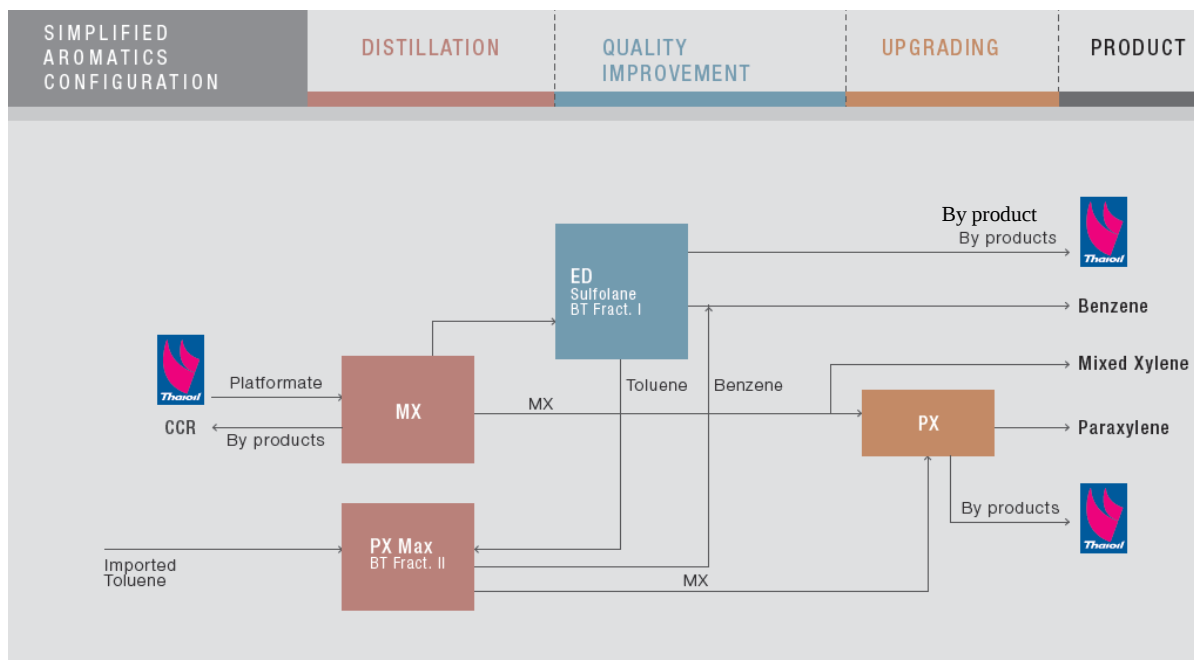
ในปี 2555 TPX ได้มีการขยายการลงทุนโดยปรับปรุงหน่วยผลิต Tatoray ไปเป็นหน่วยผลิต PxMax ซึ่งเป็นหน่วยผลิตที่เพิ่มมูลค่าของสารโทลูอีนไปเป็นสารเบนซีนและสารพาราไซลีนที่มีมูลค่าสูงกว่า ส่งผลให้กำลังการผลิตรวมของสารพาราไซลีนและสารเบนซีนของบริษัทเพิ่มขึ้นเป็น 527,000 และ 259,000 ตันต่อปี ตามลำดับ อีกทั้ง หน่วยผลิต PxMax มีการใช้เทคโนโลยี Divided Wall Column ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการกลั่นที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยรวมของบริษัทดีขึ้น และยังช่วยลดต้นทุนในค่าก่อสร้างอีกด้วย

ในปี 2556 TPX ได้ร่วมลงทุนกับบริษัท มิตรชัยเอนด์คัมปนี จำกัด (มิตรชัย) ก่อตั้งบริษัทร่วมทุนในนาม บริษัท ลาภิรักษ์ จำกัด บุกเบิกการผลิตสาร LAB (Linear Alkyl Benzene) ที่ครบวงจรที่สุดรายแรกของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยนวัตกรรมล่าสุด ซึ่งถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยเงินลงทุนกว่า 12,000 ล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะการก่อสร้างจะแล้วเสร็จ และจะสามารถเริ่มดำเนินการผลิตได้ในต้นปี 2559

รายละเอียดผลิตภัณฑ์

สำหรับสารพาราไซลีน เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นกลางในการผลิต PTA (Purified Terephthalic Acid) ใช้ในการผลิตเส้นใยโพลีเอสเตอร์และพลาสติกสำหรับผลิตขวดบรรจุภัณฑ์ PET (Polyethylene Terephthalate) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นปลาย ส่วนสารเบนซีน เป็นสารตั้งต้นสำคัญในการผลิตสารสไตรีนโมโนเมอร์ (Styrene Monomer) สารฟีนอล (Phenol) และสารไซโคลเฮกเซน (Cyclohexane) ซึ่งสารเหล่านี้ใช้ในการผลิตพลาสติกบรรจุภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนรถยนต์ เป็นต้น สำหรับสารโทลูอีน ใช้ในอุตสาหกรรมตัวทำละลาย อีกทั้งยังสามารถนำไปผลิตเบนซีนและพาราไซลีนได้อีกด้วย

กระบวนการผลิต

แสดงแผนผังของหน่วยผลิต (Flow Diagram) ของ บจ. ไทยพาราไซลีน ซึ่งทำการผลิตสารอะโรมาติกเพื่อเป็นวัตถุดิบป้อนอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นปลายต่อไป

หมายเหตุ

ก่อนโครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สารอะโรมาติกแล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2555 บจ. ไทยพาราไซลีน มีกำลังการผลิตสารพาราไซลีนตามทีออกแบบไว้อยู่ที่ 489,000 ตันต่อปี สารเบนซีน 177,000 ตันต่อปี สารโทลูอีน 144,000 ตันต่อปี และสารมิกซ์ไซลีน 90,000 ตันต่อปี โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทำให้ TPX สามารถเปลี่ยนผลิตภัณฑ์โทลูอีน

ให้เป็นสารอะโรมาติกส์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ได้แก่ สารพาราไซลีนและสารเบนซีน ทำให้ปัจจุบัน TPX มีกำลังการผลิตสารพาราไซลีน 527,000 ตันต่อปี และสารเบนซีน 259,000 ตันต่อปี

หน่วยผลิตสารมิกซ์ไซลีน

Platforme จากหน่วย Continuous Catalyst Regeneration หรือ CCR ของไทยออยล์ จะถูกป้อนเข้าสู่หน่วยผลิต MixedXylenes เพื่อกลั่นแยกเป็นผลิตภัณฑ์ดังนี้

1. C5 Product – เป็นผลิตภัณฑ์ที่เบาที่สุด และไม่เป็นสารอะโรมาติก ซึ่งจะส่งกลับไปโรงกลั่นไทยออยล์
2. Crude Benzene – เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีสาร Benzene เป็นส่วนใหญ่ และยังมีสาร Toluene ปะปนอยู่พอสมควร จึงใช้เป็นวัตถุดิบป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตสาร Benzene
3. Crude Toluene – ส่งกลับไปโรงกลั่นไทยออยล์เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำมันเบนซิน
4. Mixed Xylenes – เป็นผลิตภัณฑ์หลักซึ่งประกอบไปด้วย พาราไซลีน ออโรไซลีน เมตาไซลีน และเอทธิลเบนซีน โดยที่ Mixed Xylenes ที่ผลิตได้นี้จะถูกนำเข้าสู่กระบวนการผลิตสารพาราไซลีนต่อไป
5. สารอะโรมาติกหนัก (C9+) - ส่งกลับไปโรงกลั่นไทยออยล์เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปต่อไป

หน่วยผลิตสารพาราไซลีน

หน่วยผลิตสารพาราไซลีนประกอบไปด้วยหน่วยผลิตย่อย 3 หน่วยได้แก่ Parex, Isomar และ Xylene Rerun Column ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสังเขปดังนี้

สารมิกซ์ไซลีนจากหน่วยผลิต Mixed Xylenes จะป้อนเข้าสู่หน่วย Parex เพื่อแยกพาราไซลีนออกจากไซลีนอื่นๆ ซึ่งได้แก่ออโรไซลีน เมตาไซลีน และเอทธิลเบนซีน โดยกระบวนการ Adsorption พาราไซลีนที่ได้จะถูกนำมาทำให้มีความบริสุทธิ์เพิ่มโดยการกลั่นซึ่งจะทำให้พาราไซลีนที่ได้จะมีความบริสุทธิ์ถึงร้อยละ 99.7 โดยน้ำหนัก

สำหรับส่วนที่เหลือจากการแยกพาราไซลีนออกไปแล้ว ซึ่งประกอบไปด้วย ออโรไซลีน เมตาไซลีน และเอทธิลเบนซีน ซึ่งเรียกโดยรวมว่า Raffinate จะถูกส่งต่อไปยังหน่วย Isomar เพื่อเปลี่ยนโครงสร้างโมเลกุลของ ออโรไซลีน และเมตาไซลีน ใน Raffinate ให้กลายเป็นพาราไซลีน ด้วยปฏิกิริยา Isomerization และเปลี่ยนเอทธิลเบนซีน ให้กลายเป็นเบนซีน ด้วยปฏิกิริยา EB Dealkylation ซึ่งจะทำให้ผลิตพาราไซลีนได้เพิ่มมากขึ้น และได้ผลิตภัณฑ์พลอยได้เป็นเบนซีน

Raffinate ก่อนส่งเข้าหน่วย Isomar นี้จะมีปริมาณพาราไซลีนเพียงร้อยละ 2 โดยน้ำหนักแต่เมื่อออกจากหน่วย Isomar แล้วจะมีพาราไซลีนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23 จากนั้นจะส่งต่อไปยังหอกลั่น Xylene Rerun Column ส่วนผลิตภัณฑ์พลอยได้เบนซีน จะถูกส่งไปยังหน่วยผลิตเบนซีน

ที่หอกลั่น Xylene Rerun Column จะทำหน้าที่กลั่นแยกเอาสารที่หนักกว่า Xylene ออกไปเพื่อให้ได้ Mixed Xylenes ที่พร้อมจะส่งไปยังหน่วย Parex เพื่อแยกเอาสารพาราไซลีนต่อไป นอกจากนั้นแล้วสารอะโรมาติกหนัก (C9+) บางส่วนจากหน่วย Mixed Xylenes จะถูกส่งเข้าสู่ Xylene Rerun Column เพื่อแยกเอาเฉพาะ A9 ส่งกลับโรงกลั่นไปผลิตน้ำมันเบนซิน ส่วนที่เหลือเรียกว่า Heavies ก็ส่งกลับไปยังโรงกลั่นไทยออยล์เพื่อผลิตเป็นน้ำมันเตา

หน่วยผลิตสารเบนซีน

หน่วยผลิตสารเบนซีนประกอบไปด้วยหน่วยผลิตย่อย 2 หน่วยได้แก่ ED Sulfolane และ Benzene & Toluene Fractionation ซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสังเขปดังนี้

Crude Benzene จากหน่วยผลิต Mixed Xylenes และ เบนซีนจาก Isomar จะป้อนเข้าสู่หน่วย ED Sulfolane เพื่อสกัดแยกเอสารที่ไม่ใช่อะโรมาติกส่งกลับยังโรงกลั่น ไทยออยล์ เหลือแต่สารอะโรมาติกเอาไว้ จากนั้นจึงนำไปกลั่นแยกสารเบนซีน โทลูอิน และไซลีน ที่หน่วย Benzene & Toluene Fractionation

สารเบนซีนที่เป็นผลิตภัณฑ์หลักจะมีความบริสุทธิ์ถึงร้อยละ 99.9 โดยน้ำหนัก ส่วนโทลูอินจะส่งต่อไปยังหน่วย PxMax เพื่อผลิตพาราไซลีน และเบนซีน สำหรับไซลีนก็จะส่งไปยัง Xylene Rerun Column

หน่วยผลิต PxMax

หน่วยผลิต PxMax เป็นเทคโนโลยีเฉพาะที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อเพิ่มคุณค่าของสารโทลูอินที่มีการใช้งานจำกัด ให้เป็นสารพาราไซลีน และเบนซีน ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีต่อเนื่องอย่างกว้างขวาง

สารโทลูอินที่ป้อนเข้าหน่วยผลิตจะผ่านกระบวนการ Selective Toluene Disproportionation (STDP) โดยใช้สารเร่งปฏิกิริยา EM-2300 ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างพิเศษ (Molecular Sieve) ที่มีรูพรุนขนาดเฉพาะ ไม่มีส่วนประกอบของโลหะมีค่า (Precious Metal) ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้คือสารมิกซ์ไซลีน ที่มีความเข้มข้นของพาราไซลีนสูงถึง 90% และได้สารเบนซีนเป็นผลิตภัณฑ์ร่วม โดยให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์ที่เป็นสารมิกซ์ไซลีนสูงกว่า และเกิดการแตกตัวเป็นก๊าซในสัดส่วนที่ต่ำ

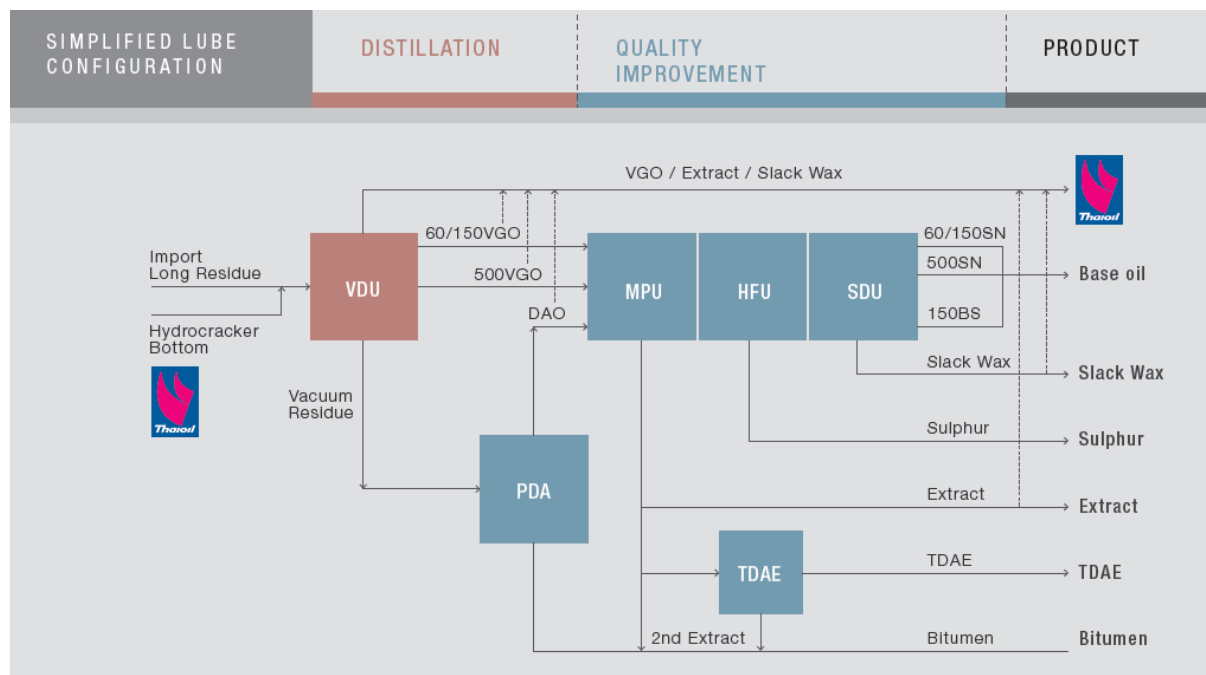
สารมิกซ์ไซลีนที่มีความเข้มข้นของพาราไซลีนสูง จะถูกส่งเข้าหน่วยผลิต Parex เพื่อแยกสารพาราไซลีนที่มีความบริสุทธิ์สูงออกจำหน่าย เนื่องจากข้อได้เปรียบด้านความเข้มข้น ทำให้การแยกสารพาราไซลีนมีประสิทธิภาพด้านพลังงานสูง ช่วยให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำลง ส่วนสารเบนซีนที่ผลิตจากหน่วย PxMax เป็นเบนซีนที่มีความบริสุทธิ์สูงสามารถจำหน่ายได้โดยตรง ผลิตภัณฑ์พลอยได้จากหน่วยผลิตนี้คือ ก๊าซทิ้งซึ่งถูกนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในโรงงาน

2.1.3 ธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน) (Thai Lube Base Public Company Limited : TLB)

บมจ. ไทยลูบเบส ดำเนินโครงการก่อสร้างหน่วยผลิตน้ำมันยางสะอาด (TDAE) เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ TDAE โดยเริ่มการผลิตตั้งแต่ เดือนมกราคม 2554 ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ TDAE เพิ่มขึ้นประมาณ 50,000 ตันต่อปี

กระบวนการผลิต

แผนผังแสดงของหน่วยผลิต (Flow Diagram) ของ TLB ในการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

หน่วยกลั่นสุญญากาศ (Vacuum Distillation Unit)

เป็นหน่วยแรกของระบบการผลิต มีหน้าที่ในการกลั่นแยกชนิดของน้ำมันตามลำดับอุณหภูมิที่ความดันสุญญากาศ ได้เป็นน้ำมันดีเซลสุญญากาศ (Vacuum Gas Oils, VGO) 3 ชนิด ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเป็นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานต่อไป

หน่วยแยกแอสฟัลท์ (Propane Deasphalting Unit)

ทำหน้าที่สกัดแอสฟัลท์ออกจากกาน้ำมันที่ได้จากกลั่นสุญญากาศโดยใช้โพรเพนเป็นตัวทำละลาย ได้เป็นน้ำมันพร่องแอสฟัลท์ (Deasphalted Oil) ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเป็นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ชนิด 150 ไพร์ทส์ดีอก (150BS) และแอสฟัลท์ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตยางมะตอยเพื่อใช้ลาดถนนต่อไป

หน่วยสกัดสารอะโรมาติกส์ (MP Refining Unit)

ทำหน้าที่สกัดสารอะโรมาติกส์ ออกจากน้ำมันดีเซลสุญญากาศและน้ำมันพร่องแอสฟัลท์ โดยใช้สารละลายชื่อ n-methyl-2-pyrrolidone (NMP) เป็นตัวทำละลาย ได้เป็นน้ำมันพร่องสารอะโรมาติกส์ (Raffinates) ที่มีดัชนีความหนืดสูงขึ้น

หน่วยกำจัดกำมะถันและฟอกสี (Hydrofinishing Unit)

ทำหน้าที่ในการแยกเอากำมะถันที่มีอยู่ในน้ำมันพร่องสารอะโรมาติกส์ออก โดยให้ทำปฏิกิริยากับไฮโดรเจน ได้เป็นน้ำมันบำบัดด้วยไฮโดรเจน (Hydrotreated Raffinates) ที่บริสุทธิ์มีสีใสยิ่งขึ้น

หน่วยแยกไข (Solvent Dewaxing Unit)

ทำหน้าที่แยกไขแอสล (Slack Wax) ออกจากน้ำมันบำบัดด้วยไฮโดรเจน ได้เป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานที่มีจุดไหลเทต่ำ ได้มาตรฐานสากล พร้อมจำหน่ายเพื่อนำไปใช้งานต่อไป

หน่วยผลิต TDAE

ทำหน้าที่แยกสารอะโรมาติกส์ชนิดหลายวง (Polycyclic Aromatic) เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์น้ำมันยางสะอาด (TDAE)

ผลิตภัณฑ์

น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน

ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานมี 4 ชนิดจำแนกตามความหนืด ได้แก่ 60 SN, 150 SN, 500 SN, และ 150 BS สามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ได้นับร้อยๆ ชนิด ผู้ผลิตน้ำมันหล่อลื่นจะผสมน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานเข้าด้วยกันกับสารเติมแต่งตามสูตร

สำหรับผลิตน้ำมันหล่อลื่นชนิดต่างๆ ซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้

- น้ำมันเครื่องยนต์ (Engine Oil) เช่น น้ำมันเครื่องสำหรับเครื่องยนต์ที่ใช้ น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล น้ำมันเกียร์ น้ำมันสำหรับอุปกรณ์ถ่ายส่งกำลัง
- น้ำมันเรือ (Marine Oil) เช่น น้ำมันเครื่องสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลหมุนช้า
- น้ำมันอุตสาหกรรม (Industrial Oil) เช่น น้ำมันหล่อลื่นสำหรับคอมเพรสเซอร์ Refrigeration Oil น้ำมันเกียร์ น้ำมันถ่ายเทความร้อน น้ำมันไฮดรอลิก น้ำมันเครื่องปั้นดินเผาและทอผ้า น้ำมันเครื่องกังหัน
- น้ำมันอุตสาหกรรมการขึ้นรูปโลหะ (Metal Processing Fluids) เช่น น้ำมันหล่อลื่นสำหรับเครื่องตัดเฉื่อย น้ำมันหล่อเย็น (Quench Oil) น้ำมันป้องกันสนิม เป็นต้น

ยางมะตอย (Bitumen)

- ใช้ในงานสร้างทางลาดถนน

ผลิตภัณฑ์พลอยได้

- น้ำมันยาง (Aromatic Extract) ใช้ในผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางรถยนต์ ยางขอบกระจก พื้นรองเท้า เป็นต้น
- น้ำมันยางสะอาด (TDAE) ใช้ในผลิตภัณฑ์ยาง ตามข้อบังคับของกลุ่มประเทศ EU
- น้ำมันดีเซลสูญญากาศ (VGO) เป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำมันดีเซล
- กำมะถัน เป็นวัตถุดิบในการผลิตผงซักฟอก กรดกำมะถัน
- ไบแซลค (Slack Wax) เป็นวัตถุดิบในการผลิตเทียนไข เครื่องสำอาง และใช้เคลือบกระดาษภาชนะบรรจุหีบห่อ
- แนฟทา เป็นวัตถุดิบในการผลิตน้ำมันเบนซิน และน้ำมันอากาศยาน

2.1.4 ธุรกิจตัวทำลาย

บริษัท ไทยออยล์ โซลเว้นท์ จำกัด (TOS)

ดำเนินธุรกิจทางด้านสารทำลายและเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย และต่างประเทศ โดยเป็นผู้ถือหุ้นใน บริษัท ทีโอพี โซลเว้นท์ จำกัด บริษัท ศักดิ์ไชยสิทธิ์ จำกัด (SAKC) และ TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. สำหรับ SAKC เป็นโรงงานผลิตสารทำลายไฮโดรคาร์บอนคุณภาพสูงสำหรับงานอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมสี, ยางรถยนต์, กาว, การสกัดน้ำมันพืช, โฟม, พลาสติก, การสกัดแร่ทองแดง เป็นต้น โดยมี TOS เป็นผู้แทนจำหน่ายให้ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ สำหรับ TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2552 (ซื้อธุรกิจมาจาก บริษัท เซลล์ ประเทศเวียดนาม) โดยมี TOS เป็นผู้ถือหุ้น 100 เปอร์เซ็นต์ และดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำลายและเคมีภัณฑ์ในประเทศไทย เวียดนาม ซึ่งเป็นการลงทุนในต่างประเทศครั้งแรกของเครือไทยออยล์ โดย TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. มีคลังสินค้าใน Go Dau และ Tam Phuoc สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์สารทำลายและ

เคมีภัณฑ์ได้หลายรูปแบบ เช่น อุตสาหกรรมสี สารเคลือบผิว ทินเนอร์ กาว ตัวประสาน หมึกพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ น้ำยาทำความสะอาดต่างๆ การสกัดน้ำมันพืช และอุตสาหกรรมเคมี เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์

สารทำละลายไฮโดรคาร์บอน (Hydrocarbon Solvent)

สารทำละลายไฮโดรคาร์บอนเป็นตัวทำละลายที่มีไฮโดรเจนและคาร์บอนเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ พาราฟิน (Paraffin), อะลิฟาติก (Aliphatic), SBPs, มินอรัลสปิริต (Mineral spirits), อะโรมาติกส์ (Aromatic) ซึ่งนำไปใช้อุตสาหกรรมประเภทต่างๆ เช่น งานสี (Paint), งานเคลือบผิว (Coating), กาว (Adhesive) หรือตัวประสาน (Sealant), น้ำยาซักแห้ง (Dry Cleaning Fluid), เหมืองแร่ (Mining), ยาฆ่าแมลง (Insecticide), กระบวนการสกัดน้ำมันพืช (Edible Oil), อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติก (Polymer), และอุตสาหกรรมยางรถยนต์ (Tire)

สารทำละลายเคมีคอล (Chemical Solvent)

สารทำละลายเคมีคอล ได้แก่ ตัวทำละลายที่มีกลุ่มของ แอลกอฮอล์ (Alcohol), คีโตน (Ketone), เอสเทอร์ (Ester), ไกลคอลอีเทอร์ (Glycol Ethers) เป็นองค์ประกอบ ซึ่งนำไปใช้ในงานสี (Paint), งานเคลือบผิว (Coating), ทินเนอร์ (Thinner), กาว (Adhesive) หรือ ตัวประสาน (Sealants), น้ำยาทำความสะอาดกระจก (Windscreen Cleaner), งานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic), ใช้เป็นสารทำละลายในหมึกพิมพ์ (Ink) และผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน (Household Product)

เคมีภัณฑ์อื่นๆ (Other Chemicals)

เคมีภัณฑ์อื่นๆ ที่ไม่ใช่สารทำละลาย ได้แก่ ไดเอทิลีนไกลคอล (Diethylene Glycol) โมโนเอทิลีนไกลคอล (Monoethylene Glycol) และสไตรีนโมโนเมอร์ (Styrene Monomer) เป็นต้น โดยนำไปใช้ในงานสีสูตรน้ำ (Paint), ตัวเนื้อสี (Binder), งานภาชนะบรรจุเนื้อแข็ง (ถัง), ของชำร่วย, งานพื้นรองเท้า

2.1.5 ธุรกิจผลิตไฟฟ้า

บริษัท ไทยออยล์เพาวเวอร์ จำกัด (TP)

บริษัทฯ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 74 เป็นบริษัทผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมแบบโคเจนเนอเรชัน โดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง (Combined-Cycle Co-generation Power Plant) ด้วยกำลังการผลิตไฟฟ้า 118 เมกะวัตต์ และไอน้ำ 216 ตันต่อชั่วโมง โดย TP จำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. จำนวน 41 เมกะวัตต์ ภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะเวลา 25 ปี คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าของรายได้ประมาณร้อยละ 20 ในขณะที่ การจำหน่ายไฟฟ้าส่วนที่เหลือและไอน้ำให้แก่ เครือไทยออยล์ คิดเป็นสัดส่วนของมูลค่ารายได้ประมาณร้อยละ 80 ทั้งนี้ สัญญาซื้อขายไฟฟ้าของ TP ช่วยรักษาความมั่นคงทางรายได้และการใช้พลังงานให้แก่บริษัทฯ เป็นสำคัญ โดยมี ข้อตกลงที่ลูกค้าจะต้องชำระค่าไฟฟ้า ตามปริมาณไฟฟ้าขั้นต่ำที่กำหนด (Take-or-Pay) สำหรับไฟฟ้าเฉลี่ยที่ร้อยละ 70 และไอน้ำ เฉลี่ยที่ร้อยละ 85 นอกจากนี้ภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. ซึ่ง กฟผ. ตกลงชำระค่าพลังไฟฟ้า (Capacity Payment) ครอบคลุมต้นทุนคงที่ ภาระหนี้สินและผลตอบแทน แก่บริษัทฯ และค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Payment) ตามสูตรคำนวณที่ระบุไว้ในสัญญา อนึ่ง ในด้านการบริหารงานบริษัทฯ เป็นผู้ดูแลบริหารงานให้ TP เนื่องจาก ไม่มีพนักงานเป็นของตนเอง

บริษัท ท็อป เอสพี จำกัด (TOP SPP)

บริษัทฯ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 100 เป็นบริษัทผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมแบบโคเจนเนอเรชัน โดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง (Combined-Cycle Co-generation Power Plant) จำนวน 2 โรงไฟฟ้ากำลังการผลิตไฟฟ้ารวม 239 เมกะวัตต์ และไอน้ำ 313 ตันต่อชั่วโมง ซึ่งสามารถขยายกำลังการผลิตไอน้ำเพิ่มเติมได้อีก 147 ตันต่อชั่วโมงหากมีความต้องการไอน้ำเพิ่มเติมอีก โดยบริษัทฯ จำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. จำนวน 180 เมกะวัตต์ ซึ่งได้รับสัญญาการซื้อขายไฟฟ้า มีระยะเวลา 25 ปี จำนวน 2 สัญญา ละ 90 เมกะวัตต์ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2553 และมีกำหนดวันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้า ของโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2 ในวันที่ 1 เมษายน 2559 และ 1 มิถุนายน 2559 ตามลำดับ ทั้งนี้คิดเป็นสัดส่วนมูลค่าของรายได้ประมาณร้อยละ 36 ในขณะที่การจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำส่วนที่เหลือให้แก่เครือไทยออยล์ คิดเป็นสัดส่วนของประมาณการรายได้ร้อยละ 64 โดยบริษัทฯ คาดการณ์ว่าผลประโยชน์ของ TOP SPP จะช่วยเสริมความมั่นคงทางรายได้และความเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการใช้พลังงานให้แก่บริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ให้บริการด้านการบริหารงานทุกด้านแก่ TOP SPP

บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (GPSC)

บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ ซึ่ง เดิมบริษัทฯ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 24 และบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 56 นั้น ได้มีการควบรวมกิจการกับบจ. พีทีที ยูทิลิตี้ และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (GPSC) และผลจากการควบรวมกิจการทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯ เปลี่ยนเป็นร้อยละ 11.88 และ สัดส่วนการถือหุ้นของบจ.ไทยออยล์เพาเวอร์ เปลี่ยนเป็นร้อยละ 27.71 รวมทั้งสิ้น บริษัทฯถือ GPSC ทั้งทางตรงและทางอ้อม 32.39% ต่อมา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2558 GPSC ได้เข้าจดทะเบียนและเริ่มซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯ เปลี่ยนเป็นร้อยละ 8.9 และ สัดส่วนการถือหุ้นของบจ.ไทยออยล์เพาเวอร์ เปลี่ยนเป็นร้อยละ 20.8 รวมทั้งสิ้น บริษัทฯถือ GPSC ทั้งทางตรงและทางอ้อม 24.3% สำหรับทรัพย์สินของ GPSC ประกอบด้วย

1) โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมโดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง (Natural Gas-fired Combined-Cycle Power Plant) กำลังการผลิตไฟฟ้า 700 เมกะวัตต์ (โรงไฟฟ้าเดิมของ บจ.ผลิตไฟฟ้าอิสระ)

ธุรกิจ: ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าที่ผลิตได้ทั้งหมดให้ กฟผ. ภายใต้สัญญาการซื้อขายไฟฟ้าซึ่งมี ระยะเวลา 25 ปี โดยสัญญา ระบุให้ กฟผ. จ่ายค่าความพร้อมจ่ายพลังไฟฟ้า (Availability Payment) เมื่อเครื่องจักรมีความพร้อมในการเดินเครื่อง โดยไม่ผูกพันกับแผนสั่งการเดินเครื่องโดย กฟผ. ในจำนวนที่ตกลงกันตามข้อสัญญาเพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายคงที่ ภาระหนี้สิน และผลตอบแทนแก่บริษัทฯ และระบุให้ กฟผ. จ่ายค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Payment) ตามสูตรคำนวณที่ระบุไว้ ซึ่งเป็นไปตามการเดินเครื่องจักรตามจริง

2) โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมโดยใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงกำลังการผลิตไฟฟ้า 338 เมกะวัตต์ และมีกำลังการผลิตไอน้ำ 1,500 ตันต่อชั่วโมง (โรงไฟฟ้าเดิมของ บจ. พีทีที ยูทิลิตี้)

ธุรกิจ: ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม โดยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมกับกลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมและมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก ประเภท Non-Firm: SPP)

2.1.6 ธุรกิจการขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

บริษัท ไทยออยล์มาร์ติน จำกัด (TM)

บริษัทฯ ถือหุ้นร้อยละ 100 เป็นบริษัทที่มุ่งเน้นการเป็นผู้นำด้านกองเรือขนาดใหญ่ ในกลุ่ม ปตท. และในภูมิภาค เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดพลังงาน ปิโตรเลียม และปิโตรเคมี เช่น เรือ VLCC เรือ AFRAMAX และเรือขนาดเล็ก Crew Boat เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ในกลุ่ม ปตท. รวมทั้งเตรียมรองรับแผนกลยุทธ์ในด้าน Step-Out ของเครือไทยออยล์ บริษัทฯ จึงได้ปรับโครงสร้างธุรกิจ ทำให้ในปัจจุบันนอกจากเป็นบริษัทที่เป็นเจ้าของเรือบรรทุกน้ำมันและปิโตรเคมี จำนวน 4 ลำที่ให้บริการขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีทางเรือด้วยตนเอง ทั้งภายในและต่างประเทศแล้ว ยังสร้างกลุ่มบริษัทเรือที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในเรือชนิดต่างๆ โดยร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ โดยเฉพาะเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ เช่น เรือ VLCC เรือ AFRAMAX และเรือ Crew Boat สำหรับขนส่งสัมภาระและลูกเรือแก่แท่นขุดเจาะน้ำมันกลางทะเล ซึ่งช่วยให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพมาตรฐานการบริการให้ดียิ่งขึ้น

2.1.7 ธุรกิจด้านเอทานอล

บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด (TET)

ดำเนินการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการผลิตเอทานอล สำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิง (Fuel Grade) และใช้ในอุตสาหกรรม (Industrial Grade) โดยเอทานอลสำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิงจะถูกนำไปผสมกับน้ำมันเบนซินเพื่อให้ได้เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ชนิดต่างๆ ที่จำหน่ายในประเทศ ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ อี10 (ออกเทน 91 และ 95) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ อี20 (ออกเทน 95) และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ อี85 (ออกเทน 95) ซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอลสำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิงในสัดส่วน 10% 20% และ 85% ตามลำดับ ส่วนเอทานอลสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมจะถูกส่งออกไปขายในตลาดต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นต้น

ในปัจจุบันบริษัทฯ ได้ลงทุนถือหุ้นในบริษัทผลิตและจำหน่ายเอทานอลรวม 3 บริษัท ได้แก่

1. บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด ซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้น 50% เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายเอทานอลสำหรับเป็นเชื้อเพลิงจากมันสำปะหลังทั้งชนิดมันสดและมันเส้น มีกำลังการผลิต 2 แสนลิตรต่อวัน ตั้งอยู่ที่จังหวัดลพบุรี
2. บริษัท แม่สอดพลังงานสะอาด จำกัด ซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้น 30% เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายเอทานอลสำหรับเป็นเชื้อเพลิงสามารถผลิตได้จากน้ำอ้อย กากน้ำตาล และ น้ำตาลทรายดิบ มีกำลังการผลิต 2.3 แสนลิตรต่อวัน ตั้งอยู่ที่จังหวัดตาก
3. บริษัท อุบล ไบโอเอทานอล จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้น 21.28% เป็นผู้ผลิตเอทานอลสำหรับเป็นเชื้อเพลิงและสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม สามารถผลิตได้จากมันสำปะหลัง ทั้งชนิดมันสดและมันเส้น รวมถึงจากกากน้ำตาล มีกำลังการผลิต 4 แสนลิตรต่อวัน โดยบริษัท อุบลฯ ยังถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัทดังต่อไปนี้
 - 3.1 บริษัท อุบลเกษตร พลังงาน จำกัด ผู้ผลิตแป้งมันสำปะหลัง (Native Starch) ขนาดกำลังการผลิต 700 ตันต่อวัน
 - 3.2 บริษัท อุบล ไบโอแก๊ซ จำกัด ผู้ผลิตก๊าซชีวภาพ (Bio gas) จากน้ำเสียของโรงงานแป้งมันฯ ซึ่งก๊าซชีวภาพจะถูกนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตแป้งมันและส่วนที่เหลือจะถูกนำไปผลิตไฟฟ้าขนาด 1.9 เมกกะวัตต์ ขายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - 3.3 บริษัท เอ็นพี ไบโอเอเนอจี จำกัด ผู้ผลิตก๊าซชีวภาพ (Bio gas) จากกากแป้งมันของโรงงานแป้งมันฯ และกากมันจากโรงงานเอทานอล ซึ่งก๊าซชีวภาพจะถูกนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตเอทานอล ของบริษัท อุบล ไบโอเอทานอล จำกัด

2.1.8 ธุรกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี่ เซอร์วิส จำกัด (TES) ซึ่งบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เข้าไปถือหุ้นอยู่ร้อยละ 100 เป็นบริษัทฯ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนธุรกิจของเครือไทยออยล์ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทในเครือไทยออยล์ บรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะการที่ตลาดแรงงานมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของเครือไทยออยล์ลดลง บริษัทฯ จึงพัฒนากลยุทธ์ในหลากหลายรูปแบบเพื่อดึงดูดบุคลากรที่มีคุณภาพสูงมาร่วมงานกับเครือไทยออยล์ ซึ่งปัจจุบันบริษัทฯ มีพนักงานกว่า 600 คน

2.1.9 ธุรกิจที่ปรึกษาด้านพลังงาน

บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี่ โซลูชันส์ จำกัด ซึ่งบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เข้าไปถือหุ้นอยู่ร้อยละ 20 เป็นบริษัทร่วมทุนของกลุ่ม ปตท. ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่ปรึกษาทางด้านเทคนิควิศวกรรมและการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค โดยในระยะแรกจะมุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพทางด้านเทคนิคและวิศวกรรมภายในกลุ่ม ปตท. โดยจะรวบรวมและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเทคนิคของกลุ่ม พร้อมด้วยการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรองรับการขยายธุรกิจในอนาคต พร้อมด้วยวิสัยทัศน์ที่จะเป็น “Technical Center of Excellence in AEC in Year 2020” โดยมี Service Portfolio – TIPPS ดังต่อไปนี้

- T- Technical Capability Enhancement
- I - Reliability & Asset Integrity Improvement
- P - Performance Enhancement
- P - Project Development
- S - Process Safety Management

รูปที่ 1 แสดง Service Portfolio – TIPPS ของทาง บริษัท พีทีที เอนเนอร์ยี่ โซลูชันส์ จำกัด

2.1.10 ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

บริษัทฯ ได้พัฒนาความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามนโยบายด้าน ICT ของกลุ่ม ปตท. กับ บจ. พีทีที ไอซีที โซลูชันส์ (PTT ICT) มาอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้เข้าถือหุ้นอยู่ร้อยละ 20 ตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม 2549 เป็นต้นมา ยังผลให้บริษัทฯ ได้สร้างมูลค่าเพิ่มจากการแลกเปลี่ยนความรู้ การพัฒนาทักษะของบุคลากร และมาตรฐานการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารครบวงจรไปยังบริษัทในเครือบริษัท ไทยออยล์ อีกด้วย และ เพื่อนำบริษัทฯ ก้าวเข้าสู่ธุรกิจดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ บริษัทฯ จึงพิจารณาต่อสัญญาฉบับใหม่กับ PTT ICT ซึ่งได้สิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ออกไปอีก 3 ปี นับจากวันที่ 1 มกราคม 2559 และสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

2.2 กระบวนการผลิต และการพัฒนาการผลิต และการบริหารจัดการด้านคุณภาพ ความมั่นคง อาชีวอนามัย และ สิ่งแวดล้อม

2.2.1 กระบวนการผลิตและการพัฒนาการผลิต

การดำเนินงานด้านการกลั่นและปิโตรเคมี

ในปี 2558 บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) กลั่นน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น โดยมีกำลังการกลั่นรวม 296,000 บาร์เรลต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 108 ของกำลังการกลั่นสูงสุด ขณะที่บริษัท ไทยสูปเบส จำกัด (มหาชน) สามารถเดินเครื่องหน่วยผลิตที่ประมาณ 230,000 ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 86 ของกำลังการผลิตสูงสุด และบริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด สามารถเดินเครื่องหน่วยผลิตประมาณ 681,000 ตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 81 ของกำลังการผลิตสูงสุด โดยทั้ง 3 บริษัทดำเนินการผลิตภายใต้แผนการผลิตร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

ปีนี้ บริษัทฯ มีการหยุดเดินหน่วยเพิ่มคุณค่าน้ำมันเตาด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit) และหน่วยเพิ่มมูลค่าน้ำมันเตาด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วมหน่วยที่ 2 (Hydrocracking Unit - 2) ในเดือนพฤษภาคมและพฤศจิกายน ตามลำดับ เพื่อตรวจสอบและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ต่างๆ และเพื่อเปลี่ยนสารเร่งปฏิกิริยา ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเร็วกว่า 6 เดือนที่กำหนดไว้ เพื่อให้หน่วยผลิตสามารถกลับมาดำเนินการกลั่นได้ตามปกติและสนองต่อความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยเร็ว นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้มีความสามารถในการแข่งขันอยู่เสมอ เครือไทยออยล์ยังได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหน่วยผลิตและการปฏิบัติการด้านการผลิต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยสามารถสรุปกิจกรรมต่างๆ ได้ดังนี้

การตรวจประเมินและตรวจติดตามระบบบริหารงานและระบบการจัดการ (ISO) ในเดือนกันยายน 2558

1. ผ่านการตรวจประเมินใหม่ (Reassessment) ระบบบริหารงานคุณภาพ (ISO 9001) ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (TIS 18001 และ BS OHSAS 18001) และระบบการจัดการแบบบูรณาการ (IMS) สำหรับบริษัทฯ บมจ. ไทยสูปเบส จำกัด (มหาชน) และ บจ. ไทยพาราไซลีน
2. ผ่านการตรวจติดตามผลการรักษาระบบ (Surveillance) ระบบการจัดการพลังงาน (ISO 50001) สำหรับหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ หน่วยที่ 3 (Crude Distillation Unit - 3) ของบริษัทฯ และหน่วยผลิตทั้งหมดของ บริษัท ไทยสูปเบส จำกัด (มหาชน)
3. สำหรับมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (ISO / IEC 27001) บริษัทฯ ได้ดำเนินการบูรณาการ (Integration) ระหว่างแผนก พร้อมทั้งยกระดับ (Upgrading) สู่เวอร์ชัน 2013 ซึ่งเป็นเวอร์ชันใหม่จนแล้วเสร็จและผ่านการรับรองในเดือนเมษายน 2558

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

- ดำเนินโครงการเพิ่มผลกำไร (Margin Improvement) ในด้านต่างๆ ของเครือไทยออยล์ โดยในปีนี้ สามารถสร้างผลประโยชน์ให้แก่บริษัทฯ เพิ่มขึ้นได้ประมาณ 0.40 เหรียญสหรัฐ ต่อบาร์เรล หรือประมาณ 1,500 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีโครงการต่างๆ ที่ประสบผลสำเร็จ เช่น การจัดหาวัตถุดิบชนิดใหม่อีก 11 ชนิดที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม การบริหารจัดการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มกำลังการผลิตน้ำมันเบนซิน เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น การปรับปรุงกระบวนการผลิตและการอนุรักษ์พลังงาน การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ ภายในประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งการบริหารกองเรือขนส่งของเครือไทยออยล์อย่างมีประสิทธิภาพ

- ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพเชิงพลังงานกว่า 10 โครงการ สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานได้ถึง 142 ล้านบาทต่อปี และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ 24,750 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อปี โดยมีโครงการที่ทำให้ผลการประหยัดพลังงานสูง เช่น
 - ปรับปรุงประสิทธิภาพของอุปกรณ์ในหน่วยผลิตไฟฟ้าพลังงานร่วม (Cogeneration) ด้วยการติดตั้งอุปกรณ์กรองอากาศแบบใหม่ ส่งผลให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 46 ล้านบาทต่อปี
 - ปรับลดการใช้สารเคมีในหน่วยกำจัดสารปนเปื้อน ส่งผลให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 35 ล้านบาทต่อปี
 - ปรับปรุงหน่วยสาหร่ายปอกให้สามารถผลิตน้ำดิบได้มากขึ้น เพื่อลดการใช้ไอน้ำในการกลั่นน้ำทะเล ส่งผลให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 35 ล้านบาทต่อปี
 - ใช้ระบบ Real Time Optimizer (RTO) ในหน่วยสาหร่ายปอกเพื่อการผลิตไอน้ำและไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 27 ล้านบาทต่อปี
 - ทำการซ่อมแซมและปรับปรุงฉนวนกันความร้อนที่หุ้มท่อน้ำไอน้ำหลักและอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนต่างๆ เพื่อลดการสูญเสียความร้อน นอกจากนั้น ยังได้ทำการสำรวจ ซ่อมและปรับปรุงกับดักไอน้ำทั่วทั้งโรงกลั่น ส่งผลให้สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้รวม 13 ล้านบาทต่อปี
 - รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรภายในสำนักงานในเครือไทยออยล์อย่างรู้คุณค่า ภายใต้โครงการ “ออฟฟิศพิชิตโลกร้อน” และเปลี่ยนมาใช้หลอด LED ในสำนักงาน ส่งผลให้สามารถประหยัดไฟฟ้าภายในอาคารได้ 1.4 ล้านบาทต่อปี ซึ่งโครงการนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากโครงการสนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ปีงบประมาณ 2558 ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- หยุดซ่อมบำรุงใหญ่หน่วยเพิ่มคุณค่าน้ำมันเตาดำด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Fluidized Catalytic Cracking Unit) เพื่อซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ ตามกำหนดเวลา เช่น การซ่อมฉนวนกันความร้อนของ Regenerator รวมทั้งการเปลี่ยนอุปกรณ์ดักจับสารเร่งปฏิกิริยา (Cyclones) ภายในส่วนปฏิกรณ์เคมี ด้วยระยะเวลารวมเพียง 26 วัน ซึ่งเร็วกว่าแผนที่ตั้งไว้ที่ 29 วัน ก่อให้เกิดผลประโยชน์ในด้านการผลิตเพิ่มขึ้น 15 ล้านบาท
- ดำเนินโครงการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมที่ขุดหากลั่นน้ำมันในหน่วยกลั่นน้ำมันดิบ หน่วยที่ 2 (Crude Distillation Unit - 2) และหน่วยกำจัดสารปนเปื้อนในน้ำมันเบนซิน หน่วยที่ 1 (Hydro Treating Unit - 1) เพื่อลดการกัดกร่อนอันเนื่องมาจากคลอรีน ทำให้สามารถกลั่นน้ำมันดิบที่มีคุณภาพต่ำและมีราคาถูกได้มากขึ้น ตลอดจนสามารถผลิตสารป้อน (Long residue) ให้กับบริษัท ไทยลُبเบส จำกัด (มหาชน) เพื่อนำไปผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานได้มากขึ้น
- หยุดเดินเครื่องหน่วยเพิ่มมูลค่าน้ำมันเตาดำด้วยสารเร่งปฏิกิริยาโดยใช้ไฮโดรเจนร่วม หน่วยที่ 2 (Hydrocracking Unit - 2) เพื่อเปลี่ยนสารเร่งปฏิกิริยาในส่วนแรกแทนสารเร่งปฏิกิริยาเดิมที่หมดอายุการใช้งาน ส่งผลให้สามารถกลับมาดำเนินการผลิตได้เต็มประสิทธิภาพ
- ทบทวนการเลือกใช้ชนิดเชื้อเพลิงภายในโรงกลั่นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบ และโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ เพื่อให้มีค่าใช้จ่ายด้านพลังงานที่ต่ำสุดอยู่เสมอ
- ปรับปรุงการดำเนินการผลิตในหน่วยเพิ่มค่าออกเทนด้วยสารเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalyst Regeneration Platformer Unit) เพื่อลดการใช้พลังงาน โดยการลดปริมาณก๊าซย้อนกลับผ่านเครื่องอัดก๊าซ

- ปรับปรุงท่อส่งน้ำมันเบนซินไปยังท่าเรือ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งน้ำมันเบนซินและลดปริมาณน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่ใช้ในการทำความสะดวกต่อ หลังจากขนส่งน้ำมันเข้าสู่เรือ
- ปรับเปลี่ยนถังเก็บน้ำมันที่เคยใช้เก็บน้ำมันเตาเป็นถังเก็บน้ำมันเบนซินพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการผลิตภัณฑ์ของลูกค้า และช่วยให้ลูกค้าสามารถประหยัดเวลาในการรอรับน้ำมันได้ถึง 2 ชั่วโมง

บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน)

- ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตลาดและการผลิตผลิตภัณฑ์หล่อลื่น น้ำมันยาง และยางมะตอยเกรดใหม่ๆ มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน เช่น การพัฒนาน้ำมันยางสูตรใหม่ (Mild Extract Solvate : MES) สำหรับอุตสาหกรรมยางรถยนต์
- ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณระดับทองจากกิจกรรมรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Award) เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน
- มีค่าความพร้อมในการผลิต (Operational Availability) สูงกว่าเป้าหมาย โดยมีการหยุดเดินเครื่องจักรน้อยกว่าแผนที่วางไว้
- มีประสิทธิภาพเชิงพลังงานของหน่วยผลิตที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าดัชนีชี้วัดการใช้พลังงานดีกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากโครงการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนในหน่วยแยกแอสฟัลท์ (Propane Deasphalting Unit : PDA) เพื่อนำความร้อนทิ้งกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และโครงการเพื่อการอนุรักษ์พลังงานอื่น
- เปลี่ยนมาใช้หลอด LED ในสำนักงาน ซึ่งโครงการนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากโครงการสนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ปีงบประมาณ 2558 ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด

- ดำเนินโครงการ Bypass Feed ของหน่วย Xylene Rerun Column (XRC) เพื่อไปเข้าหน่วย Parex เมื่อสารตั้งต้น (Feed) นั้นมีคุณสมบัติดีเพียงพอ เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในกระบวนการผลิตของหน่วย XRC
- ดำเนินโครงการลดอุณหภูมิของก๊าซทิ้งจากเตาให้ความร้อน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเตาให้ความร้อน
- ดำเนินโครงการปรับลดปริมาณ Excess Oxygen ที่เตาให้ความร้อน เพื่อการประหยัดพลังงาน
- ดำเนินโครงการอนุรักษ์พลังงานอื่นๆ ได้แก่ โครงการปรับเปลี่ยนหลอดไฟ LED และโครงการติดตั้งกับดักไอน้ำ ซึ่งทั้งสองโครงการนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนจากโครงการสนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ปีงบประมาณ 2558 ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

การวัดผลการดำเนินงานด้านการกลั่น

ผลการดำเนินงานในปี 2558 บริษัทฯ ยังคงรักษาสมรรถนะด้านการกลั่นน้ำมันได้เป็นอย่างดี โดยมีสถิติด้านความปลอดภัยอยู่ใน TOP Quartile ของกลุ่มน้ำมันและก๊าซ มีค่าความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุที่ต้องทำการรายงานต่อหนึ่งล้านชั่วโมงทำงาน (Total Reportable Case Frequency : TRCF) เท่ากับ 0.53 ซึ่งดีกว่าเป้าหมายที่กำหนด และมีผลการดำเนินงานในด้านค่าใช้จ่ายดำเนินการ (Cash Operating Cost) ที่ดีเยี่ยมเมื่อเทียบกับเป้าหมาย

ในด้านประสิทธิภาพการผลิต บริษัทฯ มีการดำเนินโครงการเพื่อเพิ่มกำไรให้กับบริษัทฯ (Margin improvement) ซึ่งประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งนี้ กำไรเพิ่มเติมส่วนใหญ่มาจากการที่บริษัทฯ สามารถจัดหาน้ำมันดิบที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสมได้มากขึ้น การวางแผนและบริหารการผลิต การอนุรักษ์พลังงาน การเพิ่มการขายผลิตภัณฑ์ภายในประเทศและการบริหารจัดการกองเรือขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการอนุรักษ์พลังงาน จากรายงานผลการเทียบสมรรถนะ (Solomon Benchmarking) สำหรับปี 2557 พบว่า บริษัทฯ มีประสิทธิภาพด้านพลังงาน (Energy Efficiency) จัดอยู่ในกลุ่มชั้นนำของโลก 1st Quartile in Worldwide / Region / GOC3 แสดงถึงความสามารถในการแข่งขันด้านค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ทั้งนี้ ในปี 2558 เครือไทยออยล์ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน จนสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานได้ถึง 152.7 ล้านบาทต่อปี และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณ 26,827 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อปี

2.2.2 การบริหารจัดการด้านคุณภาพความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม

เครือไทยออยล์ได้วางแนวทางการบริหารจัดการด้านคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการนำระบบมาตรฐานสากลมาพัฒนาใช้ดังนี้

1. ระบบบริหารงานด้านคุณภาพ ตามมาตรฐาน มอก. 9001
2. ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐาน มอก. 14001
3. ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตามมาตรฐาน มอก. 18001
4. Occupational Health and Safety Management System BS OHSAS 18001
5. ระบบการจัดการเชิงบูรณาการ (IMS : Integrated Management Systems)
6. ระบบ PSM (Process Safety Management) NFPA (National Fire Protection Association) API 750 (American Petroleum Institute) ผนวกกับการนำภาพรวมการจัดการของ OpEx (Operational Excellence)

ปัจจุบัน บริษัทฯ ดำเนินการมาแล้ว 54 ปี และยังคงรักษาและพัฒนาระบบการจัดการทุกระบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีนโยบายคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมของเครือไทยออยล์ครอบคลุม

- ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความพึงพอใจแก่ลูกค้า ด้วยระบบการจัดการที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของราชการ มาตรฐาน และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- วางแผนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ควบคุม และจัดทำแผนลดความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทั้งในด้านกายภาพ (Physical) เคมี (Chemical) ชีวภาพ (Biological) และจิตสังคม (Psychosocial) เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การบาดเจ็บและความเจ็บป่วยของผู้ปฏิบัติงาน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ตลอดจนให้ความสำคัญด้านการใช้แรงงานอย่างเหมาะสม
- กำหนดเป้าหมายและนำไปปฏิบัติ เพื่อควบคุมและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานสากล ครอบคลุมด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อลูกค้า สังคมและชุมชน ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การป้องกันการรั่วไหลของน้ำมันและสารเคมี การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พร้อมทั้งมีการทบทวน ติดตามและตรวจสอบเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- การสนับสนุนด้านทรัพยากรและสารสนเทศอย่างเพียงพอในการปฏิบัติตามนโยบายคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน และความรับผิดชอบต่อสังคม
- ส่งเสริมให้มีการพัฒนา ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สามารถรองรับการดำเนินธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี สถานการณ์สิ่งแวดล้อม และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นที่จะนำระบบการจัดการต่างๆ ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

2.2.3 การจัดการด้านความมั่นคง

บริษัทฯ ดำเนินมาตรการรักษาความมั่นคง เพื่อปกป้องคุ้มครองบุคลากร ทรัพย์สิน ข้อมูล และภาพลักษณ์ของเครือไทยออยล์ให้ปลอดภัยจากภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรอย่างเข้มงวด ตามการจำแนกระดับความเสี่ยง โดยยึดถือตามแนวนโยบายคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมของเครือไทยออยล์ ซึ่งนับเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานทุกคน ร่วมมือกันยึดถือปฏิบัติ โดยครอบคลุมตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด ได้แก่

- กำหนดและทบทวนแผนการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการด้านความมั่นคงให้สอดคล้องกับภัยคุกคาม เชื่อมโยงแผนและสนธิกำลังกับเครือข่ายด้านการข่าว (ภาครัฐและเอกชน) และหน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก ตลอดจนฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินให้กับทีมปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน เพื่อประเมินและปรับปรุงแผนงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- ควบคุมและส่งเสริมการปฏิบัติตามคู่มือความมั่นคงปลอดภัยสำหรับพนักงานเครือไทยออยล์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ปลอดภัย ทั้งในงานและนอกงาน
- จัดทำแผนแม่บทด้านการจัดการความมั่นคง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ด้านความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการทำงาน อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนในด้านความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมของเครือไทยออยล์และบริษัทผู้รับเหมา
- จัดทำโครงการ Safe – White – Green เพื่อสร้างความตระหนักด้านความมั่นคง โดยการตรวจสอบเสด็จให้แก่ผู้รับเหมา เพื่อเข้าสู่การลด - ละ - เลิก และเพื่อที่ผู้รับเหมาสามารถปฏิบัติงานกับเครือไทยออยล์ได้อย่างยั่งยืน

2.2.5 การบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ความปลอดภัยเป็นภารกิจแรกที่เครือไทยออยล์ ในฐานะผู้ดำเนินธุรกิจหลักด้านการกลั่นน้ำมัน ให้ความสำคัญและตระหนักถึง โดยตั้งเป้าหมายในการดำเนินงาน คือ การเป็นองค์กรที่ปราศจากอุบัติเหตุต่อพนักงาน ผู้รับเหมาและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เพื่อป้องกันการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของเครือไทยออยล์

- พัฒนาและยกระดับภาวะผู้นำความปลอดภัยในรายบุคคล เพื่อนำไปสู่วัฒนธรรมความปลอดภัยขององค์กร
- สร้างเสริมความปลอดภัยในกระบวนการทำงาน
- ส่งเสริมอาชีวอนามัยที่ดีของพนักงานและผู้รับเหมา

ความปลอดภัยส่วนบุคคล

ความปลอดภัยเริ่มต้นที่ตัวเรา คือ หัวใจการทำงานของผู้ปฏิบัติงานทุกคน ซึ่งเครือไทยออยล์มุ่งหวังให้เกิดเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัยทั่วทั้งองค์กร จึงดำเนินโครงการภาวะผู้นำความปลอดภัย (Safety Leadership Program) ต่อเนื่อง เป็นปีที่ 3 เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมและเกิดภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย อันนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ พร้อมทั้งดำเนินการยกระดับวุฒิภาวะความปลอดภัยของพนักงาน (Maturity Safety Level) ให้อยู่ในระดับที่ 4 ภายในปี 2561 โดยกำหนดแผนการดำเนินงานประจำปีให้สอดคล้องตามแผนงาน 5 ปีควบคู่กับการติดตามและตรวจสอบประสิทธิผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน

ความปลอดภัยในกระบวนการผลิต

เนื่องจากความปลอดภัยในกระบวนการผลิตเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงาน ดังนั้น ทุกสายงานการผลิตของเครือไทยออยล์จึงดำเนินงานภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานทัดเทียมระดับสากลครอบคลุมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยมีหน่วยงานความปลอดภัย ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตลอดจนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่ประกอบด้วยตัวแทนจากพนักงานระดับปฏิบัติการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคณะกรรมการทั้งหมด ทำหน้าที่บริหารจัดการความปลอดภัยขององค์กร ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานให้สอดคล้องตามมาตรฐานของเครือไทยออยล์ พร้อมทั้งให้ความรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยในกระบวนการผลิตแก่พนักงานทุกฝ่าย เพื่อช่วยยกระดับการดำเนินงานให้มีความปลอดภัยทั่วทั้งองค์กรและสอดคล้องตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งในปี 2558 บริษัทฯ ได้ดำเนินการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงและการป้องกันการสูญเสียในโรงกลั่นและปิโตรเคมี (Refinery and Petrochemical Risks Management & Loss Prevention) ผ่านการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการและการฝึกอบรมให้แก่พนักงานทุกคน ตลอดจนสร้างบทเรียนออนไลน์ด้านความปลอดภัย (Safety e-learning) เพื่อเสริมสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน และผลกระทบที่ตามมา หากเกิดเหตุขึ้น

การเตรียมพร้อมต่อเหตุฉุกเฉินและภาวะวิกฤต

เครือไทยออยล์เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ โดยในปี 2558 ได้ดำเนินการฝึกซ้อมแผนฯ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินจากการผลิต จำนวน 45 ครั้ง และฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินร่วมกับหน่วยงานราชการในเทศบาล และหน่วยทหาร (มณฑลทหารบกที่ 14) ตลอดจนดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานให้แก่ทีมปฏิบัติการฯ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ รวมถึงทดสอบความพร้อมของแผนฉุกเฉิน นอกจากนี้ ได้มีการตรวจสอบอุปกรณ์ระงับเหตุฉุกเฉิน ตลอดจนปรับปรุงแผนฉุกเฉินและภาวะวิกฤตให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้มั่นใจว่า เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นจริง การบริหารจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉินและภาวะวิกฤตจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อาชีวอนามัย

เครือไทยออยล์ป้องกันความเสี่ยงด้านสุขภาพที่อาจเกิดจากการสัมผัสสารเคมีอันตรายในกระบวนการผลิตและอาจสร้างผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้ระบบตามแนวทางขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งพนักงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตของเครือไทยออยล์จะได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง (Health Risk Assessment) ทุกปี เพื่อจัดลำดับความสำคัญของระดับความเสี่ยง (Risk level)

ในปี 2558 เครือไทยออยล์ดำเนินโครงการ Fit for Work เพื่อประเมินความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน ก่อนกลับมาเริ่มปฏิบัติงานอีกครั้ง หลังการหยุดพักรักษาตัวเนื่องจากการได้รับบาดเจ็บจากการทำงานและนอกงาน รวมถึงการหยุดพัก

รักษาตัวจากการเจ็บป่วย โดยกำหนดเป้าหมายที่จะทำการประเมินพนักงานทุกคนที่หยุดพักรักษาตัวจากกรณีที่เกิดมาทั้งนี้ ในปี 2558 มีผู้เข้ารับการประเมินตามข้อกำหนดจำนวน 6 ราย

นอกจากนี้ ยังมีการติดตามการแพร่ระบาดของโรคติดต่อสำคัญ เช่น โรคไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น โดยมีการตรวจประเมินพื้นที่และให้ความรู้ในการป้องกันอย่างสม่ำเสมอ

SAFE WHITE GREEN

เครือไทยออยล์ยังคงใช้กลยุทธ์ด้านความปลอดภัย ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม (Safe White Green) อย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 เพื่อยกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้รับเหมา รวมทั้งเพื่อลดอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อความมั่นคง ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นแก่ชุมชนรอบโรงกลั่นและผู้มีส่วนได้เสีย

- SAFE : ความปลอดภัยสูงสุด

เครือไทยออยล์เปิดโอกาสให้ผู้รับเหมาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย โดยร่วมกันจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการกับผู้รับเหมาจำนวน 40 บริษัท เพื่อสื่อสารแนวทางการดำเนินงาน เป้าหมาย พร้อมทั้งร่วมกันปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้ครอบคลุมประเด็นด้านความปลอดภัย ความมั่นคงและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเครือไทยออยล์มีแผนงานที่จะพัฒนาให้เป็นรายงานตรวจประเมินสำหรับการดำเนินงานต่อไป

- WHITE : การปราศจากสารเสพติด

เครือไทยออยล์กำหนดเป้าหมายในการเป็นองค์กรที่ปลอดสารเสพติด โดยได้ดำเนินโครงการณรงค์ป้องกันการใช้สารเสพติดร่วมกับภาครัฐอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งเป้าหมายผู้ที่มีสารเสพติดในร่างกายน้อยกว่าร้อยละ 1.1 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจากการดำเนินโครงการในปี 2558 พบจำนวนผู้ที่มีสารเสพติดในร่างกายร้อยละ 0.31 ของกลุ่มตัวอย่าง ลดลงจากจำนวนร้อยละ 2.22 ในปี 2557 และร้อยละ 2.65 ในปี 2556 ถือว่า ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ บริษัทฯ ให้โอกาสผู้ที่มีสารเสพติดในร่างกายเข้าสู่โครงการลด ละ เลิก โดยมีกระบวนการในการตรวจติดตามและตรวจวัดสารเสพติดในร่างกายอย่างเป็นระบบ และให้โอกาสผู้ที่ผ่านโครงการฯ กลับเข้ามาปฏิบัติงานในบริษัทฯ

- GREEN : การปราศจากการร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมจากชุมชน

เครือไทยออยล์มุ่งมั่นให้ทุกกิจกรรมในการดำเนินธุรกิจไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนไม่สร้างความเดือดร้อนต่อชุมชนรอบข้าง โดยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจและลงพื้นที่ เพื่อปรึกษาหารือและรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน ผ่านการบริหารจัดการของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมวลชนสัมพันธ์ รวมทั้งคณะกรรมการ 3 ประสาน ซึ่งร่วมกันระหว่างเทศบาล ชุมชน และเครือไทยออยล์ โดยสามารถบริหารจัดการข้อกังวลตลอดจนตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของชุมชนโดยรอบ ทั้งยังมุ่งไปสู่การแก้ไข พร้อมทั้งนำข้อคิดเห็นที่ได้รับ มาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป ในรอบปี 2558 ไม่ปรากฏข้อร้องเรียนที่มีผลกระทบหรือความรุนแรงสูง (Major Complaint Case) โดยทุกครั้งที่ได้รับแจ้งเหตุจะมีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล และประสานงานภายใน เพื่อตอบสนองผู้แจ้งเหตุตามขั้นตอนและแนวปฏิบัติของบริษัทฯ โดยเคร่งครัด

TOP Group QSHE Day

เครือไทยออยล์จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม TOP Group QSHE Day 2015 ภายใต้แนวคิด “QSHE Avengers to OpEx” หรือ “QSHE ฮีโร่ ไขว้ความเป็นเลิศ” สำหรับพนักงานและผู้รับเหมาของเครือไทยออยล์ ได้แก่ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยสลับเบส จำกัด (มหาชน) บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด และบริษัท ไทยออยล์ เอ็นเนอร์ยี่ เซอร์วิส จำกัด เพื่อรณรงค์ส่งเสริมวัฒนธรรมและเพิ่มจิตสำนึกในการจัดการด้านคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงาน (QSHE) อันจะนำไปสู่การผสานพลังร่วมเพื่อบ่มงู่ความเป็นเลิศ (Operation Excellence) ด้าน QSHE ให้แก่เครือไทยออยล์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางไว้

2.2.7 การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

เครือไทยออยล์ได้กำหนดกรอบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่คำนึงถึงคุณภาพด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ (Triple Bottom Line) ขึ้นภายใต้แผนแม่บทด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Master Plan ปี 2555-2559) เพื่อให้สามารถตอบสนองความท้าทายจากผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ที่สำคัญ อาทิ ชุมชน หน่วยงานอนุญาต รวมถึงแผนธุรกิจเครือไทยออยล์และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการใช้จุดแข็งและประสบการณ์ความเชี่ยวชาญด้านพลังงานที่สั่งสมมากกว่า 50 ปีจัดทำเป็นแผนพัฒนาในรูปแบบ Environmental Master Plan ปี 2555-2559 ซึ่งประกอบด้วยโครงการพัฒนา 9 แผนงาน อันได้แก่

- 1. Governance Structure** เครือไทยออยล์ยังคงใช้แนวทาง ISO 14001 กำกับและพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบัน ได้นำเอากรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industry) Global Reporting Initiative (GRI) และ Dow Jones Sustainability Index (DJSI) มาประยุกต์เพื่อวางแนวทางในการดำเนินการให้ครอบคลุมมุมมองจากผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ตลอดจนประยุกต์ใช้มาตรฐาน ความรับผิดชอบต่อสังคม CSR (ISO 26000) ภายใต้โครงการ CSR - DIW ซึ่งในปี 2558 ที่ผ่านมา บริษัทฯ ได้รับการประเมินผลคะแนนเป็นอันดับ 1 ของโลก (92 คะแนน) คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 100 ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
- 2. Technical Procedures** เพื่อให้การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมตามจรรยาบรรณธุรกิจว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยจะไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการรักษาธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และดำเนินการปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมให้กับพนักงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง บริษัทฯ ได้กำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในส่วนนโยบายคุณภาพ ความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การจัดการพลังงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมของเครือไทยออยล์ ซึ่งได้ดำเนินการและสื่อสารนโยบายฯ ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ CG e-learning การอบรมพนักงานใหม่ระหว่างการประชุมนิเทศ การให้ความรู้และฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ หลักสูตร STA.1 – Safety, Security and Environment in Refinery กิจกรรมในสัปดาห์ QSHE การจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร หลักสูตรด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งผลักดันไปสู่การปฏิบัติและสื่อสารตามข้อกำหนดของ ISO 14001 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้ถูกพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง และสามารถถ่ายทอดจากฐานสู่ฐานผ่านระบบ KM (Knowledge Management)

3. **Climate Strategy** เครือไทยออยล์ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะเชื้อเพลิง และพลังงาน โดยมีการจัดตั้งคณะทำงาน Energy and Loss Committee (E & L) เพื่อวางแผนดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาด้านการจัดการพลังงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้ จัดทำแผนแม่บทการจัดการพลังงานระยะ 10 ปี (2553 – 2562) โดยมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อก้าวขึ้นสู่ 1st Quartile ของกลุ่มโรงกลั่นในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในด้านการใช้พลังงาน อันส่งผลโดยตรงต่อการลด ปริมาณก๊าซเรือนกระจก
4. **Water Resource Management** การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อลดความเสี่ยงจากการ ขาดแคลนน้ำในกระบวนการผลิต และป้องกันความขัดแย้งกับชุมชนในพื้นที่ ตลอดจนมีความพร้อมในการ รายงานปริมาณการใช้น้ำต่อสาธารณชนและสามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ เครือไทยออยล์ได้วางกรอบ การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนผ่านการศึกษาและจัดทำแผนแม่บทการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (Water Resource Management Master Plan) ครอบคลุมทั้งในส่วนการเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้น้ำในกระบวนการผลิต การจัดหา และการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่า ตลอดจนการ จัดทำแผนต่อเนื่องทางธุรกิจด้านการขาดแคลนน้ำ (Business Continuity Plan : Water Crisis) อันเป็นแผน การดำเนินงานเพื่อให้เครือไทยออยล์สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้สภาวะภัยแล้ง
5. **Eco - efficiency Performance** นอกจากการดูแลและปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) และการดำเนินการตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วนแล้ว เครือไทยออยล์ยัง คำนึงถึงการปรับปรุงกระบวนการผลิตต่างๆ อันใส่ใจต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่
- **มลภาวะทางอากาศ** ซึ่งเริ่มเข้าสู่กระบวนการจัดการ ตั้งแต่การออกแบบ การวางแผนซ่อมบำรุง การ ควบคุมปริมาณกำมะถันในเชื้อเพลิงตั้งแต่ต้นทาง การเลือกใช้อุปกรณ์และกระบวนการผลิตที่สะอาด การควบคุมอัตราการระบายมลสาร อาทิ การเปลี่ยนหัวเผาเป็นชนิด Ultra - Low NO_x เพื่อลดการ ปล่อยมลพิษออกไซด์ของไนโตรเจนจากหน่วยการผลิตต่างๆ โครงการศึกษาและพัฒนาเพื่อบำบัดไอ ระเหยของสารไฮโดรคาร์บอน โดยใช้ Bio Filter ซึ่งเป็นระบบที่อาศัยเชื้อจุลินทรีย์ทำการบำบัดมลสาร อันเป็นระบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการใช้สารเคมี รวมทั้งพัฒนาระบบการติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น
 - **มลภาวะทางน้ำ** ซึ่งได้รับบริหารจัดการตั้งแต่การลดปริมาณและแยกสายการบำบัดตั้งแต่ต้นทาง ตามหลักการ 3R (Reduce Reuse Recycle) อันเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า รวมถึงการ อนุรักษ์ในการลดใช้น้ำในหอหล่อเย็น (Cooling Tower) โดยการเพิ่มรอบการใช้งานให้ยาวนานขึ้นและ คุณภาพน้ำยังคงเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากโรงงาน ตลอดจนการปรับปรุงและควบคุมระบบ บำบัดน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ
 - **กากอุตสาหกรรม** ภายใต้รูปแบบการบริหารจัดการตั้งแต่การจัดทำบัญชี (Inventory) การลดปริมาณกาก อุตสาหกรรมตั้งแต่ต้นทางตามหลักการ 3R (Reduce Reuse Recycle) ตลอดจนการควบคุม การจัดเก็บ การขนส่ง และส่งกำจัดกากอุตสาหกรรมอย่างปลอดภัย เป็นไปตามกฎหมายและถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมุ่งเน้นในการศึกษาเพื่อหาแนวทางควบคุมและลดปริมาณการฝังกลบให้เป็นศูนย์ ภายในปี 2563

6. **Biodiversity** จากมุมมองของความรับผิดชอบต่อถิ่นที่อยู่อาศัยและทรัพยากรธรรมชาติโดยรอบโรงงาน เครือไทยออยล์ยังคงดำเนินการศึกษา เฝ้าระวัง รวมทั้งติดตามตรวจสอบความสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้มาตรการที่กำหนดไว้จากรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) ของแต่ละโครงการ
7. **Supplier and Contractor Program** การบริหารจัดการคู่ค้าและผู้รับเหมาเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อความยั่งยืนของไทยออยล์ ทั้งยังเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในการบริหารจัดการผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินงานของคู่ค้าและผู้รับเหมา ดังนั้น บริษัทฯ จึงกำหนดให้มีแนวปฏิบัติสำหรับคู่ค้าและผู้รับเหมาในด้านสิ่งแวดล้อม (รวมถึงด้านสังคม) ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้คู่ค้าและผู้รับเหมาดำเนินการตามข้อกำหนดของเครือไทยออยล์ ภายใต้โครงการ Safe White Green ซึ่งมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังได้เข้าร่วมกับโครงการ CSR - DIW เพื่อแสดงเจตจำนงที่ชัดเจนด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
8. **Environmental Audit** จากการดำเนินการภายใต้กรอบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) อย่างจริงจังและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตลอดมา ทำให้เครือไทยออยล์ไม่มีข้อบกพร่องหลัก (NC Major = 0) จากการตรวจสอบโดยสถาบันรับไอโอเอส (สรอ.) รวมทั้งอยู่ระหว่างวางแผนการตรวจสอบ (Audit) และการรับรอง (Assurance) รายงานด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทาง Global Reporting Initiative (GRI)
9. **Management Information Solutions** เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เครือไทยออยล์อยู่ระหว่างศึกษา และพัฒนาแนวทางการวางรูปแบบฐานข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะสามารถต่อยอดไปสู่การบริหารจัดการในระดับสากล อาทิ Environmental Dashboard, LCA/LCI, CO₂ Foot Print, Water Foot Print เป็นต้น

การดำเนินการภายใต้กรอบของ Environmental Master Plan ปี 2555 - 2559 มีกระบวนการทบทวน (Management Review) เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงเป็นประจำทุกปี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเป็นการสร้างความพึงพอใจและความผูกพันแก่ผู้มีส่วนได้เสีย อันนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนของเครือไทยออยล์ต่อไป

การให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานเรื่องสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ได้กำหนดจรรยาบรรณธุรกิจว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับแนวปฏิบัติต่อชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม “โดยจะไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบหรือภัยต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม และจะปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นในบริษัทฯ และพนักงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง” ในการดังกล่าว บริษัทฯ ได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้ฝ่ายบริหารคุณภาพองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะมุ่งเน้นการสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ และการให้ความรู้แก่พนักงานในระหว่างการประชุมพิเศษตั้งแต่เริ่มต้นเข้าทำงาน โดยเฉพาะกับพนักงานสายปฏิบัติการ ช่างเทคนิค และวิศวกร ซึ่งจะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลผลกระทบและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมหลักสูตร STA.1 – Safety, Security and Environment in Refinery การจัดกิจกรรมสัปดาห์ QSHE การจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การอบรมหลักสูตรผู้จัดการ ผู้ควบคุม ผู้ปฏิบัติการประจำระบบควบคุมมลพิษน้ำ อากาศและเสียง

อากาศ การอบรมหลักสูตรด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยส่งวิศวกรที่รับผิดชอบหน่วยผลิตต่างๆ เข้าร่วมการอบรมด้านเทคนิคของกระบวนการผลิตจากบริษัทเจ้าของเทคโนโลยีกว่า 20 หลักสูตร เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีการนำระบบรับรองคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบริหารงานขั้นนำมาใช้อย่างต่อเนื่อง อาทิ ระบบ ISO 14001 ระบบ ISO 26001 ผ่านโครงการ CSR - DIW เป็นต้น รวมทั้งมีการกระตุ้นจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่การผลิต การรณรงค์การใช้ทรัพยากรในสำนักงานอย่างคุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็นการปิดไฟฟ้าแสงสว่างในห้องประชุมเมื่อเลิกใช้งาน การควบคุมอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศในสำนักงานให้เหมาะสม การประหยัดน้ำประปา การสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้กระดาษพิมพ์ เป็นต้น

ผลของการดำเนินกิจกรรมต่างๆ นี้จะได้รับการรายงานให้กับผู้บริหารเป็นประจำ ซึ่งในแต่ละปี จะมีกระบวนการทบทวน (Management Review) อันนำมาซึ่งการกำหนดแนวทางการปรับปรุง รวมทั้งการกำหนดแผนงานประจำปี และสื่อสารให้พนักงานรับทราบและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

2.3.1 การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

พนักงาน คือ จุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ เครือไทยออยล์จึงดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีระบบ โดยมุ่งเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานตลอดช่วงระยะเวลาของการทำงาน เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน ในปีนี้ บริษัทฯ ดำเนินการสรรหาเชิงรุก ภายใต้กลยุทธ์ “SPEED” ทำให้สามารถสรรหาพนักงานเข้าร่วมงานได้มากถึงร้อยละ 85 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายการสรรหาบุคลากรตามแผนธุรกิจ สำหรับการเตรียมความพร้อมบุคลากรสู่ตำแหน่งงานในระดับสูง บริษัทฯ สามารถสร้างกลุ่มผู้สืบทอดตำแหน่งระดับผู้บริหารระดับสูง (Successor Pool for Management Position) และพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูงขึ้นดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงได้ถึงร้อยละ 89 ของตำแหน่งผู้บริหารทั้งหมด

ในการบริหารความยั่งยืนด้านบุคลากร บริษัทฯ ดำเนินการตามแผนแม่บทด้านความยั่งยืนด้านบุคลากร (5 year HR Sustainable Development Master Plan) อย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนเครือไทยออยล์บนพื้นฐานของการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนของพนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ทั้งหมดโดยไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และสอดคล้องกับข้อตกลงขององค์กรด้านสิทธิมนุษยชนสากล (the Universal Declaration of Human Rights) การจัดทำระบบการบริหารสายอาชีพผู้เชี่ยวชาญ (Specialist Track) เพื่อพัฒนาและรักษากลุ่มผู้เชี่ยวชาญของบริษัทฯ ในกลุ่มธุรกิจหลัก (Core Business) ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในธุรกิจด้านการกลั่นและปิโตรเคมีได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้คะแนนความยั่งยืน (DJSI) เฉลี่ยด้านบุคลากรในปี 2558 สูงขึ้นจากเดิม 77 คะแนนเป็น 89 คะแนน

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว (HR Strategy Roadmap) โดยมีเป้าหมายหลักในการสร้างบุคลากรให้เป็นคนเก่ง ดี และรักองค์กร เพื่อมุ่งสู่การเป็นสถานที่ทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงและมีสุขภาพองค์กรที่ดีอย่างยั่งยืน (High Performance and Healthy Organization) ทั้งนี้ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อม 3 มิติหลักดังนี้

1. ความพร้อมด้านบุคลากร (People Readiness)

1.1 การเตรียมปริมาณบุคลากรเพื่อรองรับการขยายธุรกิจ บริษัทฯ ได้ปรับแผนการสรรหาบุคลากรให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ด้วยความท้าทายจากการแข่งขันของตลาดแรงงานภายนอก โดยกำหนดให้มีกลยุทธ์ย่อย 4B ประกอบด้วย **Build** : รับและพัฒนาพนักงานจบใหม่ **Buy** : รับพนักงานศักยภาพสูงจากภายนอก **Borrow** : ยืมตัวระหว่างบริษัท และ **Bring – in** : จัดงานแบบมีกำหนดระยะเวลา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสรรหาแบบดึงดูดผู้สมัครในแต่ละประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองการขยายตัวของบริษัทฯ ประกอบกับการใช้กลไกการตลาดด้านการสรรหาเชิงรุกและการสร้างภาพลักษณ์ในการดูแลพนักงานเครือไทยออยล์ (**Recruitment Branding and Marketing**) เพื่อสนับสนุนต่อการดำเนินกลยุทธ์ 4B

1.2 การพัฒนาและการเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน เพื่อรับมือกับความท้าทายและการเติบโตของธุรกิจ บริษัทฯ เตรียมยกระดับแผนแม่บทการพัฒนาบุคลากรเครือไทยออยล์ (Thaioil Group Development Blueprint) โดยกำหนดให้มี Development Master Plan ในทุกตำแหน่งงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเดินหน้าพัฒนาพนักงานและยกระดับความสามารถอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ความพร้อมของระบบบริหารบุคลากร (HR System Reliability) บริษัทฯ ยังคงเดินหน้าพัฒนาระบบบริหารบุคลากรต่างๆ ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของพนักงานที่เปลี่ยนไป อาทิ การออกแบบระบบสวัสดิการทางเลือก (Flexible Benefits) เพื่อดึงดูดพนักงานในอนาคตและรักษาพนักงานปัจจุบัน การให้บริการงานด้านทรัพยากรบุคคลแบบ One - Stop - Service เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พนักงาน เป็นต้น

3. การบริหารต้นทุนด้านบุคลากรที่มีคุณภาพ (HR Cost Efficiency) เพื่อให้มั่นใจในประสิทธิภาพการบริหารต้นทุนด้านบุคลากร บริษัทฯ ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพโครงการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม โดยชี้ให้เห็นถึงผลกระทบต่อธุรกิจและความคุ้มค่าในการลงทุน (Return on Investment) โดยพิจารณามูลค่าในการลงทุนของโครงการ การตอบสนองกลยุทธ์และทิศทางขององค์กร การมุ่งการทำงานที่เป็นเลิศ (Operation Excellence) และส่งผลต่อพนักงานจำนวนมาก นอกจากนั้น ในปี 2558 บริษัทฯ ได้พัฒนาดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านบุคลากร (Human Capital Index) เพื่อเป็นมาตรฐานการวัดความพร้อมของบุคลากรเทียบกับการลงทุนที่เหมาะสม ซึ่งดัชนีวัดนี้จะเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารต้นทุนด้านบุคลากรให้ดีขึ้นต่อไป

2.3.2 การพัฒนาองค์กร

ทิศทางการดำเนินธุรกิจเครือไทยออยล์มีความรวดเร็วและเตรียมพร้อมที่จะเติบโตแบบก้าวกระโดด ด้วยความแข็งแกร่งและยั่งยืน สำหรับปี 2558 นี้ บริษัทฯ ได้เตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อสนับสนุนต่อกลยุทธ์และทิศทางการดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความแข็งแกร่งด้านการออกแบบโครงสร้างองค์กร (Achieving Effective Organization Design)

บริษัทฯ กำหนดหลักการออกแบบโครงสร้างองค์กรและการวางแผนกำลังพล เพื่อรองรับการเติบโตตามกลยุทธ์ทางธุรกิจ รวมถึงได้ทำการทบทวนและปรับปรุงขอบข่ายของงาน เพื่อให้การทำงานและการประสานงานในองค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การวางแผนและการใช้กำลังพลเป็นไปอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า (Manpower Optimization)

2. การบริหารจัดการความรู้ (Drive Value Creation)

บริษัทฯ ได้พัฒนาการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยมุ่งตอบสนองวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่ การสนับสนุนธุรกิจของเครือไทยออยล์ให้เติบโตอย่างยั่งยืน การส่งเสริมขีดความสามารถของพนักงานเครือไทยออยล์ และการสนับสนุนเครือไทยออยล์ให้เป็น High Performance Organization (HPO) โดยได้ผลักดันการดำเนินการตามหลัก COSSAI Model ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการความรู้ของเครือไทยออยล์ อันประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญสองส่วน คือ 1) การสร้างระบบการบริหารจัดการความรู้ (KM System) 2) การแบ่งปันและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อีกทั้งบริษัทฯ ได้ปลูกฝังวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ การเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครื่องมือต่างๆ เช่น Knowledge Sharing (กิจกรรมการแบ่งปันความรู้) Community of Practice (ชุมชนนักปฏิบัติ) KM Portal (Knowledge Base) เป็นต้น โดยในส่วนของ KM Portal ทีมงาน KM ได้มีการปรับปรุงพัฒนาในส่วนนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างฐานความรู้ของเครือไทยออยล์ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและเข้าถึงความรู้ของเครือไทยออยล์

3. การออกแบบกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process Efficiency)

บริษัทฯ ได้ปรับปรุงและทบทวนกระบวนการทำงาน โดยเน้นให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการ การกำกับดูแลกระบวนการที่โปร่งใส ถูกต้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) โดยบริษัทฯ ได้ออกแบบกรอบและกระบวนการ เพื่อการกำกับดูแลขั้นตอนการปฏิบัติงานและให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนด ตลอดจนเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการบริษัทฯ มั่นใจว่า บริษัทฯ จะดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใส สุจริต ตรวจสอบได้ ตามหลักจรรยาบรรณ (Compliance Framework & Process) นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังปรับปรุงกระบวนการทำธุรกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานและลูกค้า ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เกิดความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน

4. ผู้นำกับการส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงาน (Culture Driven by Leaders)

บริษัทฯ ยังคงผลักดันให้ผู้นำสร้างวัฒนธรรมของการเป็นผู้นำที่สร้างความไว้วางใจแบบ Inspire Trust และ Care โดยเปิดโอกาสให้ผู้นำเหล่านั้น สามารถกำหนดวิธีการ และออกแบบกิจกรรมในการสร้างวัฒนธรรมดังกล่าวกับทีมงานของตนเองตามความเหมาะสม รวมถึงติดตามการผลักดันและสร้างวัฒนธรรมดังกล่าว โดยจัดให้มีกระบวนการในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หลังจากทีผู้นำได้ลงปฏิบัติตามวิธีการ และแผนงานที่ได้วางไว้ อันเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 โครงสร้างรายได้

บริษัทฯ มีรายได้จากธุรกิจกลั่นน้ำมันเป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีรายได้จากธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ธุรกิจปิโตรเคมี ธุรกิจโรงผลิตกระแสไฟฟ้า ธุรกิจบริการขนส่งทางทะเล ธุรกิจสารทำละลาย ธุรกิจเอทานอล และอื่นๆ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามตารางแสดงรายได้ดังต่อไปนี้

			(จำนวนเงิน หน่วย: ล้านบาท)					
			รอบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	ดำเนิน การโดย ⁽³⁾	% การถือ หุ้นของ บริษัท	2558		2557 (ปรับปรุงใหม่)		2556 (ปรับปรุงใหม่)	
			จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
ก. ขายสุทธิ								
1. ธุรกิจโรงกลั่นน้ำมัน	TOP	-	290,113	98	389,779	99	409,229	98
2. ธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	TLB	100	18,944	6	26,560	7	26,954	6
3. ธุรกิจปิโตรเคมี	TPX	100	40,635	1	56,711	15	64,520	15
4. ธุรกิจโรงผลิตกระแสไฟฟ้า ⁽⁴⁾	TP / TOP SPP	74/100	5,075	1	5,219	1	5,416	2
5. ธุรกิจบริการขนส่งทางทะเล	TM	100	1,219	-	1,199	-	1,231	-
6. ธุรกิจสารทำละลาย	TOS	100	7,828	3	9,822	2	9,781	3
7. ธุรกิจเอทานอล	TET	100	1,536	1	1,704	-	1,505	-
8. อื่นๆ	TES	100	814	-	561	-	516	-
หัก รายการระหว่างกัน			(72,595)	(24)	(101,465)	(26)	(104,577)	(25)
รวม			293,569	98	390,090	98	414,575	99
ข. กำไรจากอนุพันธ์เพื่อประกัน ความเสี่ยงสุทธิ								
1. ธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมัน	TOP	-	1,489	1	2,218	1	1,292	-
รวม			1,489	1	2,218	1	1,292	-
ค. กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ ⁽¹⁾								
1. ธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมัน	TOP	-	-	-	872	-	-	-
2. ธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	TLB	100	-	-	38	-	-	-
3. ธุรกิจปิโตรเคมี	TPX	100	-	-	27	-	-	-
4. ธุรกิจโรงผลิตกระแสไฟฟ้า ⁽⁴⁾	TP / TOP SPP	74/100	-	-	35	-	-	-
5. ธุรกิจบริการขนส่งทางทะเล	TM	100	-	-	3	-	-	-
6. ธุรกิจสารทำละลาย	TOS	100	-	-	21	-	-	-
รวม			-	-	996	-	-	-
ง. รายได้อื่น ⁽²⁾								
1. ธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมัน	TOP	-	2,777	1	3,222	1	3,086	1
2. ธุรกิจ โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน	TLB	100	115	-	138	-	166	-
3. ธุรกิจปิโตรเคมี	TPX	100	218	-	393	-	444	-
4. ธุรกิจโรงผลิตกระแสไฟฟ้า ⁽⁴⁾	TP/TOP SPP	74/100	8	-	23	-	35	-
5. ธุรกิจบริการขนส่งทางทะเล	TM	100	22	-	16	-	26	-
6. ธุรกิจสารทำละลาย	TOS	100	30	-	23	-	20	-
7. ธุรกิจเอทานอล	TET	100	6	-	22	-	24	-

			(จำนวนเงิน หน่วย: ล้านบาท)					
			รอบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	ดำเนิน การโดย ⁽³⁾	% การถือ หุ้นของ บริษัท	2558		2557 (ปรับปรุงใหม่)		2556 (ปรับปรุงใหม่)	
			จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
8. อื่นๆ	TES	100	-	-	1	-	-	-
หัก รายการระหว่างกัน			(1,678)	-	(1,753)	-	(1,751)	-
รวม			1,498	1	2,085	1	2,074	1
รวมรายได้ (ก - ง)			296,556	100	395,389	100	417,941	100

หมายเหตุ

- (1) ปี 2556 และ 2558 ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ
- (2) ได้แก่ ดอกเบี้ยรับ เงินชดเชยภาษีสินค้าส่งออก รายได้จากการให้บริการแก่บริษัทในเครือฯ ค่าเช่าที่ดิน ค่าบริการใช้ทุนผูกเรือน้ำลึก ค่าเช่าถังเก็บน้ำมัน เป็นต้น
- (3) TOP หมายถึง บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
 TLB หมายถึง บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน)
 TPX หมายถึง บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด ซึ่งถือหุ้นตามสัดส่วนในบริษัท ลาปิ็กซ์ จำกัด
 TP หมายถึง บริษัท ไทยออยล์เพาเวอร์ จำกัด
 TOP SPP หมายถึง บริษัท ท็อป เอสพีพี จำกัด
 TM หมายถึง บริษัท ไทยออยล์มาร์ริน จำกัด ซึ่งถือหุ้นตามสัดส่วนในบริษัท Thaioil Marine International Pte. Ltd., และ บริษัท ท็อป มารีไทม์ เซอร์วิส จำกัด
 TOS หมายถึง บริษัท ไทยออยล์ โซลเวนต์ จำกัด ซึ่งถือหุ้นตามสัดส่วนในบริษัท ท็อป โซลเวนต์ จำกัด บริษัท สกัลไชยสิทธิ จำกัด และ TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC.
 TET หมายถึง บริษัท ไทยออยล์ เอทานอล จำกัด ซึ่งถือหุ้นตามสัดส่วนใน บริษัท ทรัพย์ทิพย์ จำกัด
 TES หมายถึง บริษัท ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส จำกัด
- (4) ปี 2556 ปรับปรุงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี โดยปรับปรุงย้อนหลังในงบการเงินของบริษัท ในกลุ่มธุรกิจโรงผลิตกระแสไฟฟ้า

2.5 สรุปภาวะตลาด ภาวะอุตสาหกรรม และการแข่งขัน

2.5.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ) เป็นโรงกลั่นน้ำมันชั้นนำที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียมสำเร็จรูปแบบค้าส่ง โดยเป็นโรงกลั่นน้ำมันเดี่ยว (Single - Site) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีกำลังการกลั่นน้ำมันและวัตถุดิบอื่น ๆ ประมาณ 275,000 บาร์เรลต่อวัน หรือประมาณร้อยละ 25 ของกำลังการกลั่นน้ำมันทั้งหมดในประเทศ นอกจากนี้บริษัทฯ ยังเป็นโรงกลั่นน้ำมันที่ใหญ่แบบ complex ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ที่สามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แบบบูรณาการร่วมกับโรงปิโตรเคมีและโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน และด้วยความที่เป็นโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) จึงทำให้สามารถเลือกใช้น้ำมันดิบที่หลากหลาย และสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งในส่วนผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน นอกจากนี้ ยังทำให้บริษัทฯ สามารถเลือกปิดซ่อมบำรุงหน่วยกลั่นบางหน่วยได้โดยไม่จำเป็นต้องหยุดซ่อมหน่วยกลั่น

ทั้งหมดในเวลาเดียวกัน สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถแข่งขันที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับโรงกลั่นอื่นๆ ในประเทศ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีกองเรือที่สนับสนุนการจัดหาวัตถุดิบและจัดส่งผลิตภัณฑ์ในเครือไทยออยล์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้มีต้นทุนการขนส่งที่สามารถแข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม โรงกลั่นไทยออยล์ยังมีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้ง (อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี) ซึ่งเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปไปยังภาคต่างๆ ทั้งทางเรือ รถบรรทุกและท่อขนส่งน้ำมัน อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการจัดส่งผลิตภัณฑ์ไปยังประเทศต่างๆ ในคาบสมุทรอินโดจีน บริษัทฯ จึงมุ่งเน้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งในประเทศและในภูมิภาคเป็นหลัก

บริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด (Thai Paraxylene Company Limited : TPX) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2539 เพื่อดำเนินธุรกิจในการผลิตสารมิกซ์ไซลีน (Mixed Xylene : MX) ที่เป็นสารตั้งต้นเพื่อผลิตสารพาราไซลีน (Paraxylene : PX) ต่อมาในปี 2551 บริษัทฯ ได้ขยายการลงทุนหน่วยผลิตโดยใช้สารโทลูอิน (Toluene : TL) เป็นสารตั้งต้น ส่งผลให้ TPX สามารถผลิตสารพาราไซลีนได้เพิ่มขึ้น อีกทั้ง ยังได้สารเบนซีน (Benzene : BZ) ที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ออกมาด้วย อย่างไรก็ตาม TPX มีกำลังการผลิตสารพาราไซลีนที่ 527,000 ตันต่อปี และสารเบนซีนที่ 259,000 ตันต่อปี

สารปิโตรเคมีอะโรแมติกส์ขั้นต้น นับเป็นอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานที่สนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นกลางและขั้นปลายของประเทศให้สามารถขยายตัวและมีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมีให้เป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ครบวงจร เพื่อลดการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังสามารถตอบสนองนโยบายภาครัฐในการลดมลภาวะของกลุ่มน้ำมันเบนซินร่วมกับโรงปิโตรเคมี อย่างไรก็ตาม สารพาราไซลีนที่ได้จะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นกลาง คือ เป็นสารตั้งต้นในการผลิต PTA (Purified Terephthalic Acid) เพื่อนำไปผลิตต่อเป็นเส้นใยโพลีเอสเตอร์และขวดบรรจุน้ำดื่ม PET (Polyethylene Terephthalate) ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นปลาย ในส่วนสารเบนซีนจะเป็นสารตั้งต้นที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตสารสไตรีนโมโนเมอร์ (Styrene Monomer) สารฟีนอล (Phenol) และสารไซโคลเฮกเซน (Cyclohexene) ซึ่งสารต่างๆ เหล่านี้จะนำไปผลิตเป็นพลาสติกเพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ เป็นต้น สำหรับสารโทลูอิน สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมสารทำละลาย และจำหน่ายเป็นสารเบนซีนและสารพาราไซลีน

บริษัท ไทยลูบเบส จำกัด (มหาชน) (Thai Lube Base Public Company Limited : TLB) ก่อตั้งขึ้นในปี 2540 เพื่อดำเนินธุรกิจการผลิตและจำหน่ายน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ซึ่งมีกำลังการผลิตประมาณ 267,015 ตันต่อปี และเมื่อนำน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานไปเติมสารเพิ่มคุณภาพ (Additive) จะสามารถผลิตเป็นน้ำมันหล่อลื่น (Lube Oil หรือ Lubricating Oil) หรือที่เรียกกันว่า น้ำมันเครื่อง เพื่อนำมาใช้ในการหล่อลื่นเครื่องยนต์และส่วนต่างๆ อาทิ ลูกสูบเพลลา เพื่อทำหน้าที่ให้การหล่อลื่นและระบายความร้อน

TLB ยังดำเนินธุรกิจผลิตยางมะตอยที่กำลังการผลิตประมาณ 350,000 ตันต่อปี ซึ่งนำมาใช้ในการก่อสร้าง ถนน โดยใช้เป็นวัสดุผิวหน้าในการทำถนน ทางเท้า ลานจอดรถ และสนามบิน เป็นต้น อีกทั้งมีกำลังการผลิตน้ำมันยางมลพิษต่ำอีกประมาณ 67,520 ตันต่อปี ซึ่งน้ำมันยางนี้ถูกนำไปใช้ในการทำยาง SBR (Styrene Butadiene Rubber) ยางรถยนต์ จาระบี และผงหมึก เป็นต้น นอกจากนี้ TLB ยังดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์พิเศษ ได้แก่ Slack Wax ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่นำไปใช้ผลิตเทียนไข ยาขัด รองเท้า น้ำยาเคลือบเงา เครื่องสำอาง และตัวประสานในการผลิตเป็นไม้อัด รวมถึงได้ก่อสร้างและ

ดำเนินการผลิตน้ำมันยางสะอาด (TDAE) ได้ในเดือนมกราคม 2554 ส่งผลให้ TLB สามารถผลิตสาร TDAE ได้เพิ่มอีกประมาณ 50,000 ตันต่อปี

บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด (LABIX Company Limited : LABIX) ก่อตั้งขึ้นในปี 2558 เพื่อดำเนินธุรกิจการผลิตสาร LAB (Linear Alkyl Benzene) รายแรกของประเทศไทย และเป็นรายแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นผู้ผลิตแบบครบวงจร โดยสาร LAB นับเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตผงซักฟอกและผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ซึ่งสาร LAB ถือเป็นนวัตกรรมล่าสุดของเครือไทยออยล์ ที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดย LABIX เป็นการร่วมทุนของ บจ. ไทยพาราไซส์ และ บจ. มิตรชัยเอนด์คัมปนี ซึ่งเป็นผู้ค้าสาร LAB รายใหญ่ที่สุดในภูมิภาค ทั้งนี้ มีสัดส่วนการลงทุนที่ร้อยละ 75 ต่อ 25 ด้วยเงินลงทุนกว่า 12,000 ล้านบาท ซึ่งสามารถลดการขาดดุลการค้าและค่าใช้จ่ายในการนำเข้าสาร LAB ต่อปีถึง 3,500 - 4,000 ล้านบาท และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศกว่า 6,000 บาทล้านต่อปี รวมทั้งยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้มากขึ้นในการรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.5.2 การตลาดและการแข่งขัน

2.5.2 (ก.) นโยบายการตลาดของผลิตภัณฑ์ในปี 2558

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ในปี 2558 บริษัทฯ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปในประเทศประมาณร้อยละ 80 ของปริมาณขายของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของบริษัทฯ ซึ่งเป็นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ บมจ. ปตท. ในอัตราร้อยละ 38 ให้แก่เซลล์และเซฟรอนในอัตราร้อยละ 7 ให้แก่บางจากร้อยละ 1 ให้แก่ผู้ซื้อรายอื่นในอัตราร้อยละ 22 และให้แก่บริษัทย่อยในอัตราร้อยละ 12 และส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 20 เป็นการส่งออก

ตารางข้างล่างนี้ แสดงรายละเอียดของชนิดและปริมาณของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปที่บริษัทฯ จำหน่ายและเทียบเป็นอัตราร้อยละของปริมาณการจำหน่ายทั้งหมดของบริษัทฯ

ผลิตภัณฑ์	หน่วย: ล้านลิตร					
	ปี 2558		ปี 2557		ปี 2556	
	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว.	797	4	702	4	709	4
น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว ⁽¹⁾	2,914	16	2,608	15	2,650	16
มิกซ์โซลินส์	0	0	0	0	0	0
ไลต์เนฟทา	661	4	521	3	562	3
ไอโซเมอร์เตรีฟอรัมด	2,218	12	2,118	12	2,250	13
น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบิน/ น้ำมันก๊าด	3,600	20	3,191	18	3,278	19
ดีเซลหมุนช้า / ดีเซลหมุนเร็ว	6,604	36	6,050	35	6,188	36
น้ำมันเตา	1,190 ⁽³⁾	6	1,410	8	1,413 ⁽²⁾	8

ผลิตภัณฑ์	ปี 2558		ปี 2557		ปี 2556	
	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย	ปริมาณการจำหน่าย	ร้อยละของปริมาณการจำหน่าย
ลอง เรสิดิว	406	2	121	1	234	1
กำมะถัน	37	0	34	0	33	0
รวม	18,427	100	16,755	100	17,273	100

หมายเหตุ

(1) รวมการจำหน่าย Gasohol

(2) รวม Hydro Cracking Bottom จำนวน 52 ล้านลิตร

(3) รวม Refinery Slop Oil 2.8 ล้านลิตร

บริษัทฯ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปให้กับ บมจ. ปตท. ตามสัญญา Product Offtake and Crude Oil Supply Agreement (POCSA) โดย บมจ. ปตท. และบริษัทฯ ตกลงที่จะซื้อขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูป ณ ราคาตลาดตามขั้นตอนการกำหนดปริมาณของผลิตภัณฑ์ ข้อกำหนดและเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในสัญญา POCSA ทั้งนี้

ตามขั้นตอนการกำหนดปริมาณของผลิตภัณฑ์ บมจ. ปตท. ต้องเสนอชนิดและปริมาณของผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปที่ บมจ. ปตท. ต้องการ ซึ่งต้องเป็นปริมาณอย่างน้อยร้อยละ 49.99 ของกำลังการกลั่นของบริษัทฯ และบริษัทฯ จะแจ้งให้ทราบถึงชนิดและปริมาณผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ สามารถส่งมอบให้ บมจ. ปตท. ได้ภายในเวลาที่ตกลงกัน นอกจากนี้ บมจ. ปตท. มีสิทธิพิเศษตามสัญญาที่จะซื้อผลิตภัณฑ์ ณ ราคาตลาดในขณะนั้นก่อนลูกค้ารายอื่นในปริมาณสูงสุดร้อยละ 100 ของกำลังการผลิตของบริษัทฯ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา POCSA

บมจ. ปตท. จะรับซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เพื่อการจำหน่ายในตลาดภายในประเทศให้ได้มากที่สุดและบริษัทฯ ต้องตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินการตามความต้องการของ บมจ. ปตท. ในการผลิตผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ ให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในเชิงพาณิชย์และในทางเทคนิค เงื่อนไขและข้อกำหนดของการซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปของบริษัทฯ สัญญา POCSA สามารถถูกยกเลิกโดยที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้แจ้งความจำนงค์กล่าวให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 12 เดือน แต่ทั้งนี้ คู่สัญญาไม่สามารถแจ้งความจำนงค์ก่อนครบรอบปีที่ 10 นับจากวันที่สัญญา POCSA มีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีการลงนามแก้ไขสัญญาเพิ่มเติมในปี 2556 เพื่อขยายระยะเวลาที่คู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตาม POCSA โดยไม่สามารถแจ้งความจำนงค์ยกเลิกสัญญาได้ในอีก 10 ปี

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปให้กับ เซลล์ เซฟรอน และผู้ค้าน้ำมันรายอื่นๆ เช่น บมจ. บางจาก บมจ. พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) และ บมจ. สยามสหบริการ เป็นต้น รวมทั้ง ขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีให้แก่ บจ. ไทยพาราโซลิน

สำหรับผลิตภัณฑ์ส่วนเกินอื่นๆ เช่น น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่ว ได้ถูกจัดจำหน่ายสู่ตลาดต่างประเทศผ่าน บมจ. ปตท. และผู้ค้าน้ำมันรายอื่น ๆ ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมายังคงมีการส่งออกตามความเหมาะสมและสภาวะเอื้ออำนวยของตลาดภายในประเทศและตลาดในภูมิภาค

ตารางต่อไปนี้แสดงถึงปริมาณของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปที่บริษัทฯ จำหน่ายในปี 2556 2557 และ 2558 เทียบเป็นอัตราร้อยละของปริมาณการจำหน่ายทั้งหมดของบริษัทฯ

หน่วย: ล้านลิตร ยกเว้นอัตราร้อยละ

รอบปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	ปี 2558		ปี 2557		ปี 2556	
	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ
	การ	ของ	การ	ของ	การ	ของ
	จำหน่าย	ปริมาณ	จำหน่าย	ปริมาณ	จำหน่าย	ปริมาณ
		การ		การ		การ
		จำหน่าย		จำหน่าย		จำหน่าย
ในประเทศ – บมจ. ปตท.	7,047	38	6,436	38	7,008	41
เซลล์	632	4	525	3	665	4
เซฟรอน	551	3	916	5	632	4
บจ. ไทยพาราไซลีน	2,218	12	2,118	13	2,206	13
บมจ. บางจาก	169	1	277	2	279	2
อื่นๆ	4,048	22	3,667	22	3,625	21
รวม	14,665	80	13,940	83	14,414	83
ส่งออก – บมจ. ปตท.	436	2	331	2	401	2
อื่นๆ ⁽¹⁾	3,458	18	2,483	15	2,458	14
รวม	3,764	20	2,814	17	2,859	17
ปริมาณการจำหน่ายรวม	18,429	100	16,755	100	17,273	100

หมายเหตุ

⁽¹⁾ รวมปริมาณที่จำหน่ายให้ PTT International Trading Pte/Ltd ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นบริษัทที่ บมจ. ปตท. ถือหุ้นทั้งหมด

การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์

ราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปในประเทศอ้างอิงจากราคาตลาดจากประเทศสิงคโปร์ ณ ช่วงเวลาขณะนั้นของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน ซึ่งจะเป็นราคาอ้างอิง (Benchmark) ของราคา ณ โรงกลั่น (Ex-refinery price) ราคาตลาด ณ ประเทศสิงคโปร์ดังกล่าวสะท้อนถึงอุปสงค์และอุปทานของผลิตภัณฑ์ในภูมิภาค โดยจะกำหนดราคาประจำวันเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ บริษัทฯ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปในตลาดในประเทศด้วยราคาที่อ้างอิงตามหลักการของความเสมอภาคกับการนำเข้า (Import Parity) และในการส่งออกโดยอ้างอิงหลักการของความเสมอภาคกับการส่งออก (Export Parity)

การส่งมอบผลิตภัณฑ์

บริษัทฯ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปให้แก่ลูกค้าที่หน้าโรงกลั่นโดยคิดราคาบนเงื่อนไขการขายสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง (Free on Board, FOB) ณ การขายสินค้า ณ ท่าเรือของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ (Free on Board, FOB)

ทำให้ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์สามารถเข้าถึงเครือข่ายการส่งมอบผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกมีประสิทธิภาพสูงในการบริหารค่าใช้จ่าย โดยในปี 2558 โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ มีการขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปประมาณร้อยละ 40 ของยอดขาย ผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ผ่านการขนส่งทางท่อขนส่งน้ำมัน ซึ่งมีการเชื่อมต่อกับ โรงกลั่นของบริษัทฯ โดยระบบท่อลำเลียงดังกล่าว สามารถขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปและน้ำมันก๊าดสำเร็จรูป ได้หลายชนิดไปยังคลังน้ำมันในบริเวณตอนเหนือและภาคอีสานเพื่อรองรับความต้องการใช้ในภาคส่วนดังกล่าว ในขณะที่อีก ร้อยละ 35 เป็นการจำหน่ายโดยตรงผ่านการขนส่งทางเรือบรรทุกน้ำมันที่ถูกค่าเป็นผู้เช่า และอีกร้อยละ 25 ที่เหลือเป็นการขนส่งทางรถยนต์ ซึ่งบริษัทฯ มีสถานีจ่ายน้ำมันที่มีการเปิดดำเนินการตลอด 24 ชม. ทำให้ผู้ซื้อทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศ อินโดจีน สามารถรับซื้อผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายจากบริษัทฯ นอกจากนั้นด้วยที่ตั้งของโรงกลั่นของบริษัทฯ ที่อยู่ใกล้กับบริเวณที่มีการบริโภคน้ำมันสูง ทำให้สามารถจัดส่งผลิตภัณฑ์ด้วยต้นทุนที่ต่ำไปยังตลาดที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรวมถึง กรุงเทพมหานคร และศูนย์กลางในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ

2.5.2 (ข) สภาพการแข่งขันภายในอุตสาหกรรมในปี 2558 และแนวโน้มสภาพการแข่งขันในอนาคต

การแข่งขัน

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีบริษัทฯ ที่ประกอบธุรกิจกลั่นน้ำมันรายใหญ่จำนวน 6 รายคือ บมจ.ไทยออยล์ บมจ.บางจาก บมจ. เอสโซ่ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล (เดิม บมจ. อะโรเมติกส์และการกลั่น) บมจ.เอสพีอาร์ซี และ บมจ.ไออาร์พีซี โดยมีกำลังการกลั่นน้ำมันรวมในปี 2558 ทั้งสิ้นประมาณ 1,234,000 บาร์เรลต่อวัน โดยบมจ.บางจาก และบมจ.เอสโซ่ เป็นผู้ประกอบการแบบครบวงจร แต่ผู้ประกอบการที่เหลือประกอบธุรกิจการกลั่นน้ำมันแต่เพียงอย่างเดียวโดยพึ่งพาสัญญารับซื้อผลิตภัณฑ์ (Offtake Agreement) และ/หรือการส่งมอบในตลาดเสรีเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นน้ำมันต่างๆ โดยโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ แข่งขันกับโรงกลั่นน้ำมันในประเทศเป็นหลักและกับโรงกลั่นน้ำมันอื่นๆ ในภูมิภาครองลงไป

บริษัทคู่แข่งหลักของบริษัทฯ ส่วนใหญ่เป็นบริษัทน้ำมันแบบครบวงจรระดับชาติและระดับนานาชาติที่มีธุรกิจด้านปิโตรเลียมหลายประเภทโดยเฉพาะระดับนานาชาติที่มีการสำรวจขุดเจาะหาแหล่งน้ำมันดิบ การผลิต การกลั่นน้ำมัน และการตลาด เนื่องจากการทำธุรกิจแบบครบวงจร การมีเงินลงทุนและแหล่งทรัพยากรเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังสามารถจัดหาวัตถุดิบได้สม่ำเสมอ ทำให้บริษัทเหล่านี้สามารถยืนหยัดในตลาดที่มีสถานะผันผวนและแข่งขันด้านราคาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุตสาหกรรมการกลั่นน้ำมันเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง ทั้งในด้านราคาและสัดส่วนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้จากการกลั่น ซึ่งบริษัทฯ ได้เปรียบคู่แข่งจากการที่เป็นโรงกลั่นน้ำมันแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Refinery) ที่มีระบบการกลั่นหลายขั้นตอน ทันสมัย และใหญ่ที่สุดในประเทศ ทำให้สามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปที่มีคุณภาพสูงในสัดส่วนที่มากที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชีย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีความได้เปรียบคู่แข่งในเรื่องความยืดหยุ่น (Flexibility) ในการผลิต เนื่องจากหน่วยกลั่นน้ำมันสำเร็จรูปของบริษัทฯ ได้เชื่อมต่อกับหน่วยผลิตปิโตรเคมีและน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ทำให้บริษัทฯ สามารถบริหารจัดการการผลิตเพื่อตอบสนองต่อราคาผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกที่ผันผวนได้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเบนซิน ออกเทน 95 รายเดียวในประเทศไทย และครองส่วนแบ่งการตลาดส่วนใหญ่ในภูมิภาคอินโดจีน และบริษัทฯ ยังสามารถผลิตน้ำมันเบนซิน และน้ำมันดีเซล ที่มีคุณภาพดีได้ตามมาตรฐานของประเทศที่กำหนด รวมทั้ง บริษัทฯ ยังสามารถผลิตน้ำมันเตาได้หลากหลายชนิด เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ของประเทศในภาคอุตสาหกรรม และภาคขนส่ง

2.5.3 สรุปภาวะตลาดปี 2558

2.5.3.1 ภาวะตลาดและเศรษฐกิจโลก ปี 2558

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) คาดการณ์เศรษฐกิจโลกในปี 2558 จะขยายตัวในอัตราที่ร้อยละ 3.1 (รายงาน ณ เดือนตุลาคม 2558) ซึ่งชะลอตัวลงจากประมาณการของปี 2557 ที่ร้อยละ 3.4 และนับเป็นระดับที่ต่ำสุดตั้งแต่เกิดวิกฤตการเงินโลกในปี 2552 โดยภาพรวมของเศรษฐกิจโลกจะชะลอตัวลง เนื่องจากเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาขยายตัวเพียงร้อยละ 4.0 ลดลงจากปี 2557 ที่ขยายตัวที่ร้อยละ 4.6 ตามแนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย โดยเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก มีแนวโน้มขยายตัวต่ำสุดในรอบ 6 ปีจากภาคการลงทุนและการผลิตที่ชะลอตัวลง รวมทั้งการส่งออกที่หดตัว เนื่องจากการดำเนินนโยบายปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม และมุ่งเน้นการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น ขณะเดียวกันยังได้รับแรงกดดันเพิ่มจากความผันผวนในตลาดหุ้นที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของกลุ่มประเทศพัฒนาจะค่อยเป็นค่อยไปตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มสหภาพยุโรป โดยขยายตัวที่ร้อยละ 2.0 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นจากปี 2557 ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 1.8 อันเป็นผลจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคครัวเรือน ตลาดแรงงาน และตลาดอสังหาริมทรัพย์ รวมถึงทิศทางเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ดีขึ้น เป็นปัจจัยให้ธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Fed) พิจารณาปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย หลังจากคงอัตราดอกเบี้ยที่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ไว้ที่ร้อยละ 0 - 0.25 ตั้งแต่ปี 2552 ขณะที่เศรษฐกิจของกลุ่มสหภาพยุโรปทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องตามการฟื้นตัวของภาคการบริโภคจากแรงสนับสนุนของมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (QE) ของธนาคารกลางยุโรป (ECB) รวมถึงการผ่อนปรนเงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ การคลี่คลายปัญหาน้ำมันดิบของประเทศไทย ส่งผลให้ความเชื่อมั่นและกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ส่วนภาวะเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ยังอ่อนแอตามการชะลอตัวของภาคการส่งออกและการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อที่ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ธนาคารกลางของประเทศญี่ปุ่นยังคงดำเนินมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณกว่าปีละ 80 ล้านล้านเยนอย่างต่อเนื่อง

2.5.3.2 ภาวะตลาดน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปปี 2558

ราคาน้ำมันดิบในปี 2558 เคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับต่ำในกรอบ 31 - 67 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล และมีราคาเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 51 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ปรับลดลงจากราคาเฉลี่ยในปี 2557 ที่ 97 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เนื่องจากตลาดยังคงได้รับแรงกดดันจากภาวะอุปทานล้นตลาด หลังจากผู้ผลิตน้ำมันดิบทั้งในและนอกกลุ่มโอเปกยังคงปริมาณการผลิตในระดับสูง นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจโลกยังคงเปราะบาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงความไม่แน่นอนในการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Fed) ได้สร้างความกังวลและความผันผวนต่อตลาดน้ำมันดิบ

ทั้งนี้ ราคาน้ำมันดิบดูไบในไตรมาสที่ 1 ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง หลังจากผู้ผลิตน้ำมันดิบในกลุ่มโอเปกยืนยันการที่จะไม่ปรับลดกำลังการผลิตและยังคงการผลิตน้ำมันดิบในระดับที่สูงกว่าเพดานการผลิตที่ 30 ล้านบาร์เรลต่อวันอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาสัดส่วนแบ่งการตลาดจากผู้ผลิตนอกกลุ่มโอเปก นอกจากนี้ อัตราการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสหรัฐอเมริกาปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีท่าทีว่าจะชะลอตัวลง แม้ว่าบริษัทน้ำมันหลายแห่งในประเทศจะมี

การปรับลดแผนการลงทุนขุดเจาะและผลิตน้ำมันดิบในปี 2558 ก็ตาม นอกจากนี้ ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ^๑ ที่แข็งค่าและระดับสูงสุดในรอบ 12 ปี นับเป็นอีกปัจจัยที่กดดันราคาน้ำมันดิบ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงด้านภูมิศาสตร์การเมืองได้สร้างความกังวลเกี่ยวกับการดึงตัวของอุปทานน้ำมันดิบ และผลักดันให้ราคาน้ำมันสูงขึ้นในระยะสั้น อาทิ การสู้รบระหว่างกลุ่มรัฐอิสลามในประเทศสาธารณรัฐอิรักและประเทศสาธารณรัฐอาหรับซีเรียที่ยืดเยื้อ ความขัดแย้งระหว่างประเทศสหพันธรัฐเซียและเทศยูเครน ความไม่สงบทางการเมืองในประเทศสาธารณรัฐเยเมนและประเทศลิเบีย รวมถึงข้อตกลงของโครงการอาวุธนิวเคลียร์ระหว่างประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านและชาติสมาชิกถาวรคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ซึ่งประกอบด้วยประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (P5 + 1) ที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ในช่วงต้นปี

ในไตรมาสที่ 2 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยได้รับแรงสนับสนุนหลักจากการสู้รบในสาธารณรัฐเยเมนระหว่างกบฏฮูตีกับพันธมิตรชาติอาหรับ นำโดยประเทศราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ซึ่งสร้างความกังวลต่อตลาดว่า การสู้รบอาจจะบานปลายและส่งผลกระทบต่อ การส่งออกน้ำมันจากภูมิภาคตะวันออกกลาง นอกจากนี้ ตลาดยังได้รับแรงสนับสนุนจากอัตราการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ชะลอตัวลง โดยผู้ผลิตชะลอการขุดเจาะและผลิตน้ำมันดิบออกไป อันเป็นผลกระทบจากสถานะราคาน้ำมันดิบตกต่ำ ประกอบกับปริมาณน้ำมันดิบคงคลังของสหรัฐอเมริกาที่เริ่มปรับลดลง หลังจากแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์กว่า 491 ล้านบาร์เรลในเดือนเมษายน เนื่องจากโรงกลั่นในประเทศสหรัฐอเมริกาปรับเพิ่มกำลังการกลั่น หลังจากการปิดซ่อมบำรุงในไตรมาสที่ 1 รวมถึงเพื่อตอบสนองต่ออุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นในช่วงฤดูการขับขี่ของประเทศสหรัฐอเมริกา (ระหว่างเดือนพฤษภาคม – กันยายน) อย่างไรก็ตาม ตลาดน้ำมันดิบยังคงเผชิญกับภาวะน้ำมันดิบล้นตลาด ทั้งยังกังวลต่อการส่งออกน้ำมันดิบของประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นภายหลังจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านและกลุ่มชาติมหาอำนาจ (P5 + 1) บรรลุกรอบข้อตกลงในการจำกัดศักยภาพด้านนิวเคลียร์ เพื่อแลกกับการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ ขณะที่กลุ่มโอเปกมีมติคงเพดานการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มที่ระดับ 30 ล้านบาร์เรลต่อวัน โดยไม่มีการปรับลดอัตราการผลิตลงเพื่อพยุงราคาน้ำมันดิบ

ราคาน้ำมันดิบในไตรมาสที่ 3 ปรับลดลงอีกครั้ง เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากความกังวลต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นผู้บริโภคน้ำมันรายใหญ่อันดับ 2 ของโลก หลังจากที่ดีตลาดหุ้นของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนปรับลดลงกว่าร้อยละ 40 มาอยู่ที่ระดับต่ำสุดในเดือนสิงหาคม (เมื่อเปรียบเทียบกับระดับสูงสุดในเดือนมิถุนายน) โดยความผันผวนที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากนี้ ดัชนีภาคการผลิต (Caixin PMI) ได้ปรับตัวลดลงและแตะระดับต่ำสุดในรอบ 6 ปีครั้งที่ระดับ 47.2 ซึ่งตัวเลขที่อยู่ในระดับต่ำกว่า 50 บ่งชี้ว่า กิจกรรมภาคอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอยู่ในสถานะหดตัว โดยข้อมูลเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่อ่อนแอได้สร้างความกังวลว่า เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจะขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าเป้าหมายของรัฐบาลที่ร้อยละ 7 ขณะที่ตลาดยังคงได้รับแรงกดดันจากภาวะอุปทานน้ำมันดิบล้นตลาดที่ไม่มีแนวโน้มจะคลี่คลายลง โดยกลุ่มโอเปกยังคงปริมาณการผลิตในระดับสูงกว่า 31 ล้านบาร์เรลต่อวันต่อเนื่อง ประกอบกับความกังวลต่ออุปทานส่วนเกินที่เพิ่มขึ้นจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน หลังจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านและกลุ่มชาติมหาอำนาจ (P5 + 1) สามารถบรรลุข้อตกลงฉบับสมบูรณ์ในการจำกัดศักยภาพโครงการนิวเคลียร์ เพื่อแลกกับการผ่อนปรนการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านสามารถเพิ่มการส่งออกน้ำมันดิบสู่ตลาดโลกได้มากขึ้น

ในช่วงต้นปี 2559 อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันดิบยังได้รับแรงหนุนจากอัตราการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ชะลอตัวลงสู่ระดับ 9.1 ล้านบาร์เรลต่อวันในเดือนกันยายน จากระดับสูงสุดที่ 9.6 ล้านบาร์เรลต่อวันในเดือนมิถุนายน อันเป็นผลจากการที่ผู้ผลิตน้ำมันดิบบางรายในประเทศสหรัฐอเมริกาชะลอการผลิตและขุดเจาะน้ำมันดิบ เนื่องจากภาวะราคาน้ำมันดิบที่ตกต่ำ สะท้อนได้จากแนวโน้มจำนวนแท่นขุดเจาะน้ำมันดิบที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องตามราคาน้ำมันดิบที่ต่ำตั้งแต่เดือนกรกฎาคม

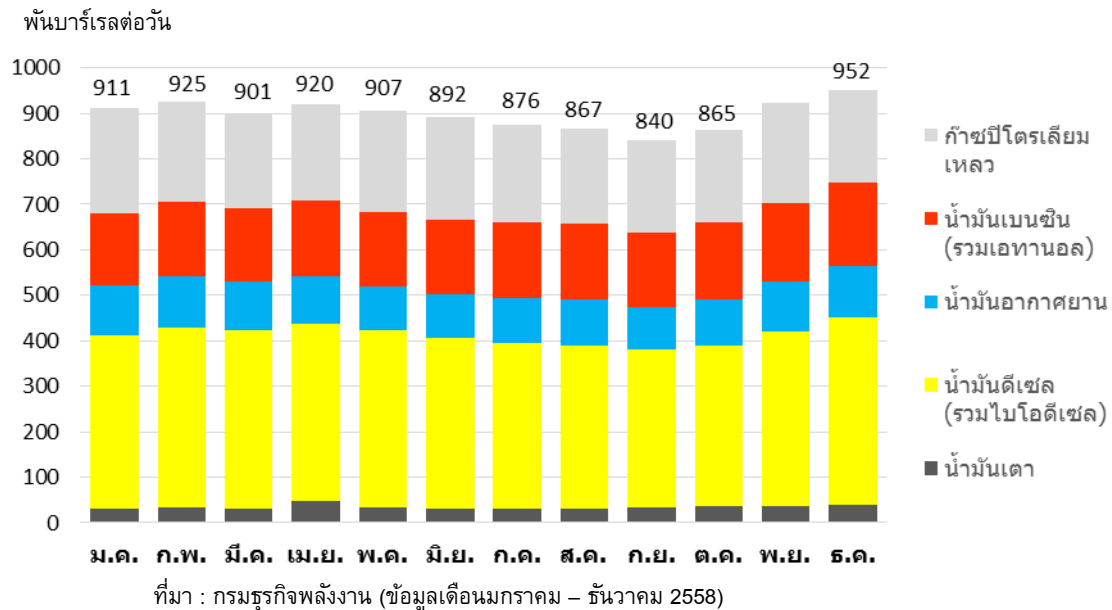
ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2558 ราคาน้ำมันดิบดูไบมีการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องและแตะระดับต่ำที่สุดในรอบ 11 ปี ท่ามกลางแรงกดดันจากอุปทานน้ำมันดิบที่ล้นตลาด หลังจากกลุ่มโอเปกไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับเพดานการผลิตน้ำมันใหม่สำหรับ 6 เดือนข้างหน้าได้ในการประชุมเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2558 เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านที่จะเข้าสู่ตลาดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มโอเปกยังคงเห็นภาพผลิตน้ำมันดิบในปริมาณสูงอย่างต่อเนื่องที่มากกว่า 31.5 ล้านบาร์เรลต่อวันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ปริมาณอุปทานน้ำมันดิบส่วนเกินที่ล้นตลาดยังสะท้อนได้จากปริมาณน้ำมันดิบคงคลังทั่วโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากจนแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 3,000 ล้านบาร์เรล สร้างความกังวลว่า ตลาดจะประสบภาวะอุปทานน้ำมันดิบล้นตลาดจนถึงปี 2559 รวมไปถึงแนวโน้มอุปทานน้ำมันดิบจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่อาจเข้ามาสู่ตลาดโลกมากขึ้น หลังจากประเทศสหรัฐอเมริกามีมติยกเลิกคำสั่งห้ามส่งออกน้ำมันดิบที่บังคับใช้นาน 40 ปี ขณะเดียวกัน ตลาดยังได้รับแรงกดดันจากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่แข็งค่าขึ้น หลังจากธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Fed) มีมติปรับขึ้น อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.25 ในการประชุม ประจำเดือนธันวาคม

ภาพรวมของธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันในปี 2558 ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2557 ค่อนข้างมาก ซึ่งได้รับปัจจัยหนุนจากต้นทุนการกลั่นเชื้อเพลิงที่ใช้ในกระบวนการผลิตที่ปรับตัวลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ประกอบกับส่วนต่างราคาระหว่างน้ำมันเบนซินกับน้ำมันดิบดูไบที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากอุปสงค์น้ำมันเบนซินปรับสูงขึ้น หลังราคาขายปลีกปรับตัวลดลงอย่างมาก รวมถึงอุปทานน้ำมันเบนซินที่ค่อนข้างตึงตัวมากจากการที่โรงกลั่นหลายแห่ง ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ ปิดซ่อมบำรุงหน่วยผลิตน้ำมันเบนซินฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม อุปทานน้ำมันดีเซลและน้ำมันอากาศยานที่เพิ่มขึ้น ส่วนต่างราคาระหว่างน้ำมันดีเซลและน้ำมันอากาศยานกับราคาน้ำมันดิบได้รับแรงกดดัน หลังจากโรงกลั่นขนาดใหญ่ 2 แห่งเปิดดำเนินการ รวมถึงเศรษฐกิจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนชะลอตัวลง ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกปรับเพิ่มขึ้น

2.5.3.3 ภาวะตลาดน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศไทย ปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคาดการณ์ ภาวะเศรษฐกิจไทย ในปี 2558 จะสามารถขยายตัวได้ร้อยละ 2.9 (รายงานภาวะเศรษฐกิจไทยของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558) ซึ่งมากกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วที่ขยายตัวได้เพียงร้อยละ 0.9 โดยมีปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจไทยจากภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดีขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐบาลผ่านการจัดจ่ายใช้สอยของภาครัฐเรือ่นประกอบกับมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและการบรรเทาผลกระทบจากปัญหภัยแล้ง อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกที่ลดลงมากกว่าที่คาดการณ์จากผลของเศรษฐกิจโลก ทำให้ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยมีการเติบโตที่ต่ำสุด เมื่อเทียบกับประเทศเศรษฐกิจใหญ่ๆ ในภูมิภาคอาเซียน อาทิ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียที่คาดว่าจะเติบโตร้อยละ 4.7 ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซียที่คาดว่าจะเติบโต ร้อยละ 4.9 และประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ที่คาดว่าจะเติบโตร้อยละ 5.2

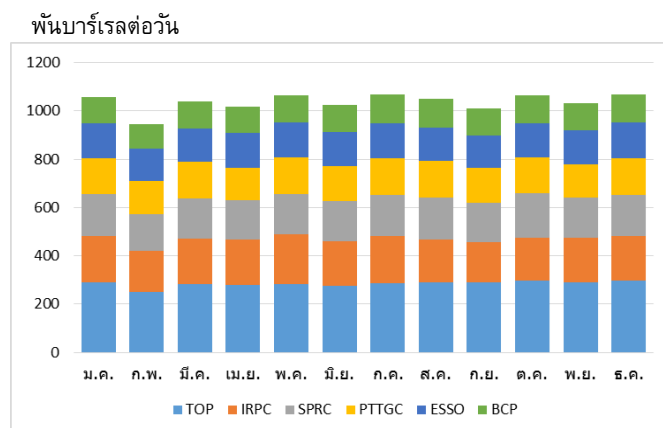
ความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในประเทศ ปี 2558

สำหรับความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศในปี 2558 ขยายตัวจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.9 สาเหตุหลักเนื่องจากราคาน้ำมันที่ลดลงอย่างมาก โดยปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 นำโดยเฉพาะการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และ E85 อันเป็นผลมาจากปริมาณรถยนต์ที่เพิ่มสูงขึ้น สำหรับปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 เนื่องจากระดับราคาขายปลีกที่ปรับลดลงต่อเนื่อง ขณะที่ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันอากาศยานปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.7 เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากกว่าปีที่แล้ว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากประเทศสาธารณรัฐจีน ส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเตาปรับลดลงร้อยละ 1.4 เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมและโรงไฟฟ้าได้หันไปใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้ามากขึ้น หลังราคาก๊าซธรรมชาติมีราคาถูกกว่าราคาน้ำมันเตา ประกอบกับทางภาครัฐต้องการให้โรงไฟฟ้าลดการใช้น้ำมันเตาเนื่องจากก่อให้เกิดปัญหาทางด้านมลพิษ

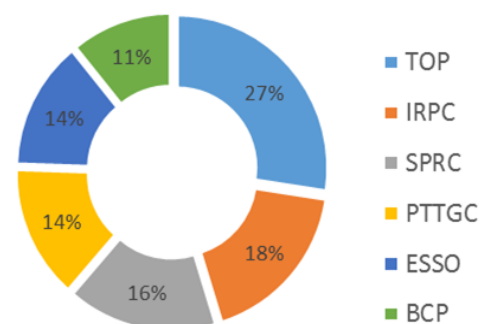
ปริมาณการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม

ในประเทศ ปี 2558

สัดส่วนปริมาณการผลิตของโรงกลั่นน้ำมัน

ปิโตรเลียมในปี 2558

สำหรับปริมาณการผลิตในปี 2558 พบว่าโรงกลั่นในประเทศมีปริมาณการกลั่นน้ำมันโดยเฉลี่ย 1,037,000 บาร์เรลต่อวัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้าที่ระดับ 936,400 บาร์เรลต่อวัน เนื่องจากในปีนี้มีไม่มีการปิดซ่อมบำรุงประจำปี ของโรงกลั่นเหมือนปีที่แล้ว โดยหากพิจารณาสัดส่วนปริมาณการกลั่น บริษัทฯ ยังมีสัดส่วนการผลิตสูงที่สุดในประเทศ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 27 ของปริมาณการกลั่นรวมทั้งหมดของประเทศ

2.5.3.4 ภาวะตลาดอะโรเมติกส์ ปี 2558

ตลาดพาราไซลีนในปี 2558 ปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับปี 2557 จากอุปทานที่ยังคงสะสมอยู่ในตลาดค่อนข้างมาก อันเป็นผลจากการเปิดดำเนินการผลิตของโรงพาราไซลีนแห่งใหม่ในเอเชีย เมื่อปี 2557 (กำลังการผลิตรวมสูงถึง 6.5 ล้านตันต่อปี) ประกอบกับในปี 2558 มีโรงพาราไซลีนแห่งใหม่เพิ่มขึ้นในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถาน และการขยายกำลังการผลิตในประเทศไทย คิดเป็นกำลังการผลิตรวมที่ 2.4 ล้านตันต่อปี ขณะเดียวกัน ราคาน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นสารตั้งต้นของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกดดันต่อราคาสารพาราไซลีน นอกจากนี้ เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ชะลอตัวลง ทำให้อัตราการเติบโตของอุปสงค์สารโพลีเอสเตอร์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำของสารพาราไซลีนชะลอตัวลง รวมทั้งอุปทานสารพีทีเอที่ล้นตลาด ส่งผลกดดันให้ผู้ผลิตสารพีทีเอ ซึ่งเป็นสารตั้งต้นของอุตสาหกรรมโพลีเอสเตอร์ ต้องลดกำลังการผลิตลง จึงเป็นสาเหตุให้ความต้องการสารพาราไซลีนปรับตัวลดลงเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ตลาดพาราไซลีนไม่ได้ปรับตัวลดลงมากนัก เนื่องจากโรงอะโรเมติกส์แห่งใหม่ในอินเดีย (กำลังการผลิตที่ 2.3 ล้านตันต่อปี) ได้เลื่อนการเปิดดำเนินการผลิตออกไปในปี 2559 ขณะที่โรงอะโรเมติกส์ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (กำลังการผลิตที่ 1.6 ล้านตันต่อปี) เกิดเหตุเพลิงไหม้ในเดือนเมษายน และโรงอะโรเมติกส์ในสิงคโปร์ (กำลังการผลิตที่ 8 แสนตันต่อปี) หยุดดำเนินการผลิตทั้งปี รวมทั้งโรงอะโรเมติกส์บางแห่งได้นำสารตั้งต้นเพื่อผลิตสารอะโรเมติกส์ไปใช้ในการผลิตน้ำมันเบนซิน ซึ่งมีอุปสงค์เพิ่มมากขึ้นแทน ส่งผลให้สามารถลดอุปทานส่วนเกินในตลาดลงได้

ตลาดเบนซินในปี 2558 ปรับตัวลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 จากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลงอย่างมาก ส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์ปลายน้ำเช่น สารเบนซิน ได้รับแรงกดดันเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะราคาในฝั่งประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในปี 2558 ราคาสารเบนซินทางฝั่งประเทศสหรัฐอเมริกาและฝั่งภูมิภาคเอเชียอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน เป็นปัจจัยกดดันให้ผู้ผลิตสารเบนซินในเอเชียไม่สามารถส่งออกสารเบนซินไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาได้ ขณะที่โรงโอเลฟินส์มีกำไรขั้นต้นสูงขึ้น จึงมีการปรับเพิ่มกำลังการผลิต ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์พลอยได้เป็นสารเบนซินเพิ่มขึ้น ส่วนอุปทานยังคงล้นตลาดในเอเชียจากกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น 2.6 ล้านตันต่อปีในปี 2557 และในปี 2558 มีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 7.8 แสนตันต่อปี 2558 เป็นปัจจัยหลักที่กดดันในตลาด นอกจากนี้ เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ทรุดตัวลง ส่งผลให้อุปสงค์ของผลิตภัณฑ์ปลายน้ำของสารเบนซิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าฟุ่มเฟือยชะลอตัวลงเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม กำไรขั้นต้นของโรงสไตรีนโมโนเมอร์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปลายน้ำของสารเบนซิน ปรับตัวดีขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 สนับสนุนให้อุปสงค์สารเบนซินปรับตัวดีขึ้นในปี 2558 นอกจากนี้ โรงผลิตภัณฑ์ปลายน้ำของสารเบนซิน แห่งใหม่เริ่มดำเนินการผลิต (คิดเป็นการใช้สารตั้งต้นเบนซินที่ 1.5 ล้านตันต่อปี) ประกอบกับอุปสงค์น้ำมันเบนซินปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ให้อุปทานในตลาดลงบ้าง จากการที่ผู้ผลิตสารอะโรเมติกส์ได้นำสารตั้งต้นไปใช้ผลิตเป็นน้ำมันเบนซินแทนการผลิตเป็นสารอะโรเมติกส์

2.5.3.5 ภาวะตลาดน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานและยางมะตอย ปี 2558

ตลาดน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานในปี 2558 ปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับปี 2557 จากความผันผวนของราคาน้ำมันดิบในช่วงปลายปี 2557 และอุปทานที่ยังอยู่ในภาวะล้นตลาด แม้ว่าในปี 2558 จะมีโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กลุ่ม 1 ในภูมิภาคยุโรปปิดดำเนินการลงไปถึง 1,488,000 ตันต่อปี จากแนวโน้มการใช้ น้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามระดับมาตรการควบคุมมลพิษที่เคร่งครัดมากขึ้น แต่อุปทานสะสมโดยรวมยังคงมีมากกว่าระดับอุปสงค์ของน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ซึ่งคาดการณ์ว่า อุปสงค์ของโลกจะมีแนวโน้มการเติบโตที่ร้อยละ 0.8 ลดลงจากที่ร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม อุปทานได้ปรับตัวลดลงจากการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกลุ่ม 1 กลุ่ม 2 และกลุ่ม 3 ที่ค่อนข้างมากในภูมิภาคเอเชียในระหว่างเดือนมีนาคมถึงกรกฎาคม 2558 และไตรมาสที่ 2 ของทุกปีจะเป็นฤดูกาลผลิตน้ำมันหล่อลื่นเพื่อการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่นในภาคการเกษตร ส่งผลให้ส่วนต่างราคาปรับตัวสูงขึ้นและแตะระดับที่มากกว่า 400 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ขณะที่ช่วงปลายปี อุปสงค์อ่อนตัวลงอย่างเห็นได้ชัดตามราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวลดลง และอุปทานที่กลับมาภายหลังจากการปิดซ่อมบำรุง ส่งผลให้ราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กลุ่ม 1 ปรับตัวลดลง แต่ราคาน้ำมันเตาที่ปรับลดลงตามราคาน้ำมันดิบยังมีส่วนสนับสนุนให้ส่วนต่างราคาน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับราคาน้ำมันเตาปรับลดลงไม่มากนัก โดยส่วนต่างราคาเฉลี่ยระหว่างน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานกับราคา น้ำมันเตา ปรับลดลงจากปี 2557 ประมาณ 60 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ซึ่งยังคงอยู่ในระดับที่ดีจากแรงหนุนของราคาน้ำมันเตาที่อ่อนตัวลง

ในทางตรงข้าม ตลาดยางมะตอยในปี 2558 ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2557 อย่างเห็นได้ชัดจากแรงหนุนของอุปสงค์ของผู้นำเข้ายางมะตอยรายหลักคือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียและประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม แม้ว่าเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจะอ่อนตัวลง แต่อุปสงค์ยางมะตอยยังคงอยู่ในระดับสูง โดยปี 2558 เป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะ 5 ปีฉบับที่ 12 ทำให้มีการเร่งสร้างถนนให้ครบตามแผนที่วางไว้ ขณะที่อุปสงค์ของประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามอยู่ในระดับดีในช่วงไตรมาสที่ 2 เพื่อรองรับโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเปิดรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี 2558 ในส่วนประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย แม้ว่าอุปสงค์จะอ่อนตัวลงตั้งแต่ต้นปี 2558 จากการเบิกจ่ายงบประมาณที่ต่ำกว่าแผนของรัฐบาล แต่อุปสงค์ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นตามการเร่งเบิกจ่ายตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน ทำให้อุปสงค์ทรงตัวในระดับดีไปจนถึงปลายปี อย่างไรก็ตาม การปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันดิบจากแรงกดดันของภาวะอุปทานล้นตลาด ส่งผลให้ราคาน้ำมันเตาปรับตัวลดลงอย่างมากและมีสัดส่วนสนับสนุนให้ราคายางมะตอยอยู่เหนือราคาน้ำมันเตาโดยเฉลี่ยประมาณ 55 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตันและแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์

2.5.3.6 ภาวะตลาดสารทำละลาย ปี 2558

ในปี 2558 อุปสงค์สำหรับการใช้ผลิตภัณฑ์ตัวทำละลายภายในประเทศโดยภาพรวมปรับเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เล็กน้อยเนื่องจากในช่วงปลายปี รัฐบาลมีการเร่งหรือกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการสนับสนุนธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ส่งผลให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์สารทำละลายเพิ่มมากขึ้นในไตรมาศสุดท้าย อย่างไรก็ตาม การที่สภาพเศรษฐกิจภายในประเทศยังชะลอตัว รวมทั้งการส่งออกสินค้าที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ตลอดจนความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน ก่อให้เกิดการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้อัตราการทำกำไรต่อหน่วยแต่ละผลิตภัณฑ์ลดลง โดยอุปทานจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น ยังปรับเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับได้รับอานิสงส์จากราคาน้ำมันที่ถูกลง ทำให้วัตถุดิบบางตัว เช่น โพรไพลีน มีราคาถูกและสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ออกมาแข่งขันได้มากขึ้น ขณะที่สภาพเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศดังกล่าวอยู่ในช่วงชะลอตัว โดยเฉพาะตลาดใหญ่ๆ เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีลักษณะการ

เติบโตทางเศรษฐกิจแบบถดถอย เนื่องจากรัฐบาลต้องการควบคุมอัตราการผลิตของประเทศเพื่อให้มีการเติบโตแบบมั่นคง ทำให้อุปสงค์ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนชะลอตัวลงตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ตลอดทั้งปีที่ผ่านมา ได้มีการส่งออกผลิตภัณฑ์จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมาจำหน่ายในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้น

2.5.3.7 ภาวะอุตสาหกรรมการขนส่งน้ำมัน ปี 2558

ตลาดเรือขนส่งน้ำมัน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมีในปี 2558 เติบโตอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านมีการนำเข้าน้ำมันเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการขนส่งยังมีอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในปีนี้จะมียานเรือจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เศรษฐกิจชะลอตัวเข้ามาแข่งขันในภูมิภาคนี้มากขึ้น แต่เนื่องจากปริมาณความต้องการใช้เรือที่เติบโตดีในภูมิภาค ทำให้ค่าขนส่งในปี 2558 อยู่ระดับเดียวกับค่าขนส่งในปีที่แล้ว ทั้งนี้ ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2557 แม้ว่าราคาน้ำมันดิบจะปรับลดลงอย่างรุนแรงจากขนส่งเรือ VLCC กลับทรงตัวและมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างมาก เนื่องจากความต้องการน้ำมันที่เพิ่มขึ้นและความต้องการใช้เรือในการเก็บน้ำมันที่เพิ่มขึ้น หลังจากมีการคาดการณ์ว่า จะมีการยกเลิกการคว่ำบาตรการส่งออกน้ำมันของประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

จากการที่ตลาดราคาน้ำมันดิบปรับลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2557 จนถึงปัจจุบัน และมีการคาดการณ์ว่าจะยังคงปรับลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2559 ทำให้บริษัทสำรวจและผลิตน้ำมันปิโตรเลียมลดกำลังการผลิตลง รวมถึงชะลอโครงการใหม่ ส่งผลให้ความต้องการใช้เรือ Offshore ทั้งเรือ Crew Boat และเรือ AFRAMAX ที่ใช้เป็นคลังเก็บน้ำมันในทะเลในปี 2558 ชะลอตัวลง

2.5.3.8 ภาวะอุตสาหกรรมเอทานอล ปี 2558

ในปี 2558 ปริมาณความต้องการใช้เอทานอลสำหรับผสมเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ภายในประเทศยังคงปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2557 โดยข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2558 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 และมีปริมาณการใช้เอทานอลเฉลี่ยในปี 2558 อยู่ที่ระดับ 3.5 ล้านลิตรต่อวัน ทั้งนี้ การใช้เอทานอลที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐใช้มาตรการด้านส่วนต่างราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์เกรดต่างๆ เพื่อจูงใจผู้บริโภค ทั้งยังได้รับอานิสงส์จากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับลดลง ทำให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปปรับตัวลดลง จูงใจให้ผู้บริโภคหันมาใช้น้ำมันในกลุ่มแก๊สโซฮอล์มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังมีจำนวนรถยนต์ใหม่ที่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 20 และ E 85 ออกสู่ท้องตลาดเพิ่มขึ้น รวมทั้งจำนวนสถานีบริการที่มีหัวจ่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 20 และ E 85 ได้ขยายตัวเพิ่ม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้มีการใช้เอทานอลเพิ่มขึ้น

ในปี 2558 มีการขยายโรงงานเอทานอลจากกากน้ำตาลเพิ่มขึ้นจำนวน 1 โรงงาน และจากมันสำปะหลังจำนวน 2 โรงงาน ทำให้ในปี 2558 (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2558) ประเทศไทยมีกำลังการผลิตติดตั้งรวมทั้งประเทศ (Nameplate Capacity) อยู่ที่ 5.04 ล้านลิตรต่อวัน โดยแบ่งเป็น โรงงานผลิตเอทานอลจากมันสำปะหลัง 1.83 ล้านลิตรต่อวัน โรงงานผลิตเอทานอลจากน้ำอ้อย 0.23 ล้านลิตรต่อวัน และ โรงงานผลิตเอทานอลจากกากน้ำตาล 2.98 ล้านลิตรต่อวัน

สำหรับราคาเอทานอลในปี 2558 มีการปรับตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 เนื่องจากได้รับแรงกดดันจากราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่ปรับตัวลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ทำให้เกิดการแข่งขันด้านราคากันมากขึ้น ส่งผลให้ราคาเอทานอลจากมันสำปะหลังปรับตัวลดลง โดยมีส่วนต่างราคาใกล้เคียงกับราคาเอทานอลจากกากน้ำตาลมากขึ้น

2.5.3.9 ภาวะอุตสาหกรรมไฟฟ้าปี 2558

สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2558 ค่อนข้างฟื้นตัวดีขึ้น โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 2.7 ส่งผลให้ปริมาณความต้องการไฟฟ้าผลิตและซื้อ (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยผลิตได้และซื้อจากเอกชน) ปี 2558 เติบโตจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.3 อยู่ที่ 182,446 ล้านหน่วย โดยที่ปริมาณความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของปี 2558 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2558 เวลา 14.02 น. อยู่ที่ 27,346 เมกะวัตต์ สูงขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 1.50

2.5.4 สรุปภาวะตลาดปี 2559

2.5.4.1 ภาวะตลาดและเศรษฐกิจโลกปี 2559

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) คาดการณ์ว่า เศรษฐกิจโลกในปี 2559 จะขยายตัวที่อัตราร้อยละ 3.6 (รายงาน ณ เดือนตุลาคม 2558) ซึ่งปรับเพิ่มสูงขึ้นจากประมาณการในปี 2558 ที่ร้อยละ 3.1 โดยภาพรวม เศรษฐกิจโลกจะขยายตัวได้ดีขึ้นจากแรงขับเคลื่อนของประเทศกลุ่มพัฒนาแล้ว อย่างประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มสหภาพยุโรป และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งแนวโน้มของเศรษฐกิจจะฟื้นตัวได้ดีขึ้นกว่าในปี 2558 อย่างไรก็ตาม IMF ระบุว่า การปรับตัวลดลงของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ รวมถึงความผันผวนของตลาดการเงิน ได้เพิ่มความเสี่ยงต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2559 นอกจากนี้ เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก มีแนวโน้มการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงจากการส่งออกที่ยังคงหดตัวและภาคอุตสาหกรรมที่ซบเซา ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของรัฐบาลประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มุ่งเน้นการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น และลดการพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม

ปัจจัยสำคัญต่อทิศทางเศรษฐกิจโลกในปี 2559

- **ประเทศสหรัฐอเมริกา :** เศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกากำลังอยู่ในทิศทางขาขึ้นและมีแนวโน้มการขยายตัวที่ร้อยละ 2.8 ในปี 2559 ซึ่งปรับเพิ่มสูงขึ้นจากการขยายตัวที่ร้อยละ 2.6 ในปี 2558 สืบเนื่องจากตลาดแรงงานฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง ทั้งยังได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน รวมถึงการฟื้นตัวของตลาดอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวยังอยู่ในกรอบที่จำกัดจากภาคการส่งออกที่ยังคงได้รับผลกระทบจากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่แข็งค่า รวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ยังอยู่ในภาวะชะลอตัวลง ทั้งนี้ ทิศทางเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ดีขึ้นเป็นปัจจัยที่ทำให้ธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Fed) พิจารณาปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย หลังจากคงอัตราดอกเบี้ยที่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ไว้ที่ร้อยละ 0 - 0.25 ตั้งแต่ปี 2552 อย่างไรก็ตาม Fed ยังคงมีท่าทีระมัดระวังในการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย และอาจปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากต้องรอดูผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจและตลาดการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่า มีเสถียรภาพและเป็นไปตามเป้าหมาย ก่อนที่จะปรับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีกครั้ง
- **ยูโรโซน :** เศรษฐกิจของยูโรโซนในปี 2559 คาดว่า จะขยายตัวที่ร้อยละ 1.6 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการขยายตัวที่ร้อยละ 1.5 ในปี 2558 โดยเศรษฐกิจกลุ่มสหภาพยุโรปจะทยอยฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องตามการบริโภคที่เริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวชัดเจนมากขึ้นจากแรงสนับสนุนของมาตรการผ่อนคลายเชิงปริมาณ (QE) ของธนาคารกลางยุโรป (ECB) ส่งผลให้ค่าเงินยูโรอ่อนค่าลงและสนับสนุนให้ภาคการส่งออกมีการขยายตัว นอกจากนี้ การกระตุ้นการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ทำให้สภาพคล่องและความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น ขณะที่อัตราการว่างงานมีแนวโน้มจะปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สภาวะเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ ECB อาจพิจารณาการขยายวงเงิน องค์กรปกครองของสินทรัพย์ หรือระยะเวลาในการอัดฉีด

สภาพคล่องเพิ่มเติม จากก่อนหน้านี้ที่มีการเข้าซื้อสินทรัพย์เคลื่อนไหว 6 หมื่นล้านยูโร จนถึงเดือนกันยายน 2559 มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1.1 ล้านล้านยูโร เพื่อกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจของกลุ่มสหภาพยุโรปและหนุนให้อัตราเงินเฟ้อเข้าใกล้ระดับร้อยละ 2

- **ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน :** ในปี 2559 เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีแนวโน้มการขยายตัวที่ร้อยละ 6.3 โดยปรับตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 ที่ร้อยละ 6.9 ตามการชะลอตัวลงของการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศมากขึ้น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีแนวโน้มที่จะออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจไม่ชะลอตัวลงอย่างรุนแรง โดยดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังมากขึ้น อาทิ การจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมถึงการใช้นโยบายการคลังเชิงรุก (Proactive Fiscal Policy) ผ่านการเร่งอนุมัติการลงทุน รวมถึงสนับสนุนเงินลงทุนให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นภายใต้การปฏิรูปโครงสร้างหนี้

2.5.4.2 ภาวะตลาดน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปปี 2559

ในปี 2559 คาดว่าราคาน้ำมันดิบดูไบจะเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบ 30 - 40 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เนื่องจากการชะลอตัวลงของอัตราการขยายตัวของอุปทานน้ำมันดิบจากผู้ผลิตนอกกลุ่มโอเปก โดยปรับลดการลงทุนและขุดเจาะน้ำมันดิบในช่วงที่ราคาน้ำมันดิบยังคงอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับอุปสงค์ที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากแรงสนับสนุนของราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่อยู่ในระดับต่ำ โดยในปี 2559 สำนักงานสารสนเทศด้านการพลังงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา (EIA) (รายงาน ณ เดือนธันวาคม 2558) คาดการณ์ว่า อุปสงค์น้ำมันโลกจะขยายตัวที่ 1.2 ล้านบาร์เรล ซึ่งจะชะลอตัวลงจากการขยายตัวในปี 2558 ที่ 1.8 ล้านบาร์เรล อย่างไรก็ตาม IEA คาดการณ์ว่า ตลาดน้ำมันโลกจะยังคงประสบกับภาวะอุปทานน้ำมันดิบสั้นตลาดจนถึงสิ้นปี 2559 นอกจากนี้ การส่งออกน้ำมันดิบของประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านมีแนวโน้มจะปรับตัวสูงขึ้น หลังจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านบรรลุข้อตกลงเรื่องโครงการนิวเคลียร์กับกลุ่มชาติมหาอำนาจ (P5 + 1) เพื่อแลกกับการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตร ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้อุปทานน้ำมันดิบส่วนเกินเพิ่มมากยิ่งขึ้น

- **อุปทานน้ำมันดิบ :** อุปทานน้ำมันดิบโลกในปี 2559 จะยังคงมีปริมาณสูงกว่าอุปสงค์ ส่งผลให้ตลาดยังคงเผชิญกับสภาวะอุปทานสั้นตลาด นอกจากนี้ ตลาดยังได้รับแรงกดดันจากอุปทานส่วนเกินที่เพิ่มขึ้นจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน หลังจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านบรรลุข้อตกลงเรื่องโครงการนิวเคลียร์กับกลุ่มชาติมหาอำนาจ (P5 + 1) เพื่อแลกกับการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตร ทำให้ประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านสามารถส่งออกน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 5 – 7 แสนบาร์เรลต่อวันภายในกลางปี 2559 จากเดิมที่ถูกจำกัดการส่งออกไว้เพียง 1 ล้านบาร์เรลต่อวัน อย่างไรก็ตาม คาดว่า กลุ่มโอเปกมีแนวโน้มการผลิตน้ำมันดิบในระดับสูงที่มากกว่า 31 ล้านบาร์เรลต่อวันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากประเทศราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และประเทศสาธารณรัฐอิรัก อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 IEA คาดการณ์ว่า อุปทานน้ำมันดิบโลกมีแนวโน้มการขยายตัวลดลงกว่าปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักจากอัตราการผลิตน้ำมันดิบของกลุ่มผู้ผลิตนอกกลุ่มโอเปกที่คาดว่าจะชะลอตัวลงราว 6 แสนบาร์เรลต่อวัน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการชะลอตัวของอัตราการผลิตน้ำมันดิบของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลดลงประมาณ 4 แสนบาร์เรลต่อวัน อันเป็นผลมาจากผู้ผลิตน้ำมันดิบในประเทศสหรัฐอเมริกา บางรายชะลอการผลิตและขุดเจาะน้ำมันดิบลง ซึ่งสะท้อนได้จากรายงานจำนวนแท่นขุดเจาะ

น้ำมันดิบในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องมากกว่าร้อยละ 60 จากระดับสูงสุดที่ 1,609 แท่นในเดือนตุลาคม 2557 เป็น 538 แท่น ในเดือนธันวาคม 2558 อันเป็นผลมาจากสภาวะราคาน้ำมันดิบที่ตกต่ำ

- **อุปสงค์น้ำมันสำเร็จรูป :** อุปสงค์ของโลกในปี 2559 ยังมีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่องประมาณ 1.2 ล้านบาร์เรลต่อวันจากปี 2558 ที่ 96.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน (IEA เดือนธันวาคม 2558) โดยได้รับแรงหนุนจากราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่ยังอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในระดับปานกลางที่ร้อยละ 3.6 (IMF เดือนตุลาคม 2558) โดยเฉพาะความต้องการใช้น้ำมันของประเทศกำลังพัฒนาที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ประเทศสาธารณรัฐอินเดีย เป็นต้น นอกจากนี้ เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาแล้วอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาและกลุ่มสหภาพยุโรปที่ฟื้นตัวได้ดีขึ้น อาจสนับสนุนให้อุปสงค์น้ำมันปรับตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้น้ำมันของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นผู้บริโภคน้ำมันรายใหญ่เป็นอันดับสองของโลก อาจขยายตัวลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 อันเป็นผลจากอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจของรัฐบาลประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มุ่งเน้นการขยายตัวของอุปสงค์ในประเทศมากขึ้น และลดการพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม
- **กำลังการผลิตของโรงกลั่นในภูมิภาค :** ในปี 2559 กำลังการกลั่นใหม่สุทธิของโรงกลั่นในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและตะวันออกกลางเพิ่มขึ้นประมาณ 250,000 บาร์เรลต่อวัน เนื่องจากโรงกลั่นในสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) เครื่องรีฟรอสเตอเลีย และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนปิดตัวลง
- **สถานการณ์ความไม่สงบด้านภูมิรัฐศาสตร์ :** การสู้รบระหว่างกลุ่มรัฐอิสลาม (IS) กับประเทศสาธารณรัฐอิรักและประเทศสาธารณรัฐอาหรับซีเรียที่ยังคงยืดเยื้อ และมีแนวโน้มการขยายความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง หลังจากกลุ่มรัฐ IS ได้เข้ายึดเมืองสำคัญของประเทศสาธารณรัฐอิรัก ได้แก่ เมืองรามาดิ (Ramadi) ซึ่งเปรียบเสมือนเมืองหน้าด่านก่อนเข้าสู่เมืองแบกแดด (Baghdad) ที่เป็นเมืองหลวงของประเทศสาธารณรัฐอิรัก ทำให้เกิดความกังวลด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยของรัฐบาลประเทศสาธารณรัฐอิรักที่อาจนำมาสู่การยึดเมืองสำคัญอื่นๆ รวมถึงเมืองบาสรา (Basrah) ซึ่งเป็นแหล่งผลิตน้ำมันดิบหลักทางตอนใต้ และยังคงถูกล้อมเป็นวงกว้างหลังจากที่กลุ่ม IS ได้เข้ายึดบ่อน้ำมันจาซาล ซึ่งเป็นบ่อน้ำมันแห่งสุดท้ายที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลประเทศสาธารณรัฐอาหรับซีเรีย และแม้ว่าประเทศสาธารณรัฐอาหรับซีเรียจะไม่ใช่อุปสงค์น้ำมันรายใหญ่ แต่มีความกังวลว่าสถานการณ์ดังกล่าวอาจจะบานปลายและส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตน้ำมันรายอื่นๆ ในตะวันออกกลาง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการตีตัวของอุปทานน้ำมันดิบและผลักดันให้ราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นในระยะสั้น ในขณะที่ประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านสามารถบรรลุข้อตกลงเรื่องโครงการนิวเคลียร์กับกลุ่มชาติมหาอำนาจ (P5 + 1) ได้ในวันที่ 14 กรกฎาคม โดยประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านต้องยอมลดศักยภาพด้านนิวเคลียร์ไม่ให้ไปถึงระดับที่สามารถนำไปผลิตเป็นอาวุธนิวเคลียร์ได้ เพื่อแลกกับการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรในการนำเข้าน้ำมันดิบ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านสามารถกลับมาส่งออกน้ำมันดิบได้ตามปกติ แต่การที่จะกลับมาส่งออกน้ำมันดิบได้เต็มที่อีกครั้ง จะต้องอาศัยเวลาในการฟื้นฟูอุปกรณ์และเครื่องจักรต่างๆ เพื่อให้สามารถนำน้ำมันดิบจากประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านอีกประมาณ 1 ล้านบาร์เรลต่อวันกลับเข้ามาสู่ตลาดได้เหมือนกับช่วงก่อนที่จะถูกคว่ำบาตรจากชาติตะวันตก

- **ฤดูกาลและภัยธรรมชาติ :** นอกจากความต้องการใช้น้ำมันแต่ละประเภทในแต่ละฤดูกาลจะมีปริมาณที่แตกต่างกันแล้ว ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งในปัจจุบันยังส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมัน ไม่ว่าจะเป็นพายุเฮอริเคนในบริเวณอ่าวเม็กซิโกที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมน้ำมัน ทั้งด้านกำลังการผลิตน้ำมันดิบและผลกระทบต่อกำลังการกลั่นของโรงกลั่น รวมถึงพายุหมุนเขตร้อนหรือพายุไต้ฝุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิกหรือทะเลจีนใต้ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้แก่โรงกลั่นในประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
- **นโยบายภาครัฐ :** ราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงได้สร้างโอกาสให้กับรัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนาปรับลดการอุดหนุนราคาพลังงาน และเพิ่มอัตราภาษีน้ำมันและเชื้อเพลิงต่างๆ เนื่องจากการอุดหนุนราคาพลังงานเป็นการใช้ค่ายบประมาณภาครัฐที่เป็นภาระการคลังและบั่นทอนสถานะดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศ และแม้ว่าราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกจะปรับตัวลดลงอย่างมากในปัจจุบัน แต่หลายประเทศทั่วโลกยังคงสนับสนุนนโยบายการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

2.5.4.3 ภาวะตลาดน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศไทยปี 2559

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจไทยในปี 2559 จะมีแนวโน้มการขยายตัวอยู่ระหว่างร้อยละ 3.0 – 4.0 (รายงานภาวะเศรษฐกิจไทยของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558) โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นจากการเร่งเบิกจ่ายงบลงทุน การดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และการใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ อาทิ มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากรายงานเดือน มกราคม 2559 ของ IMF คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.6 ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การส่งออกสินค้ากลับมาฟื้นตัวขึ้นอีกครั้งในปีหน้า เช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของจำนวนนักท่องเที่ยว ในส่วนของภาคเอกชน การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคจะฟื้นตัวขึ้นจากปีก่อนหน้า ตามแนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นของฐานรายได้ของภาคครัวเรือนและราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงอย่างมาก ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนจะปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตามการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 เศรษฐกิจไทยยังคงมีความเสี่ยงจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนและอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนมากขึ้น โดยเฉพาะค่าเงินหยวนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีแนวโน้มอ่อนค่าลงจากการเปิดเสรีนโยบายทางการเงินและ เศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการขยายตัวของการส่งออก ประกอบกับธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา (Fed) ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจากระดับปัจจุบันที่อยู่ระดับร้อยละ 0 - 0.25 เป็นร้อยละ 0.25 - 0.50

ในปี 2559 คาดว่า อุปสงค์ของน้ำมันสำเร็จรูปจะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปี 2558 เนื่องจากเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 2.9 เป็นร้อยละ 3.0 - 4.0 โดยมีสาเหตุหลักจากการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ทั้งนี้ หากพิจารณาการใช้น้ำมันรายประเภทคาดว่า น้ำมันเบนซินจะขยายตัวร้อยละ 4.0 น้ำมันดีเซลจะขยายตัวร้อยละ 2.2 น้ำมันอากาศยานจะขยายตัวร้อยละ 2.6 ส่วนการใช้ก๊าซแอลพีจีจะลดลงร้อยละ 1.5 สำหรับปัจจัยที่จำเป็นต้องจับตามองในปี 2559 คือ การดำเนินการตามแผนบูรณาการพลังงานระยะยาว (พ.ศ.2558-2579) ของทางกระทรวงพลังงาน เช่น การพิจารณาลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มเบนซิน เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนให้มากขึ้น เป็นต้น

2.5.4.4 ภาวะตลาดอะโรเมติกส์ปี 2559

ตลาดพาราไซลีนในปี 2559 มีแนวโน้มทรงตัวเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2558 และคาดการณ์ว่า อัตราการเติบโตของอุปสงค์สารโพลีเอสเตอร์ที่นำไปใช้ผลิตเป็นเส้นใยในอุตสาหกรรมสิ่งทอและขวดพลาสติก (PET) จะทรงตัวอยู่ที่ระดับร้อยละ 5.5 นอกจากนี้ ตลาดยังได้รับแรงกดดันจากอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากโรงผลิตสารพาราไซลีนแห่งใหม่ในประเทศสาธารณรัฐอินเดีย ประเทศราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีกำลังการผลิตรวมอยู่ที่ 4.3 ล้านตันต่อปี อย่างไรก็ตาม ตลาดพาราไซลีนยังได้รับแรงสนับสนุนจากการเปิดดำเนินการผลิตของโรงงานพีทีเอแห่งใหม่ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ซึ่งมีกำลังการผลิตรวมอยู่ที่ 2.4 ล้านตันต่อปี (เทียบเท่าความต้องการใช้สารตั้งต้นพาราไซลีนที่ 1.6 ล้านตันต่อปี) ประกอบกับผู้ผลิตสารพาราไซลีนที่มีต้นทุนสูงมีแนวโน้มจะปรับลดกำลังการผลิตลงมาอยู่ที่ระดับไม่เกินร้อยละ 80 และอุปสงค์น้ำมันเบนซินที่ทรงตัวในระดับสูงจะส่งผลให้ผู้ผลิตอะโรเมติกส์นำสารตั้งต้นไปใช้ผลิตเป็นน้ำมันเบนซินแทนการผลิตสารพาราไซลีน ซึ่งสามารถลดปริมาณสารพาราไซลีนส่วนเกินในตลาดลงได้ในระดับหนึ่ง

ตลาดเบนซินในปี 2559 มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากอุปสงค์ในเอเชียภูมิภาคที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น หลังจากโรงผลิตก๊าซปาลายน้ำของสารเบนซินแห่งใหม่หลายแห่งเปิดดำเนินการผลิต เทียบเท่าความต้องการใช้สารตั้งต้นเบนซินที่ 1.4 ล้านตันต่อปี ซึ่งสูงกว่ากำลังการผลิตสารเบนซินที่จะเริ่มดำเนินการผลิตใหม่ที่ 1.1 ล้านตันต่อปี โดยอุปสงค์สารเบนซินของโลกยังคงเติบโตที่ร้อยละ 3.2 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ที่ร้อยละ 2.5 จากการผลิตภาคอุตสาหกรรม อาทิ อิเล็กทรอนิกส์ของเล่น บรรจุก๊าซ เพอร์นิเจอร์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องตามเศรษฐกิจโลก สนับสนุนให้อุปสงค์ของสารเบนซิน ปรับตัวดีขึ้นในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้นำเข้าสารเบนซินรายใหญ่ของภูมิภาคเอเชีย ยังคงมีความต้องการนำเข้าสารเบนซิน อย่างต่อเนื่องที่ 2.2 ล้านตันต่อปี อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ชะลอตัวลงอาจส่งผลกระทบต่อความต้องการสารเบนซิน เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นผู้ผลิตสารสไตรีนโมโนเมอร์ ซึ่งใช้สารเบนซินเป็นสารตั้งต้นรายใหญ่ที่สุดของโลก นอกจากนี้ โรงโกลีนส์อาจจะปรับเพิ่มกำลังการผลิต ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์พลอยได้ที่เป็นสารอะโรเมติกส์ โดยเฉพาะสารเบนซินเพิ่มมากขึ้น

2.5.4.5 ภาวะตลาดน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานและยางมะตอยปี 2559

ในปี 2559 ตลาดน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานมีแนวโน้มอ่อนตัวลงจากอุปสงค์โลกที่เติบโตเพียงร้อยละ 0.8 หรือประมาณ 300,000 ตันต่อปี ขณะที่อุปทานยังคงล้นตลาดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานบางแห่งต้องเลื่อนการเปิดดำเนินการ อาทิ โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กรู๊ป 2 และกรู๊ป 3 ของ ADNOC ในประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (กำลังการผลิตรวมที่ 620,000 ตันต่อปี) ได้เลื่อนจากปลายปี 2558 เป็นภายในต้นปี 2559 รวมถึงโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กรู๊ป 2 ของ CNOOC ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (กำลังการผลิตที่ 600,000 ตันต่อปี) ได้เลื่อนจากปี 2559 เป็นปี 2560 โดยกำลังการผลิตรวมที่จะเปิดดำเนินการในปี 2559 ตามประกาศอยู่ที่ 1,900,000 ตันต่อปี ขณะที่โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กรู๊ป 1 ในภูมิภาคยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกามีการประกาศปิดดำเนินการเพียง 745,000 ตันต่อปีในช่วงต้นปี 2559 อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ว่า จะมีโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน กรู๊ป 1 ที่มีต้นทุนสูงประกาศปิดดำเนินการเพิ่มขึ้น สนับสนุนให้ตลาดไม่อ่อนตัวลงมากนัก

ตลาดยางมะตอยในปี 2559 คาดว่า อุปสงค์จะคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซียและประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียน (AEC) ในช่วงต้นปี 2559 ส่งผลให้อุปสงค์ของมะตอยของแต่ละประเทศอยู่ในระดับดี เนื่องจากการก่อสร้างถนนรองรับการคมนาคมและขนส่งทางบก นอกจากนี้ คาดว่าอุปสงค์ภายในประเทศจะยังทรงตัวอยู่ในระดับดี หลังจากรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาประเทศ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้วยงบประมาณสูงกว่า 1.79 ล้านล้านบาท ในช่วงปี 2558 – 2560

2.5.4.6 ภาวะตลาดสารทำละลาย ปี 2559

ในปี 2559 อุปสงค์ของสารทำละลายโดยรวมคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ตามสภาวะเศรษฐกิจโลกที่เติบโตขึ้นอย่างช้าๆ เนื่องจากประเทศใหญ่ๆ มีอัตราการเติบโตที่ชะลอตัวลง เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นต้น ขณะที่ประเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสาธารณรัฐอินเดีย ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และประเทศไทย เริ่มมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อุปทานของสารทำละลายยังคงมีมากกว่าอุปสงค์ โดยเฉพาะอุปทานจากประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) เป็นต้น ซึ่งได้อานิสงส์จากราคาน้ำมันที่ปรับลดลง ส่งผลให้วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปรับลดราคาลงเช่นกัน และทำให้มีการผลิตสารทำละลายออกมาสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ คาดว่า จะมีผลิตภัณฑ์สารทำละลายจากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางเพิ่มเข้ามาอีกในช่วงกลางปี 2559 ส่วนผลิตภัณฑ์บางกลุ่ม เช่น กลุ่มอะโรเมติกส์ ราคายังไม่คึกคัก ดังนั้น การนำผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้มาใช้ในธุรกิจสารทำละลายก็จะปรับเพิ่มขึ้น สรุปโดยรวมแล้วคาดว่า ตลาดของสารทำละลายในภูมิภาคเอเชียจะมีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 3 – 4 ต่อปีโดยเฉลี่ย

สำหรับประเทศไทย คาดว่า อัตราการเติบโตของธุรกิจสารทำละลายจะอยู่ที่ร้อยละ 3 – 4 โดยประมาณ ตามอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศปี 2559 รวมทั้งคาดว่าปริมาณการส่งออกจะมากขึ้นกว่าปี 2558 ที่ตัวเลขการส่งออกลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางด้านการตลาดจะสูงขึ้น เนื่องจากอุปทานของผลิตภัณฑ์บางกลุ่มปรับเพิ่มสูงขึ้นจากการนำเข้าผลิตภัณฑ์มาจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกกลาง ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศบางผลิตภัณฑ์ เช่น กลุ่มอะโรเมติกส์ คาดว่าน่าจะลดกำลังการผลิตลงเช่นเดียวกับปี 2558 เนื่องจากราคาสารพาไรไซลีนยังอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม หากยังคงกำลังการผลิตเช่นเดิม อาจส่งผลให้อุปทานในกลุ่มดังกล่าวปรับเพิ่มสูงขึ้น

2.5.4.7 ภาวะอุตสาหกรรมขนส่งน้ำมัน ปี 2559

ตลาดเรือขนส่งน้ำมัน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมีในปี 2559 คาดว่ายังเติบโตในเกณฑ์ดี เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านมีการนำเข้าน้ำมันเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการขนส่งยังมีอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่า ค่าขนส่งในปี 2559 จะอยู่ในระดับเดียวกับค่าขนส่งในปี 2558 ขณะที่ความต้องการเรือ VLCC ยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาอาจยกเลิกมาตรการจำกัดการส่งออกน้ำมันดิบ ประกอบกับโรงกลั่นมีความต้องการน้ำมันดิบมากขึ้นตามความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น

ทั้งนี้ จากการคาดการณ์ราคาน้ำมันดิบว่า จะยังคงทรงตัวในระดับต่ำอย่างต่อเนื่องในปี 2559 ส่งผลให้คาดว่า บริษัทสำรวจและผลิตน้ำมันปิโตรเลียมจะยังคงกำลังการผลิตในระดับต่ำ รวมถึงชะลอโครงการใหม่ ทำให้ความต้องการใช้เรือ Offshore ทั้งเรือ Crew Boat และเรือ AFRAMAX ที่ใช้เป็นคลังเก็บน้ำมันในทะเล ในปี 2559 จะยังคงอยู่ในภาวะซบเซาลงต่อเนื่องเช่นกัน

2.5.4.8 ภาวะอุตสาหกรรมเอทานอล ปี 2559

ปริมาณความต้องการใช้เอทานอลในประเทศปี 2559 คาดว่าจะปรับขึ้นมาจากปี 2558 ประมาณ 3.7 -3.8 ล้านลิตรต่อวัน เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 10 E 20 และ E 85 ยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากนโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ของภาครัฐ ผ่านการใช้กลไกการบริหารส่วนต่างราคาขายปลีก นอกจากนี้ การปรับตัวเพิ่มขึ้นของปริมาณรถยนต์ใหม่และจำนวนสถานีบริการน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 20 และ E 85 ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้เอทานอลมีการเติบโตเช่นเดียวกับปี 2558

บริษัทฯ คาดว่าอาจจะมีโรงงานเอทานอลที่ผลิตจากมันสำปะหลังใหม่จำนวน 1 - 2 โรงงาน ซึ่งอยู่ในระหว่างก่อสร้าง และอาจจะสามารถผลิตเชิงพาณิชย์ในช่วงกลางปี 2559 เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้กำลังการผลิตเอทานอลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 0.2 - 0.5 ล้านลิตรต่อวัน ขณะที่สภาวะราคาเอทานอลในปี 2559 มีแนวโน้มปรับลดลง เมื่อเทียบกับปี 2558 เนื่องจากคาดว่า ราคาวัตถุดิบหลักทั้งมันสำปะหลังและกากน้ำตาลจะปรับตัวลดลง โดยมันสำปะหลังจะได้รับผลกระทบจากการลดปริมาณการส่งออกมันเส้นและแป้งมันไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง ประกอบกับราคาข้าวโพดในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ปรับลดลง ขณะที่ราคากากน้ำตาลอาจปรับลดลง เนื่องจากคาดว่า จะมีกากน้ำตาลออกมาสู่ตลาดมากขึ้นตามผลผลิตอ้อยเข้าหีบสำหรับผลิตน้ำตาลที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น และยังได้รับแรงกดดันจากการที่ผู้ผลิตเอทานอลจากกากน้ำตาลบางส่วนสามารถใช้น้ำอ้อยและน้ำตาลทรายดิบเป็นวัตถุดิบทดแทนการใช้กากน้ำตาลอีกด้วย

2.5.4.9 ภาวะอุตสาหกรรมไฟฟ้า ปี 2559

ในปี 2559 คาดการณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุดที่ 28,470 เมกะวัตต์ เติบโตจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4.1 โดยมีกำลังผลิตสำรองเพียงพอของระบบถึงร้อยละ 37.7 ซึ่งปรับเพิ่มสูงขึ้นจากการที่มีโรงไฟฟ้าแห่งใหม่เข้าจ่ายไฟฟ้าในปี 2559 ได้แก่ โรงไฟฟ้าหงสา #T1 (491 เมกะวัตต์) โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ #S2 (828 เมกะวัตต์) โรงไฟฟ้าขนอม #S2 (930 เมกะวัตต์) และ SPP (1,305 เมกะวัตต์) ถึงแม้จะมีการถอดโรงไฟฟ้าออกจากระบบไปบ้าง เช่น โรงไฟฟ้าขนอม #C1 และ #T2 (748 เมกะวัตต์) แต่ภาพรวมกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้ายังคงมากขึ้นถึง 2,806 เมกะวัตต์ และคาดการณ์ปริมาณความต้องการไฟฟ้าผลิตและซื้อปี 2559 จะเติบโตจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.5 อยู่ที่ 187,750 กิกะวัตต์-ชั่วโมง โดยก๊าซธรรมชาติยังคงเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยมีสัดส่วนร้อยละ 64.0 สำหรับเชื้อเพลิงรองลงมา คือ ถ่านหิน อยู่ที่ร้อยละ 24.8 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2558 นอกเหนือจากนั้นเป็นพลังงานอื่นๆ ได้แก่ พลังน้ำ พลังงานทดแทน เป็นต้น

ในปี 2559 จะมีการหยุดจ่ายก๊าซธรรมชาติจากแหล่งขุดเจาะในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และ JDA - A18 โดยมีรายละเอียดและวิธีการลดผลกระทบ ดังนี้

วันที่หยุดการจ่ายก๊าซธรรมชาติ	แหล่งก๊าซธรรมชาติ	วิธีลดผลกระทบ
1 – 4 มีนาคม 2559	ยาดานา	ใช้น้ำมันเตา น้ำมันดีเซล และก๊าซจากภาคตะวันออกทดแทน
19 – 28 มีนาคม 2559	ชอติกา	ใช้ LNG กับพลังงานน้ำจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทดแทน
9 – 18 เมษายน 2559	เขตกุน	ใช้ LNG กับพลังงานน้ำจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทดแทน

14 – 17 เมษายน 2559	ยาดานา	ใช้ LNG กับพลังงานน้ำจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทดแทน
26 พฤษภาคม – 7 กรกฎาคม 2559	JDA-A18	ใช้น้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลทดแทน

ที่มา : เอกสารบรรยายการผลิตและระบบส่งไฟฟ้า ปี 2559 ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ปี 2559	โรงไฟฟ้า	เชื้อเพลิง	เมกะวัตต์	ที่ตั้ง (ภาค)
มกราคม	พระนครเหนือ #C2	ก๊าซธรรมชาติผสมระหว่างก๊าซธรรมชาติฝั่งตะวันออก และก๊าซธรรมชาติฝั่งตะวันตก	828	นครหลวง
มีนาคม	หงสา #T3	ถ่านหิน	491	เหนือ
มิถุนายน	ขนอม #C2	ก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย	930	ใต้
มิถุนายน	ปลัด ขนอม #C1 และ #T2	ก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย	(748)	ใต้
มกราคม – ธันวาคม	โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (SPP)	ก๊าซธรรมชาติ พลังงานหมุนเวียน	1,305	

ที่มา : เอกสารบรรยายการผลิตและระบบส่งไฟฟ้า ปี 2559 ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

นอกจากนั้น ในปี 2559 ยังมีวิกฤตเรื่องภัยแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตกระแสไฟฟ้าจากเขื่อนต่างๆ ทั้งในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลองที่ไม่สามารถผลิตได้เต็มกำลัง จำเป็นที่จะต้องใช้พลังงานอย่างอื่นทดแทน นอกจากนี้ โรงไฟฟ้าที่จำเป็นต้องใช้น้ำหล่อเย็นจำนวนมาก เช่น โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ก็จำเป็นต้องหามาตรการลดผลกระทบ เช่น การลดการใช้น้ำโดยการเพิ่มรอบในการใช้น้ำหมุนกลับที่หอหล่อเย็น (Cycle of Concentration) การหาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติม การปรับแผนการซ่อมบำรุง และการนำน้ำจากก้นอ่างแม่จางมาใช้งาน เป็นต้น

2.6 การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

2.6 (ก.) ลักษณะการจัดให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายในปีที่ผ่านมา เช่นการผลิต การจัดหาวัตถุดิบ

ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบ

การจัดหาน้ำมันดิบ

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการกลั่นน้ำมันคือน้ำมันดิบ บริษัทฯ ซื้อมันดิบจากแหล่งน้ำมันดิบต่างประเทศและภายในประเทศโดยใช้วิธีการซื้อด้วยการทำสัญญาซื้อขายแบบมีกำหนดเวลาและการซื้อมันดิบในราคาตลาดจริงซึ่งจะทำให้บริษัทฯ มีความคล่องตัวในการจัดหาน้ำมันดิบ บริษัทฯ ซื้อมันดิบจากแหล่งน้ำมันดิบต่างประเทศผ่านการขนส่งทางทะเลมายังโรงกลั่นน้ำมันโดยตรงและการซื้อมันดิบจากแหล่งในประเทศผ่านการขนส่งทางรถไฟและทางเรือ การที่บริษัทฯ มีทุนผูกเรือน้ำมันทำให้บริษัทฯ สามารถรับน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ จากเรือขนส่งน้ำมันดิบขนาดใหญ่โดยตรง ซึ่งทำให้การขนถ่ายน้ำมันดิบมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีต้นทุนค่าเรือขนส่งน้ำมันดิบที่ลดลงด้วย

ในปี 2558 บริษัทฯ นำเข้าน้ำมันดิบประมาณร้อยละ 88 ของมูลค่าน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ โดยบริษัทฯ ซื้อมันดิบส่วนใหญ่จากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางร้อยละ 74 เช่น สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน กาตาร์ และซาอุดีอาระเบีย ร้อยละ 11 จากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกไกล (Far East) เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ออสเตรเลีย และรัสเซีย ร้อยละ 2 จากภูมิภาคยุโรป ในขณะที่อีกร้อยละ 1 มาจากภูมิภาคแอฟริกา เช่น ไนจีเรีย สำหรับ

ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 12 มาจากแหล่งในน้ำมันดิบประเทศ ทั้งนี้การเลือกใช้น้ำมันดิบจะขึ้นอยู่กับราคาและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ โดยบริษัทฯ มีความประสงค์จะเพิ่มการซื้อน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ จากแหล่งต่างๆ เพื่อเพิ่มตัวเลือกในการซื้อน้ำมันดิบให้เกิดกำไรจากการกลั่นสูงสุด

เนื่องจากการซื้อขายน้ำมันดิบขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ในตลาดน้ำมันดิบและปริมาณน้ำมันดิบที่มี บริษัทฯ จึงดำเนินการจัดซื้อน้ำมันดิบประมาณร้อยละ 50 จาก บมจ. ปตท. และอีกประมาณร้อยละ 50 จากผู้จำหน่ายรายอื่นภายใต้สัญญาซื้อขายแบบมีกำหนดเวลาและการซื้อน้ำมันดิบในราคาตลาดจร สำหรับการซื้อน้ำมันดิบจากแหล่งต่างประเทศ บริษัทฯ ใช้เครดิตชำระเงินทางการค้าภายใน 30 วัน นับจากวันที่ระบุไว้ในใบตราส่ง (Bill of Lading Date) ซึ่งเป็นหลักการที่ใช้ทั่วไปและซื้อน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆจากแหล่งในประเทศ จาก บมจ. ปตท. โดยใช้เครดิตชำระเงินทางการค้าภายใน 30 วัน นับจากวันที่ระบุไว้ในใบตราส่ง

ตารางแสดงถึงมูลค่าน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ ที่ซื้อจากแหล่งต่างๆ

หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นอัตราร้อยละ

แหล่งน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่นๆ*

	2556	ร้อยละ	2557	ร้อยละ	2558	ร้อยละ
ตะวันออกกลาง ⁽¹⁾	284,172	81.5	217,250	69	150,059	74
เอเชียตะวันออกไกล (Far East) ⁽²⁾	23,441	6.7	40,655	13	21,227	11
ประเทศไทย ⁽³⁾	39,615	11.4	36,809	12	24,757	12
แอฟริกา ⁽⁴⁾	1,265	0.4	12,754	4	1,528	1
ยุโรป ⁽⁵⁾			5,317	2	3,140	2
รวม	348,493	100	312,785	100	200,711	100

หมายเหตุ:

⁽¹⁾ เช่น สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน กาตาร์ และซาอุดีอาระเบีย

⁽²⁾ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม ออสเตรเลีย และรัสเซีย

⁽³⁾ เช่น อ่าวไทย และก้นแก่งเพชร ระยอง และชลบุรี

⁽⁴⁾ เช่น ไนจีเรีย และอัลจีเรีย

⁽⁵⁾ เช่น อังกฤษ

*ไม่รวมซื้อผลิตภัณฑ์พลอยได้ (by-products) จาก บจ. ไทยพาราไซีน และ บมจ. ไทยลูบเบส

วัตถุดิบอื่นๆ

บริษัทฯ ซื้อลอง เรสิดิว (Long Residue) จาก บมจ. ไออาร์พีซี และจากต่างประเทศเพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตน้ำมันหล่อลื่นของ บมจ. ไทยลูบเบส นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังทำการนำเข้าสารเติมแต่งอื่นๆ และสีสำหรับผสมในผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้ตามความต้องการของตลาดและข้อกำหนดของรัฐบาล รวมทั้งบริษัทฯ สามารถนำเข้าสารมิกซ์ไชลีนและสารโทลูอิน เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์อะโรมาติกส์ ของ บมจ. ไทยพาราไซีน เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตให้เต็มกำลังการกลั่นของหน่วยผลิตสารพาราไซีน เมื่อมีความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์

2.6 (ข.) การดำเนินการของบริษัทเพื่อลดผลกระทบของกระบวนการผลิต หรือการกำจัดวัตถุดิบเหลือใช้ต่อสิ่งแวดล้อม

โครงการภายใต้การดำเนินการของบริษัทไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ผ่านการพิจารณาผลกระทบสิ่งแวดล้อมภายใต้กระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) โดยได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการกำจัดวัตถุดิบเหลือใช้ ซึ่งที่ตลอดช่วงเวลาดำเนินการที่ผ่านมาเครือไทยออยล์ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการดังกล่าวอย่างครบถ้วน ทุกโครงการมีการบริหารจัดการกระบวนการผลิตตลอดจนวัสดุเหลือใช้ตามแนวทางที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนดอย่างเคร่งครัด ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยจัดส่งรายงานแสดงผลการดำเนินงานในทุกๆ 6 เดือนจากการปฏิบัติตามดังกล่าวนี้ทำให้เครือไทยออยล์ไม่มีข้อพิพาทหรือถูกฟ้องร้องในกรณีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้ถูกตรวจสอบตามแนวทางของภาครัฐและการตรวจประเมินตามมาตรฐานการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ISO-14001 ตลอดมา

2.7 กฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลที่ใช้ในปัจจุบัน

อุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียมและไฟฟ้าอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน โดยมีคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) เป็นฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนการบริหารจัดการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานของประเทศ โดยมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว จะถูกนำไปจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ภายใต้กระทรวงพลังงาน เช่น กรมธุรกิจพลังงาน (ธพ.) สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (สบพน.) และ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) นอกจากนี้ ในปี 2550 กระทรวงพลังงานได้มีการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการพลังงานให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการแยกงานนโยบายและงานกำกับดูแลออกจากกันให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้การกำกับดูแลกิจการพลังงานครอบคลุมถึงการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ และทำการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เพื่อทำหน้าที่ในการกำกับกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกกพ.) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ รับผิดชอบงานธุรการของ กกพ. รวมถึงทำการศึกษารวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงาน สภาพการแข่งขันในการประกอบกิจการพลังงาน พยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นโยบายการส่งเสริมพลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

รัฐบาลยังคงมีนโยบายการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการดำเนินงานด้านอนุรักษ์พลังงานอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมาภาครัฐได้มีการจัดทำแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก หรือ Alternative Energy Development Plan: AEDP และแผนอนุรักษ์พลังงาน หรือ Energy Efficiency Plan ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว และในปี พ.ศ. 2558 กระทรวงพลังงานได้ทำการทบทวนแผนต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลกระทรวงพลังงาน 5 แผนหลัก ประกอบด้วย แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP) แผนอนุรักษ์พลังงาน (EEP) แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานทางเลือก (AEDP) แผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติของไทย (Gas Plan) และแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan) เพื่อทำการบูรณาการแผนพลังงานแห่งชาติ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับรอบของการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งการบูรณาการแผนพลังงานแห่งชาตินี้ ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับ การบริหารจัดการภายใต้หลัก “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” กล่าวคือ ด้านความมั่นคงทางพลังงาน

(Energy Security) เพื่อตอบสนองปริมาณความต้องการด้านพลังงานอันเนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจ การเพิ่มของประชากร และการขยายตัวของเขตเมือง ด้านเศรษฐกิจ (Economy) เพื่อให้มีต้นทุนทางพลังงานที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และด้านสิ่งแวดล้อม (Ecology) โดยการเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนภายในประเทศ และการผลิตพลังงานด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

แผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2558-2579 หรือ Energy Efficiency Plan: EEP 2015 ที่ได้รับการทบทวนใหม่นี้ ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ หรือ กพข. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2558 โดยทำการปรับเป้าหมายในการลดความเข้มข้นการใช้พลังงาน (Energy Intensity หรือ EI) จากร้อยละ 25 ภายในปี 2573 เมื่อเทียบกับปี 2553 เป็นร้อยละ 30 ภายในปี 2579 เมื่อเทียบกับปี 2553 หรือคิดเป็นการลดการใช้พลังงานลง 56,142 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ของปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายทั้งหมดของประเทศ ณ ปี 2579 โดยกระทรวงพลังงาน ยังคงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนแผนงานไปสู่การปฏิบัติผ่านการใช้มาตรการที่เป็นทั้งภาคบังคับ เช่น มาตรการกำกับดูแลผ่านพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2550 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) และภาคสมัครใจ เช่น การจูงใจด้วยการใช้มาตรการทางด้านการเงิน เพื่อให้มีการตัดสินใจในการลงทุนปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และเกิดการบริหารจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2558 - 2579 หรือ Alternative Energy Development Plan: AEDP 2015 ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2558 โดยทำการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนจากร้อยละ 25 ในปี 2564 เป็นร้อยละ 30 ของการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายในปี 2579 ประกอบด้วย เป้าหมายการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน 19,684.40 เมกกะวัตต์ เป้าหมายการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทน 25,088.00 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และเป้าหมายการผลิตเชื้อเพลิงในภาคขนส่งจากพลังงานทดแทน 8,712.43 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ พร้อมกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทนในปี พ.ศ. 2558 - 2579 ดังนี้

1. พัฒนาวัตถุดิบทางเลือกอื่นและพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อผลิตพลังงานทดแทน
2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการและการใช้วัตถุดิบพลังงานทดแทนให้มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความสามารถในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน
4. ปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนอย่างเหมาะสม
5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครัวเรือนและชุมชนในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน
6. ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ในประเทศและต่างประเทศ
7. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจพลังงานทดแทน
8. พัฒนากฎหมายด้านพลังงานทดแทน และเร่งรัดการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสม
9. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านพลังงานทดแทน
10. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ และข้อมูลสถิติพลังงานทดแทน
11. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านพลังงานทดแทนเพื่อสร้างความสามารถในการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

12. พัฒนาเครือข่ายด้านพลังงานทดแทนที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้มอบหมายให้กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติยังได้พิจารณาเห็นชอบแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2558 – 2579 (Oil Plan 2015) เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการด้านน้ำมันเชื้อเพลิงให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนอนุรักษ์พลังงาน (EEP 2015) ภาคขนส่ง และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (ADEP 2015) ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการปรับลดประเภทน้ำมันเบนซิน การผลักดันการใช้เชื้อเพลิงเอทานอลและไบโอดีเซล รวมถึงการใช้เชื้อเพลิงอื่นๆ เช่น NGV ในรถสาธารณะ อีกด้วย

โครงการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอลล์

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดการนำเข้า โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอลล์เพื่อทดแทนสาร MTBE ในน้ำมันเบนซิน 95 และทดแทนเนื้อน้ำมันในน้ำมันเบนซิน 91 ในสัดส่วนร้อยละ 10 โดยในปี 2549 ได้มีมติ กพข. เห็นชอบให้เปิดเสรีการขอจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยมีจุดประสงค์เพื่อเร่งรัดและส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายเอทานอลตามเป้าหมายที่กระทรวงพลังงานกำหนด และต่อมากระทรวงพลังงานยังได้กำหนดแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก 25% ใน 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมการใช้เอทานอล ไม่น้อยกว่า 9 ล้านลิตรต่อวันภายในปี 2564 เพื่อลดการพึ่งพาการใช้น้ำมัน และสร้างเสถียรภาพด้านพลังงานให้แก่ประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อเดือนสิงหาคม 2558 ที่ผ่านมา ได้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกดังกล่าวใหม่ โดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2558-2579 ซึ่งได้มีการปรับเพิ่มเป้าหมายของการผลิตเอทานอลเพื่อทดแทนน้ำมันเบนซินเป็นประมาณ 11.3 ล้านลิตรต่อวันภายในปี 2579

ทั้งนี้ ในปี 2558 สัดส่วนการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอลล์ทุกประเภทเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 26 ล้านลิตรต่อวัน หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 94 ของปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินทั้งหมด ปัจจุบัน มีโรงงานผลิตเอทานอลจำนวน 22 โรง กำลังการผลิตรวม 5,040,000 ลิตรต่อวัน (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2558)

นโยบายการสนับสนุนการใช้แก๊สโซฮอลล์ของภาครัฐที่สำคัญ ได้แก่

- ยกเลิกการใช้น้ำมันเบนซิน 91 โดยกรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซิน พ.ศ. 2557 กำหนดให้มีการจำหน่ายน้ำมันเบนซินแก๊สโซฮอลล์ 3 ประเภท ได้แก่ E10 ออกเทน 91 และออกเทน 95 E20 และ E85 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป เพื่อให้เป็นการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก 25% ใน 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564) และกรมธุรกิจพลังงานยังคงมีแผนช่วยเหลือรถยนต์ที่ไม่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอลล์
- มีการกำหนดราคาขายปลีกให้จูงใจประชาชน โดยการปรับอัตราเงินกองทุนน้ำมันของแก๊สโซฮอลล์เพื่อรักษาสัดส่วนต่างราคาขายปลีกของน้ำมันเบนซินและน้ำมันแก๊สโซฮอลล์

- บริหารส่วนต่างราคาน้ำมัน E20 ให้ต่ำกว่าราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ให้มากขึ้น เพื่อจูงใจให้ประชาชนหันมาใช้แก๊สโซฮอล์ E20
- ยกเว้นการเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับส่วนที่เป็นเอทานอลในน้ำมันเชื้อเพลิง
- ให้เงินอุดหนุนแก๊สโซฮอล์จากเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดย E85 ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราลิตรละ 9.23 บาท และ แก๊สโซฮอล์ E20 ได้รับเงินอุดหนุนลิตรละ 2.40 บาท
- เน้นการส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์ E20 และ E85 มากขึ้น
- ปรับสัดส่วนเอทานอลเป็นสัดส่วนการใช้เอทานอลจากกากน้ำตาล: มันสำปะหลัง เท่ากับ 62 : 38 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้มันสำปะหลังทำเอทานอลเพิ่มขึ้น

ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

โครงการการพัฒนาและส่งเสริมไบโอดีเซล (Biodiesel)

เพื่อส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซล (บี 100) ทดแทนน้ำมันดีเซล รัฐบาลได้วางเป้าหมายให้มีการผลิตไบโอดีเซล (บี 100) ในปี 2564 ที่ 5.97 ล้านลิตรต่อวัน โดยกระทรวงพลังงานมีนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการใช้ไบโอดีเซล ดังนี้

- การบริหารสัดส่วนการผสมน้ำมันไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับการผลิตปาล์มในประเทศ ในปี 2556 รัฐบาลได้มีนโยบายปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วเพิ่มขึ้นจนกลายเป็นบี 7 เพื่อแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันส่วนเกินโดยเพิ่มสัดส่วนบี 100 ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป
- สนับสนุนการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง โดยนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปสนับสนุนการกู้ยืมของเกษตรกรเพื่อลงทุนปลูกปาล์มน้ำมัน
- การส่งเสริมให้มีการปลูกปาล์มในพื้นที่ที่เหมาะสมและให้มีกำลังการผลิตน้ำมันปาล์มดิบไม่น้อยกว่า 3.05 ล้านตันต่อปี
- เตรียมพัฒนามาตรฐานไบโอดีเซลแบบ FAME ให้สามารถมีส่วนผสมในน้ำมันดีเซลถึง 7% (B7)
- ปรับเพิ่มปริมาณการเก็บสำรองน้ำมันไบโอดีเซล บี100 เพื่อช่วยสนับสนุนปริมาณปาล์มน้ำมันที่ล้นตลาดตามกลไกการสำรองน้ำมันไบโอดีเซล โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558 ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแผนการวิจัยและพัฒนาเชื้อเพลิงใหม่เพื่อทดแทนดีเซลในอนาคต โดยการพัฒนาพืชพลังงานใหม่ 2 แนวทาง ได้แก่ สบู่ดำและสาหร่าย และการนำเอทานอลมาผสมใช้แทนน้ำมันดีเซล 3 แนวทาง ได้แก่ FAEE, ED95 และดีโซฮอล์ และการพัฒนาเทคโนโลยีการแปรสภาพน้ำมัน 2 แนวทาง ได้แก่ BHD และ BTL โดยกระทรวงพลังงานได้จัดทำแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2555-2559 เพื่อส่งเสริมงานวิจัยเกี่ยวกับเชื้อเพลิงใหม่เพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลในอนาคตอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2558-2579 ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติไปเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 ที่ผ่านมา ได้มีการปรับเพิ่มเป้าหมายการส่งเสริมการผลิตและการใช้ไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นเป็น 14 ล้านลิตรต่อวัน ภายในปี 2579 โดยมีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ในส่วน of โรงงานผลิตไบโอดีเซลในปี 2558 นี้ มีผู้ผลิตไบโอดีเซล (ปี 100) ที่ได้รับความเห็นชอบการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซลจากกรมธุรกิจพลังงาน จำนวน 12 ราย มีกำลังการผลิตติดตั้งรวม 4.9 ล้านลิตรต่อวัน และมีปริมาณใช้ปี 100 เฉลี่ยในรอบ 6 เดือน (มกราคม – มิถุนายน 2558) 2.65 ล้านลิตรต่อวัน สำหรับสถานการณ์การจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (ปี 7) ในปี 2558 อยู่ที่ 56.9 ล้านลิตรต่อวัน

ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

โครงการก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (Natural Gas for Vehicle: NGV)

รัฐบาลสนับสนุนให้มีการใช้ NGV ทั้งในรถยนต์ขนส่ง รถโดยสาร และรถยนต์ส่วนบุคคล เพื่อประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงและลดมลภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเผาไหม้น้ำมันเชื้อเพลิงไม่สมบูรณ์ โดยในปี 2555 รัฐบาลได้ดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการใช้ NGV และช่วยเหลือผู้ประกอบการ NGV ในด้านราคา ดังนี้

- ทoyo ปรับขึ้นราคา NGV เดือนละ 0.50 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2555 เพื่อไม่ให้กระทบกับผู้ใช้งานเกินไป ซึ่งคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ได้มีการปรับราคาขายปลีกก๊าซ NGV จาก 8.50 บาท ในปี 2554 เป็น 10.50 บาท
- ต่อมาตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ครั้งที่ 8/2555 ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2555 ให้ขยายเวลาการตรึงราคาขายปลีก NGV ที่ราคา 10.50 บาทต่อกิโลกรัม จนถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2555 และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ กบง. พิจารณาการปรับราคาขายปลีกก๊าซ NGV ให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2555 เป็นต้นไป
- กบง. ทoyo ปรับลดอัตราเงินชดเชยลงเดือนละ 0.50 บาทต่อกิโลกรัม จำนวน 4 ครั้ง ตั้งแต่ 16 มกราคม - เมษายน 2555 โดยปัจจุบันอัตราเงินชดเชยของก๊าซ NGV อยู่ที่กิโลกรัมละ 0.00 บาท
- กระทรวงพลังงานได้จัดตั้งคณะทำงานศึกษาทบทวนการคำนวณต้นทุนราคาก๊าซ NGV โดยมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานจัดจ้างสถาบันวิจัยพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาทบทวนการคำนวณต้นทุนราคาก๊าซ NGV เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นที่ยอมรับกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการกำหนดราคาขายปลีกก๊าซ NGV ต่อไป
- ตามมติที่ประชุม กบง. วันที่ 7 กันยายน 2558 เห็นชอบให้ปรับราคาขายปลีกก๊าซ NGV สำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลขึ้น 0.50 บาท/กิโลกรัม จากเดิม 13.00 บาท/กิโลกรัม เป็น 13.50 บาท/กิโลกรัม และให้คงราคาขายปลีกก๊าซ NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะอยู่ที่ 10.00 บาท/กิโลกรัม โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2558 เป็นต้นไป

ในปี 2558 มียอดจำหน่าย NGV เฉลี่ยประมาณ 7.88 ล้านกิโลกรัมต่อวัน และมีจำนวนสถานีบริการ NGV ทั้งสิ้น 499 สถานี (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2558)

ที่มา: กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

2.7.1 กฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลธุรกิจกลั่นน้ำมัน

ราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปและการรักษาระดับราคาในประเทศไทยจะอ้างอิงกับราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมประเภทนั้นๆ ในตลาดจากสิงคโปร์ (Singapore Spot Market) ซึ่งถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการคำนวณราคา ณ โรงกลั่นของประเทศไทย (Thai Ex-Refinery Price) โดยทั่วไปการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมภายในประเทศจะอ้างอิงตาม

หลักการของความเสมอภาคกับการนำเข้า (Import Parity Basis) ซึ่งหมายความว่าราคา ณ โรงกลั่นของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่มีจำหน่ายในประเทศไทยจะถูกกำหนดโดยอ้างอิงกับราคาของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในตลาดจริงถึงผู้บริโภคด้วยค่าใช้จ่าย ในการขนส่งผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากประเทศสิงคโปร์มายังประเทศไทย เช่น ค่าประกันภัย ค่าขนส่งสินค้า อากาศเข้า ความสูญเสียของมวลน้ำมันที่เกิดจากการขนส่งสินค้าทางทะเล และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ราคาของผลิตภัณฑ์บาง ประเภทอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงอันเนื่องมาจากการกำหนดคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันของตลาดของทั้งสองประเทศดังกล่าว โรงกลั่นน้ำมันแต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนดราคา ณ โรงกลั่น โดยราคาขายส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปจะประกอบด้วย ราคา ณ โรงกลั่นที่อ้างอิงมาจาก MOPS (Mean of Platts) บวกกับภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาลเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนอนุรักษ์พลังงานและภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งจัดเก็บโดยรัฐบาล ภาษี และเงินส่งเข้ากองทุนจะถูกส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมสำเร็จรูปจะมีกำหนดราคาตามหลักการของความเสมอภาคกับการส่งออก (Export Parity Basis) ซึ่งเป็นราคาจากตลาดจริงถึงผู้บริโภคสำหรับผลิตภัณฑ์นั้นๆ โดยอ้างอิงจาก MOPS บวกหรือลบราคาส่วนเพิ่มหรือส่วนลดที่ขึ้นอยู่กับสภาพตลาดในเวลานั้น รัฐบาลได้ขอให้โรงกลั่นน้ำมันในประเทศช่วยรักษาระดับราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันที่จำหน่ายให้แก่ผู้ปลีกในประเทศเป็นครั้งคราว ซึ่งในกรณีดังกล่าว โรงกลั่นน้ำมันจะถูกขอให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันให้แก่ผู้ซื้อในราคาที่ต่ำกว่าราคา ณ โรงกลั่นซึ่งประกาศโดยรัฐบาล และจะมีการจ่ายเงินชดเชยโดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงบนส่วนต่างระหว่างราคา ณ โรงกลั่นและราคาที่ควบคุมดังกล่าว

ในช่วงปี 2548 และ 2549 การใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลได้ลดลงและชะลอตัวลงอย่างชัดเจน เนื่องจากผลของการประกาศลดตัวราคาน้ำมันเบนซินเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2547 และประกาศลดตัวน้ำมันดีเซลเมื่อ 13 กรกฎาคม 2548 ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปปรับตัวสูงขึ้น และจากการที่รัฐอุดหนุนราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลวมาโดยตลอด ขณะที่การปล่อยเสรีราคาน้ำมันเบนซินมีผลทำให้ระดับราคาของเชื้อเพลิงทั้งสองแตกต่างกันมาก ผู้ใช้รถยนต์โดยเฉพาะรถแท็กซี่ได้ปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ไปใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) กันมากขึ้น ส่งผลให้การใช้ LPG ในภาคขนส่งเพิ่มขึ้นจาก 225 พันตันต่อปี ในปี 2547 เป็น 303 พันตันต่อปี, 459 พันตันต่อปี และ 572 พันตันต่อปี ในปี 2548, 2549 และ 2550 ตามลำดับ

จากการที่ภาครัฐกำหนดเพดานราคา ณ โรงกลั่นน้ำมันของก๊าซ LPG ในปี พ.ศ. 2549-2550 ที่ 315-320 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ในขณะที่ราคาก๊าซ LPG ในตลาดโลกซึ่งกำหนดโดยราคาเปโตรมิน (CP) ที่ราสาทานุรา ซาอุดีอาระเบียเคลื่อนไหว อยู่ในระดับ 500-740 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน จึงทำให้เกิดการส่งออกมากกว่าจำหน่ายในประเทศ จึงทำให้ภาครัฐเข้ามาดูแลจัดสรรปริมาณการส่งออกก๊าซ LPG ของผู้ค้ารวมถึงโรงกลั่นไทยออยล์ด้วย ซึ่งในเดือนธันวาคม 2549 ภาครัฐได้ใช้มาตรการจากกองทุนน้ำมัน โดยเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันจากส่วนต่างของราคาส่งออกและราคา ณ โรงกลั่นของก๊าซ LPG แล้วนำเงินกองทุนน้ำมันที่เก็บได้ดังกล่าวไปจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ผลิตที่จำหน่ายในประเทศเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2550 ซึ่ง กบง. ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาก๊าซ LPG โดยให้ยกเลิกการชดเชยราคาก๊าซ LPG และปรับขึ้นราคาขายส่งก๊าซ LPG ซึ่งจะมีผลให้ราคาขายปลีกปรับขึ้นตาม โดยให้จัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2551 รัฐบาลได้ยกเลิกสูตรการปรับราคาขายปลีก LPG และในเดือนมีนาคมและได้มีการตรึงราคาขายปลีก LPG ไว้ที่ราคา 18.13 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้ปริมาณความต้องการ LPG สูงขึ้น รวมทั้งการใช้ในภาคอุตสาหกรรมสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ช่วงเดือน มกราคม – เดือนสิงหาคม 2551 การใช้ LPG ในรถยนต์เพิ่มขึ้น

ถึงร้อยละ 33.8 และภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 ของช่วงเดียวกันในปี 2550 ต่อมากลางเดือนพฤศจิกายน 2551 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ได้มีมติเห็นชอบการปรับโครงสร้างราคาก๊าซ LPG ออกเป็น 2 ราคา คือราคาภาคครัวเรือน-ปิโตรเคมี และภาคขนส่ง-อุตสาหกรรม โดยส่วนแรกจะมีการปรับราคาขึ้นจนถึงวันที่ 31 มกราคม 2552 แต่จะปรับในส่วนของภาคขนส่ง-อุตสาหกรรมขึ้นจำนวน 6 บาทต่อกิโลกรัม แต่ละทยอยปรับทุกเดือน เดือนๆ ละ 2 บาทต่อกิโลกรัม รวม 3 เดือน โดย กพช. ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เพื่อพิจารณา

ในปี 2552 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายมาตรการตรึงราคาขายปลีก LPG ออกไปอีก 1 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2552 - สิงหาคม 2553 โดยกระทรวงพลังงานได้อาศัยกลไกการกำหนดราคาขายส่งให้คงที่ในระดับ 330 เหรียญสหรัฐต่อดัน หรือเทียบเท่า 10.99 บาทต่อกิโลกรัม เพื่อให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG คงที่ ส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ในประเทศต่ำกว่าต้นทุนการนำเข้าอยู่ประมาณ 550 เหรียญสหรัฐต่อดัน หรือเทียบเท่า 18.59 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้ผู้ผลิตขาดแรงจูงใจจัดหาและจำหน่ายก๊าซ LPG ส่งผลให้ต้องมีการนำเข้าในระดับปริมาณ 74,000 ตันต่อเดือน โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจะมีการชดเชยราคาก๊าซ LPG จากการนำเข้าเฉลี่ยประมาณ 10 บาทต่อกิโลกรัม

ในปี 2553 ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ครั้งที่ 4/2553 ได้เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาคาขาดแคลนก๊าซ LPG และเพื่อลดการนำเข้า โดยจะเพิ่มแรงจูงใจให้โรงกลั่นน้ำมันสามารถกำหนดราคา LPG ณ โรงกลั่นได้อย่างอิงราคาตลาดโลก คือ ราคาเปโตรมิน ณ ราสทาทุนา ซาอุดีอาระเบีย (CP) ได้ แต่กำหนดให้เฉพาะโรงกลั่นที่เคยผลิต LPG เพื่อใช้เองและจำหน่ายให้ภาคปิโตรเคมีและนำมาจำหน่ายให้ภาคครัวเรือน / ขนส่ง / อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

ในปี 2554 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 พฤษภาคม 2554 ได้เห็นชอบตามมติ กพช. เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2554 เรื่องนโยบายการชดเชยราคา LPG ดังนี้

1. ให้ขยายระยะเวลาตรึงราคาขายปลีก LPG ภาคครัวเรือนและภาคขนส่งจากเดือนมิถุนายน - กันยายน 2554
2. ให้ทยอยปรับราคาขายปลีก LPG ในภาคอุตสาหกรรมให้สะท้อนต้นทุนของผู้ผลิต ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2554 เป็นต้นไป โดยมีการปรับราคาขายปลีกไตรมาสละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้งๆ ละ 3 บาทต่อกิโลกรัม

ต่อมา กบง. ได้มีมติเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2554 ให้ขยายระยะเวลาการตรึงราคา LPG ภาคครัวเรือนต่อไปจนถึงสิ้นปี 2555 และขยายระยะเวลาตรึงราคา LPG ภาคขนส่งต่อไปจนถึงวันที่ 15 มกราคม 2555 เพื่อเตรียมจัดทำบัตรพลังงานและปรับเปลี่ยนรถแท็กซี่ LPG เป็น NGV และปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายเกี่ยวกับ LPG เพิ่มเติม ดังนี้

- ให้ได้รับเงินชดเชยสำหรับก๊าซที่ผลิตในราชอาณาจักรโดยโรงกลั่นที่เป็นโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง เฉพาะจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2554

ในปี 2555 กบง. ได้ทยอยปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้น 4 ไตรมาสๆ ละ 3 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม 2554 เป็นต้นมา ส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ปรับเพิ่มขึ้นจาก 18.13 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 30.13 บาทต่อกิโลกรัม และทยอยปรับขึ้นราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคขนส่งเพิ่มขึ้น 4 ครั้งๆ ละ 0.75 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2555 เป็นต้นมา ส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคขนส่งปรับเพิ่มจาก 18.13 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 21.13 บาทต่อกิโลกรัม ต่อมา ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 14 พฤษภาคม 2555 เห็นชอบแนวทางการปรับราคาก๊าซ LPG ตามมติที่ประชุม กพช. ครั้งที่ 8/2555 ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2555 ดังนี้

- ก๊าซ LPG ภาคอุตสาหกรรม กพข. มอบหมายให้ กบง. พิจารณาปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคอุตสาหกรรมให้ราคาไม่เกินต้นทุนจากโรงกลั่นน้ำมัน และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละเดือนได้ตามความเหมาะสมภายใต้กรอบการพิจารณาว่า การปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้พิจารณาจากต้นทุนก๊าซ LPG ของโรงกลั่นน้ำมัน
- ก๊าซ LPG ภาคขนส่ง เห็นชอบให้คงราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคขนส่งที่ 21.13 บาทต่อกิโลกรัม จนถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2555 และตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2555 เป็นต้นไป ให้ กบง. พิจารณาปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคขนส่งให้ราคาไม่เกินต้นทุนจากโรงกลั่นน้ำมัน และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละเดือนได้ตามความเหมาะสมภายใต้กรอบการพิจารณาว่า การปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้พิจารณาจากต้นทุนก๊าซ LPG ของโรงกลั่นน้ำมัน
- คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 1/2555 เรื่องกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงและกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับก๊าซที่เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเคมี กิโลกรัมละ 1 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นต้นไป

ในปี 2556 ตามนโยบายรัฐบาลที่จะกำกับราคาพลังงานให้มีความเหมาะสม เป็นธรรม สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบเฉพาะกลุ่ม คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2556 ได้เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2556 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน ให้ปรับขึ้นเดือนละ 0.50 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 เป็นต้นไป จนสะท้อนต้นทุนโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ที่ 24.82 บาทต่อกิโลกรัม และเห็นชอบเกณฑ์การช่วยเหลือกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากการปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน ทั้งในส่วนรายได้น้อย ร้านค้า หาบเร่ แผงลอย และร้านอาหาร โดยกรมธุรกิจพลังงานกำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ต้องจ่ายเงินให้กับร้านค้าก๊าซเพื่อจำหน่ายก๊าซให้ครัวเรือนรายได้น้อยข้างต้น ตามประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 117 พ.ศ. 2556 เรื่องการกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนสำหรับก๊าซที่จำหน่ายให้ภาคครัวเรือน

ในปี 2557 รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีนโยบายปฏิรูปโครงสร้างราคาน้ำมันและราคาพลังงานเพื่อให้สะท้อนต้นทุนพลังงานที่แท้จริงโดยการปรับภาษีสรรพสามิตและกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และได้ออกคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 120/2557 เรื่องการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อเตรียมการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้เหมาะสมและเป็นธรรมต่อไป

สืบเนื่องจากมติ กพข. ที่อนุมัติให้ปรับราคาขายปลีกก๊าซ LPG เพื่อให้สะท้อนต้นทุนตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 เป็นต้นไปนั้น ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคครัวเรือนปรับเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้น 5.00 บาทต่อกิโลกรัม จาก 18.13 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 23.13 บาทต่อกิโลกรัม แต่เนื่องจากการปรับเพิ่มราคาขายปลีก ก๊าซ LPG ภาคครัวเรือนส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนทั่วไป ดังนั้น หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้สั่งการให้รองหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ) รักษาระดับราคา ก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน ไว้ที่ 22.63 บาทต่อกิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไป ต่อมาคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้มีประกาศปรับขึ้นราคาขายปลีก LPG และ NGV เพื่อให้สะท้อนต้นทุนการจัดหาก๊าซ โดยจะปรับราคาขายปลีก LPG ทั้งภาคครัวเรือน ภาคขนส่ง และภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นอีก 1.03 บาทต่อกิโลกรัม และปรับราคาขายปลีก NGV เพิ่มขึ้นอีก 1 บาทต่อกิโลกรัม มีผลตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2557

ปี 2558 กบง. มีมติปรับโครงสร้างราคาก๊าซ LPG ตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2558 ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 โดยมีข้อสรุปดังนี้

- ยกเลิกการกำหนดราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามต้นทุนโรงกลั่นน้ำมัน และยกเลิกการกำหนดราคาขายปลีกก๊าซ LPG ภาคครัวเรือนและภาคขนส่งให้เป็นไปตามต้นทุนโรงกลั่นน้ำมัน โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558
- กำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ที่ได้จำหน่ายก๊าซให้กับผู้บรรจุก๊าซหรือร้านค้าก๊าซ เพื่อจำหน่ายต่อให้กับภาคครัวเรือน ภาคขนส่ง และภาคอุตสาหกรรม ต้องส่งเงินเข้ากองทุน 5.64 บาทต่อกิโลกรัม โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2558
- ยกเลิกการกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนสำหรับก๊าซ LPG ก๊าซโพรเพน และก๊าซบิวเทนที่ผลิตจากโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงหรือโรงแยกก๊าซธรรมชาติ เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในโรงอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียม 1 บาทต่อกิโลกรัม โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558
- กำหนดราคาต้นทุนก๊าซ LPG จากแหล่งผลิตและแหล่งจัดหา โดยราคาต้นทุนจากแหล่งผลิตและแหล่งจัดหาจะมีการเปลี่ยนแปลงทุกเดือน และมีการทบทวนราคาต้นทุนจากแหล่งผลิตและแหล่งจัดหาทุก 3 เดือน
- กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคา ณ โรงกลั่น ซึ่งเป็นราคาซื้อตั้งต้นของก๊าซ LPG โดยใช้ต้นทุนจากแหล่งผลิตและแหล่งจัดหา เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก (โรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงและโรงอะโรเมติก และนำเข้า) (LPG Pool)
- ใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นกลไกในการบริหารจัดการราคา ณ โรงกลั่น

ตามมติ กบง. เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2558 มีการปรับเพิ่มอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ ของก๊าซ LPG เป็น 0.9262 บาทต่อกิโลกรัม ส่งผลให้ราคาขายปลีกลดลง 0.67 บาทต่อกิโลกรัม จาก 22.96 บาทต่อกิโลกรัม เป็น 22.29 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลง 10 บาทต่อถัง 15 กิโลกรัม

การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย

ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่องกำหนดชนิดและอัตราการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2549 โดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการ โรงกลั่นน้ำมันต้องสำรองน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่นเพื่อผลิตสำหรับจำหน่ายในประเทศในปริมาณเท่ากับร้อยละ 5 โดยคำนวณจากปริมาณการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงประจำปี ที่ได้แจ้งไว้กับกรมธุรกิจพลังงาน นอกจากนี้ประกาศดังกล่าวยังได้เพิ่มชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันต้องสำรองอีก 3 ชนิดได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ เอทานอล และ น้ำมันไบโอดีเซล มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2550 เป็นต้นไป

ในปี 2552 กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่อง กำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2552 โดยกำหนดอัตราการสำรองก๊าซ LPG เพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 1 และกำหนดให้มีการสำรองก๊าซธรรมชาติด้วยที่อัตราร้อยละ 0.5 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2554 เป็นต้นไป

ในปี 2555 กระทรวงพลังงานได้มีการกำหนดแนวทางการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงทางยุทธศาสตร์ของประเทศในเบื้องต้น โดยแบ่งออกเป็นภาคเอกชน ตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง และเพิ่มเติมการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงภาครัฐ

โดยจัดตั้งองค์กรเพื่อกำกับดูแลและบริหารจัดการน้ำมันสำรองทางยุทธศาสตร์และตามมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานครั้งที่ 16/2555 วันที่ 2 กรกฎาคม 2555 ที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักการให้ปรับเพิ่มอัตราสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 6 ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีน้ำมันสำรองเพิ่มขึ้นจากประมาณ 36 วัน เป็นประมาณ 43 วัน ตามความต้องการใช้ในประเทศ ซึ่งได้มอบหมายให้กรมธุรกิจพลังงานรับไปดำเนินการออกประกาศบังคับใช้ต่อไป

ในปี 2556 ตามมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานข้างต้น กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่องกำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2556 โดยกำหนดให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 เก็บสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราร้อยละ 6 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2556 เป็นต้นไป

ในปี 2558 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีมติเห็นชอบให้ลดอัตราสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายให้เหลือจำนวนวันสำรองประมาณ 25 วัน จากเดิม 43 วัน แบ่งเป็นอัตราการสำรองน้ำมันสำเร็จรูป 1% ซึ่งปรับลดจากอัตราสำรองเดิม 6% โดยยังคงอัตราสำรองน้ำมันดิบที่ 6% เท่าเดิม ซึ่งกรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศกรมธุรกิจพลังงานจำนวน 2 ฉบับ เพื่อปรับลดอัตราการสำรองน้ำมันสำเร็จรูปแบบขั้นบันได โดยประกาศฉบับแรก คือ ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2558 ปรับลดอัตราสำรองน้ำมันสำเร็จรูปจาก 6% เป็น 5% ในวันที่ 1 สิงหาคม 2558 ปรับลดจาก 5% เป็น 4% ในวันที่ 1 กันยายน 2558 และปรับลดจาก 4% เป็น 2% ในวันที่ 1 ตุลาคม 2558 สำหรับประกาศฉบับที่ 2 คือ ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดชนิดและอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2558 ให้ปรับลดอัตราสำรองน้ำมันสำเร็จรูปเหลือ 1% ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558 เป็นต้นไป

กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2516 โดยกองทุนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงและเพื่อรักษาระดับราคาขายปลีกน้ำมันอันเนื่องมาจากราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ปรับตัวสูงขึ้น เพื่อให้เกิดผลกระทบที่จะมีผลต่อเศรษฐกิจและประชาชนให้น้อยที่สุด ในการนี้ ผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายน้ำมัน มีหน้าที่ต้องส่งเงินเข้า หรือรับเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามปริมาณน้ำมันที่ผลิตหรือจำหน่ายให้ตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) มีการปรับเปลี่ยนอัตราให้สอดคล้องกับสถานการณ์พลังงานในขณะนั้น

ในปี 2554 กบง. ได้ออกประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 135 พ.ศ. 2554 เห็นชอบให้โรงกลั่นน้ำมันที่สามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปตามมาตรฐานยูโร 4 ได้ก่อนวันบังคับใช้ 1 มกราคม 2555 ได้รับเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราไม่เกิน 24 สตางค์ต่อลิตร ในส่วนของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) ได้รับเงินชดเชยจากกองทุนในส่วนของน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพิ่มเติมจากที่เคยได้รับอยู่แล้วในส่วนของน้ำมันเบนซินในอัตราข้างต้น ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2554 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2554

สำหรับแนวทางการจัดหาเงินให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กบง. ได้ออกประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 146 พ.ศ. 2555 เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนกองทุน และอัตราเงินกองทุนคืนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีผลบังคับใช้ วันที่ 12 ตุลาคม 2555 กำหนดให้

- น้ำมันเบนซิน 95 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 7.00 บาท
- น้ำมันเบนซิน 91 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 5.70 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 1.30 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91 กำหนดได้รับอัตราเงินชดเชย 1.00 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 กำหนดได้รับอัตราเงินชดเชย 2.30 บาท
- น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว เป็นได้รับอัตราเงินชดเชย 0.10 บาท

เดือนพฤศจิกายนปี 2556 กบง. ได้ประกาศลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันดีเซลลง 0.60 บาทต่อลิตร จากเดิมจัดเก็บเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง 1.10 บาทต่อลิตร เป็น 0.50 บาทต่อลิตร โดยที่จะส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลยังคงไม่เกิน 30 บาทต่อลิตร ส่วนน้ำมันประเภทอื่นๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันฯ แต่อย่างใด

ในปี 2557 กบง. ได้มีมติ กบง. ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2557 มีการปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

- น้ำมันเบนซิน กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 9.75 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 4.25 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 2.55 บาท
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.80 บาท
- น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 1.00 บาท

ในปี 2558 กบง. มีมติปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้ทำการออกประกาศคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ฉบับที่ 70 พ.ศ. 2558 เรื่องกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนกองทุน และอัตราเงินกองทุนคืนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2558 โดยกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนและอัตราเงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตจากโรงกลั่นเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ดังนี้

- น้ำมันเบนซิน กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 6.15 บาทต่อลิตร
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.05 บาทต่อลิตร
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91 กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.005 บาทต่อลิตร
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 กำหนดอัตราเงินชดเชย 2.40 บาทต่อลิตร
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 กำหนดอัตราเงินชดเชย 9.23 บาทต่อลิตร
- น้ำมันก๊าด กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.10 บาทต่อลิตร
- น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.05 บาทต่อลิตร
- น้ำมันดีเซลหมุนช้า กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 1.20 บาทต่อลิตร
- น้ำมันเตา กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน 0.06 บาท

สำหรับสถานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในปัจจุบัน ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2558 กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีสถานะสุทธิประมาณ 42,833 ล้านบาท

ที่มา: สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) กระทรวงพลังงาน

กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งลงทุนในการดำเนินงานและใช้จ่ายช่วยเหลือ หรืออุดหนุนการค้า เน้นงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้พลังงานโดยผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันมีหน้าที่นำส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราตามที่ กบง. กำหนดโดยกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนในช่วงต้นปี 2550 กพข. ได้ประกาศปรับเพิ่มอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน จากเดิมที่กำหนดไว้เมื่อปีพ.ศ. 2547 และต่อมาในวันที่ 3 มกราคม 2551 กพข. ได้ประกาศปรับเพิ่มการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเบนซิน น้ำมันแก๊สโซฮอล์ น้ำมันดีเซล และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี 5 อีกครั้ง ในอัตรา ดังนี้ น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลเป็น 0.750 บาทต่อลิตร จากเดิมเก็บอยู่ที่ 0.070 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้น 0.68 บาทต่อลิตร น้ำมันแก๊สโซฮอล์เป็น 0.250 บาทต่อลิตร จากเดิม 0.063 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้น 0.187 บาทต่อลิตร และ น้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี5 เป็น 0.25 บาทต่อลิตร จากเดิม 0.0665 บาทต่อลิตร เพิ่มขึ้น 0.1835 บาทต่อลิตร ส่วนน้ำมันก๊าด และน้ำมันเตายังคงจัดเก็บในอัตราเดิม

สำหรับแนวทางการบริหารกองทุนของ กพข. นั้น กพข. มีมติเมื่อวันที่ 28 กันยายนและ 16 พฤศจิกายน 2550 เห็นชอบแนวทางการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงภายหลังการใช้หนี้หมดโดยให้โอนการจัดเก็บเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้แก่กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานต่อมาในเดือนมีนาคม 2551 ในการแก้ไขปัญหาน้ำมันแพงในช่วงดังกล่าว กพข. ได้ปรับลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันดีเซลลง 0.50 บาทต่อลิตร เป็นการชั่วคราว ซึ่งหลังจากสถานการณ์ราคาน้ำมันได้คลี่คลายในเดือนพฤศจิกายน 2551 กพข. ได้ประกาศปรับขึ้นอัตราเงินส่งเข้ากองทุนฯ ดังกล่าวขึ้นมาอยู่ในอัตราเดิม

ในช่วงปี 2552-2554 คณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานได้มีมติอนุมัติให้ใช้เงินของกองทุนฯ เป็นเงินสำหรับสนับสนุนโครงการเพื่อการอนุรักษ์พลังงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้กระทรวงพลังงาน โดยมีจุดประสงค์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน เช่น โครงการ DSM ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) โครงการอาคารอนุรักษ์พลังงาน ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น โดยคณะกรรมการฯ ได้วางแผนการใช้เงินกองทุนในอนาคตให้สอดคล้องกับแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี (พ.ศ. 2554-2573) และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกร้อยละ 25 ใน 10 ปี

ในปี 2558 กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2558 จำนวน 6,943 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการด้านการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน จำนวน 148 โครงการ ภายใต้แผนงาน 3 แผนงาน ได้แก่ แผนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน แผนพลังงานทดแทน และแผนบริหารกลยุทธ์

ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 กองทุนฯ มีเงินคงเหลือที่ 42,993.10 ล้านบาท

ที่มา: กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

การกำหนดคุณภาพผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป

รัฐบาลโดยกรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงานได้กำหนดคุณภาพผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปในประเทศเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพดีและไม่มีผลกระทบต่อเครื่องยนต์ โดยข้อกำหนดต่างๆ ดังกล่าวออกตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

ปลายปีพ.ศ. 2549 รัฐบาลโดยกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ได้ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ประกอบด้วย ลักษณะและคุณภาพน้ำมันเบนซินน้ำมันแก๊สโซฮอล์ และน้ำมันดีเซล โดยประกาศทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มีนาคม 2550 เป็นต้นไป ทั้งนี้ข้อกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันได้กำหนดขึ้นเพื่อรองรับมาตรฐานคุณภาพน้ำมันยูโร 4 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 อาทิ น้ำมันเบนซิน และน้ำมันแก๊สโซฮอล์มีการปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันในอัตราไม่สูงกว่า 0.005 ร้อยละโดยน้ำหนัก สำหรับน้ำมันดีเซลมีการปรับลดปริมาณกำมะถันให้เหลือในอัตราไม่สูงกว่าร้อยละ 0.005 ร้อยละโดยน้ำหนัก จากเดิมที่ได้กำหนดไว้ที่ไม่สูงกว่า 0.035 ร้อยละโดยน้ำหนัก เพื่อป้องกันสภาพแวดล้อม และลดมลพิษในอากาศ โดยบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) เป็นโรงกลั่นน้ำมันรายแรกของประเทศที่ผลิตและขายน้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูปตามมาตรฐาน ยูโร 4 ได้ก่อนวันบังคับใช้ โดยผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ ประกอบด้วย

- น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว
- น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ 1
- น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ 2
- น้ำมันเบนซิน 95
- น้ำมันเบนซิน 91
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน 91
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน 95

ต่อมาปลายปีพ.ศ. 2550 กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ และประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล เพื่อใช้แทนประกาศที่ออกในปี 2549 โดยกำหนดให้มีการแบ่งน้ำมันแก๊สโซฮอล์ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 (น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 ออกเทน 95 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 ออกเทน 91) และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 20 ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2550 และมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2551 ในส่วนของน้ำมันดีเซลได้กำหนดให้แบ่งน้ำมันดีเซลออกเป็น 2 กลุ่มคือ น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (น้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี 5) และน้ำมันดีเซลหมุนช้า โดยน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา กำหนดให้มีปริมาณของไบโอดีเซลประเภท เมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่า 1.5 (ร้อยละโดยปริมาตร) และไม่สูงกว่า 2 (ร้อยละโดยปริมาตร) ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นต้นไป

ในช่วงกลางเดือนกรกฎาคม 2551 กรมธุรกิจพลังงาน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ได้ ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันแก๊สโซฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยประกาศฉบับนี้ได้ยกเลิกประกาศลักษณะและคุณภาพแก๊สโซฮอล์ตามข้างต้น และกำหนดให้แบ่งน้ำมันแก๊สโซฮอล์ออกเป็น 3 กลุ่ม จากเดิมได้กำหนดไว้เพียง 2 กลุ่มคือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 10 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 20 โดยได้เพิ่มน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 85 ขึ้นมา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ในปี 2552 กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซิน พ.ศ.2552 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 มิถุนายน 2552 เป็นต้นไป โดยประกาศดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลง

ลักษณะและคุณภาพน้ำมันเบนซินในข้อกำหนดข้อ เรื่องสารออกซิเจนเนต ในน้ำมันเบนซินออกเทน และ 91 เบนซินออกเทน 95 โดยได้กำหนดว่าสารออกซิเจนเนต เป็นสาร MTBE หรือสารออกซิเจนเนตอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมธุรกิจพลังงาน โดยปริมาณของสารฯ เท่าเดิม

ในปี 2554 รัฐบาลได้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซลหลายครั้ง เนื่องจากปัญหาด้านราคาปาล์ม และปัญหาอุทกภัยในหลายพื้นที่ โดยประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2554 ได้กำหนดให้มีน้ำมันดีเซลเพียงเกรดเดียวคือ บี4 โดยให้มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ร้อยละ โดยปริมาตรของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 และไม่สูงกว่าร้อยละ 5 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2554 เป็นต้นไป และต่อมากรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศปรับสัดส่วนใหม่ ตามประกาศกรมธุรกิจเรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2554 ให้มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ร้อยละ โดยปริมาตรของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4 และไม่สูงกว่าร้อยละ 5 กำหนดบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ซึ่งยังคงเป็นการผลิตน้ำมันดีเซล บี4 เพียงเกรดเดียวเช่นเดิม

ในปี 2555 กรมธุรกิจพลังงาน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ได้ ออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซิน พ.ศ. 2555 กำหนดให้มีน้ำมันเบนซินเพียงชนิดเดียว คือ น้ำมันเบนซินออกเทน 95 โดยมีกำหนดบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป โดยประกาศดังกล่าวเป็นไปเพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก 25% ใน 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564)

สำหรับลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซลในปี 2555 กรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศกำหนด ปรับเปลี่ยนลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซลหลายครั้ง ตามนโยบายการบริหารสัดส่วนการผสมน้ำมันไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับการผลิตปาล์มในประเทศ ตามประกาศกรมธุรกิจเรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2555 ให้ลดสัดส่วนไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วลงจากเดิมร้อยละ 1 คือ ให้มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ร้อยละ โดยปริมาตรของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.5 และไม่สูงกว่าร้อยละ 5 กำหนดบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม 2555 เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการขาดแคลนน้ำมันปาล์มสำหรับการบริโภค จากปัญหาสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือมีปริมาณต่ำ และต่อมากรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกำหนด ปรับเปลี่ยนลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซลฉบับใหม่ พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2555 กำหนดให้มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ร้อยละ โดยปริมาตรของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 และไม่สูงกว่าร้อยละ 5 กำหนดบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 เป็นต้นไป เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรจากปัญหาปาล์มน้ำมันส่วนเกินและเพื่อยกระดับราคาปาล์มน้ำมัน

ในปี 2556 กรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศกำหนด ปรับเปลี่ยนลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซลเพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตปาล์มในประเทศ ตามประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2556 กำหนดให้มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ร้อยละ โดยปริมาตรของกรดไขมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 และไม่สูงกว่าร้อยละ 7 (บี 7) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป

ในปี 2557 หลังจากกรมธุรกิจพลังงานได้มีประกาศบังคับใช้ บี 7 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นไปนั้น กรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศกำหนด ปรับเปลี่ยนลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซลหลายครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การผลิตปาล์มน้ำมันและราคาปาล์ม โดยภายหลังจากการบังคับใช้ บี 7 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2557 ได้มีสถานการณ์ปาล์มขาดแคลน รวมถึงผู้ประกอบการหลายรายยังไม่มีความพร้อม ดังนั้น รัฐบาลโดยกรมธุรกิจพลังงานได้

ออกประกาศกำหนดให้ลดสัดส่วนไบโอดีเซลตามประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่องกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2557 ให้มีสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลตั้งแต่ร้อยละ 3.5 – 7 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2557 เป็นต้นไป จากนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนค่า กรมธุรกิจพลังงานจึงได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงานเพื่อปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 และไม่สูงกว่าร้อยละ 7 มีกำหนดบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2557

สำหรับน้ำมันเบนซินกรมธุรกิจพลังงานได้มีการออกประกาศกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันแก๊สโซฮอล์ พ.ศ. 2557 ให้มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2558 โดยกำหนดสัดส่วนของแก๊สโซฮอล์ในน้ำมันเบนซินและสี ส่งผลให้น้ำมันเบนซินแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 แบ่งเป็น ออกเทน 91 (สีเขียว) และ ออกเทน 95 (สีส้ม)
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 (สีน้ำตาล)
- น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 (สีม่วง)

ในปี 2558 กรมธุรกิจพลังงานได้ทำการปรับเปลี่ยนลักษณะคุณภาพน้ำมันดีเซลเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตไบโอดีเซลหลายครั้ง โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2558 กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2558 โดยปรับเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลจากร้อยละ 6.0 – 7.0 โดยปริมาตรของกรดไขมัน เป็นร้อยละ 6.5 – 7.0 โดยปริมาตรของกรดไขมัน เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องปริมาณผลผลิตปาล์มที่ล้นตลาด โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2558 เป็นต้นไป ส่วนลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ยังคงเหมือนเดิม

2.7.2 กฎเกณฑ์เกี่ยวกับไฟฟ้า

ในปลายปี 2550 ได้มีการตราพระราชบัญญัติ พ.ร.บ. ประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 โดยพระราชบัญญัติ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม 2551 เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ โดยใน พ.ร.บ. ประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ได้ระบุให้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน” (กกพ.) หรือ Regulator ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน และกรรมการ จำนวน 6 คน รวมเป็นจำนวน 7 คน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการพลังงาน ซึ่งรวมถึงการออกประกาศกำหนดใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงานประเภทต่าง ๆ กำหนดอัตราค่าบริการของผู้รับใบอนุญาต การปรับ การเพิกถอนใบอนุญาต การออกระเบียบกำหนดมาตรฐานทางวิชาการและความปลอดภัย คุณภาพการให้บริการ ตลอดจนกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค และให้มีการจัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน” ขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ กกพ. โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ การเก็บค่าธรรมเนียมการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงานศึกษา รวบรวม วิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงาน การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า เป็นต้น

นอกจากนี้ พ.ร.บ. ประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ยังกำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนพัฒนาไฟฟ้า” ขึ้นเพื่อเป็นทุนสนับสนุนให้มีการให้บริการไฟฟ้าไปยังท้องที่ต่าง ๆ เป็นการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น และพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า เพื่อชดเชยและอุดหนุนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าที่ได้ให้บริการแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ด้อยโอกาสหรือเพื่อให้มีการบริการไฟฟ้าอย่างทั่วถึง เพื่อชดเชยผู้ใช้ไฟฟ้าที่ต้องจ่าย

อัตราค่าไฟฟ้าแพงขึ้น และเพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ทั้งนี้ เงินกองทุนจะประกอบด้วยเงินที่ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด เงินค่าปรับจากผู้รับใบอนุญาต และเงินบริจาค โดยมีสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเป็นผู้ทำหน้าที่บริหารกองทุน

สำหรับหลักเกณฑ์ในการจัดหาพลังงานไฟฟ้า กระทรวงพลังงานโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้จัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP) โดยมีกรอบนโยบายด้านความมั่นคงของระบบการผลิตไฟฟ้า การกระจายแหล่งเชื้อเพลิง การรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าภายในประเทศ โดย กรม.

เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2552 คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล) เป็นประธานคณะกรรมการ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า ของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2573 (PDP 2010) โดยมีนายณัฐคุณ สิทธิภังษ์ รองปลัดกระทรวงพลังงาน เป็นประธานอนุกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นรองประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ และหน่วยงานเอกชน และเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2552 คณะอนุกรรมการดังกล่าวได้มีการพิจารณาปรับปรุง PDP 2010 และเมื่อคณะอนุกรรมการเห็นชอบแล้วจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นแบบเปิดกว้างก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ซึ่งร่าง PDP จะเป็นแผนระยะยาว 20 ปี โดยให้ความสำคัญกับความมั่นคงของระบบไฟฟ้า การคำนึงถึงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโรงไฟฟ้าใหม่ที่จะเข้ามาในระบบ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพด้วยระบบผลิตไฟฟ้าและความร้อนร่วม (Cogeneration)

ในปี 2554 รัฐบาลโดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้จัดทำ “แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกร้อยละ 25 ใน 10 ปี (พ.ศ. 2555-2564)” หรือ “AEDP 2012-2021” เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาพลังงานทดแทนของประเทศไทย โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาพลังงานทดแทนให้สามารถนำมาใช้แทนก๊าซธรรมชาติในการผลิตกระแสไฟฟ้าได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลมแบบกังหันทุ้ง พลังน้ำขนาดเล็ก ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ และ ชยะ โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) มีเป้าหมายผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน 5,625 เมกะวัตต์
- ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) มีเป้าหมายผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน 9,201 เมกะวัตต์

ทั้งนี้ ทั้งแผน PDP 2010 และ AEDP 2012-2021 ได้ร่วมกันกำหนดสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนให้เพิ่มขึ้นจาก 7,413 ktoe ในปี 2555 เป็น 25,000 ktoe ในปี 2564 หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของการใช้พลังงานรวมทั้งหมด

ในปี 2555 รัฐบาลได้มีการปรับปรุงแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2555-2573 (PDP 2010 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3) เนื่องจากนโยบายด้านพลังงานของประเทศไทยและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และส่งผลกระทบต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าและภาคการผลิตไฟฟ้า โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- ค่าพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้า ให้ใช้ข้อมูลตามที่คณะกรรมการการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าเห็นชอบ โดยมีสมมติฐานมาจากข้อมูลประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจไทยและข้อมูลการเพิ่มประสิทธิภาพและลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ที่สอดคล้องกับแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี (พ.ศ. 2554-2573)
- ให้มีการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกเพื่อทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล ตามกรอบแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ร้อยละ 25 ใน 10 ปี หรือ AEDP 2012-2021
- ให้คำนึงถึงความมั่นคงด้านพลังงานโดยการกระจายการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าและให้มีกำลังไฟฟ้าสำรองของระบบที่เหมาะสม

ทั้งนี้ กำลังการผลิตไฟฟ้าใหม่ตามแผน PDP 2010 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 (พ.ศ. 2555-2573) อยู่ที่ 55,130 เมกะวัตต์ และรวมกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งสิ้น ณ ปี 2573 ที่ 70,686 เมกะวัตต์โดยกำหนดให้เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 ของกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งระบบ

ในปี 2557 ที่ประชุม กพข. มีมติเห็นชอบให้จัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยขึ้นมาใหม่ เนื่องจากพบว่าแผน PDP 2012 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3 (พ.ศ. 2555-2573) ที่ใช้อยู่ ไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นจากแนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยที่ประชุม กพข. เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557 ได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2579 (PDP 2015) โดยให้มีระยะเวลาสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งปรับระยะเวลาของแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (AEDP) และแผนอนุรักษ์พลังงาน (EEP) 20 ปี ให้สอดคล้องกัน โดยมีกรอบและแนวทางการจัดทำแผน PDP 2015 ดังนี้

1. เน้นการประหยัดพลังงานและส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน
2. จัดทำค่าพยากรณ์ไฟฟ้าให้สอดคล้องกับการคาดการณ์การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ
3. ปรับแผนให้สอดคล้องกับแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี โดยมีเป้าหมายลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงร้อยละ 20 และลดการใช้เชื้อเพลิงร้อยละ 80
4. ปรับแผนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก โดยกำหนดสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้าร้อยละ 20
5. มีการวางแผนระบบส่งและระบบจำหน่ายเพื่อรองรับการส่งเสริมพลังงานทดแทน
6. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบ Smart Grid เพื่อรองรับการพัฒนา ระบบไฟฟ้าขนาดเล็กแบบกระจายศูนย์ (Decentralized Generation: DG)

ในปี 2558 ที่ประชุม กพข. ครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2558 มีมติเห็นชอบแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2579 (PDP 2015) ซึ่งมีการปรับลดสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลงจากร้อยละ 45 – 50 ในปี 2569 เป็นร้อยละ 30 – 40 ในปี 2579 และกระจายแหล่งเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าไปยังเชื้อเพลิงประเภทอื่นให้มากขึ้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการพึ่งพิงเชื้อเพลิงชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยการเพิ่มสัดส่วนการซื้อพลังงานไฟฟ้าจากต่างประเทศร้อยละ 10 – 15 ในปี 2569 เป็นร้อยละ 15 – 20 ในปี 2579 การปรับสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ซึ่งรวมไฟฟ้าจากพลังงานน้ำร้อยละ 10 – 20 ในปี 2569 เป็นร้อยละ 15 – 20 ในปี 2579 และพิจารณาใช้

นิวเคลียร์ในการผลิตไฟฟ้าร้อยละ 5 ในช่วงปลายของแผน PDP 2015 สำหรับสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากถ่านหิน เทคโนโลยีสะอาดยังคงอยู่ที่ร้อยละ 20 – 25 เช่นเดิม

ทั้งนี้ สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนตามแผน PDP 2015 ฉบับนี้ ได้พิจารณาตามกรอบรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีกำลังการผลิตไฟฟ้าใหม่จากเชื้อเพลิงดังกล่าวจำนวน 12,104.9 เมกะวัตต์ แบ่งเป็นกำลังการผลิตในช่วงปี 2558 – 2569 จำนวน 8,101.2 เมกะวัตต์ และช่วงปี 2570 – 2579 อีก 4,003.7 เมกะวัตต์ โดยเน้นที่การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เป็นหลัก รองลงมาเป็นพลังงานชีวมวล และพลังงานลม

2.8 สาธารณูปโภค (น้ำ, ไฟฟ้าและไอน้ำ, ก๊าซ, สารเร่งปฏิกิริยา)

น้ำ

บริษัทฯ ใช้น้ำดิบเพื่อใช้ในการกระบวนการผลิตจากอ่างเก็บน้ำบางพระ จ.ชลบุรี ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ผ่านการจัดสรรจากกรมชลประทาน รวมทั้งรับน้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำหนองค้อ จ. ชลบุรี และอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล จ. ระยอง ประมาณร้อยละ 40 ผ่าน บมจ. จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก (East Water) นอกจากนี้บริษัทฯ สามารถผลิตน้ำจืด จากหน่วยกลั่นน้ำทะเล (Seawater Desalination Unit) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการน้ำอีกประมาณร้อยละ 35-40 ของปริมาณน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิต

ไฟฟ้าและไอน้ำ

บริษัทฯ มีความต้องการกระแสไฟฟ้าสำหรับกระบวนการผลิตประมาณเดือนละประมาณ 80 MW โดยที่ประมาณร้อยละ 65-70 ของความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าทั้งหมด ซื้อมาจาก บจ.ไทยออยล์เพาเวอร์ ส่วนที่เหลือสามารถผลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของโรงกลั่นน้ำมันไทยออยล์ โดยใช้เชื้อเพลิงที่ได้จากกระบวนการกลั่นน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เพื่อตอบสนองความมั่นคงในด้านกระแสไฟฟ้าสำหรับกระบวนการผลิต บริษัทฯ มีข้อตกลงผ่าน บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ กับ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ให้เป็นแหล่งจ่ายไฟฟ้าสำรอง

บริษัทฯ มีการใช้ไอน้ำโดยเฉลี่ยประมาณ 300,000 ตัน ต่อเดือน ซึ่งมาจากกระบวนการผลิตไอน้ำภายในบริษัทฯ ประมาณร้อยละ 75 - 80 และสัดส่วนการนำเข้าไอน้ำจาก บจ.ไทยออยล์เพาเวอร์อีกประมาณร้อยละ 20 - 25

ก๊าซธรรมชาติ

บมจ. ปตท. ซึ่งเป็นผู้จำหน่ายก๊าซธรรมชาติแต่เพียงผู้เดียวในประเทศ จำหน่ายก๊าซธรรมชาติผ่าน บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ โดยในส่วน บมจ. ไทยออยล์มีการใช้ก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 23 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อเดือน โดยจำแนกเป็นการใช้ในระบบการผลิตไอน้ำประมาณร้อยละ 70 และใช้ในการผลิตไฟฟ้ารวมอีกประมาณร้อยละ 30

สารเร่งปฏิกิริยา

ในบางขั้นตอนของกระบวนการผลิตมีการใช้สารเร่งปฏิกิริยาเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามข้อกำหนดของกระบวนการผลิต โดยบริษัทฯ ทำการประเมินและคัดเลือกสารเร่งปฏิกิริยาจากคุณสมบัติ ประสิทธิภาพและราคา รวมทั้งในบางกรณีบริษัทฯ ต้องขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษาทางเทคนิค ได้แก่ SGSI และทำการสอบถามประสบการณ์ของโรงกลั่นน้ำมันอื่นๆ ที่ใช้สารเร่งปฏิกิริยาดังกล่าว นำมาเป็นข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการตัดสินใจ เพื่อความมั่นใจว่าสารเร่งปฏิกิริยาที่ถูกเลือกนั้นสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนถึงวิธีการนำไปกำจัดเมื่อหมดอายุการใช้งานเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อไป

2.9 การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี

บริษัทฯ มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ก้าวหน้าทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในด้านคุณสมบัติของวัตถุดิบ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ การปรับปรุงกระบวนการผลิต การพัฒนามาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในกระบวนการผลิต การสร้างระบบควบคุมการผลิตให้มีประสิทธิภาพเพื่อดูแลรักษากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนโอกาสในการทำกำไรและรักษาความได้เปรียบในการแข่งขัน

ฝ่ายเทคโนโลยี (Technology Department) ของบริษัทฯ เป็นหน่วยงานที่ประกอบด้วยวิศวกรผลิตสำหรับหน่วยผลิตต่าง ๆ วิศวกรระบบควบคุม วิศวกรปรับปรุงกระบวนการผลิต วิศวกรโครงการ รวมทั้งนักวิเคราะห์ด้านเทคนิค มีหน้าที่รับผิดชอบหลักดังนี้

- กำกับดูแลและพัฒนากระบวนการผลิต ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
- กำกับดูแลระบบควบคุมกระบวนการ (Process Control) ขั้นพื้นฐาน (Basic) และขั้นสูง (Advanced process control and optimizer)
- ตรวจสอบติดตามทางเทคนิคการใช้พลังงานและการสูญเสีย (Energy efficiency and Hydrocarbon loss control)
- ทำการเปรียบเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) กับโรงกลั่นอื่นๆ เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการกลั่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงกลั่นให้ดียิ่งขึ้น
- ศึกษา ออกแบบเพื่อพัฒนาโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยผลิตต่าง ๆ
- ศึกษาและพัฒนาโครงการเพื่อการเจริญเติบโตของบริษัท

ฝ่ายเทคโนโลยีจะทำงานร่วมกับฝ่ายซัพพลายเชน ฝ่ายการพาณิชย์ ฝ่ายผลิต และฝ่ายวิศวกรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพตลอดทุกขั้นตอนการผลิต ตั้งแต่การเลือกชนิดของน้ำมันดิบ การควบคุมกำลังการผลิต การกำหนดชนิดและปริมาณของผลิตภัณฑ์ การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการกำหนดช่วงเวลาบำรุงรักษากระบวนการผลิตที่เหมาะสมที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจให้น้อยที่สุด

นอกจากนี้แล้ว บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเพื่อรับบริการด้านเทคนิค (Technical Service Agreement : TSA) กับบริษัท PTT Energy Solutions (PTTES) เพื่อเป็นเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลทางเทคนิค และให้การปรึกษาในการแก้ไขปัญหาทางวิศวกรรมของกระบวนการผลิต การปรับปรุงมาตรฐานทางวิศวกรรมและความปลอดภัย ตลอดจนการฝึกอบรมพนักงาน ของบริษัทฯ รวมถึงบริษัทในเครือให้ก้าวหน้าต่อเทคโนโลยี เพื่อเร่งพัฒนาวิศวกรให้มีศักยภาพสูงขึ้น

2.10 การประกันภัย

บริษัทฯ มีกรมธรรม์ประกันภัยที่ครอบคลุมดังนี้

- ประกันภัยความเสี่ยงภัยทรัพย์สินสำหรับ โรงกลั่นน้ำมันรวมทั้งประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก (Physical Loss or Damage and Business Interruption Insurance)
- ประกันภัยความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (Third Party Liability Insurance)
- ประกันภัยเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous Insurance)
- ประกันภัยโครงการระหว่างการก่อสร้าง (Construction All Risks Insurance)
- ประกันภัยการขนส่งทางทะเล (Marine Cargo Insurance)
- ประกันภัยความรับผิดของกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหาร (Directors & Officers Liability Insurance)

รายละเอียดของความคุ้มครองของกรมธรรม์ประกันภัยสรุปพอสังเขปได้ดังนี้

- ก) บริษัทฯ จัดทำประกันภัยคุ้มครองความเสียหายต่อทรัพย์สินของบริษัทฯ หรืออยู่ภายใต้การดูแลของบริษัทฯ เช่น โรงกลั่นน้ำมัน คลังน้ำมัน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ และคุ้มครองการสูญเสียกำไรจากการหยุดชะงักของธุรกิจ โดยภัยที่คุ้มครองเช่น ไฟไหม้ ฟ้าผ่า ระเบิด ภัยธรรมชาติ การชำรุดของเครื่องจักร ภัยที่ไม่คุ้มครอง เช่น ภัยสงคราม ภัยก่อการร้าย ภัยการเมือง อาวุธนิวเคลียร์ เป็นต้น
- ข) ประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลภายนอก จะครอบคลุมความรับผิดต่อสาธารณชน (Public Liability) ความรับผิดเนื่องจากมลภาวะ (Pollution Liability) และความรับผิดจากผลิตภัณฑ์ (Product Liability) ภายใต้อาณัติความรับผิดตามกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นอันเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท
- ค) ประกันภัยเบ็ดเตล็ดจะคุ้มครองทรัพย์สินอื่นๆ ของบริษัทฯ เช่น อาคารสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน บ้านพักพนักงาน สโมสร บิมน้ำมัน รถยนต์ ประกันภัยเงินสด เป็นต้น
- ง) บริษัทฯ จัดทำประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสียหายต่อทรัพย์สินระหว่างการก่อสร้างอันเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยใดๆ รวมทั้งภัยธรรมชาติ ความเสียหายของเครื่องจักรระหว่างการติดตั้ง หรือความเสียหายในระหว่างการทดสอบเดินเครื่องจักร เป็นต้น
- จ) ประกันภัยการขนส่งทางทะเลจะคุ้มครองการขนส่งน้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เครื่องจักร อะไหล่ เคมีภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ โดยครอบคลุมความเสียหายที่เกิดระหว่างการขนส่งทางทะเล ทางบก หรือทางอากาศ
- ฉ) ประกันภัยความรับผิดของกรรมการและเจ้าหน้าที่บริหาร ให้ความคุ้มครองสำหรับความสูญเสียหรือความเสียหายทางการเงิน อันเนื่องมาจากการละเมิดหรือการกระทำผิด (wrongful acts) ที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัทต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

ประกันภัยต่างๆ ของบริษัทฯ จะครอบคลุมการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ในประเทศไทยและทั่วโลกยกเว้นในกลุ่มประเทศที่ถูกคว่ำบาตรทางการค้า โดยบริษัทฯ มีการต่ออายุกรมธรรม์เป็นประจำทุกปี

2.11 โครงการในอนาคต

บริษัทฯ วางแผนกลยุทธ์การลงทุนของเครือไทยออยล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเจริญเติบโตอย่างมั่นคง ยั่งยืน มุ่งสู่การเป็นผู้นำในการดำเนินธุรกิจเชิงบูรณาการด้านการกลั่นและปิโตรเคมีที่ต่อเนื่องอย่างครบวงจรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รองรับการค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ขยายขอบเขตตลาดและการลงทุน ตลอดจนเปิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมุ่งมั่นแผนการลงทุนเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์เดิมและลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ โดยผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การขยายกำลังการผลิต การลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการแข่งขัน ตลอดจนการพัฒนาธุรกิจโลจิสติกส์ในการขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี การขยายการลงทุนไปสู่ต่างประเทศ รวมถึงการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย

1. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

โครงการผลิตสารตั้งต้นสำหรับผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด (Linear Alkyl Benzene : LAB) ของบริษัท ลาบิกซ์ จำกัด
บริษัท ไทยพาราโซลิน จำกัด และบริษัท มิตรชัย แอนด์ คัมปนี จำกัด ได้ร่วมกันจัดตั้งบริษัท ลาบิกซ์ จำกัด ขึ้นเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2556 โดยมีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 75 และร้อยละ 25 ตามลำดับ เพื่อประกอบธุรกิจผลิตสาร LAB ขนาดกำลังการผลิต 100,000 ตันต่อปีเป็นแห่งแรกในประเทศไทย โดยใช้สารเบนซีน และน้ำมัน Kerosene จากเครือไทยออยล์เป็นวัตถุดิบ สาร LAB ที่ผลิตขึ้นนี้เป็นส่วนประกอบหลักในการผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด ได้เลือกใช้กระบวนการผลิตที่ทันสมัยที่สุดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของบริษัท UOP โดยเชื่อมต่อกระบวนการผลิตทั้งหมดเข้ากับกระบวนการผลิตของเครือไทยออยล์เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงสุด และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยใช้เงินลงทุนประมาณ 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีความต้องการใช้สาร LAB เป็นปริมาณสูงถึง 72,000 ตันต่อปี ซึ่งต้องนำเข้าทั้งหมด เมื่อ บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด เริ่มดำเนินการผลิต จะสามารถทดแทนการนำเข้าสาร LAB จากต่างประเทศได้ นอกจากนี้ บริษัท ลาบิกซ์ จำกัด ยังมีแผนที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์จากกำลังการผลิตส่วนที่เหลือไปยังภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย บริษัทฯ เชื่อมั่นว่า โครงการผลิตสาร LAB นี้จะช่วยเสริมศักยภาพของประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาดให้กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ต่อไปในอนาคต

ขณะนี้ โครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง โดยมีความคืบหน้ากว่าร้อยละ 99 และคาดว่าจะแล้วเสร็จ พร้อมดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้ภายในไตรมาสที่ 1 ปี 2559 เพื่อรองรับการเปิดตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าระบบพลังงานความร้อนร่วม (Cogeneration) หรือ SPP โครงการใหม่

บริษัทฯ มีกลยุทธ์กระจายความเสี่ยงการลงทุนจากการดำเนินธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมี ซึ่งมีวงจรธุรกิจผันผวน ไปยังธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่มีโครงสร้างรายได้ที่แน่นอน มีความเสี่ยงต่ำ และยังช่วยเสริมความมั่นคงในการจัดหาไฟฟ้าและไอน้ำของเครือไทยออยล์อีกด้วย ในปี 2554 บริษัทฯ ได้ผ่านการคัดเลือกเป็นผู้ผลิตไฟฟ้า ภายใต้โครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producer : SPP) ในระบบ Cogeneration ประเภทสัญญาระยะยาวหรือประเภท Firm ขนาดกำลังการผลิต 90 เมกะวัตต์ จำนวน 2 โครงการ โดยมีเงินลงทุนโครงการรวมประมาณ 380 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ขณะนี้ โครงการฯ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง มีความคืบหน้าโดยรวมกว่าร้อยละ 98 โดยโครงการที่ 1 ได้ทำการทดสอบการเชื่อมต่อระบบ (Synchronization) เข้ากับระบบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วในเดือนพฤศจิกายน 2558 และมีกำหนดจ่ายไฟเชิงพาณิชย์ในวันที่ 1 เมษายน 2559 ส่วนโครงการที่ 2 มีความคืบหน้าตามแผนงาน และมีกำหนดจ่ายไฟเชิงพาณิชย์ในวันที่ 1 มิถุนายน 2559

โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ศรีราชา

บริษัทฯ ได้ศึกษาโครงการพัฒนาระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ในพื้นที่ศรีราชาเพื่อประสานประโยชน์ (Synergy) ร่วมกับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 โครงการย่อย คือ

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันอากาศยาน โดยการปรับปรุงระบบท่อส่งเพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันอากาศยานไปยังสถานีจ่ายผลิตภัณฑ์ทางรถของบริษัท ชลบุรีเทอร์มินัล จำกัด แทนการจ่ายออกทางท่าเรือ ซึ่งจะเพิ่มความยืดหยุ่น และช่วยลดต้นทุนการขนส่งโดยรวมของ กลุ่ม ปตท. โดย

โครงการนี้มีมูลค่าการลงทุนรวม 60 ล้านบาท ขณะนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินงาน และคาดว่าจะแล้วเสร็จในไตรมาสที่ 1 ปี 2559

2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายสารพาราไซลีน โดยการสร้างท่อเส้นใหม่เพื่อจ่ายผลิตภัณฑ์ไปยังเรือขนาดใหญ่ (10,000 ตันบรรจุ) ที่ท่าเรือของคลัง ปตท. ศรีราชา ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางและรูปแบบการจัดจำหน่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่หลากหลายขึ้น โดยมีมูลค่าการลงทุนรวม 426 ล้านบาท ขณะนี้ โครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2559 ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาการให้บริการใช้ท่าเทียบเรือและสูบน้ำส่งผลิตภัณฑ์พาราไซลีนผ่านท่อกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558
3. โครงการขยายสถานีจ่ายผลิตภัณฑ์ทางรถของบริษัทฯ เพื่อเพิ่มกำลังการจ่ายจาก 10 ล้านลิตรต่อวัน เป็น 15 ล้านลิตรต่อวัน ซึ่งนอกจากจะช่วยรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคตแล้ว ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจ่ายน้ำมันให้มีความรวดเร็วและคล่องตัวเพิ่มขึ้นอีกด้วย โดยใช้เงินลงทุนรวม 1,870 ล้านบาท หลังการขยายงานแล้วเสร็จในราวไตรมาสที่ 1 ปี 2560 สถานีจ่ายผลิตภัณฑ์ทางรถของบริษัทฯ จะเป็นสถานีที่มีขนาดใหญ่ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในภาคตะวันออกของประเทศไทย

2. โครงการที่อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้

โครงการโรงกลั่นพลังงานสะอาด (Clean Fuel Project : CFP)

การเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในภาคขนส่งและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการตระหนักในความรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมจากปัญหาโลกร้อน ทำให้เครือไทยออยล์ดำเนินการศึกษาโครงการ CFP เพื่อเพิ่มมูลค่าน้ำมันเตาให้เป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงขึ้น และมีปริมาณกำมะถันต่ำลงเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการศึกษาครอบคลุมการปรับปรุงกระบวนการผลิต และปรับเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีทันสมัย ช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งยังเพิ่มโอกาสในการรองรับวัตถุดิบที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ น้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตได้เพิ่มขึ้นจะเสริมความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ และสามารถส่งออกไปยังกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่มีความต้องการสูง ขณะนี้โครงการอยู่ในระหว่างการออกแบบทางวิศวกรรม เพื่อประเมินงบประมาณการลงทุนที่เหมาะสม

โครงการขยายธุรกิจด้านสารทำละลาย

เครือไทยออยล์ โดยบริษัท สกิดี้ไฮสตีท จำกัด ซึ่งเป็นผู้ผลิตสารทำละลายที่มีกำลังการผลิตใหญ่ที่สุดของประเทศ และบริษัท ท็อป โซลเว้นท์ จำกัด มีแผนงานในการพัฒนาสารทำละลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม (Niche Product) รวมถึงกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนขยายชนิดของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ ยังมีแผนงานในการขยายธุรกิจ และช่องทางการจัดจำหน่ายไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น

โครงการผลิตผลิตภัณฑ์พิเศษ (Specialty Product)

บริษัทฯ ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มโภคภัณฑ์ (Commodity Product) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทฯ ให้เป็นผลิตภัณฑ์พิเศษ (Specialty Product) ที่มีมูลค่าสูงขึ้น โดยการศึกษาดังกล่าวครอบคลุมการเพิ่มมูลค่า ทั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำมันเบา (Light Product) และกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำมันหนัก (Heavy Product)

เพื่อพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์เคมี น้ำมันยางสะอาด ผลิตภัณฑ์สำหรับอุตสาหกรรมอาหารและยา ตลอดจนผลิตภัณฑ์พิเศษอื่นๆ ที่เป็นที่ต้องการของตลาด

โครงการขยายกองเรือของบริษัท ไทยออยล์มาร์ติน จำกัด

บริษัท ไทยออยล์มาร์ติน จำกัด มุ่งเน้นที่จะเป็นผู้นำด้านกองเรือขนาดใหญ่ในกลุ่ม ปตท. และในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดพลังงาน ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี โดยมีแผนในการจัดหาเรือต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อเป็นฐานสำคัญในการสนับสนุนการเติบโตของกลุ่ม ปตท. และเครือไทยออยล์อย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นส่วนสนับสนุนการขนส่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ปตท. และธุรกิจเรือ Offshore สำหรับลูกค้ากลุ่มสำรวจและขุดเจาะในภูมิภาค เพื่อความมั่นคงของพลังงานไทยอีกด้วย

โครงการศึกษาขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศ

เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำในการดำเนินธุรกิจด้านการกลั่น และปิโตรเคมีระดับภูมิภาค บริษัทฯ มีแผนงานเพื่อขยายการลงทุนในกิจการส่วนที่บริษัทฯ มีความชำนาญไปยังต่างประเทศ โดยในเบื้องต้นมุ่งเน้นในประเทศกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งมีศักยภาพทางการเติบโตสูงเป็นหลัก

บริษัทฯ ได้เข้าศึกษาหาแนวทางการลงทุนธุรกิจพลังงานในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อย่างต่อเนื่อง และได้เข้าร่วมประมูลโครงการปรับปรุงโรงกลั่นน้ำมัน Thanlyin ร่วมกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในปี 2557 แต่หน่วยงานภาครัฐ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มิได้ประกาศให้ผู้เข้าร่วมรายใดเป็นผู้ชนะการประมูล นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ยังได้รับคัดเลือกให้ร่วมเป็นคณะทำงานในการพัฒนาแผนการศึกษาโรงกลั่นแห่งใหม่ในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านพลังงาน ระหว่างกระทรวงพลังงานประเทศไทย และกระทรวงพลังงานประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งมีการลงนาม เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2558 อีกด้วย

ประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นอีกหนึ่งในประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง บริษัทฯ ได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อหาแนวทางในการลงทุนที่เหมาะสมทั้งในส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมัน ปิโตรเคมี ตลอดจนธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้บริษัทฯ มีแผนศึกษาการขยายธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อาทิ การขยายงานของ TOP SOLVENT (VIETNAM) LLC. ตลอดจนการต่อยอดไปยังธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่นๆ อีกด้วย

3. โครงการขยายธุรกิจอื่นๆ

ภายใต้ภาวะการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบัน การขยายธุรกิจหรือการหารูปแบบการทำธุรกิจใหม่ๆ เพื่อเสริมความแข็งแกร่ง และรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง บริษัทฯ จึงมีแผนงานที่จะขยายธุรกิจ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทั้งด้วยการแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจ ตลอดจนการเข้าซื้อกิจการ (Merger & Acquisition : M & A) โดยมุ่งเน้นธุรกิจที่จะสามารถประสานประโยชน์ (Synergy) สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) รวมถึงการมองหาธุรกิจหรือรูปแบบการทำธุรกิจใหม่ๆ โดยต่อยอดจากความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของเครือไทยออยล์ เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำในธุรกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

3. ปัจจัยเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร

ความเป็นมา

บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) ให้เป็นตามแนวปฏิบัติที่ดีและมาตรฐานสากล ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามรูปแบบของ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO ERM) มาตรฐาน AS / NZS 4360 : 2004 และแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลระดับนานาชาติ หรือ ISO 31000 : 2009 (Risk Management Principles and Guidelines) เป็นต้น โดยเน้นการบริหารเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการบริหารความเสี่ยงทั้งเครือไทยออยล์และเชื่อมต่อการบริหารความเสี่ยงเข้ากับกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ การลงทุน การวางแผนธุรกิจ และการปฏิบัติงานในทุกๆ ด้านตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมถึงมีการระบุปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกองค์กร กำหนดมาตรการและแผนรองรับในทุกปัจจัยเสี่ยง ตลอดจนกำหนดดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของมาตรการบริหารความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRI) เพื่อติดตามผลการบริหารความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด และมีการสรุปผลการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Steering Committee : RMSC) ซึ่งมีผู้บริหารระดับสูงของเครือไทยออยล์ทั้งหมดเป็นกรรมการ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee : RMC) ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ทำหน้าที่กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง และกำกับดูแลการดำเนินงานด้านบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเสริมสร้างเป็นวัฒนธรรมองค์กร

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติในรูปแบบต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อธุรกิจเกิดการหยุดชะงัก โดยกำหนดให้มีแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Plan : BCP) ครอบคลุมกระบวนการสำคัญ และยังกำหนดให้มีคณะทำงานบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Taskforce) เพื่อสนับสนุนการบริหารความต่อเนื่องฯ ให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ซึ่งมีการกำหนดสถานการณ์ภัยพิบัติจำลองต่างๆ เพื่อให้มีการฝึกซ้อมแผนฯ BCP ร่วมกับการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินของโรงกลั่นอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง อีกทั้งบริษัทฯ ยังได้ส่งเสริมให้พนักงานทุกคนมีความรู้และทัศนคติที่ดีที่จะพัฒนาศักยภาพการบริหารความเสี่ยงและการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจให้เกิดความพร้อมในการรับมือกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ โดยได้จัดให้มีการประเมินความรู้และทัศนคติของพนักงานทุกคนเป็นประจำทุกปีอย่างครบถ้วนและเป็นไปตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)

ความเสี่ยงระดับองค์กรและมาตรการหรือแผนการจัดการความเสี่ยง

บริษัทฯ ได้ส่งเสริมให้มีการติดตามทบทวนความเสี่ยงและประสิทธิผลของมาตรการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอย่างเป็นระบบและได้นำเสนอความเสี่ยงของเครือไทยออยล์ในปี 2558 และมาตรการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งผลการติดตามการบริหารความเสี่ยงสำคัญตามดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของมาตรการบริหารความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRI) ต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยได้มีการจัดกลุ่มความเสี่ยงสำคัญของเครือไทยออยล์ออกเป็น 5 ด้าน จำนวน 11 ความเสี่ยง พร้อมทั้งกำหนดมาตรการหรือแผนงานป้องกันหรือลดผลกระทบจากความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ด้านแผนกลยุทธ์ (Strategic Risk)

1. ความเสี่ยงจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ (Government Policy, Law and Regulations risk)

เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของนโยบายภาครัฐที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบทันทีต่อการดำเนินธุรกิจปัจจุบัน และการขยายงาน การลงทุนในโครงการใหม่ตามแผนกลยุทธ์ของเครือไทยออยล์ ดังนั้น บริษัทฯ จึงได้กำหนดให้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของนโยบายภาครัฐให้ทันต่อสถานการณ์ เช่น ในปีที่ผ่านมา ได้มีการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงปริมาณสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงทางกฎหมายให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริษัทฯ รับทราบและกำหนดเป็นมาตรการรองรับ โดยเน้นการสร้างความเข้าใจผ่านทางกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นในสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในโอกาสต่างๆ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้กำหนดการเฝ้าระวังติดตามความเคลื่อนไหวของการบัญญัติกฎหมายใหม่ การสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายให้แก่พนักงานและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ รวมทั้งจัดทำประเมินตนเอง (Self Assessment) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของความสอดคล้องระหว่างการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ กับนโยบายภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่นำมาปฏิบัติ

2. ความเสี่ยงจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ และทิศทางการดำเนินธุรกิจ (Strategic Direction Risk)

ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ สภาพสังคม การเมือง สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นในการกำหนดกลยุทธ์ที่ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงโดยกำหนดเป็นกลยุทธ์ TOP (Thaioil Profit Recovery) ที่เน้นการสร้างการแข่งขันในธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ กลยุทธ์ GET (Growth Execution) เน้นการขับเคลื่อนการเติบโตในธุรกิจเดิมหรือธุรกิจใหม่ที่มีศักยภาพ กลยุทธ์ BEST (Business Excellency and Sustainability) เน้นการแสวงหาธุรกิจใหม่ที่สามารถสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้กำหนดแผนการกระจายความเสี่ยงการลงทุน (TOP Group Portfolio Management) และกำหนดให้มีการติดตามสัญญาณเตือนด้านความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด พร้อมกับสร้างกระบวนการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ สามารถพัฒนาและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

3. ความเสี่ยงจากการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Strategic Execution Risk)

บริษัทฯ และบริษัทในเครือฯ กำหนดกลยุทธ์การลงทุนเพื่อขยายกิจการและแสวงโอกาสทางธุรกิจ ทั้งปัจจุบันและอนาคต ผ่านโครงการเชิงกลยุทธ์ด้านต่างๆ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตและสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจในภาพรวม โดยบริษัทฯ ได้กำหนดกรอบการบริหารจัดการการลงทุนและการวิเคราะห์ความเสี่ยง รวมทั้งการติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯ และผลตอบแทนจากการลงทุน ผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตและการลงทุนของเครือไทยออยล์ (Top Group Growth and Investment Steering Committee) เพื่อพิจารณากลับกรองตามหลักเกณฑ์ ก่อนที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเห็นชอบ โดยปี 2558 นี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มกระบวนการพิจารณาการลงทุนสำหรับโครงการประเภทควบรวมกิจการ (Top Group Investment Management For Merger & Acquisition, Divestment and Liquidation Projects) รวมทั้งการจัดทำแนวทางการรายงานความคืบหน้าโครงการฯ ของบริษัทในเครือฯ เพื่อลดความเสี่ยงจากการ

ลงทุนและรักษาผลประโยชน์ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียในการตัดสินใจในการลงทุนโครงการและการขยายธุรกิจที่สร้างการเจริญเติบโตของเครือไทยออยล์

4. ความเสี่ยงจากการสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขัน (Lose Competitiveness)

ธุรกิจการกลั่นน้ำมันมีสถานะการแข่งขันสูงในด้านของต้นทุนการผลิตที่เป็นผลมาจาก ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ทำให้บริษัทฯ จำต้องมีการปรับปรุงกระบวนการผลิตอยู่เป็นระยะๆ โดยการจัดทำโครงการเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านการใช้พลังงาน ปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและค้นหารูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบใหม่ การบริหารความพร้อมของเครื่องจักร อุปกรณ์ในหน่วยกลั่น รวมถึงการวิเคราะห์หาสาเหตุของต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกินความเป็นจริง เพื่อรักษาระดับความได้เปรียบในการแข่งขันให้เทียบเท่ากับคู่แข่งที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมการกลั่นปิโตรเลียมของภูมิภาคนี้

ด้านการพาณิชย์ (Commercial Risk)

5. ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาน้ำมันดิบและส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในตลาดโลกที่ลดลง (Oil Price Fluctuate & Margin Decrease Risk)

ในปัจจุบัน ราคาน้ำมันดิบและส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ ยังคงมีความผันผวนรุนแรงอย่างต่อเนื่องและทำให้การคาดการณ์ล่วงหน้าได้ยากยิ่งขึ้น บริษัทฯ จึงได้เพิ่มการติดตามวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาด และกำหนดกลยุทธ์และมาตรการทางการตลาด รวมทั้งวางแผนการผลิต การขายและการบริหารสินค้าคงคลังร่วมกันทั้งเครือไทยออยล์และในกลุ่ม ปตท. นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ปรับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านราคา (Oil Hedging) ในเชิงรุกมากขึ้น ทั้งในด้านการป้องกันความเสี่ยง จากส่วนต่างราคา (Crack Spread) และความเสี่ยงของราคาน้ำมันและสินค้าคงเหลือ (Stock Loss) โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านราคา (Hedging Steering Committee) ทำหน้าที่กลั่นกรองและร่วมพิจารณาแผนกลยุทธ์และเป้าหมายในการทำธุรกรรมบริหารความเสี่ยงด้านราคาภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงด้านราคาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ก่อนเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยงดังกล่าวให้มากที่สุด ทำให้บริษัทฯ สามารถรักษากำไรขั้นต้นรวมของกลุ่ม (Gross Integrated Margins : GIM) ได้ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ เพื่อรองรับความผันผวนด้านราคาดังกล่าว บริษัทฯ ได้ดำเนินกลยุทธ์ระดมความคิดในการหาแผนงานที่สร้างกำไรส่วนเพิ่ม รวมทั้งควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น การลดการสูญเสียเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน กลยุทธ์ราคาขาย และการบริหารสินค้าคงคลัง

6. ความเสี่ยงจากการจัดหาวัตถุดิบ (Crude and Feedstock Interruption)

จากสถานการณ์ทางการเมือง ความไม่สงบในประเทศต่างๆ และภัยทางธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้การขนส่งน้ำมันดิบมีระดับความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้การจัดหาน้ำมันดิบในปริมาณและราคาที่กำหนดตามแผนการผลิตยากยิ่งขึ้น บริษัทฯ จึงได้เพิ่มการติดตามสถานการณ์และวิเคราะห์ข้อมูลของตลาด ศึกษาและค้นหาแหล่งน้ำมันดิบใหม่ๆ ตลอดจนขยายความสามารถในการสำรองน้ำมันดิบให้เพียงพอต่อความต้องการเพื่อนำเข้ามาเป็นวัตถุดิบของบริษัทฯ และบริษัทในเครือรวมทั้งเป็นน้ำมันดิบสำรอง นอกเหนือจากการปรับปรุงประสิทธิภาพในการกลั่น เพื่อให้รองรับน้ำมันดิบจากแหล่งใหม่และประสานความร่วมมือในกลุ่มโรงกลั่นของกลุ่ม ปตท. ในเรื่องของการวางแผนจัดหาและบริหารจัดการให้มีน้ำมันดิบเพียงพอในการกลั่นและในราคาที่เหมาะสมได้ตามแผน

7. ความผันผวนของความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูป (Demand Fluctuation)

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปที่ผันผวนและไม่สามารถเติบโตได้ตามการคาดการณ์ อันเนื่องมาจากมีปัจจัยภายนอกต่างๆ อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโลกและประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะในส่วนที่ช่วยในการประหยัดการใช้พลังงาน นโยบายพลังงานทดแทน เป็นต้น บริษัทฯ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับกลยุทธ์ทางการตลาด โดยการมุ่งเน้นคุณภาพสินค้าและบริการ รวมทั้งเร่งขยายตลาดไปสู่ตลาดใหม่ในภูมิภาคใกล้เคียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพึงพอใจ ความสะดวกและความคล่องตัวทางการขายผลิตภัณฑ์ในแต่ละชนิดให้กับลูกค้า ทั้งนี้ ได้เริ่มโครงการการปรับปรุงการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางรถและขยายความร่วมมือในการใช้คลังน้ำมันของ ปตท. และยังคงรักษาความร่วมมือกับกลุ่มโรงกลั่นอื่นๆ และหน่วยงานราชการอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการขายผลิตภัณฑ์ ทั้งในประเทศ ตลาดอินโดจีน ตลาดส่งออกอื่นๆ และบริหารผลิตภัณฑ์ส่วนเกิน (Surplus Management) นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มกองเรือเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริการลูกค้า ทั้งในและต่างประเทศ

ด้านการเงิน (Financial Risk)

8. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Risk)

ความผันผวนของค่าเงินบาทต่อเงินเหรียญสหรัฐฯ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากการชำระต้นทุนในการผลิตที่สำคัญ คือ น้ำมันดิบหรือวัตถุดิบ ซึ่งชำระเป็นเงินเหรียญสหรัฐฯ บริษัทฯ จึงได้จัดโครงสร้างหนี้ของเครือไทยออยล์ให้มีสัดส่วนเงินสกุลเหรียญสหรัฐฯ ในระดับที่เหมาะสมกับโครงสร้างรายได้ (Natural Hedge) ตลอดจนทำรายการซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสำหรับธุรกรรมการค้าการเบิกเงินกู้ และการชำระคืนเงินกู้ให้เหมาะสมกับการรับจ่ายจริง (Forward Contracts) เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา

9. ความเสี่ยงการจัดหาเงินทุนไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการเชิงกลยุทธ์ (Funding Risk)

สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและความผันผวนในตลาดเงิน ตลาดทุน ตลอดจนตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแผนการลงทุนและแผนการจัดหาเงินทุนของเครือไทยออยล์ บริษัทฯ ได้บริหารจัดการเพื่อเพิ่มทางเลือกและความยืดหยุ่นในการจัดหาเงินทุนผ่านตลาดเงิน และตลาดทุน โดยการจัดหาวงเงินกู้หมุนเวียนระยะยาวและวงเงินกู้หมุนเวียนเพิ่มเติม เพื่อทดแทนวงเงินเดิมที่หมดอายุลงกับสถาบันการเงินในประเทศ และเตรียมความพร้อมในการออกหุ้นกู้ในตลาดต่างประเทศ โดยการจัดทำโครงการ Global Medium Term Note (GMTN Program) วงเงินเทียบเท่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แล้วเสร็จในเดือนมิถุนายน 2558 เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและทางเลือกในการออกหุ้นกู้ในสกุลเงิน (Currency) จำนวนเงิน (Amount) และระยะเวลาครบกำหนด (Tenor) ตามเงื่อนไขและโครงสร้างที่บริษัทฯ ต้องการ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับภาวะตลาดเงิน ตลาดทุนในประเทศ ตลาดเป้าหมายที่เอื้อประโยชน์กับบริษัทฯ มากที่สุด โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการที่สั้นลง นอกจากนี้ เครือไทยออยล์มีการจัดโครงสร้างเงินลงทุนเพื่อการเติบโตในอนาคตอย่างมั่นคง พร้อมทั้งมีการติดตามความเคลื่อนไหวของตลาดเงินและตลาดทุนอย่างใกล้ชิด มีการวางแผนการเงินล่วงหน้าเพื่อจ่ายชำระคืนเงินกู้ ที่ครบกำหนด ตลอดจนการพัฒนาการใช้เครื่องมือทางการเงิน (Derivatives) โดยประเมินและจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายบริษัทฯ การบริหารจัดการการเงินในระดับเครือไทยออยล์ และความร่วมมือทางการเงินในกลุ่ม ปตท. อย่างต่อเนื่อง ทำให้บริษัทฯ มีความเชื่อมั่นว่า จะสามารถจัดหาเงินทุนตามแผนได้ด้วยต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

ด้านการผลิต (Operations Risk)

10. สถานการณ์รุนแรงที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจหรือทำให้ธุรกิจหยุดชะงัก (Business Disruption)

ความเสี่ยงของสถานการณ์รุนแรงที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจหรือทำให้ธุรกิจหยุดชะงัก อันเกิดจากความล้มเหลวหรือผิดปกติของเครื่องจักร อุปกรณ์หลักที่ใช้ในกระบวนการผลิต สถานะน้ำแล้งที่มีผลให้ต้องลดกำลังการผลิตหรือการผลิตหยุดชะงัก เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน และสังคมในวงกว้าง เช่น การรั่วไหลของน้ำมัน อุบัติการณ์ร้ายแรง เป็นต้น เป็นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สิน และชื่อเสียงขององค์กร บริษัทฯ จึงเตรียมพร้อมในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management : BCM) อย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Plan : BCP) ครอบคลุมกระบวนการสำคัญทางธุรกิจ และทำการฝึกซ้อมแผน BCP ต่อจากการฝึกซ้อมแผน ฉุกเฉินของโรงกลั่น โดยจะกำหนดสถานการณ์ร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นที่สำนักงานกรุงเทพฯ และทำการซ้อมแผนให้ครบตรงตามมาตรฐานสากล (ISO 22300) ทั้งนี้ นอกเหนือจากมาตรการป้องกันของโรงกลั่น การดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) และการสร้างเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องแล้ว บริษัทฯ ได้มีการพิจารณาการรับประกันภัยแบบประกันความสูญเสียจากการหยุดชะงักของธุรกิจ (Business Interruption) รวมทั้งได้สืบทอดนโยบายประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ ทหารและหน่วยงานท้องถิ่นในการรักษาความปลอดภัยและความมั่นคง และเข้าร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางป้องกันร่วมกันในกลุ่ม ปตท. พร้อมทั้งดำเนินการเชื่อมโยงแผนฉุกเฉินของเครือไทยออยล์กับแผนของจังหวัดเพื่อรองรับหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินและเพื่อพัฒนามาตรการเพิ่มเติมจากแผนบริหารความเสี่ยงที่มีอยู่ โดยมีเป้าหมายให้การดำเนินธุรกิจสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง สามารถส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้ลูกค้าได้ตามที่สัญญา พร้อมกับดูแลปกป้องชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ด้านบริหารองค์กร (Corporate Risk)

11. ความเสี่ยงจากอัตราค่าจ้างและความสามารถของบุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการทางธุรกิจ (Human Resource Capability Risk)

การดำเนินธุรกิจปัจจุบันและการขยายธุรกิจในอนาคตจำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่เพียงพอและมีความรู้ความสามารถ เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้กลยุทธ์ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวของบริษัทฯ บรรลุผลสำเร็จ บริษัทฯ ได้เร่งพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และการวิเคราะห์แผนความต้องการอัตราค่าจ้างคนกับแผนพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตในอนาคต ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการรับสมัครพนักงาน (Recruitment) ให้มีประสิทธิภาพ กระชับ และรวดเร็ว อีกทั้งทำการศึกษากฎระเบียบ ข้อบังคับของกฎหมายแรงงานในประเทศที่บริษัทฯ จะเข้าไปลงทุน เพื่อให้มั่นใจว่า บุคลากร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของบริษัทฯ จะมีศักยภาพเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 ทรัพย์สินถาวรหลักของบริษัทฯ และบริษัทย่อยของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 สินทรัพย์ถาวรหลักที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ มีมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและสำรองการด้อยค่าต่างๆ ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมของบริษัทฯ เท่ากับ 83,258 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ดังกล่าว ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชีหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม และสำรองการด้อยค่าต่างๆ (ล้านบาท)
ที่ดิน	6,027
อาคาร	1,927
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์ที่เช่า	211
โรงกลั่นน้ำมันและอุปกรณ์	91,635
โรงผลิตกระแสไฟฟ้า	6,419
ระบบสายส่งไฟฟ้า	193
โรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานและอุปกรณ์	8,215
โรงงานผลิตพาราไซลีน	23,466
เครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์โรงงาน	5,671
เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์เคมีเหลวและเรือขนส่ง ผู้โดยสาร	4,154
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงานและอื่นๆ	636
ยานพาหนะ	23
งานระหว่างก่อสร้าง	23,953
รวม – มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	172,530
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	(89,272)
รวม – มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	83,258
รวม – มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	83,258

บริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ มีสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจหลายรายการ อาทิเช่น ที่ดิน อาคาร โรงกลั่นน้ำมัน เครื่องจักร และอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งบริษัทฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ดังกล่าวทั้งสิ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (บาท)
ที่ดิน	3,831	-
อาคาร	828	-
โรงกลั่นน้ำมันและอุปกรณ์	91,764	-
เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ โรงงาน	1,110	-
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงาน และอื่นๆ	340	-
ยานพาหนะ	4	-
งานระหว่างก่อสร้าง	4,304	-
รวม - มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	102,181	-
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	(64,518)	-
รวม - มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	37,663	-
รวม - มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	37,663	-

บริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยของบริษัทฯ ทั้งสิบสี่แห่งกล่าวคือ บจ. ไทยพาราไซลีน, บมจ. ไทยลูบเบส, บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์, บจ. ไทยออยล์ โซลเว้นท์, บจ. ท็อป โซลเว้นท์, บจ. ศักดิ์ไชยสิทธิ, TOP Solvent (Vietnam) LLC. , บจ. ไทยออยล์ เอทานอล, บจ. ทรัพย์ทิพย์, บจ. ไทยออยล์มาร์ติน, บจ. ท็อป มาร์ทิโม เซอร์วิส, บจ. ไทยออยล์ เอนเนอร์ยี เซอร์วิส, บจ. ลาบิกซ์และบจ. ท็อป เอสพีพี มีสินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจหลายรายการ อาทิเช่น ที่ดิน อาคารสำนักงาน โรงไฟฟ้า โรงงาน และเครื่องจักร เป็นต้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (ล้านบาท)
ที่ดิน	2,196	-
อาคาร	1,099	-
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์ที่เช่า	211	-
โรงไฟฟ้า โรงงาน เครื่องจักร เครื่องมือและ อุปกรณ์โรงงาน	42,532	ที่ดิน อาคารและเครื่องจักรของ บจ. ทรัพย์ทิพย์ ได้นำไปจำนองเป็น หลักประกันสำหรับเงินกู้ยืมกับสถาบัน การเงินแห่งหนึ่งวงเงิน 1,205 ล้านบาท

รายการ	มูลค่าสุทธิตามบัญชี (ล้านบาท)	ภาระผูกพัน (ล้านบาท)
ระบบสายส่งไฟฟ้า	193	-
เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์เคมีเหลวและเรือขนส่งผู้โดยสาร	4,154	เรือขนส่งผู้โดยสารของ บจ. ท็อป มาริไทม์ เซอร์วิส ได้นำไปจำนองเป็นหลักประกันสำหรับเงินกู้ยืมกับสถาบันการเงินหลายแห่งวงเงิน 1,762 ล้านบาท
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงานและอื่นๆ	296	-
ยานพาหนะ	19	-
งานระหว่างก่อสร้าง	19,649	-
รวม - มูลค่าสุทธิตามราคาทุน	70,349	-
หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	(24,754)	-
รวม - มูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์	45,595	-
รวม - มูลค่าสุทธิสินทรัพย์ถาวรหลัก	45,595	-

4.2 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ มีอสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองไว้เพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือจากทั้งสองอย่าง โดยมีมูลค่าสุทธิหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและสำรองการด้อยค่าต่างๆ ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมของบริษัทฯ เท่ากับ 88 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ดังกล่าว

4.3 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

4.3.1 สิทธิในการใช้ท่อส่งน้ำและท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

ตามสัญญาใช้น้ำซึ่งบริษัทฯ ทำกับบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทฯ มีสิทธิในการต่อท่อรับน้ำเข้ากับท่อส่งน้ำหนองปลาไหล-หนองค้อและท่อส่งน้ำหนองค้อ-แหลมฉบัง เพื่อรับน้ำมาใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมัน โดยได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ใช้พื้นที่วางท่อผ่านไปต่อเชื่อมที่รับน้ำของบริษัทฯ

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีสิทธิในการใช้ท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติของ บมจ. ปตท. เพื่อใช้ในการขนส่งก๊าซธรรมชาติมาใช้ในกระบวนการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงภายในโรงกลั่นน้ำมัน เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยค่าใช้ท่อจะถูกคิดคำนวณรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของค่าก๊าซในแต่ละเดือนตามสูตรการคำนวณตามสัญญา ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังสามารถที่จะต่ออายุสัญญาต่อไปอีกได้ โดยบริษัทฯ แจ้งความประสงค์ต่อ บมจ. ปตท. เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 6 เดือน

4.3.2 สิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินและอาคาร

บริษัทฯ มีสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ เพื่อใช้เป็นโรงกลั่นน้ำมันและบ้านพักพนักงาน ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี จำนวนพื้นที่รวม 1,499 ไร่ 3 งาน 26 ตารางวา (คิดเป็นร้อยละ 65 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ)

ที่อำเภอศรีราชา) เป็นระยะเวลา 30 ปี โดยสัญญาจะสิ้นสุดในวันที่ 10 กันยายน 2565 โดยในทุกๆ 5 ปีค่าเช่าจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15 โดยอัตราค่าเช่ารายปีช่วงเดือนกันยายน 2555 ถึง กันยายน 2560 ประมาณ 201 ล้านบาทต่อปี

บริษัทฯ ได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ให้นำสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุบางส่วนไปให้บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เช่าช่วง คิดเป็นร้อยละ 8 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ จะต้องชำระค่าเช่ารายปีเพิ่มเติมให้แก่กรมธนารักษ์ จำนวนประมาณ 6 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ให้บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เช่าที่ดินของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่รวมของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่าและเช่าช่วงเท่ากับอายุสัญญาเช่าที่บริษัทฯ เหลืออยู่ตามสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุ

4.3.3 สิทธิในการได้รับการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยได้รับสิทธิและประโยชน์ในการประกอบกิจการประเภทโรงกลั่นน้ำมัน ได้แก่ สิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควรและได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้ โดยได้รวมถึงสิทธิการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ อีกทั้งได้รับการส่งเสริมในการลงทุนขยายกิจการกลั่นน้ำมันดิบ ภายใต้มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยให้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนเป็นระยะเวลา 8 ปี และได้รับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าด้วย

นอกเหนือจากกิจการประเภทโรงกลั่นน้ำมันซึ่งเป็นธุรกิจหลักของไทยออยล์ฯ แล้ว บริษัทฯ ยังได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ดังนี้

โครงการ	สิทธิประโยชน์ทางภาษี	
	ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับโครงการ	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล*
โครงการขยายทุนรับน้ำมันดิบกลางทะเล (ได้รับอนุมัติเมื่อ 6 กันยายน 2549) ได้รับอนุญาตเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2553	สิ้นสุด 6 มีนาคม 2553	8 ปี
โครงการเขตอุตสาหกรรมไทยออยล์ (ได้รับอนุมัติเมื่อ 16 กรกฎาคม 2550)	สิ้นสุด 16 มกราคม 2553 (ขยายเวลาการนำเข้าออกไปถึงวันที่ 16 มกราคม 2556)	7 ปี

* สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม รวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ

บริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเช่นเดียวกัน สิทธิดังกล่าวรวมถึงสิทธิในการได้รับอนุญาตนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือและผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักร สิทธิในการได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินต่างประเทศ และสิทธิไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงสิทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลาแตกต่างกันตามประเภทของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมกล่าวคือ

- บจ. ไทยออยล์มารีน ได้รับการส่งเสริมในกิจการขนส่งทางเรือ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2551 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2559 และวันที่ 15 มิถุนายน 2552 ถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2560 และวันที่ 20 มีนาคม 2558 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2566
- บจ. ท็อป มารีไทม์ เซอร์วิส ได้รับการส่งเสริมในกิจการขนส่งทางเรือ ลูกเรือและสัมภาระ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 17 มิถุนายน 2563 และตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2563 และตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2565 และ ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 13 ตุลาคม 2565 และตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 1 กันยายน 2566 และได้รับยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์ตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2559 และ 14 เมษายน 2560 และ 2 มีนาคม 2561 ตามลำดับ
- บจ. ไทยพาราไซลีน ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี (ผลิต Benzene และ Toluene) โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2551 ถึง 2 เมษายน 2558

นอกจากนี้ บจ. ไทยพาราไซลีนยังได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี สำหรับโครงการผลิต Paraxylene (Px Max) โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนเป็นระยะเวลา 7 ปี ตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 22 กันยายน 2562 และได้รับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559

อีกทั้งได้รับการส่งเสริมในการลงทุนกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ภายใต้มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยให้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนเป็นระยะเวลา 8 ปี และได้รับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าด้วย

- บจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตไอน้ำ โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา 8 ปี ตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง 10 กุมภาพันธ์ 2561
- บจ. สก๊ดีไฮยลิตี ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิต สารละลายไฮโดรคาร์บอนกลุ่ม ALIPHATIC HYDROCARBON และกลุ่ม AROMATIC HYDROCARBON โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2557 ซึ่งเป็นวันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ ถึงวันที่ 11 พฤษภาคม 2565 และได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการประกอบกิจการในอัตราร้อยละ 50 จากอัตราปกติ นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และอนุญาตให้หักค่าไฟฟ้าและค่าประปา 2 เท่าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นระยะเวลา 10 ปี

- บมจ. ไทยออยล์เบส ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตไขพาราฟินความบริสุทธิ์สูง (HARD WAX) และไขพาราฟิน (SOFT WAX) โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน เป็นระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้ และรับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าถึงวันที่ 27 มิถุนายน 2559 ทั้งนี้ บริษัทยังไม่ได้เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- บจ. ทรัพย์ทิพย์ ได้รับการส่งเสริมในกิจการผลิตเอทานอล โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2552 ถึง 26 พฤษภาคม 2560
- บริษัท ลาภิรักษ์ จำกัด ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิต Linear Alkyl Benzene (LAB) และผลพลอยได้ โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน เป็นระยะเวลา 7 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้ และรับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าถึงวันที่ 3 มีนาคม 2559 ทั้งนี้ บริษัทยังไม่ได้เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- บริษัท ท็อป เอสพี จำกัด ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการผลิตไฟฟ้าและไอน้ำ โดยได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน เป็นระยะเวลา 8 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ และรับสิทธิยกเว้นอากรขาเข้าถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีกำลังการผลิตไฟฟ้า 246.5 เมกะวัตต์และไอน้ำ 343 ตันต่อชั่วโมง ซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง

4.4 การประกันภัยธุรกิจและ ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

การซื้อประกันภัยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยของบริษัทฯจะครอบคลุมถึงประกันภัยคุ้มครองสรรพภัยรวมถึงขดเซย การสูญเสียรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงัก (ยกเว้นบจ. ไทยออยล์มาร์ติน) ประกันภัยความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์และ บุคคลที่สาม สำหรับการประกันภัยธุรกิจหยุดชะงักของบริษัทฯ นั้นนอกจากการคุ้มครองการสูญเสียรายได้ อันเนื่องมาจากการเกิดอุบัติเหตุของทรัพย์สินของตนเองแล้ว ยังรวมคุ้มครองไปถึงการสูญเสียรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงักของ บริษัทย่อยของบริษัทฯ ด้วย ทั้งนี้ การจัดซื้อประกันภัยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้พิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่พึงปฏิบัติ

ในด้านธุรกิจโรงไฟฟ้าของบจ. ไทยออยล์เพาเวอร์ และ บจ. ผลิตไฟฟ้าอิสระ นอกจากบริษัทฯ ทั้งสองจะทำประกันภัย คุ้มครองในด้านทรัพย์สินและ การสูญเสียรายได้เนื่องจากธุรกิจหยุดชะงักแล้ว บริษัทฯ ทั้งสองยังได้ทำประกันภัย การชำรุดของเครื่องจักร (Machinery Breakdown) ไว้สำหรับโรงไฟฟ้า SPP (118 เมกะวัตต์) และโรงไฟฟ้า IPP (700 เมกะวัตต์) ด้วย

ในด้านธุรกิจการขนส่งผลิตภัณฑ์น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี บจ. ไทยออยล์มาร์ติน ได้ทำประกันภัยคุ้มครองตัวเรือ (Hull and Machinery) และได้เข้าเป็นสมาชิกของชมรมความคุ้มครองและการชดใช้ (Protection and Indemnity Club) ชื่อ The Shipowners' Mutual Protection and Indemnity Association (Luxembourg) และ The Standard P & I Club ตลอดจนได้ทำประกันภัยคุ้มครองทรัพย์สินอื่นๆ และอะไหล่เครื่องจักรเรือที่เก็บไว้ในคลังสินค้าของ บจ. ไทยออยล์มาร์ติน

4.5 เงินลงทุนในหุ้นของบริษัทย่อยและ บริษัทร่วมของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และวันที่ 31 ธันวาคม 2557 เงินลงทุนในหุ้นของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ ตามวิธีราคาทุนตามงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ มีจำนวนเท่ากับ 15,806 ล้านบาท และ 15,806 ล้านบาท โดยสามารถดูรายละเอียดการถือหุ้นของบริษัทฯ ในบริษัทย่อยและ บริษัทอื่นๆ ที่บริษัทฯ ถืออยู่ในข้อ 3.2 “ภาพรวมการประกอบธุรกิจ”

4.6 นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัทฯ มีนโยบายการลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทอื่นที่บริษัทฯ จะลงทุนในอนาคต เพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมธุรกิจของบริษัทฯ หรือเป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับกลุ่มบริษัทฯ

ในการกำกับควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นจะแต่งตั้งตัวแทนจากบริษัทฯ ไปร่วมประชุมในฐานะผู้ถือหุ้น และผู้แทนบริษัทฯ มีหน้าที่ในการออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ ได้ให้หลักการหรือแนวทางไว้

นอกจากนี้ บริษัทฯ จะส่งผู้แทนบริษัทฯ เข้าไปเป็นกรรมการและ/หรือ ผู้จัดการของบริษัทย่อย โดยผู้แทนบริษัทฯ อาจประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ กรรมการอำนวยการ กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ หรือ บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการนั้นๆ และเป็นบุคคลที่ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งในทางธุรกิจกับบริษัทย่อยโดยตรง ซึ่งผู้แทนดังกล่าวจะบริหารจัดการกิจการของบริษัทย่อยดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ระบุในข้อบังคับของบริษัทฯ บริษัทย่อยดังกล่าว และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 บริษัทฯ หรือบริษัทย่อยมิได้มีข้อพิพาททางกฎหมายที่ยังไม่สิ้นสุด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยที่มีจำนวนสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น และไม่มีข้อพิพาทที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

6. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ และบริษัทในเครือฯ

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

ชื่อย่อ	TOP
เลขทะเบียนบริษัทฯ	0107547000711
ประเภทธุรกิจ	บริษัทฯ เป็นผู้ประกอบธุรกิจการกลั่น และจำหน่ายน้ำมันปิโตรเลียมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นโรงกลั่นที่มีประสิทธิภาพสูงสุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2504 โดยมีธุรกิจหลักคือ การกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ปัจจุบันมีกำลังการผลิต 275,000 บาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจอื่นๆ ในบริษัทในเครือไทยออยล์ ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจการผลิตสารอะโรเมติกส์ และสารตั้งต้นสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์สารทำความสะอาด เช่น ผงซักฟอก ธุรกิจการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ธุรกิจผลิตไฟฟ้า ธุรกิจขนส่งและบริหารจัดการเก็บน้ำมันดิบ น้ำมันปิโตรเลียม และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีทางเรือและทางท่อ ธุรกิจด้านการบริหารจัดการเรือ ธุรกิจพลังงานทางเลือก ธุรกิจสารทำละลายและเคมีภัณฑ์ และธุรกิจให้บริการด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรสำหรับเครือไทยออยล์
ทุนจดทะเบียน	20,400,278,730 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดจำนวน 2,040,027,873 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท
จำนวนพนักงาน	747 คน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558)
สถานที่ตั้ง	สำนักงานกรุงเทพฯ 555 / 1 ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารเอ ชั้น 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย โทรศัพท์ : 0 - 2797 - 2999, 0 - 2797 - 2900, 0 - 2299 - 0000 โทรสาร : 0 - 2797 - 2970 สำนักงานศรีราชาและโรงกลั่นน้ำมัน 42 / 1 หมู่ที่ 1 ถนนสุขุมวิท กม.ที่ 124 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20230 ประเทศไทย โทรศัพท์ : 0 - 3840 - 8500, 0 - 3835 - 9000 โทรสาร : 0 - 3835 - 1554, 0 - 3835 - 1444
เว็บไซต์	www.thaioilgroup.com
แผนกนักลงทุนสัมพันธ์	โทรศัพท์ : 0 - 2797 - 2961 E-mail: ir@thaioilgroup.com

บุคคลอ้างอิง**นายทะเบียนหลักทรัพย์****บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด**

อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 - 2009 - 9000, 0 - 2009 - 9999 (Call center)

โทรสาร : 0 - 2009 - 9991

นายทะเบียนหุ้นกู้และตัวแทนชำระเงิน**ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)**

ฝ่ายปฏิบัติการตัวแทนหลักทรัพย์และสนับสนุนกองทุน

3000 อาคารสำนักงานใหญ่ ชั้น 5 A ถนนพหลโยธิน

แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0 - 2299 - 1830

โทรสาร : 0 - 2299 - 1028

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

Head of Marketing & Sales Investor Services

333 อาคารตรีทิพย์ ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก

กรุงเทพฯ 10500

โทรศัพท์ : 0 - 2230 - 1477, 0 - 2230 - 1478

โทรสาร : 0 - 2626 - 4545 - 6

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ส่วนบริการนายทะเบียนและปฏิบัติการบัญชีทรัพย์สิน ฝ่ายบริการธุรกิจหลักทรัพย์ (ธล.) ชั้น 18

33/4 อาคาร เดอะไนน์ ทาวเวอร์ แกรนด์ รามา ไนน์ (ทาวเวอร์ เอ)

ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทรศัพท์ : 0 - 2470 - 6662

โทรสาร : 0 - 2273 - 2279

ผู้สอบบัญชี**บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด**

ชั้น 51 เอ็มไพร์ทาวเวอร์ 1 เลขที่ 195 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120

โทรศัพท์ : 0 - 2677 - 2000

โทรสาร : 0 - 2677 - 2222

อื่นๆ (กรณีการแจ้งใบหุ้นสูญหาย / การเปลี่ยนแปลงข้อมูลผู้ถือหุ้น และงานให้บริการผู้ถือหุ้นอื่นๆ)

Counter Service

ชั้น 1 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 - 2009 - 9999 (Call center)

หรือ

ส่วนบริการผู้ออกหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0 - 2009 - 9000, 0 - 2009 - 9999 (Call center)

โทรสาร : 0 - 2009 - 9991